

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

PROJEKTO

„PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO IR PERKVALIFIKAVIMO SISTEMOS PLĖTRA“

MOKSLINIO TYRIMO PROJEKTO REZULTATŲ

ATASKAITA:

I DALIS. PROJEKTO PRISTATYMAS IR KIEKYBINIO TYRIMO ATASKAITA

UŽSAKOVAS:

UGDYMO PLĖTOTĖS CENTRAS

M. Katkaus g. 44, Vilnius

ATLIKĖJAS:

UAB “RAIT”

Naugarduko g. 68B, Vilnius

Tel: +370 5 2691247

Faks: +370 5 2691248

El. paštas: info@rait.lt

Gintaras Šumskas _____, vyr. projekto vadovas

ATASKAITĄ RENGĖ:

Renata Sadunišvili, kokybinių tyrimų specialistė

Jolanta Vonsevičiūtė, kiekybinių tyrimų specialistė

ATASKAITA PATEIKTA:

2011 m. balandis

TURINYS

TURINYS	2
A. DIAGRAMŲ SĄRAŠAS	7
1. ĮVADAS	14
1.1. Informacija apie projektą	14
1.2. Mokslinio tyrimo tikslai ir uždaviniai	14
1.2.1 Pagrindinis tikslas	14
1.2.2 Pagrindiniai uždaviniai	14
2. TYRIMO METODOLOGIJA	15
2.1 Tyrimų modelis	15
2.1.1 Situacijos ir poreikių įvertinimo instrumentai	15
2.2. Darbų atlikimo kokybės užtikrinimas ir kontrolė	15
2.2.1 Kiekybinių tyrimų kokybės užtikrinimo priemonės ir kontrolė	15
2.2.2 Kokybinių tyrimų kokybės užtikrinimo priemonės ir kontrolė	16
2.2.3 Bendri kokybės užtikrinimo principai	17
3. KIEKYBINIO TYRIMO DETALUS PRISTATYMAS: Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojų apklausa (1 instrumentas)	18
3.1 Tikslai ir uždaviniai	18
3.2. Atranka ir duomenų rinkimas	19
3.3 Tyrimo laikas	20
3.4 Tyrimo lauko darbų techninė ataskaita	20
3.5 Apklaustųjų charakteristikos	21
3.6 Statistinė duomenų paklaida	25
3.7 Metodologinės pastabos	26
3.8 Paaiškinimai	26
4. KIEKYBINIO TYRIMO REZULTATAI	27
4.1. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinėjų klasių pedagogų tyrimo rezultatai	27
4.1.0. Santrauka	27
4.1.1. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinėjų klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis	32
4.1.2. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinėjų klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	33
4.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	33
4.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	34
4.1.3. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinėjų klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais	36
4.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys	36
4.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos	38
4.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos	40
4.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)	41
4.1.4. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinėjų klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)	
43	
4.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys	43
4.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma	45
4.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos	45
4.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta	46

4.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas	47
4.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma	49
4.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai	51
4.1.4.8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas	51
4.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas	54
4.1.5. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui	56
4.1.5.1 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi sritys	56
4.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi formos	58
4.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos	59
4.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi vietos	61
4.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys	63
4.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos	64
4.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos	66
4.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietos	67
4.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius	68
4.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui	69
4.1.5.11 Kvalifikacijos tobulinimo aspektų įvairovės poreikis	70
4.1.6. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją	72
4.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai	72
4.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų svarba	73
4.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogams	76
4.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis	76
4.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai	77
4.1.8. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose	79
4.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai	79
4.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas	80
4.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas	81
4.1.9. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas	82
4.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iesiems metams	82
4.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą	83
4.1.10. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas	84
4.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą	84
4.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis	85
4.1.11. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų persikvalifikavimas	88
4.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas	88
4.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimą	90
4.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas	90
4.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui	91
4.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje	91
4.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas	96

5.1. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų tyrimo rezultatai	101
5.1.0. Santrauka.....	101
5.1.1. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis	106
5.1.2. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	107
5.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	107
5.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	108
5.1.3. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais	108
5.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys	109
5.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos	110
5.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos.....	110
5.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)	111
5.1.4. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais).....	113
5.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys	113
5.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma	114
5.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos	115
5.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta.....	116
5.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas	117
5.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma.....	119
5.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai.....	120
5.1.4.8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas.....	121
5.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas	122
5.1.5. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui	124
5.1.5.1 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi sritys.....	124
5.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi formos.....	125
5.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos	126
5.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi vietas	127
5.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys	128
5.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos	129
5.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos.....	130
5.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietas	131
5.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius	132
5.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui	133
5.1.6. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją.....	135
5.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai	135
5.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų svarba.....	136
5.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams	138
5.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis	138
5.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai	139
5.1.8. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose	140
5.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai	140

5.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas	141
5.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas	142
5.1.9. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas	143
5.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iems metams	143
5.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą	144
5.1.10. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas	146
5.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą	146
5.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis	147
5.1.11. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų persikvalifikavimas	150
5.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas	150
5.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimo galimybes	151
5.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas	152
5.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui	153
5.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje	153
5.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas	156
6.1. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų tyrimo rezultatai	159
6.1.0. Santrauka	159
6.1.1. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis	164
6.1.2. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	165
6.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	165
6.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais	166
6.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys	167
6.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos	169
6.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos	169
6.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)	170
6.1.4. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)	171
6.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys	172
6.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma	174
6.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos	174
6.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta	175
6.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas	176
6.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma	178
6.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai	179
6.1.4.8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas	180
6.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas	182
6.1.5. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui	183
6.1.5.1 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi sritys	184
6.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi formos	185
6.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos	185
6.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi vietos	186
6.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys	187

6.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos	188
6.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos.....	189
6.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietos	190
6.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius	191
6.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui.....	191
6.1.5.11 Kvalifikacijos tobulinimo aspektų įvairovės poreikis.....	192
6.1.6. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją.....	193
6.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai	193
6.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų svarba.....	194
6.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams	196
6.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis	196
6.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai	197
6.1.8. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose ..	198
6.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai	199
6.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas	200
6.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas	200
6.1.9. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas	202
6.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iesiems metams	202
6.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą	203
6.1.10. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas.....	205
6.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą	205
6.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis	206
6.1.11. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų persikvalifikavimas	209
6.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas	209
6.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimo galimybes	210
6.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas.....	211
6.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimui	212
6.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje	212
6.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas	215
B priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO IR PRADINIŲ KLASIŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu	218
C priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES BENDROJO LAVINIMO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ 5-12 KLASIŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu	219
D priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu	220
E PRIEDAS: KIEKYBINIO TYRIMO KLAUSIMYNAS (1 instrumentas)	221

A. DIAGRAMŲ SĄRAŠAS

1 Lentelė. Pagrindiniai tyrimų instrumentų parametrai	15
2 Lentelė. Apklaustųjų charakteristikos	21
1 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiam nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?	32
2 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	33
3 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	35
4 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?	36
5 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?	39
6 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?	40
7 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?	42
8 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	44
9 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	45
10 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	46
11 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?	47
12 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?	48
13 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?	48
14 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?	49
15 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?	50
16 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje?	51
17 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?	52
19 Diagrama Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?	55
20 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?	57
21 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios?	59
22 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurios Jums būtų naudingiausios?	60
23 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?	62

24 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais? 63	
25 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	65
26 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?.....	66
27 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	67
28 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?	69
29 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?	70
30 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?.....	71
31 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?.....	72
32 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkant, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?	74
33 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:	77
34 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:.....	78
35 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą... ..	79
36 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją.....	80
37 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?.....	80
38 Diagrama. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?	81
39 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?.....	82
40 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?	83
41 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir koku laipsniu turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?	85
42 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?.....	86
43 Diagrama. Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?.....	86
44 Diagrama. Kodėl taip vertinate?.....	87
45 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?.....	89
45.1. Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai? ...	89
46 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:	89
47 Diagrama. Ar žinote, kur ir kaip galėtumėte persikvalifikuoti ir įgyti kitą/ papildomą pedagogo	

specializaciją:.....	90
48 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?.....	90
49 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?	92
50 Diagrama. Rinkdamasi(s) vadovėlius įprastai Jūs:.....	93
51 Diagrama. Įvertinkite vadovėlius (jų komplektus), iš kurių mokote mokinius:.....	95
52 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?.....	96
53 Diagrama. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojėtės?	98
54 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?.....	99
55 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?	100
56 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiam nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?.....	106
57 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	107
58 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	108
59 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?.....	109
60 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?.....	110
61 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?	111
62 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?	112
63 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	114
64 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	115
65 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?.....	116
66 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?	117
67 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?.....	118
68 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?.....	118
69 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?.....	119
70 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?	120
71 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje?.....	120
72 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?	121
73 Diagrama. Paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybės vertinimas pagal paskutinę tobulinimosi vietą. Pateikiami aspektų vertinimo vidurkiai.....	122
74 Diagrama Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?	123
75 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?	125

76 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios?.....	126
77 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurios Jums būtų naudingiausios?.....	127
78 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?	128
79 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	129
80 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	130
81 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?.....	131
82 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	132
83 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?	132
84 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?	133
85 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?.....	134
86 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?.....	135
87 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?	136
88 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:	138
89 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:.....	139
90 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą... ..	140
91 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją... ..	141
92 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?.....	141
93 Diagrama. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?	142
94 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?.....	143
95 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?	145
96 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir koku laipsniu turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite	

apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?	147
97 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?.....	147
98 Diagrama. Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?.....	148
99 Diagrama. Kodėl taip vertinate?.....	149
100 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?.....	150
100.1. Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?	151
101 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:	151
102 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai? ...	151
103 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?	152
104 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?	154
105 Diagrama. Rinkdamasis vadovėlius įprastai Jūs:	155
106 Diagrama. Įvertinkite vadovėlius (jų komplektus), iš kurių mokote mokinius:.....	156
107 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?.....	156
108 Diagrama. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojate?	157
109 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?.....	158
110 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?	158
111 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiam nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?.....	164
112 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	165
113 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?	166
114 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?.....	168
115 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?.....	169
116 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?	170
117 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?	171
118 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	173
119 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?	174
120 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?.....	175
121 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?	176
122 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?	177
123 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?.....	177
124 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?.....	178
125 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?	179
126 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą	

kvalifikacijos tobulinimo renginyje?	179
127 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?	180
128 Diagrama. Paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybės vertinimas pagal paskutinę tobulinimosi vietą. Pateikiami aspektų vertinimo vidurkiai.....	181
129 Diagrama. Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?	182
130 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?	184
131 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios?.....	185
132 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurios Jums būtų naudingiausios?.....	186
133 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?	187
134 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	188
135 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	189
136 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?.....	189
137 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?	190
138 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?	191
139 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?	192
140 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?.....	192
141 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?.....	193
142 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?	194
143 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:	197
144 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:.....	198
145 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą... ..	199

146 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją.....	199
147 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?.....	200
148 Diagrama. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?	201
149 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?.....	202
150 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?	204
151 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir koku laipsniu turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?	205
152 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?.....	206
153 Diagrama. Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?.....	207
154 Diagrama. Kodėl taip vertinate?.....	208
155 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?.....	209
155.1 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?.....	210
156 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:.....	210
157 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?.....	210
158 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?.....	211
159 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?	213
160 Diagrama. Rinkdamasis vadovėlius įprastai Jūs:	214
161 Diagrama. Įvertinkite vadovėlius (jų komplektus), iš kurių mokote mokinius:.....	215
162 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?.....	215
163 Diagrama. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojotės?	216
164 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?.....	217
165 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?	217

1. ĮVADAS

1.1. Informacija apie projektą

Projektas „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“ finansuojamas iš Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-02-V priemonę „Bendrojo lavinimo, profesinio mokymo institucijų ir aukštųjų mokyklų pedagoginio personalo kvalifikacijos tobulinimas“. Projekto kodas VP1-2.2-ŠMM-02-V-01-006.

Pagrindinis projekto tikslas – sudaryti sąlygas pedagogų kvalifikacijos tobulinimui ir perkvalifikavimui.

Projekto uždaviniai:

- organizuoti pedagogų ir vaikų globos įstaigų auklėtojų perkvalifikavimo studijas;
- sukurti veiksmingą pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį;
- išbandyti naujas pedagogų kvalifikacijos formas.

1.2. Mokslinio tyrimo tikslai ir uždaviniai

1.2.1 Pagrindinis tikslas

Atlikti kompleksinį mokslinį tyrimą, kurio tikslas - įvertinti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo padėtį ir perkvalifikavimo poreikius priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigose (toliau – *situacijos ir poreikių įvertinimas*).

1.2.2 Pagrindiniai uždaviniai

1. Atlikti kiekybinę reprezentatyvią Lietuvos mokytojų apklausą;
2. Atlikti kokybinį tyrimą: organizuoti 5 (penkias) fokusuotas diskusijų grupes ir 15 (penkiolika) struktūruotų interviu su švietimo ekspertais;
3. Parengti ir pristatyti tyrimo ataskaitą.

2. TYRIMO METODOLOGIJA

2.1 Tyrimų modelis

Mokytojų tobulinimo situacijos ir poreikių analizėje taikytas kompleksinis tyrimų modelis, derinantis kiekybinius (reprezentatyvi mokytojų apklausa) ir kokybinius (fokusuotos grupinės diskusijos ir ekspertiniai interviu) tyrimų metodus. Ši tyrimų prieiga įgalina tyrimo klausimų analizę iš skirtingų perspektyvų (trianguliacija).

2.1.1 Situacijos ir poreikių įvertinimo instrumentai

Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo padėties ir perkvalifikavimo poreikių situacija vertinama kompleksiniu tyrimo modeliu. Siekiant sėkmingai įgyvendinti siekiamų uždavinių taikomi atitinkami kiekybiniai ir kokybiniai socialinių tyrimų metodai. Tyrimo iškeltam tikslui pasiekti yra naudojami atskiri instrumentai skirtingose tyrimo apibrėžtose tikslinėse grupėse. Tyrimui atlikti buvo naudojami šie instrumentai:

- 1 instrumentas – Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojų anketa;
- 2 instrumentas - Interviu su švietimo ekspertais ir pedagogais struktūra.

1 Lentelė. Pagrindiniai tyrimų instrumentų parametrai

Metodas	Tikslinė grupė	Atranka	Imtis	Instrumentas	Trukmė
Tiesioginis interviu su mokytojais	Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojai	Daugiapakopė atsitiktinė atranka	1000	1 instrumentas	45 min
Pagilinti interviu (PI)	Švietimo sritys ekspertai	Tikslinė atranka	15 interviu	2 instrumentas	1 h
FGD	Pedagogai	Tikslinė atranka	5 FGD	2 instrumentas	2 h

2.2. Darbų atlikimo kokybės užtikrinimas ir kontrolė

Tyrimai atlikti laikantis ESOMAR reikalavimų.

Darbo kontrolė vykdyta visuose tyrimų eigos etapuose:

2.2.1 Kiekybinių tyrimų kokybės užtikrinimo priemonės ir kontrolė

2.2.1.1 Tyrimo instrumento – klausimyno parengimas ir derinimas

Šie darbai (klausimyno parengimas ir derinimas) buvo vykdomi išklausant užsakovo nuomonę, visi pakeitimai, siūlymai buvo derinami su užsakovu, klausimyną periodiškai skaitė kitas UAB „RAIT“ darbuotojas bei konsultuojantis ekspertas, turintis tokią pat ar aukštesnę specialisto kvalifikaciją ir teikė pastabas.

2.2.1.2 Lauko darbai

Tikrinant interviuotojų darbo kokybę Kokybės kontrolės skyrius patikrino 100% anketų užpildymo logiką ir teisingumą, su 20 proc. respondentų buvo užmegztas pakartotinis kontaktas telefonu, tikrinami respondentų atrankos principai, klausimyno reikalavimų laikymasis. Jei respondentas atsisakė kontrolės tikslais duoti telefono nr., buvo prašoma nurodyti mokyklos adresą ar el. pašto adresą.

Po tyrimo buvo vykdoma kiekvieno interviuotojų darbo kontrolė:

- Tikrinama anketų užpildymo logika ir teisingumas;
- Respondento atrankos teisingumo kontrolė telefonu;
- Atrankos reikalavimų kontrolė.

Atliekant kontrolinį perskambinimą, kokybės tikrinimo darbuotojus kontroliavo nuolat dirbantys šalia koordinatoriai. Darbuotojai žinojo, kad jų pokalbių periodiškai yra klausomasi jų iš anksto jų neinformuojant.

Interviuotojų koordinatorių darbą kontroliavo Interviuotojų skyriaus vadovas.

2.2.1.3 Duomenų suvedimas ir tvarkymas

Duomenų suvedimo skyrius patikrino 20% anketų suvedimo kokybę.

Suvedimo ir logikos klaidos patikrintos SPSS programa.

Projektų vadovas, gavęs duomenų bylą dar kartą patikrino jo logiką ir klausimyne numatytų taisyklių laikymąsi.

2.2.2 Kokybinių tyrimų kokybės užtikrinimo priemonės ir kontrolė

2.2.2.1. Tyrimo instrumento – diskusijų, interviu scenarijaus kūrimas, derinimas

Diskusijų ir interviu scenarijus buvo kuriamas vadovaujantis perkančiosios organizacijos iškeltais tikslais ir uždaviniais. Scenarijų ruošė Kokybinių tyrimų projektų vadovė. Siekiant užtikrinti aukštą scenarijaus kokybę jo kūrimo procese buvo periodiškai konsultuojamasi su konsultuojančiu ekspertu. Galutinis scenarijaus variantas buvo suderinti su projekto grupe.

2.2.2.2 Atranka – atrankos kriterijų derinimas bei pristatymas atrankų koordinatoriui

Prieš fokusuotų grupinių diskusijų kokybinio tyrimo įgyvendinimą, su projekto grupe suderinti tikslinės grupės atrankos kriterijai. Kokybinių tyrimų projekto vadovės asistentės paruošė atrankos bazes ir apskaičiavo atrankos žingsnį, kuris sudarė vienodas galimybes visoms atrinktų ir su tyrimų grupe suderintų savivaldybių mokykloms patekti į atranką. Projektų vadovas pravedė darbuotojų atsakingų už respondentų atranką instruktažą, paaiškino atrankos specifiką bei pabrėžė svarbius atrankos aspektus. Viso respondentų atrankos proceso metu projektų vadovas konsultavo už atranką atsakingus darbuotojus bei tikrino atliekamo darbo kokybę. Atrinkus reikiamą diskusijų/ interviu dalyvių skaičių projekto vadovas patikrino respondentų atitikimą atrankos kriterijams. Suformavus potencialių dalyvių sąrašą, projektų vadovai kartu su asistentu pradėjo diskusijų vykdymą.

Interviu kokybiniam tyrimui respondentai buvo atrinkti pagal projekto grupės nurodytas grupes (tėvų organizacijų atstovai, profesinių ir dalykinių sąjungų atstovai ir pan.) vadovaujantis sniego gniūžtės metodu, išlaikant atitinkamas proporcijas visumoje.

2.2.2.3 Fokusuotų grupinių diskusijų ir interviu atlikimas:

FGD ir ID vedė profesionali moderatorė (kokybinių tyrimų skyriaus vadovė). Diskusijų ir interviu datos ir laikas buvo suderinti su projekto grupe. Diskusijų metu paslaugos tiekėjas užtikrino perkančiajai organizacijai stebėjimo galimybes, tokiu būdu PO atstovaujantys žmonės galėjo įsitikinti diskusijų vykdymo kokybe.

2.2.2.4 Išrašų paruošimas ir tvarkymas

Diskusijų ir interviu metu buvo daromi įrašai, kurie vėliau buvo naudojami citatoms ataskaitoje pateikti. Saugant respondentų konfidencialumą, su įrašais dirbo tik projekto vadovas.

2.2.3 Bendri kokybės užtikrinimo principai

2.2.3.1 Interviuotojų atranka ir mokymai

Interviuotojų tinklas dengia visą Lietuvą, UAB „RAIT“ darbuotojų yra visuose apskričių ir rajonų centruose, proporcingai miesto dydžiui, bei kaimo vietovėse. Interviuotojai darbui atrenkami ir mokomi, pagal patvirtintą, UAB „RAIT“ standartizuotą programą:

2.2.3.2 Organizacinių darbų vykdymas:

Tyrimų projekto vadovo asistentai pasirūpina visais organizaciniais klausimais: spauda, vertimais, užsiima patalpų paieška ir nuoma, filmavimo galimybių užtikrinimu, respondentų kelionių organizavimu (atvykimas į tyrimą bei grįžimas namo, maršrutų suderinimas, kelionės išlaidų paskaičiavimas). Visus organizacinius klausimus asistentas derina su projektu vadovu.

2.2.3.3 Duomenų analizė ir ataskaitos

Visas kiekybines ir kokybines analitines ataskaitas ruošia projektų vadovai, ataskaitos struktūros, tūrinio, išvadų bei rekomendacijų klausimais jie konsultuojasi su pagrindiniais kokybinių ir kiekybinių tyrimų specialistais bei pagrindiniu projektu vadovu. Pastarasis tikrina galutines ataskaitų versijas, siūlo taisymus bei patobulinimus.

3. KIEKYBINIO TYRIMO DETALUS PRISTATYMAS: Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojų apklausa (1 instrumentas)

3.1 Tikslai ir uždaviniai

Ištirti ir įvertinti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo padėties bei perkvalifikavimo poreikių priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigose kiekybinius rodiklius. Duomenų analizei bus keliami šie uždaviniai:

- Nustatyti tikslinės grupės mokytojų kvalifikacijos tobulinimo mastą Lietuvoje ir užsienyje 2008 - 2010 m. (įskaitant ir naujausią patirtį – 2011 m.);
 - Apibrėžti mokytojų kvalifikacijos kėlimo pagrindines sritis 2008 – 2010 m.;
 - Išskirti mokytojų kvalifikacijos kėlime ugdytas kompetencijas 2008 – 2010 m.;
 - Nustatyti vyraujančias mokytojų kvalifikacijos kėlimo organizavimo formas ir vietas 2008 – 2010m.
- Išanalizuoti pedagogų lūkesčius ir motyvaciją kvalifikacijos tobulinimui:
 - Įvertinti tobulintos kvalifikacijos naudą kasdiniame darbe, išskiriant naudingiausias tobulinimosi sritis, kompetencijas, formas bei vietas;
 - Išanalizuoti mokytojų poreikius kvalifikacijos tobulinimui artimiausiems mokslo metams, išskiriant paklausiausiais kompetencijų, mokymosi formas ir vietas;
 - Įvertinti mokytojų bendruosius lūkesčius kvalifikacijos tobulinimui – faktiškai savišvietai ir kvalifikacijos tobulinimui skiriamą valandų skaičių ir pageidaujamą skirti valandų skaičių;
 - Nustatyti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo motyvus.
- Ištirti pedagogų požiūrį į kvalifikacijos tobulinimo paslaugų tiekėjus:
 - Išsiaiškinti mokytojų požiūrį centralizuotą ir decentralizuotą paslaugų teikimą;
 - Įvertinti pedagogų požiūrį į teikiamų paslaugų kokybę.
- Išanalizuoti, kaip vyksta pedagogų kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas mokyklos lygmenyje:
 - Nustatyti, iš kur gaunama informaciją apie kvalifikacijos tobulinimo galimybes;
 - Ištirti informacijos kanalus apie mokytojų kvalifikacijos tobulinimą mokytojams;
 - Išanalizuoti sprendimų dėl konkrečių tobulinimosi programos pasirinkimo mechanizmą ir motyvus.
- Ištirti informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą bei persikvalifikavimą pakankamumo lygį.
- Išsiaiškinti kvalifikacijos tobulinimo finansavimo mechanizmų paplitimą ir pedagogų požiūrį į finansavimą.
- Sužinoti pedagogų požiūrį į pagalbines pedagogų kvalifikacijos tobulinimo priemones (vadovėlius, internetinius, mokymosi portalus):
 - Ištirti pagalbinių mokomųjų priemonių efektyvumą (kiek naudojama mokomoji medžiaga padeda siekti įvairių kompetencijų ir ar atitinka mokytojų tobulinimosi poreikius);
 - Išsiaiškinti kas įtakoja mokomosios medžiagos pasirinkimą mokykloje;
 - Ištirti naudojimosi naujais mokytojų tobulinimosi šaltiniais pobūdį (kaip dažnai naudojasi, ar juose ieško informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes).
- Nustatyti pedagogų persikvalifikavimo mastą bei išanalizuoti pedagogų požiūrį į pedagogų perkvalifikavimą.

3.2. Atranka ir duomenų rinkimas

Generalinė visuma

Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojai.¹

Tyrimo imtis

Bendroji tyrimo imtis - 1000 respondentų, leidžianti bendrusius tyrimo rezultatus analizuoti 95% patikimumu su ± 3 proc. paklaida.

Kiekybinio tyrimo tikslinės grupės atskirų pogrupių - priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojai - imtys suformuotos taip, kad leistų kiekvieno atskiro pogrupio rezultatus analizuoti su ne didesne kaip 5 proc. paklaida, atsižvelgiant į atskiro pogrupio generalinę visumą:

- 260 priešmokyklinio ugdymo mokytojų;
- 400 bendrojo lavinimo švietimo įstaigų mokytojų;
- 340 neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojų.

Atranka

Respondentams atrinkti panaudota daugiapakopė atsitiktinė atranka, užtikrinanti galimybę įvairiems Lietuvos mokytojams patekti į atranką.

- Pirmoje atrankos pakopoje reprezentatyvumas užtikrinamas atsižvelgiant į priešmokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo lavinimo mokyklų ir neformalaus vaikų švietimo įstaigų mokytojų geografinį pasiskirstymą (tankumą): atskirose Lietuvos savivaldybėse bei miesto/ kaimo vietovėse;
- Antroje atrankos pakopoje iš Lietuvos švietimo įstaigų sąrašo kiekvienoje savivaldybėje atsitiktinai atrenkamos kiekvieną pogrupį reprezentuojančios mokymo įstaigos. Mokymo įstaigų atsitiktinės atrankos iš sąrašų metu į atranką patekti turėjo galimybę visos tikslinės grupės švietimo įstaigos, nepriklausomai nuo mokytojų skaičiaus jose (t.y. tiek mažos, tiek didelės);
 - Pastaba: Tyrimo metu į atranką buvo įtrauktos tik valstybinės ar savivaldybių (biudžetinės) neformaliojo vaikų švietimo įstaigos.
- Trečioje atrankos pakopoje siekiant užtikrinti įvairių švietimo įstaigų mokytojų atstovavimą atrankoje, buvo taikomos papildomos kvotos pagal:
 - bendrojo lavinimo švietimo įstaigų mokytojams:
 - pagal mokyklos tipą (pradinės, pagrindinės, vidurinės, gimnazijos bei jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos, specialiosios bei sanatorinės mokyklos);
 - pagal mokytojų, mokančių skirtingo amžiaus vaikų grupes, pasiskirstymą: pradinių (1-4 klasių) ir 5-12 klasių mokytojams;
 - pagal 5-12 klasių mokytojų pagrindinio dėstomo dalyko pasiskirstymą (pagrindinis dėstomas dalykas apibrėžiamas didesniu to dalyko dėstomų valandų skaičiumi);
 - priešmokyklinio lavinimo švietimo įstaigų mokytojams:
 - pagal švietimo įstaigos tipą (lopšelis-darželis, darželis, mokykla-darželis, pradinė mokykla);
 - neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojams:
 - šiame etape papildomos kvotos taikomos nebuvo, nes nėra pateikiamos oficialios statistikos pagal švietimo įstaigų tipus, dėstomą dalyką ar mokinių amžių;
- Ketvirtoje atrankos pakopoje atrinktose švietimo įstaigose atsitiktinai buvo atrenkami pagrindiniai respondentai – pedagogai, kurių pagrindinės pareigos yra mokytojas.

¹ Tyrimo metu į atranką buvo įtrauktos tik valstybinės ar savivaldybių (biudžetinės) neformaliojo vaikų švietimo įstaigos.

Mokytojų ir švietimo įstaigų atrankos modelis suformuotas remiantis 2010 m. spalio 1 d. oficialiais duomenimis (mokytojų statistika bei tikslinės grupės švietimo įstaigų sąrašais), pateiktais ITC Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) ir statistikos skyriaus prie Švietimo ir mokslo ministerijos.

Duomenų rinkimo metodas

Anketinė apklausa tiesioginio interviu būdu (face to face) apklausiant mokytojus jų darbo vietoje, kai klausimus užduoda ir respondento atsakymus klausimyne fiksuoja profesionalus interviuotojas. Apklausoje metu naudojamas standartizuotas suderintas klausimynas.

3.3 Tyrimo laikas

Tyrimo lauko darbai atlikti 2011 m. kovo 21 – balandžio 14 d.

3.4 Tyrimo lauko darbų techninė ataskaita

Viso aplankyta švietimo įstaigų	1036
Apklausta pedagogų švietimo įstaigose	1002
Nepavyko apklausti atrinkto pedagogo, atitinkančio atrankos kriterijus	2
Atrinkta švietimo įstaiga neatitiko atrankos kriterijų	1
Švietimo įstaigos administracija atsisakė dalyvauti apklausoje ir nesutiko, kad būtų apklausiami šios įstaigos mokytojai	31

3.5 Apklaustųjų charakteristikos

Viso apklausta 1002 respondentai Lietuvos priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo bei neformaliojo vaikų švietimo įstaigose.

2 Lentelė. Apklaustųjų charakteristikos

		Priešmokyklinio ugdymo pedagogai		Pradinių klasių pedagogai		5-12 klasių/ gimnazijos 1-4 klasių pedagogai		Neformalaus vaikų švietimo įstaigų pedagogai	
		N	Proc.	N	Proc.	N	Proc.	N	Proc.
Mokymo įstaigos (mokyklos, darželio) tipas	Lopšelis-darželis arba darželis	222	86,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Mokykla darželis	35	13,6	2	2,1	0	0,0	0	0,0
	Pradinė mokykla	0	0,0	24	25,3	0	0,0	0	0,0
	Pagrindinė mokykla	0	0,0	60	63,2	88	28,4	0	0,0
	Vidurinė mokykla	0	0,0	9	9,5	102	32,9	0	0,0
	Gimnazija	0	0,0	0	0,0	120	38,7	0	0,0
	Neformaliojo vaikų švietimo mokykla/ įstaiga	0	0,0	0	0,0	0	0,0	340	100,0
Dėstomų dalykų skaičius 5-12 klasių mokiniams									
	Vienas	0	0,0	0	0,0	237	76,5	0	0,0
	Du	0	0,0	0	0,0	64	20,6	0	0,0
	Trys	0	0,0	0	0,0	8	2,6	0	0,0
	Keturi ar daugiau	0	0,0	0	0,0	1	0,3	0	0,0
Pagrindinis dėstomas dalykas 5-12 klasių mokiniams bendrojo švietimo įstaigose									
	Biologija	0	0,0	0	0,0	10	3,2	0	0,0
	Technologijos	0	0,0	0	0,0	11	3,5	0	0,0
	Chemija	0	0,0	0	0,0	11	3,5	0	0,0
	Žmogaus sauga (civilinė sauga, saugus eismas)	0	0,0	0	0,0	1	0,3	0	0,0
	Dailė	0	0,0	0	0,0	16	5,2	0	0,0
	Ekonomika	0	0,0	0	0,0	3	1,0	0	0,0
	Etika	0	0,0	0	0,0	11	3,5	0	0,0
	Fizika ir astronomija	0	0,0	0	0,0	6	1,9	0	0,0
	Gamta ir žmogus	0	0,0	0	0,0	4	1,3	0	0,0
	Geografija	0	0,0	0	0,0	14	4,5	0	0,0
	Informacinės technologijos	0	0,0	0	0,0	11	3,5	0	0,0
	Istorija	0	0,0	0	0,0	19	6,1	0	0,0
	Kūno kultūra	0	0,0	0	0,0	21	6,8	0	0,0

		<i>Priešmokyklinio ugdymo pedagogai</i>		<i>Pradinių klasių pedagogai</i>		<i>5-12 klasių/ gimnazijos 1-4 klasių pedagogai</i>		<i>Neformalaus vaikų švietimo įstaigų pedagogai</i>	
		<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>
	Lietuvių kalba ir literatūra	0	0,0	0	0,0	45	14,5	0	0,0
	Matematika	0	0,0	0	0,0	33	10,6	0	0,0
	Muzika	0	0,0	0	0,0	5	1,6	0	0,0
	Pilietiškumo (pilietinės visuomenės) pagrindai	0	0,0	0	0,0	2	0,6	0	0,0
	Politologija	0	0,0	0	0,0	4	1,3	0	0,0
	Teatras	0	0,0	0	0,0	9	2,9	0	0,0
	Tikyba	0	0,0	0	0,0	3	1,0	0	0,0
	Specialieji ugdymo dalykai	0	0,0	0	0,0	5	1,6	0	0,0
	Šokiai	0	0,0	0	0,0	65	21,0	0	0,0
	Užsienio kalba	0	0,0	0	0,0	1	0,3	0	0,0
	Kita	0	0,0	0	0,0	10	3,2	0	0,0
Klasės, kurioms pedagogas dėsto savo pagrindinį dalyką	5-6 klasės	0	0,0	0	0,0	168	54,2	0	0,0
	7-8 klasės	0	0,0	0	0,0	190	61,3	0	0,0
	9-10 klasės/ gimnazijos 1-2 klasės	0	0,0	0	0,0	241	77,7	0	0,0
	11-12 klasės/ gimnazijos 3-4 klasės	0	0,0	0	0,0	181	58,4	0	0,0
Pagrindinio dėstomo dalyko sritis neformaliojo vaikų švietimo įstaigose	Dailės	0	0,0	0	0,0	0	0,0	31	9,1
	Technologijų	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	1,5
	Gamtos	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	1,2
	Informacinių technologijų	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	1,2
	Kūno kultūros (sporto)	0	0,0	0	0,0	0	0,0	68	20,0
	Muzikos	0	0,0	0	0,0	0	0,0	176	51,8
	Teatro	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	1,8
	Šokių	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	3,8
	Užsienio kalba	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,6
	Kita	0	0,0	0	0,0	0	0,0	31	9,1

		<i>Priešmokyklinio ugdymo pedagogai</i>		<i>Pradinių klasių pedagogai</i>		<i>5-12 klasių/ gimnazijos 1-4 klasių pedagogai</i>		<i>Neformalaus vaikų švietimo įstaigų pedagogai</i>	
		<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>
Vaikų amžiaus grupės, kurioms pedagogas dėsto savo pagrindinį dalyką neformaliojo vaikų švietimo įstaigose	Ikimokyklinio amžiaus vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	53	15,6
	7-10 metų vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	247	72,6
	11-12 metų vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	258	75,9
	13-14 metų vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	262	77,1
	15-16 metų vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	233	68,5
	17-18 metų vaikams	0	0,0	0	0,0	0	0,0	150	44,1
	Kita	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	1,8
Mokytojo darbo stažas	0-9 metai	21	8,2	7	7,4	34	11,0	50	14,7
	10-19 metų	61	23,7	22	23,2	93	30,0	86	25,3
	20-29 metai	106	41,2	37	38,9	106	34,2	121	35,6
	30-51 metai	69	26,8	29	30,5	77	24,8	83	24,4
Mokytojo lytis	Vyras	0	0,0	0	0,0	29	9,4	79	23,2
	Moteris	257	100,0	95	100,0	281	90,6	261	76,8
Mokytojo amžius	20-34 metai	15	5,8	8	8,4	37	11,9	46	13,5
	35-44 metai	92	35,8	30	31,6	83	26,8	101	29,7
	45-54 metai	121	47,1	42	44,2	131	42,3	117	34,4
	55-70 metų	29	11,3	15	15,8	59	19,0	76	22,4
Kvalifikacinė kategorija	Neatestuotas mokytojas	3	1,2	0	0,0	2	0,6	12	3,5
	Mokytojas	21	8,2	7	7,4	30	9,7	48	14,1
	Vyresnysis mokytojas	129	50,2	48	50,5	149	48,1	130	38,2
	Mokytojas metodininkas	84	32,7	40	42,1	119	38,4	115	33,8
	Mokytojas ekspertas	0	0,0	0	0,0	8	2,6	16	4,7
	Kita	20	7,8	0	0,0	2	0,6	19	5,6
Pagrindinė kalba švietimo įstaigoje	Lietuvių	245	95,3	87	91,6	278	89,7	331	97,4
	Ne lietuvių	12	4,7	8	8,4	32	10,3	9	2,6

		<i>Priešmokyklinio ugdymo pedagogai</i>		<i>Pradinių klasių pedagogai</i>		<i>5-12 klasių/ gimnazijos 1-4 klasių pedagogai</i>		<i>Neformalaus vaikų švietimo įstaigų pedagogai</i>	
		<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>	<i>N</i>	<i>Proc.</i>
Švietimo įstaigos statusas	Valstybinė	87	33,9	46	48,4	163	52,6	55	16,2
	Savivaldybės	170	66,1	49	51,6	145	46,8	283	83,2
	Ne valstybinė	0	0,0	0	0,0	2	0,6	2	0,6
Keliose mokymo įstaigose dirba	Vienoje	236	91,8	89	93,7	263	84,8	251	73,8
	Dviejose	16	6,2	6	6,3	42	13,5	78	22,9
	Trijose	3	1,2	0	0,0	4	1,3	8	2,4
	Daugiau nei trijose	2	0,8	0	0,0	1	0,3	3	0,9
Vietovės, kurioje yra atrinkta švietimo įstaiga, dydis	Vienas iš 3 didmiesčių (Vilnius, Kaunas, Klaipėda)	102	39,7	27	28,4	90	29,0	148	43,5
	Apskritis centras (likę 7 miestai, apskričių centrai)	49	19,1	11	11,6	43	13,9	42	12,4
	Mažesnis miestas, rajono centras	79	30,7	15	15,8	110	35,5	139	40,9
	Kaimo vietovė	27	10,5	42	44,2	67	21,6	11	3,2
Apskritis	Alytaus	15	5,8	6	6,3	16	5,2	14	4,1
	Kauno	69	26,8	17	17,9	60	19,4	77	22,6
	Klaipėdos	37	14,4	12	12,6	33	10,6	33	9,7
	Marijampolės	10	3,9	6	6,3	18	5,8	11	3,2
	Panevėžio	24	9,3	8	8,4	25	8,1	24	7,1
	Šiaulių	27	10,5	9	9,5	35	11,3	29	8,5
	Tauragės	6	2,3	4	4,2	15	4,8	8	2,4
	Telšių	10	3,9	6	6,3	19	6,1	17	5,0
	Utenos	7	2,7	5	5,3	14	4,5	19	5,6
Vilniaus	52	20,2	22	23,2	75	24,2	108	31,8	
	VISO POGRUPIUOSE	257		95		310		340	
Viso: 1002 respondentai									

3.6 Statistinė duomenų paklaida

- Vertinant rezultatus, būtina kreipti dėmesį į statistinę paklaidą. Ji atsiranda dėl to, kad yra daroma respondentų atranka, o ne vykdoma ištisinė apklausa. Ši paklaida yra apskaičiuojama matematiškai.
- Tolesnėje lentelėje yra pateikiamos paklaidos, esant įvairiam respondentų skaičiui bei atsakymų pasiskirstymui.

Atsakymų pasiskirstymas ⇒	50	45/55	40/60	35/65	30/70	25/75	20/80	15/85	10/90	5/95
Atrankos dydis ↓										
10	31	30.8	30.4	29.6	28.4	26.8	24.8	22.1	18.6	13.5
30	17.9	17.8	17.5	17.1	16.4	15.5	14.3	12.8	10.7	7.8
50	13.9	13.8	13.6	13.2	12.7	12	11.1	9.9	8.3	6
75	11.3	11.3	11.1	10.8	10.4	9.8	9.1	8.1	6.8	4.9
100	9.8	9.8	9.6	9.3	9	8.5	7.8	7	5.9	4.3
200	6.9	6.9	6.8	6.6	6.4	6	5.5	4.9	4.2	3
250	6.2	6.1	6	5.9	5.6	5.3	4.9	4.4	3.7	2.7
300	5.7	5.6	5.5	5.4	5.2	4.9	4.5	4	3.4	2.5
400	4.9	4.9	4.8	4.7	4.5	4.2	3.9	3.5	2.9	2.1
500	4.4	4.4	4.3	4.2	4	3.8	3.5	3.1	2.6	1.9
600	4	4	3.9	3.8	3.7	3.5	3.2	2.9	2.4	1.7
700	3.7	3.7	3.6	3.5	3.4	3.2	3	2.6	2.2	1.6
800	3.5	3.4	3.4	3.3	3.2	3	2.8	2.5	2.1	1.5
900	3.3	3.2	3.2	3.1	3	2.8	2.6	2.3	2	1.4
1000	3.1	3.1	3	3	2.8	2.7	2.5	2.2	1.9	1.4

Pavyzdys

257 priešmokyklinio ugdymo pedagogų atsakė į klausimą, kada paskutinį kartą tobulinosi. 69 % jų pasakė, kad paskutinį kartą tobulinosi šiais, 2011 metais. Tai reiškia, kad su 95 % tikimybe galime teigti, jog tikroji reikšmė yra intervale $69\% \pm 5.6\%$.

3.7 Metodologinės pastabos

Patogesniai vertinimų skalių interpretavimui ir palyginimams panaudoti išvestiniai dydžiai:

- **Skalės balansas** padeda objektyviau palyginti vertinimus. Balansas skaičiuojamas iš teigiamų vertinimų atimant neigiamus, naudojant sutartinius svorius. $\text{Balansas} = (\text{VISIŠKAI PAKANKAMAI} + \text{PAKANKAMI} * 1/2) - (\text{VISIŠKAI NEPAKANKAMI} + \text{NEPAKANKAMI} * 1/2)$. Teoriškai balansas gali įgyti reikšmes nuo -100 iki + 100. tai skirtumas tarp teigiamų ir neigiamų atsakymų lyginamosios dalies procentais. Likerto skalės balansas gali įgyti reikšmes nuo -100, kai visi respondentai pasirenka labiausiai neigiamą atsakymo variantą, iki +100, kai visi pasirenka labiausiai teigiamą atsakymo variantą. Jeigu teigiamų ir neigiamų atsakymų skaičius yra vienodas, balanso reikšmė bus lygi 0. Jeigu balanso reikšmė lygi -10, tai reiškia, kad neigiamų reikšmių buvo 10 procentų daugiau negu teigiamų.

3.8 Paaiškinimai

Ataskaitoje pateikiami bendrieji kiekvienos pedagogų grupės atsakymų pasiskirstymai. Atsakymų pjūviai pagal atskiras respondentų grupes pateikiami MS Excel lentelėse atskiruose dokumentuose.

MS Excel lentelėse procentai skaičiuojami eilutėje. Mėlynai nuspalvintas langelis žymi, kad tam tikra respondentų grupė statistiškai reikšmingai rečiau paminėjo atsakymą, rausvai – dažniau.

4. KIEKYBINIO TYRIMO REZULTATAI

4.1. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų tyrimo rezultatai

4.1.0. Santrauka

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai aktyviai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose. Beveik visi tyrime dalyvavę priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 69% Lietuvos priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 27% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais, ir tik 4% - 2009 metais ar anksčiau. Pradinių klasių mokytojai – dar aktyvesni – per pirmus trejus 2011 metų mėnesius jau tobulinosi 82% pradinių klasių mokytojų, dar 16% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šių grupių mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent kartą per ketvirtį, vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 99% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir absoliučiai visi, t.y. 100% pradinio ugdymo mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo po 95% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 15% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir 23% pradinio ugdymo mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo po 7% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų.

Pastebima, kad rečiau tobulinosi Lietuvoje kaimo vietovėse dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai bei 3 didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje) dirbantys pradinio ugdymo mokytojai.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys ne tokios populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Tačiau savišvieta nėra „norma“ visiems mokytojams – per 2010 metus tik kas antras mokytojas teigia tobulinęsis savišvietos būdu. Mažiau populiarūs ir testiniai mokymai bei nuotolinis mokymasis. Tarp populiariausių – profesinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/ rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/ rajone.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinį klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

Priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis pilnai atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, daugiau nei pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, didesnė dalis tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, panašiai kas antras mokytojas rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė šiek tiek trumpesnė (vidutiniškai apie 13 valandų, o kaimuose dirbančių – apie 9,5 valandos), lyginant su pradinį klasių mokytojų (vidutiniškai apie 15 valandų). Mokytojai mieliau rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone, būtent vietinius tobulinimosi renginius mokytojai (ypač priešmokyklinio ugdymo) geriau ir vertino įvairiais aspektais. Dauguma mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustą tobulinimosi programą.

Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, beveik pusė atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius. Tačiau mokytojai linkę teigti, kad jie turi pasirinkimo „laisvę“, ir patys „laisvai“ nusprendžia ir renkasi. Galima daryti prielaidą, kad šią „galimybę pačiam pasirinkti“ mokytojai labiau supranta kaip „pasirinkimą“ sutikti arba nesutikti su švietimo įstaigos siūlomomis tobulinimosi renginiais.

Mažiau nei pusė mokytojų įsitikinę, kad šis paskutinis tobulinimasis buvo finansuotas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Kas 4-5 mokytojas mano, kad finansuota iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų. Dar mažesnė dalis tvirtino, kad tobulinimosi renginys buvo iš viso nemokamas. Priešmokyklinio ugdymo mokytojai bendrai šiek tiek dažniau tvirtino, kad už paskutinį tobulinimąsi (pilnai ar iš dalies) sumokėjo iš savo asmeninių lėšų. Pilnai ar dalinis tobulinimosi programos apmokėjimas iš savo lėšų dar labiau būdingas kaimo vietovėse bei 3 didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje) dirbantiems priešmokyklinio ugdymo mokytojams.

Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, priešmokyklinio ugdymo mokytojai geriausiai vertino lektorių/vedantįjį, renginio vietą, renginio aplinką bei renginio turinį. Pradinio ugdymo mokytojai geriau vertino renginio vietą bei renginio formą. Tarp blogiau įvertintų abiejų mokytojų grupių aspektų – atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams. Pradinio ugdymo pedagogai prasčiau vertino ir paskutinio tobulinimosi renginio naudą kasdieniam pedagogo darbui, o priešmokyklinio ugdymo pedagogams mažiau patiko renginio kaina.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinį klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui

Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodų, ugdymo turinio tobulinimą. Daugiau naudos kasdieniam savo darbui priešmokyklinio ugdymo mokytojai įžvelgia ugdymo tikslų ir mokytojų vaidmens tobulinimo programose, o pradinio ugdymo mokytojai – mokymosi motyvacijos, vertinimo bei ugdymo tikslų programose. Nors nemažai mokytojų tobulinasi ir kitose švietimo sistemos ir mokyklos srityse, tačiau didžioji dalis šių sričių tobulinimosi renginių nepatenka į naudingiausių sąrašą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinosi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – edukacinės, konferencijos bei savišvieta, tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausių tobulinimosi formų įvardino tik po 2% abiejų pogrupių mokytojų. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe - bendrakultūrinių kompetencijų ir bendrųjų kompetencijų ugdymas, tačiau pastarąsias pačiomis naudingiausiomis laiko kelis kartus mažiau mokytojų, lyginant su profesinių kompetencijų ugdymu. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis – vėlgi išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba.

Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse, tomis pačiomis formomis, tose pačiose vietose bei ugdyti tas pačias kompetencijas. Įvertinant šio pogrupio mokytojų ketinimus tobulintis artimiausiu metu – ryškių pokyčių nenumatoma.

Priešmokyklinio ugdymo mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria 46 valandas, o pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 56 valandas. Savišvietai mokytojai teigia skiriantys 3-4 kartus daugiau laiko: priešmokyklinio ugdymo mokytojai per metus vidutiniškai savišvietai skiria 165 valandas, pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 188 valandas. Šio pogrupio mokytojai norėtų ir galėtų skirti tobulinimuisi ne savišvietos būdu apie 30%-33% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu skirtų tik keletu valandų per metus daugiau, nei skiria šiuo metu.

Labiausiai priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksnius priemokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojai į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus (ypatingai būdingus verslo sektoriaus darbuotojams) – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės, didesnio atlygio galimybės - įvardino mažiau nei kas dešimtas šio pogrupio mokytojas.

Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakojančios kriterijai: renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taikomi darbo metodai, renginio turinys, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas – deja paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė šiuos svarbiausius mokytojų keliamus kriterijus.

Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogams

Daugiau priešmokyklinio ugdymo mokytojų jaučia informacijos apie tobulinimąsi trūkumą, lyginant su pradinio ugdymo mokytojais. Abiejų pogrupių mokytojams labiausiai pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis).

Pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai bei internetas (bendrai). Kur kas mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnė dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos apie pedagogų tobulinimąsi sklaidai.

Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmime aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.

Daugumoje priešmokyklinio ir pradinio ugdymo šveitimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: šiek tiek daugiau nei pusė priešmokyklinio ugdymo ir du trečdaliai pradinio ugdymo mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, beveik ketvirtadalis abiejų pograpių mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.

Tik kiek daugiau nei pusė mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia šveitimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

Didesnė dalis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: panašiai du iš trijų šio pograpių mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Vienas iš keturių šio pograpių mokytojų atsakė, kad žinojo tiksliai ar apytikslę jiems tobulinimui skirtą sumą 2010 metams.

Didžioji dauguma priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad per susirinkimus arba individualiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje.

Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

Dauguma priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų pageidauja, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojams labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kas antras priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojas renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Beveik kas trečias mokytojas labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.

Priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų persikvalifikavimas

Didžioji dalis priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. Pradinio ugdymo mokytojai kiek dažniau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją artimiausioje ateityje. Tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo ryškesni procesai pastebimi 2001-2010 metais, tuo tarpu didesnė pradinio ugdymo mokytojų dalis persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją iki 2000 metų, o 2001-2010 metais pastebimas tolygus šio pograpių persikvalifikavusiųjų skaičiaus mažėjimas.

Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga. Tarp pradinio ugdymo mokytojų – dar daugiau vertinančių persikvalifikavimo galimybes „pesimistiškai“.

Mokomosios medžiagos įtaka priešmokyklinio ugdymo ir pradinų klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

Renkantis vadovėlius švietimo įstaigoje, šalia mokytojo, nemažą vaidmenį pasirinkime vaidina ir mokyklos administracija, kolegų pedagogai, leidyklų pateikiama informacija. Priešmokyklinio ugdymo mokytojai panašiai dažnai vadovaujasi tiek patvirtintu vadovėlių sąrašu, tiek administracijos nurodymais, tiek kolegų patarimais. Pradinio ugdymo mokytojai dažniau vadovaujasi patvirtintu vadovėlių sąrašu, tačiau šiai mokytojų grupei pasirenkant vadovėlius didesnę įtaką turi ir mokyklos administracija, kolegų patarimai bei su vadovėliais papildomai komplektuojamos kitos mokymo priemonės, tokios kaip mokytojo knyga, pratybų sąsiuviniai ir pan. Pradinio ugdymo mokytojų pasirinkimui didesnę įtaką turi ir leidyklų pateikiama informacija, pateikiama internete, bukletų pavidalu ar tiesioginių vadovėlių pristatymų metu.

Kiek didesnė abiejų pogrupių mokytojų dalis pastebi, kad naudojami vadovėliai (jų komplektai) netenkina mokytojų ir mokinių poreikių šiais aspektais - tinkamumo įvairių mokymosi stilių ir gebėjimų mokiniams, tinkamumo savarankiškam mokymuisi bei pateikiamais mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdais.

Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas yra pakankamai aukštas - nors vieną pedagogams skirtą interneto portalą žino didžioji dalis mokytojų. Tačiau tokio žinomumo dar negalima laikyti pakankamu, nes pagrindinius portalus atskirai žino kur kas mažiau šio pogrupio mokytojų. Tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS. Virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE žinomos mažesnei daliai mokytojų. Tačiau reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - beveik per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Tad dar rimtesnė problema – yra šių tinklapių reguliarus lankomumas tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalą E-Mokykla. Portalą AIKOS geriau vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojai. Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR, pastarasis portalas kur kas prasčiau vertinamas tarp jį žinančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų.

Pagrindiniai pedagogams skirti portalai nėra pakankamai išnaudojami informuojant pedagogus apie tobulinimosi ar persikvalifikavimo galimybes: informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS, tačiau tokios informacijos pagrindiniuose portaluose ieško kur kas mažesnė dalis mokytojų nei juose lankosi.

4.1.1. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

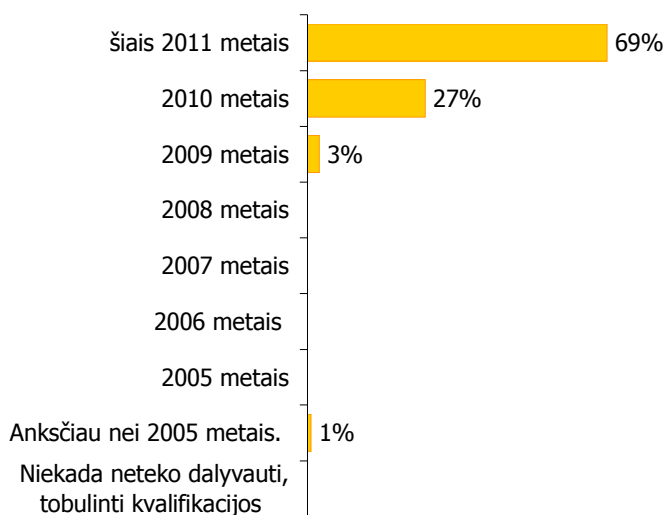
 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai aktyviai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose.

Beveik visi tyrime dalyvavę priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 69% Lietuvos priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 27% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais, ir tik 4% - 2009 metais ar anksčiau.

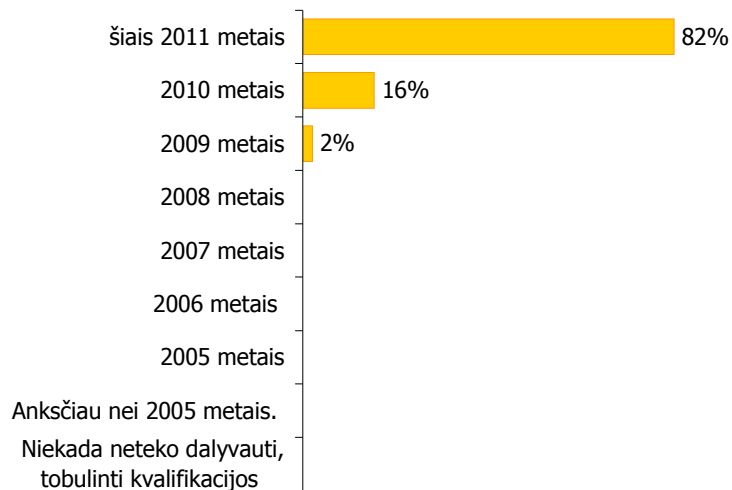
Pradinių klasių mokytojai – dar aktyvesni – per pirmus trejus 2011 metų mėnesius jau tobulinosi 82% pradinių klasių mokytojų, dar 16% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais. (1 diagrama).

1 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiame nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

4.1.2. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinį klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

- + Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šių grupių mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent kartą per ketvirtį, vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.
- + Pastebima, kad rečiau tobulinasi Lietuvoje kaimo vietovėse dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai bei 3 didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje) dirbantys pradinio ugdymo mokytojai.

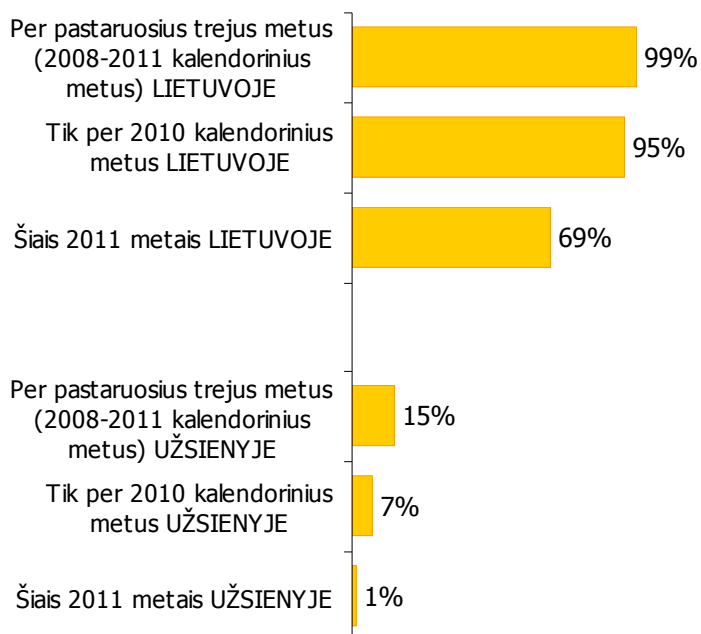
4.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

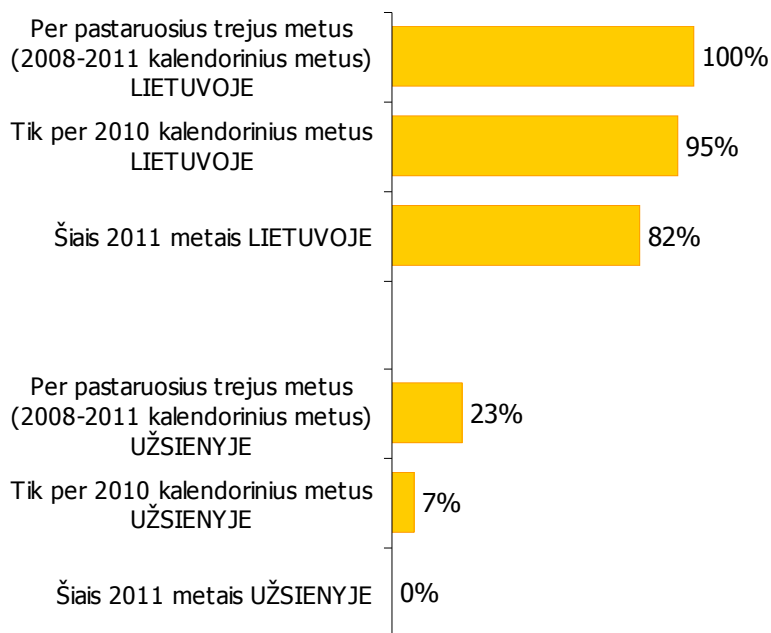
Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 99% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir absoliučiai visi, t.y. 100% pradinio ugdymo mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo po 95% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų. (2 diagrama).

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 15% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir 23% pradinio ugdymo mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo po 7% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų. (2 diagrama).

2 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N= 257)

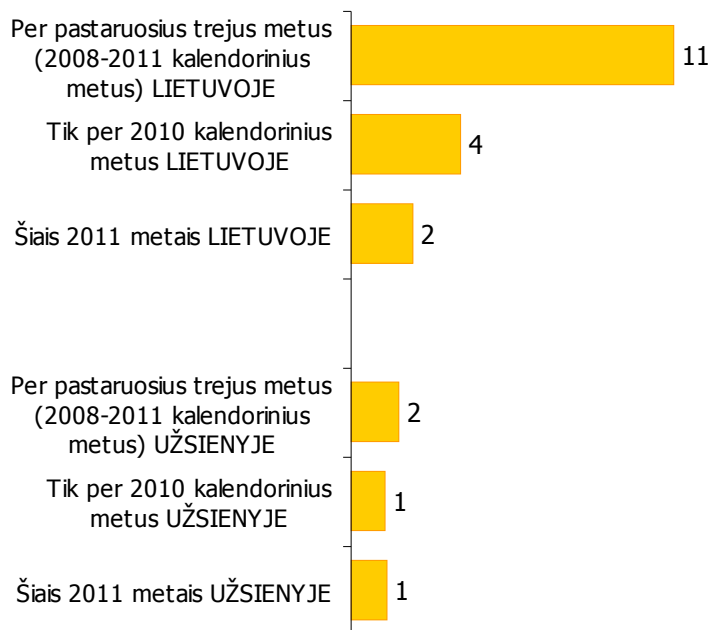
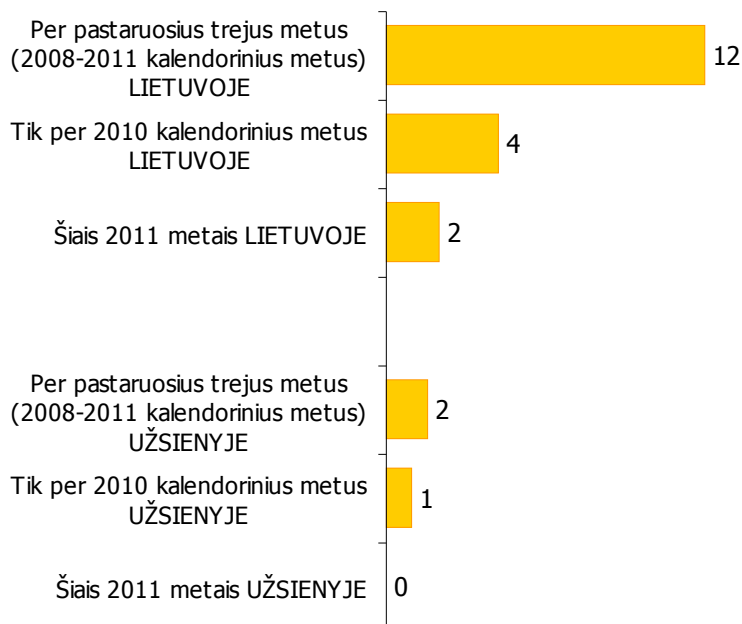

% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)**4.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais**

Paklausus, kiek kartų per apibrėžtą laikotarpį mokytojams teko dalyvauti pedagogų tobulinimosi renginiuose, pastebima, kad Lietuvoje tobulinimosi renginiuose dalyvaujama vidutiniškai kartą per ketvirtį: tiek priešmokyklinio ugdymo, tiek pradinių klasių mokytojai Lietuvoje tobulinosis vidutiniškai 11-12 kartų per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais); vien per 2010 metus – vidutiniškai 4 kartus. (3 diagrama).

Vykstantys tobulintis į užsienio šalis, vidutiniškai užsienyje tobulinasi 1 kartą per metus. (3 diagrama).

Kaimo vietovėse dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai kvalifikaciją per paskutinius trejus metus Lietuvoje kėlė rečiau (vidutiniškai 8 kartus), ir nė karto nedalyvavo tobulinimosi renginiuose užsienyje. Per šį laikotarpį kvalifikaciją Lietuvoje rečiau kėlė teigia ir pradinių klasių mokytojai, dirbantys 3 Lietuvos didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune bei Klaipėdoje) (vidutiniškai 9-10 kartų). Pastebima tendencija, kad šių 2 pogrūpių mokytojai rečiau tobulinosis ir 2010 metais. (Žr. pjūvių lentelėse)

3 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?**vidurčiai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų, nors kartą dalyvavusių mokymuose****vidurčiai nuo pradinių klasių mokytojų, nors kartą dalyvavusių mokymuose**

4.1.3. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

✚ Per paskutinius trejus kalendorinius metus priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys ne tokios populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Tačiau savišvieta nėra „norma“ visiems mokytojams – per 2010 metus tik kas antras mokytojas teigia tobulinęsis savišvietos būdu. Mažiau populiarūs ir testiniai mokymai bei nuotolinis mokymasis. Tarp populiariausių – profesinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/ rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/ rajone.

4.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys

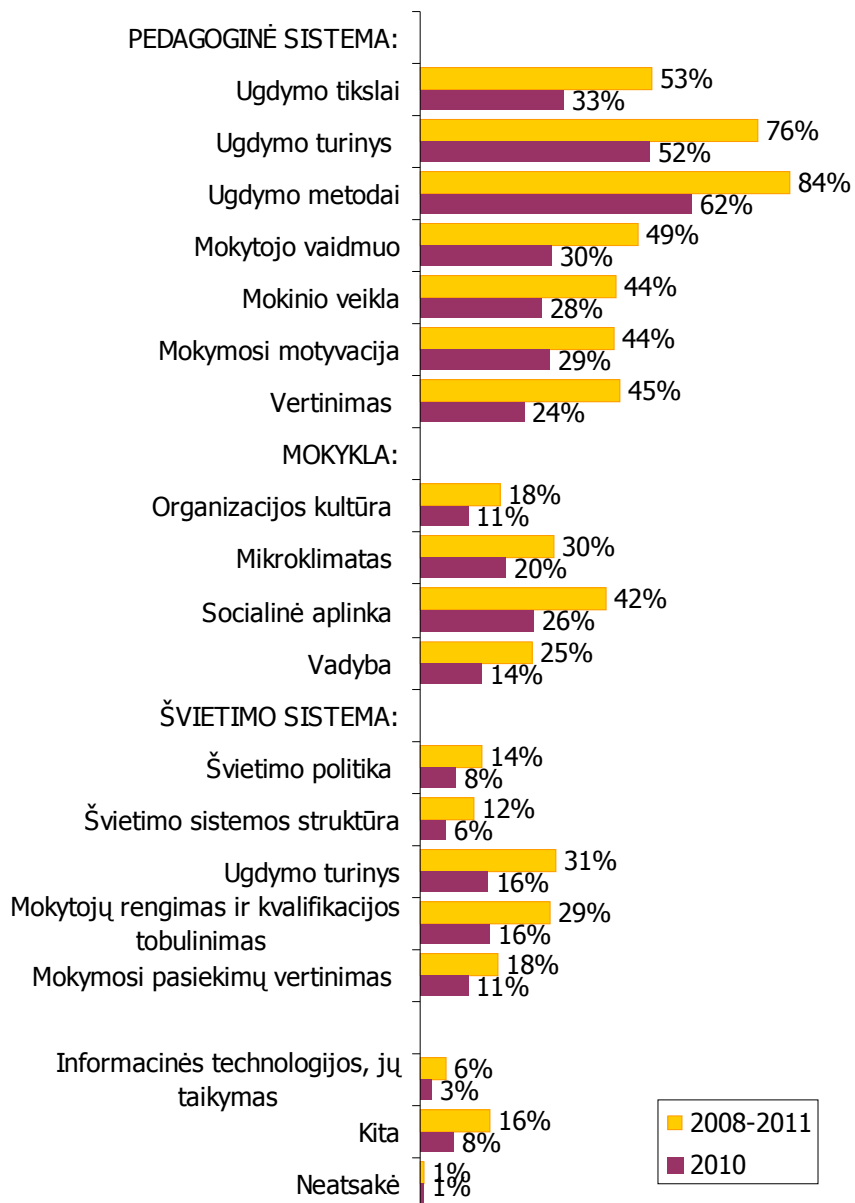
Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai dažniau minėjo, kad tobulinosi pedagoginių sistemų srityje: priešmokyklinio ugdymo pedagogai dažniau minėjo tobulinęsi ugdymo metodų (2008-2011 m. – 84%, vien 2010 m. – 62%) bei ugdymo turinio (2008-2011 m. – 76%, vien 2010 m. – 52%) srityse; pradinių klasių mokytojai – dažniau ugdymo metodų (2008-2011 m. – 85%, vien 2010 m. – 54%), ugdymo turinio (2008-2011 m. – 75%, vien 2010 m. – 46%) srityse. Pastebima, kad pradinių klasių mokytojai aktyviau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai tobulinosi mokymo motyvacijos (2008-2011 m. – 75%, vien 2010 m. – 44%) bei vertinimo (2008-2011 m. – 75%, vien 2010 m. – 47%) srityse. (4 diagrama)

Kitos sritys, kuriose per tiriamąjį periodą tobulinosi 3-4 iš dešimties priešmokyklinio ugdymo mokytojų – tai mokytojo vaidmuo, mokinio vieta, mokymosi motyvacija, vertinimas, socialinė aplinka, mikroklimatas, ugdymo turinys bei mokytojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas.

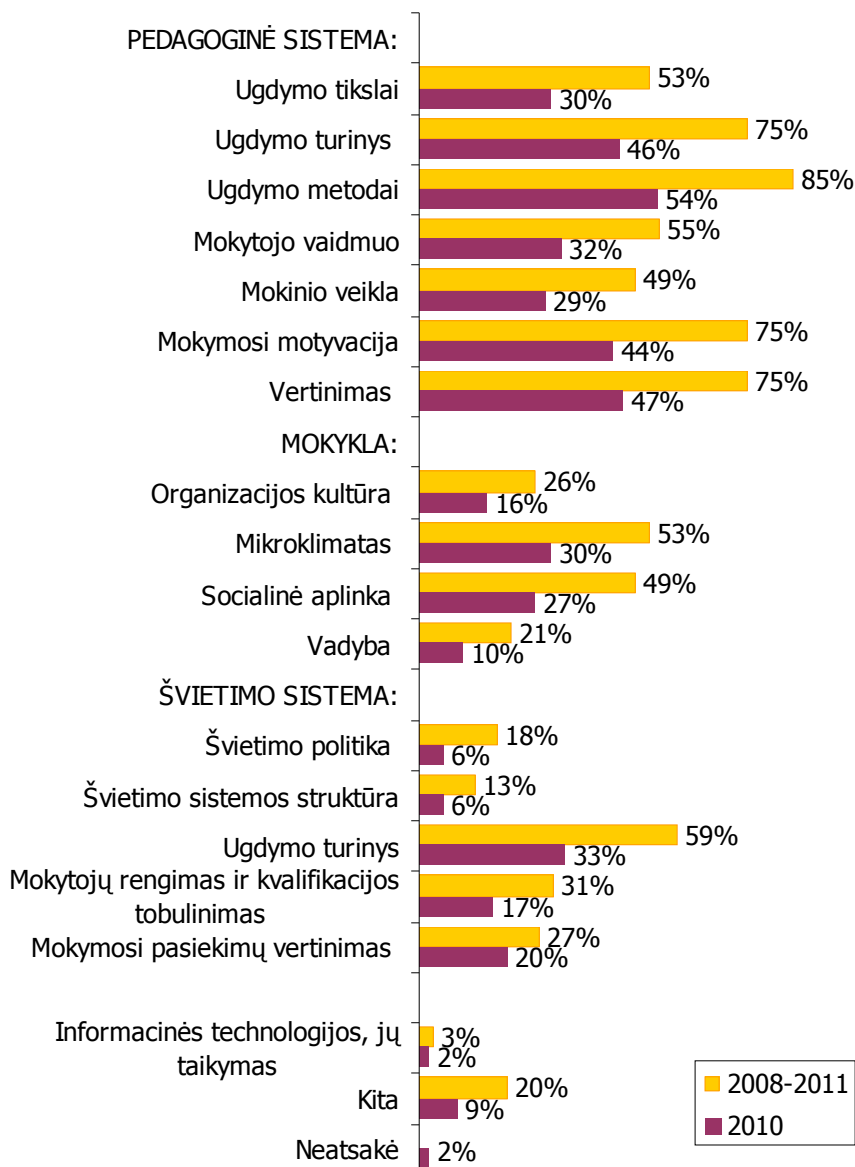
Minėtose srityse per tiriamąjį laikotarpį tobulinosi šiek tiek daugiau pradinio ugdymo mokytojų – 4-5 mokytojai iš dešimties. Pastebima, kad mokymosi motyvacijos, vertinimo bei mikroklimato ir ugdymo turinio streso tobulinosi beveik 2 kartus daugiau pradinio ugdymo mokytojų, lyginant su priešmokyklinio ugdymo mokytojais. (4 diagrama)

4 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų, tobulinusių kvalifikaciją 2008-2011 m. (N=255) / 2010 m. (N=245)

% nuo pradinių klasių mokytojų, tobulinusių kvalifikaciją 2008-2011 m. (N=95) / 2010 m. (N=90)

4.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos

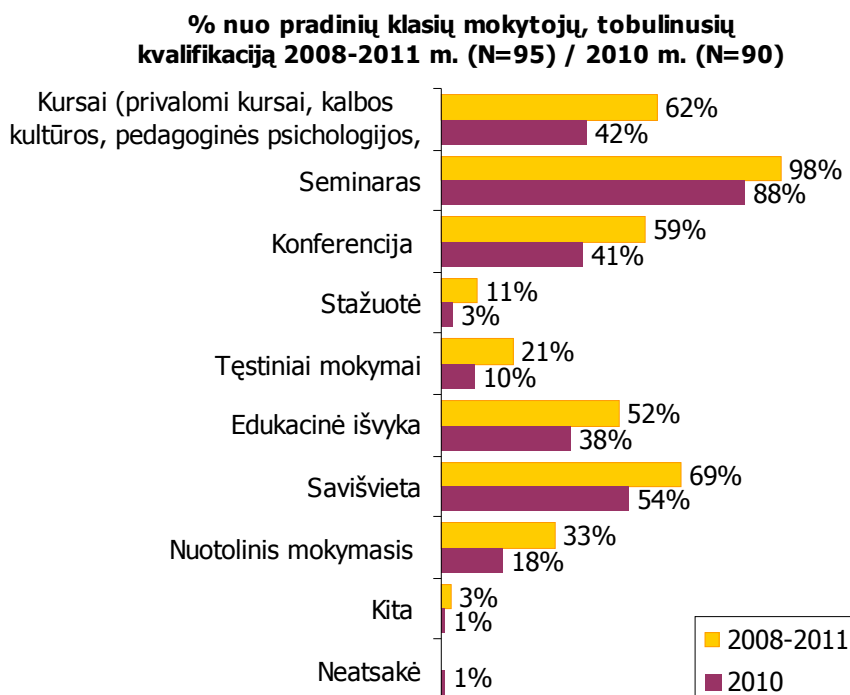
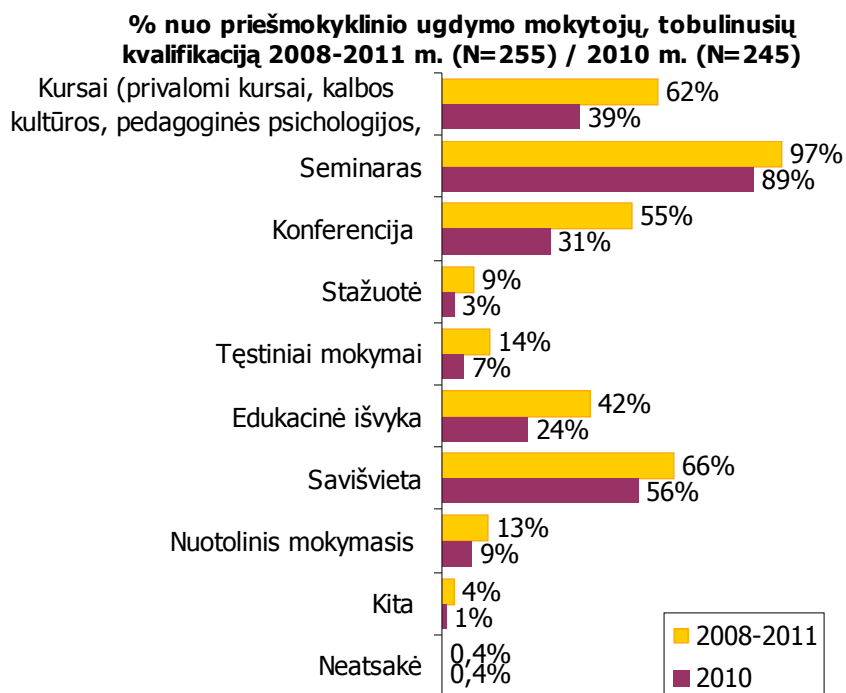
Populiariausios įvardintos tobulinimosi formos tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogų - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai dažniausiai minėjo, kad tobulinosi seminaruose (priešmokyklinio ugdymo pedagogai - 2008-2011 m. – 97%, vien 2010 m. – 89%; pradinio ugdymo mokytojai - 2008-2011 m. – 98%, vien 2010 m. – 85%). Mažesnę dalis pedagogų tobulinosi kursuose (priešmokyklinio ugdymo pedagogai - 2008-2011 m. – 62%, vien 2010 m. – 39%; pradinio ugdymo mokytojai - 2008-2011 m. – 62%, vien 2010 m. – 42%) bei konferencijose (priešmokyklinio ugdymo pedagogai - 2008-2011 m. – 55%, vien 2010 m. – 31%; pradinio ugdymo mokytojai - 2008-2011 m. – 59%, vien 2010 m. – 41%). (5 diagrama)

Sąlyginai maža dalis šių grupių mokytojų - panašiai du iš trijų 2008-2011 metais, ir kas antras vien 2010 metais - teigia tobulinęsi savišvietos būdu (priešmokyklinio ugdymo pedagogai - 2008-2011 m. – 66%, vien 2010 m. – 56%; pradinio ugdymo mokytojai - 2008-2011 m. – 69%, vien 2010 m. – 54%). (5 diagrama)

Tarp pradinių klasių mokytojų kiek populiareesnės yra edukacinės išvykos bei nuotolinis mokymasis. (5 diagrama)

5 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

4.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos

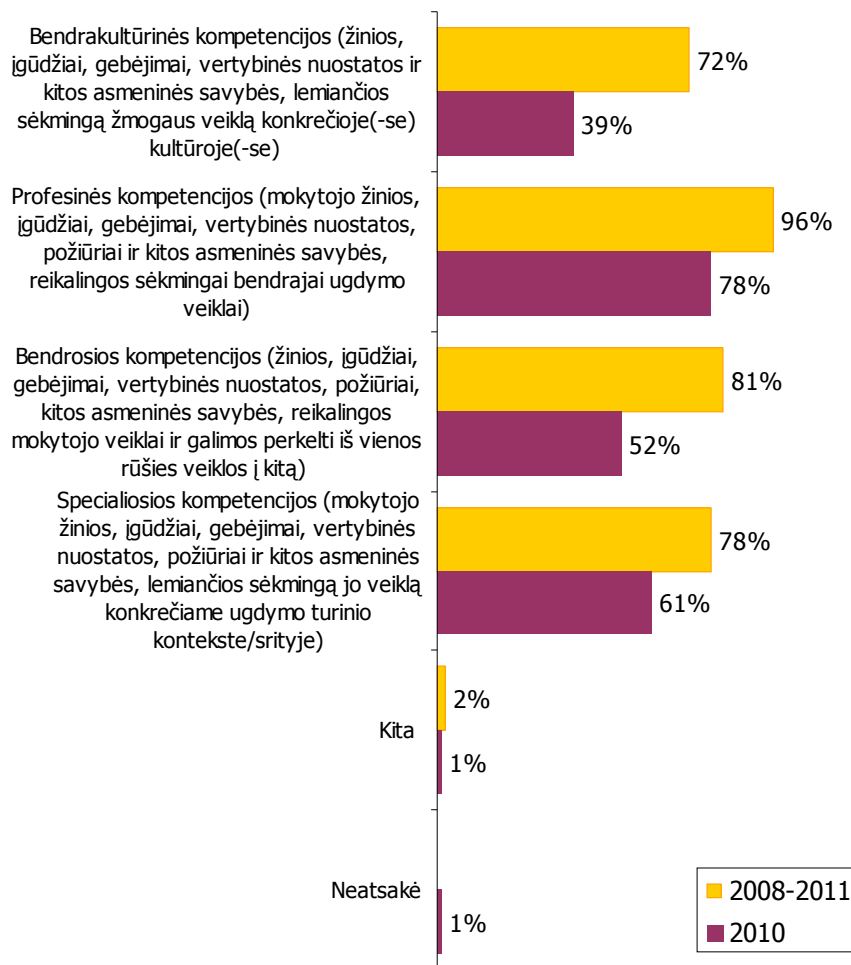
Tiriamuoju laikotarpiu dauguma mokytojų tobulino profesines kompetencijas: 2008 – 2011 metais 95% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir 96% pradinio ugdymo mokytojų, vien 2010 metai - 75% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir 78% pradinio ugdymo mokytojų.

Antroje-trečioje vietoje pagal besitobulinusių pradinių klasių mokytojų skaičių – bendrosios kompetencijos ir specialiosios kompetencijos. O tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų – bendrosios bei bendrakultūrinės kompetencijos. Reikia pastebėti, kad 2010 metais tobulinusiųjų bendrakultūrinės kompetencijas procentas yra mažesnis, lyginant santykyje su kitas kompetencijas tobulinusių mokytojų skaičiumi. (6 diagrama)

6 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?

% nuo pradinių klasių mokytojų, tobulinusių kvalifikaciją 2008-2011 m. (N=95) / 2010 m. (N=90)

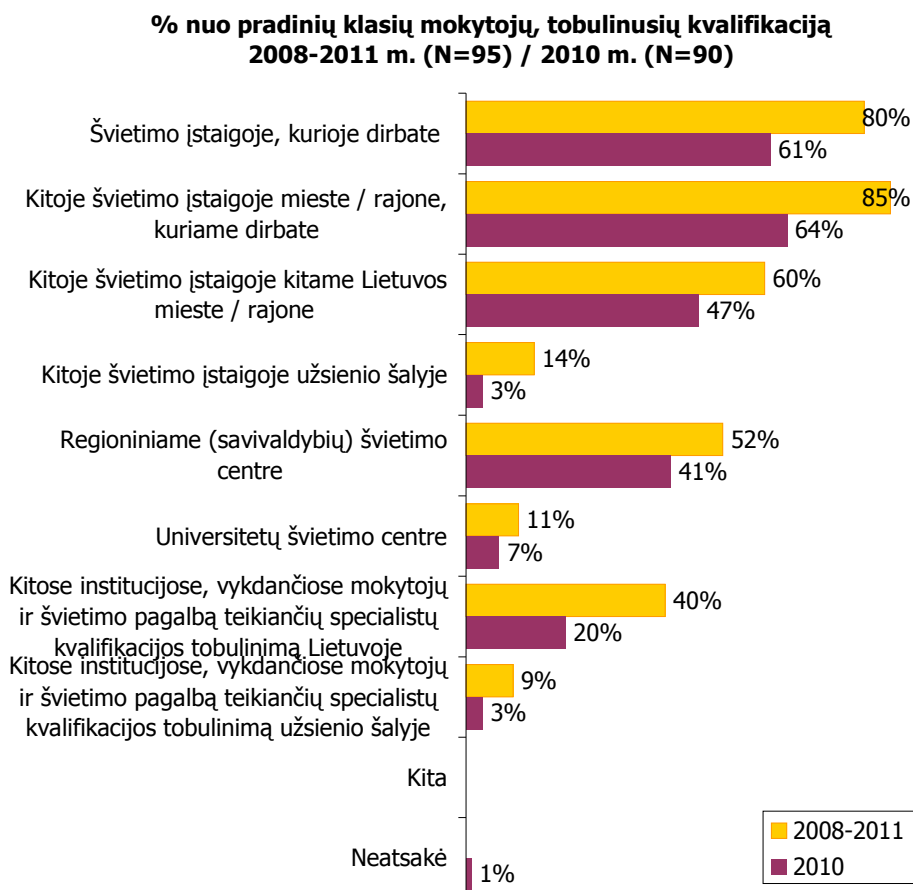
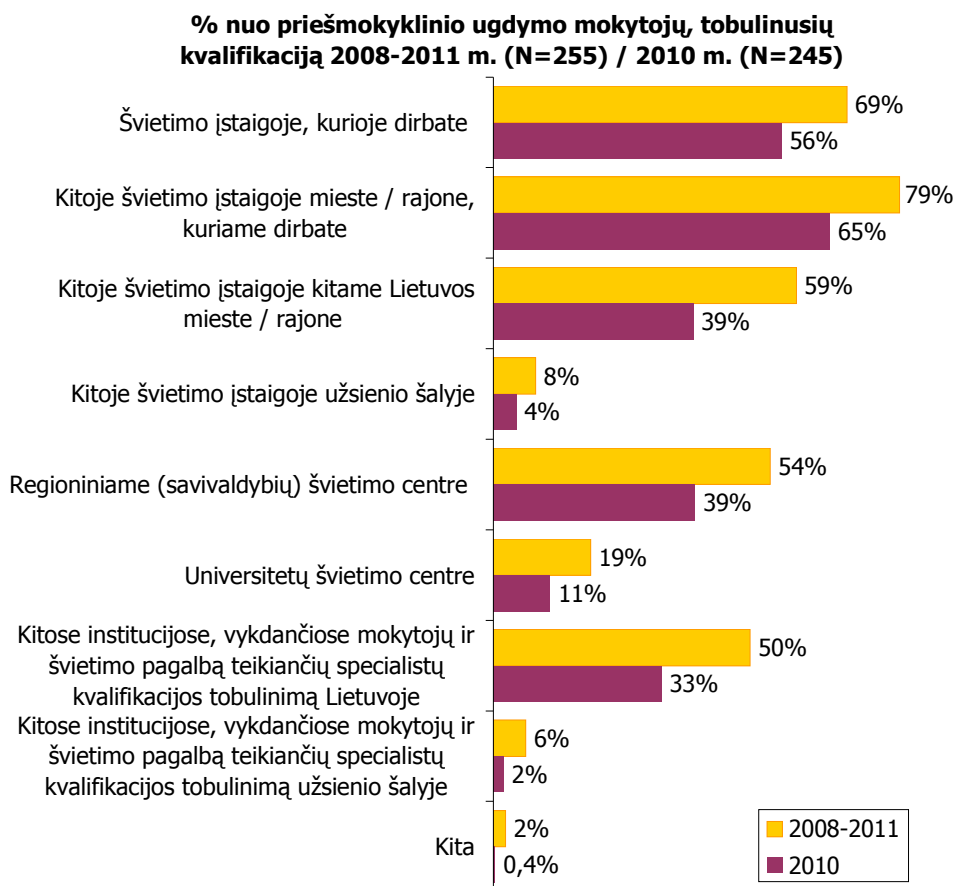

4.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat atskirai analizuojant vien 2010 metus, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai dažniausiai minėjo, kad tobulinosi vietinėse įstaigose – kitoje švietimo įstaigose, esančiose tame pačiame rajone/ mieste, kuriame įsikūręs ir mokykla/ darželis, arba toje pačioje švietimo įstaigoje, kurioje mokytojas dirba (priešmokyklinio ugdymo pedagogai kitoje švietimo įstaigose, esančiose tame pačiame rajone/ mieste, kuriame įsikūręs ir mokykla/ darželis - 2008-2011 m. – 79%, vien 2010 m. – 65%; toje pačioje įstaigoje, kurioje ir dirba - 2008-2011 m. – 69%, vien 2010 m. – 56%; pradinio ugdymo mokytojai - kitoje švietimo įstaigose, esančiose tame pačiame rajone/ mieste, kuriame įsikūręs ir mokykla/ darželis - 2008-2011 m. – 85%, vien 2010 m. – 64%; toje pačioje įstaigoje, kurioje ir dirba - 2008-2011 m. – 80%, vien 2010 m. – 61%). (7 diagrama)

Mažesnis mokytojų skaičius per tiriamąjį laikotarpį tobulinosi regioniniuose (savivaldybių) švietimo centruose (vien 2010 metais 39% priešmokyklinio ugdymo ir 41% pradinio ugdymo mokytojų), kitose švietimo įstaigose, esančiose kituose Lietuvos miestuose (vien 2010 metais 39% priešmokyklinio ugdymo ir 47% pradinio ugdymo mokytojų), universitetų švietimo centruose (vien 2010 metais 11% priešmokyklinio ugdymo ir 7% pradinio ugdymo mokytojų). (7 diagrama)

7 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

4.1.4. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

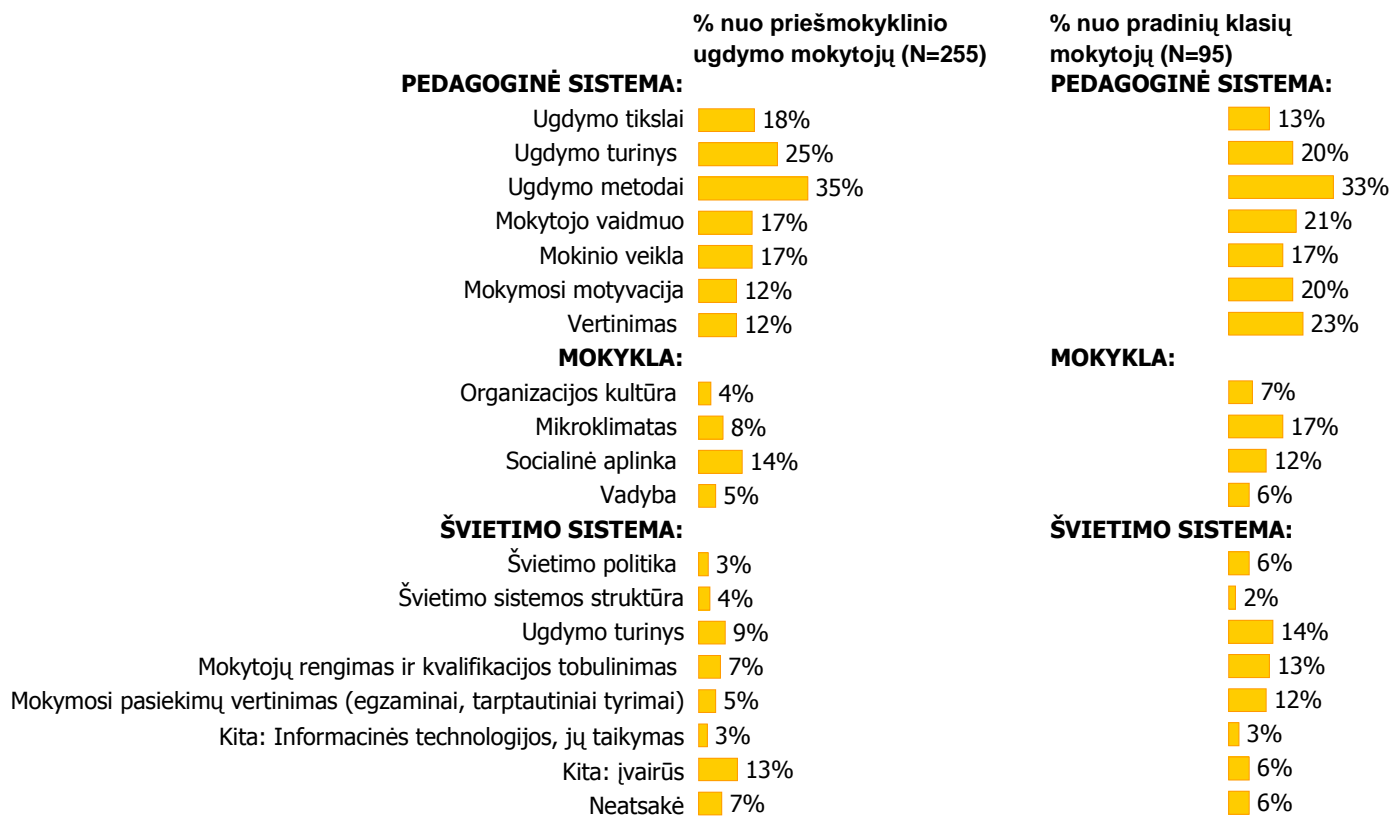
- ✚ Priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis pilnai atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, daugiau nei pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, didesnė dalis tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, panašiai kas antras mokytojas rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė šiek tiek trumpesnė (vidutiniškai apie 13 valandų, o kaimuose dirbančių – apie 9,5 valandos), lyginant su pradinių klasių mokytojų (vidutiniškai apie 15 valandų). Mokytojai mieliau rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone, būtent vietinius tobulinimosi renginius mokytojai (ypač priešmokyklinio ugdymo) geriau ir vertino įvairiais aspektais. Dauguma mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustą tobulinimosi programą.
- ✚ Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, beveik pusė atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius. Tačiau mokytojai linkę teigti, kad jie turi pasirinkimo „laisvę“, ir patys „laisvai“ nusprendžia ir renkasi. Galima daryti prielaidą, kad šią „galimybę pačiam pasirinkti“ mokytojai labiau supranta kaip „pasirinkimą“ sutikti arba nesutikti su švietimo įstaigos siūlomu tobulinimosi renginiu.
- ✚ Mažiau nei pusė mokytojų įsitikinę, kad šis paskutinis tobulinimasis buvo finansuotas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Kas 4-5 mokytojas mano, kad finansuota iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų. Dar mažesnė dalis tvirtino, kad tobulinimosi renginys buvo iš viso nemokamas. Priešmokyklinio ugdymo mokytojai bendrai šiek tiek dažniau tvirtino, kad už paskutinį tobulinimąsi (pilnai ar iš dalies) sumokėjo iš savo asmeninių lėšų. Pilnai ar dalinis tobulinimosi programos apmokėjimas iš savo lėšų dar labiau būdingas kaimo vietovėse bei 3 didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje) dirbantiems priešmokyklinio ugdymo mokytojams.
- ✚ Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, priešmokyklinio ugdymo mokytojai geriausiai vertino lektorių/ vedantįjį, renginio vietą, renginio aplinką bei renginio turinį. Pradinio ugdymo mokytojai geriau vertino renginio vietą bei renginio formą. Tarp blogiau įvertintų abiejų mokytojų grupių aspektų – atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams. Pradinio ugdymo pedagogai prasčiau vertino ir paskutinio tobulinimosi renginio naudą kasdieniam pedagogo darbui, o priešmokyklinio ugdymo pedagogams mažiau patiko renginio kaina.

4.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys

Siekiant detaliai išnagrinėti priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo patirtį ir jos vertinimus, atskaitos tašku buvo pasirinkta paskutinio kvalifikacijos tobulinimo įvairių aspektų detali analizė. Kaip parodė tyrimo rezultatai, beveik visi priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai paskutinį kartą kvalifikaciją tobulino 2010 kalendoriniais metais ar per 2011 metų paskutinius tris mėnesius, tad ši „paskutinio karto“ analizė apima beveik visų šio pogrupio pedagogų „šviežią“ patirtį.

Paskutinio tobulinimosi metu tobulintos sritys atspindi bendrąsias tobulinimosi per paskutinius trejus kalendorinius metus tendencijas - priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi pedagoginių sistemų srityje: priešmokyklinio ugdymo pedagogai dažniau minėjo tobulinęsi ugdymo metodu (35%) bei ugdymo turinio (25%) srityse; pradinių klasių mokytojai – dažniau ugdymo metodu (33%), vertinimo (23%), mokytojo vaidmens (21%), ugdymo turinio (20%) ir mokymo motyvacijos (20%) srityse. (8 diagrama)

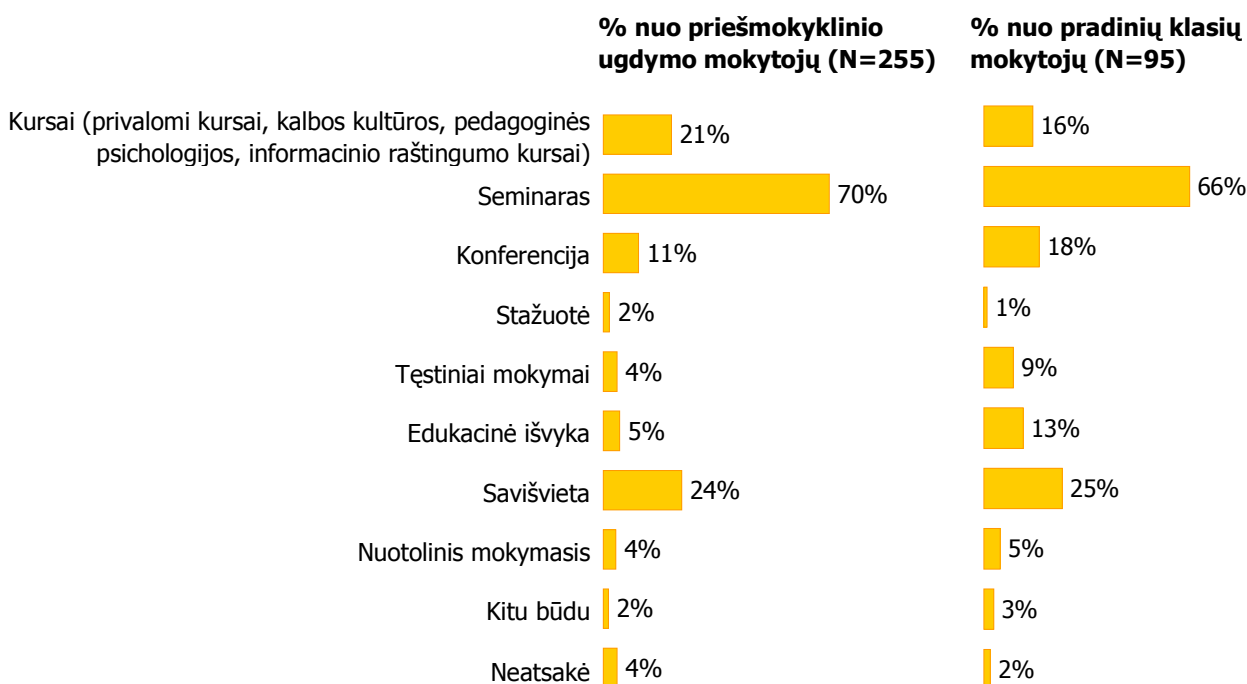
8 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

4.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma

Paskutinio tobulinimosi metu naudotos kvalifikacijos tobulinimo formos taip pat atspindi bendrąsias tobulinimosi formų tendencijas - priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi seminare (atitinkamai 70% ir 66%), kur kas rečiau – kursuose (atitinkamai 21% ir 16%). Panašiai vienas iš keturių priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų teigia tobulinęs savišvietos būdu (atitinkamai 24% ir 25%). Pastebima, kad pradinių klasių mokytojai šiek tiek dažniau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi edukacinės išvykos metu (13%), tęstinio mokymosi būdu (9%) ar konferencijoje (18%). Nuotolinio mokymosi būdu paskutinį kartą tobulinosi 4% priešmokyklinio ugdymo ir 5% pradinių klasių mokytojai. (8 diagrama)

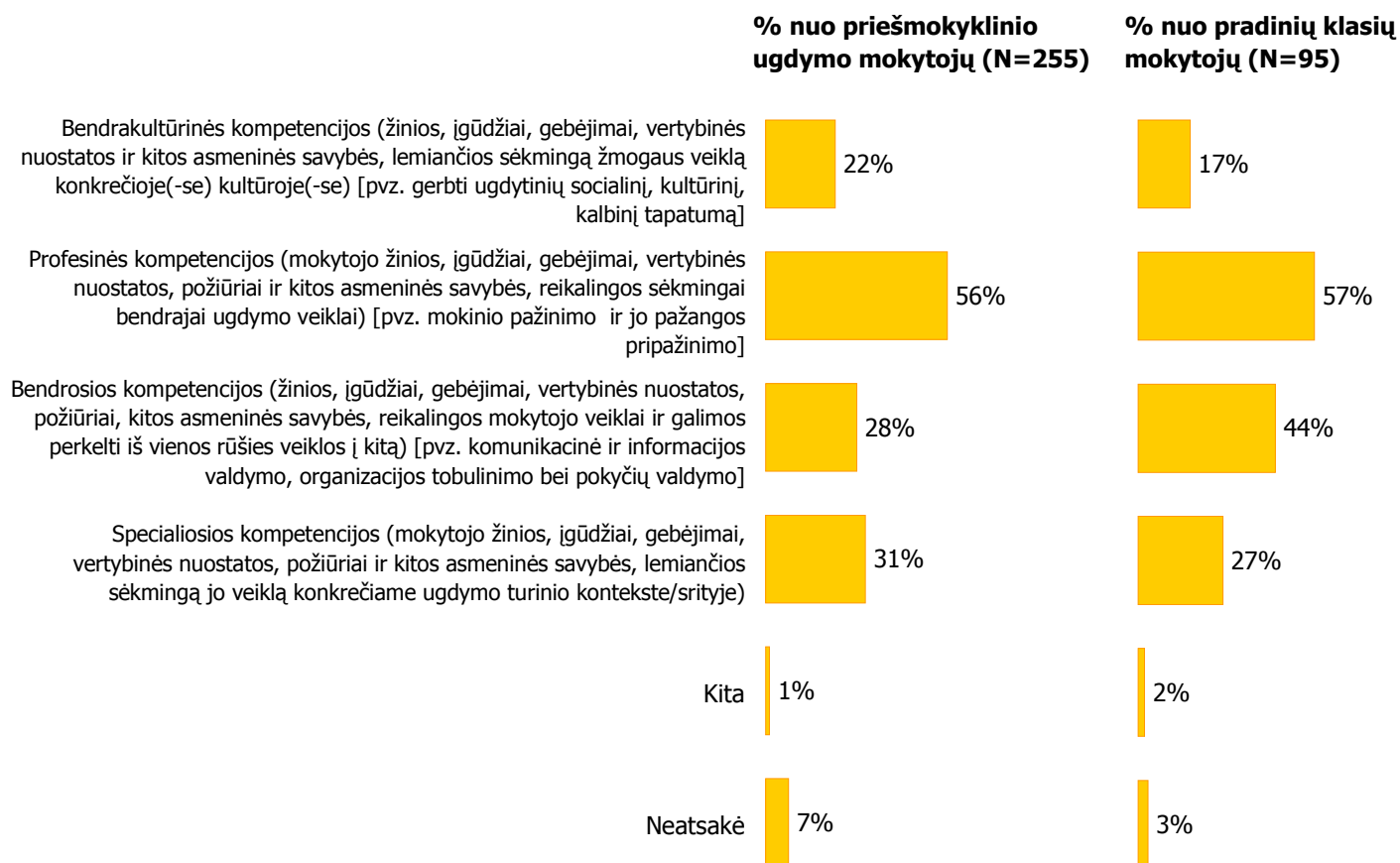
9 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

4.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos

Paskutinio tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos taip pat nedaug skiriasi nuo pastarųjų trejų metų bendrųjų tendencijų – panašiai kas antras priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojas (atitinkamai 56% ir 57%) paskutinio tobulinimosi metu ugdė profesines kompetencijas. Pradinio ugdymo mokytojai (44%) kiek dažniau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai (28%) teigia ugdę bendrąsias kompetencijas. Specialiąsias kompetencijas paskutinio tobulinimosi metu nurodė ugdę 31% priešmokyklinio ugdymo ir 27% pradinio ugdymo mokytojų. Rečiau buvo ugdamos bendrakultūrinės kompetencijos - paskutinio tobulinimosi metu jas ugdė 22% priešmokyklinio ugdymo ir 17% pradinio ugdymo mokytojų. (10 diagrama)

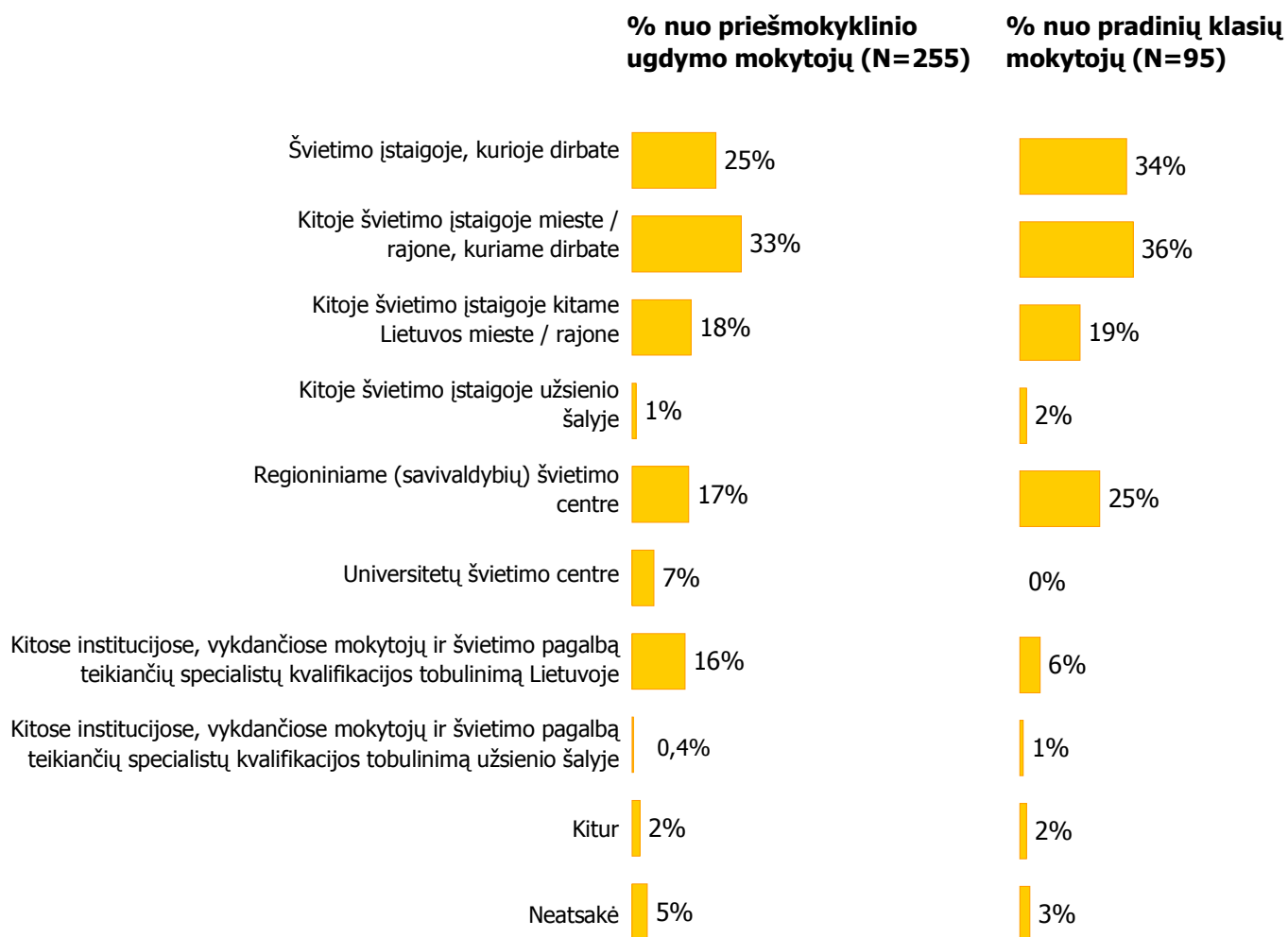
10 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

4.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta

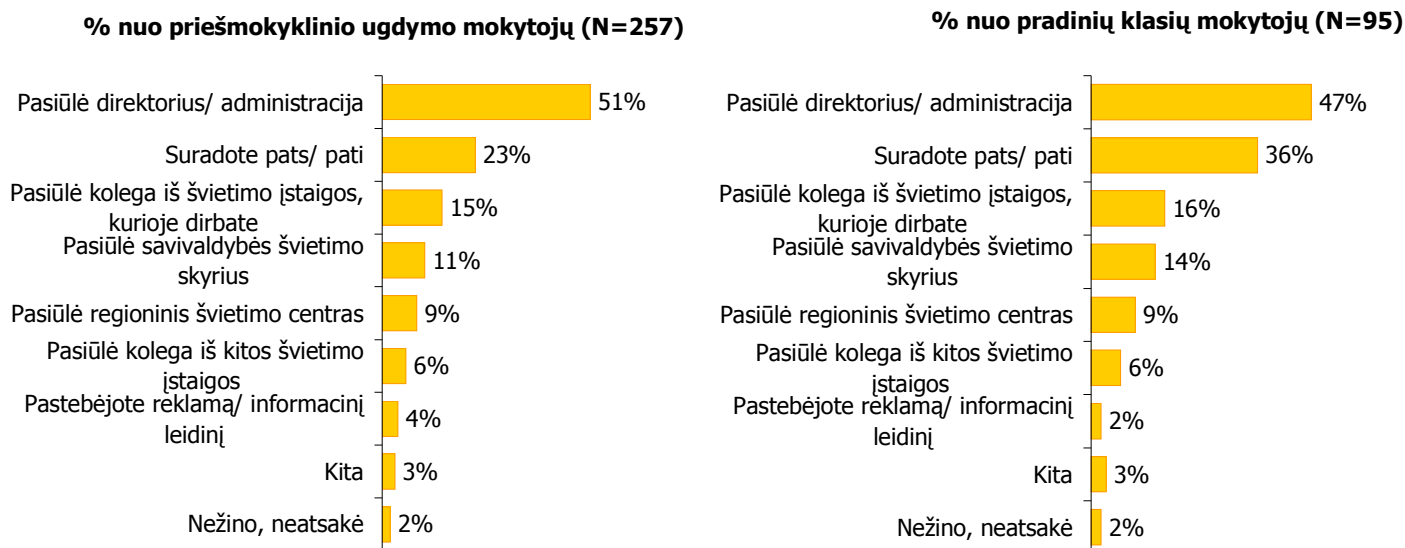
Kalbant apie kvalifikacijos tobulinimo vietą paskutinio tobulinimosi metu matoma, kad vietos pasirinkimas mažai skiriasi nuo pastarųjų trejų metų tobulinimosi vietų – ir paskutinio tobulinimosi metu daugiausia mokytojų tobulinosi toje pačioje vietovėje, kurioje ir dirba: toje pačioje švietimo įstaigoje, kurioje dirba (25% priešmokyklinio ugdymo ir 34% pradinio ugdymo mokytojų), kitoje švietimo įstaigoje, tačiau tame pačiame mieste/ rajone (33% priešmokyklinio ugdymo ir 36% pradinio ugdymo mokytojų) bei regioniniame (savivaldybių) švietimo centre (17% priešmokyklinio ugdymo ir 25% pradinio ugdymo mokytojų. (11 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinis tobulinimasis rečiau vyko savoje švietimo įstaigoje (11%), tačiau dažniau – kitoje švietimo įstaigoje tame pačiame rajone (48%). (Žr. pjūvių lentelėse)

11 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?**4.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas**

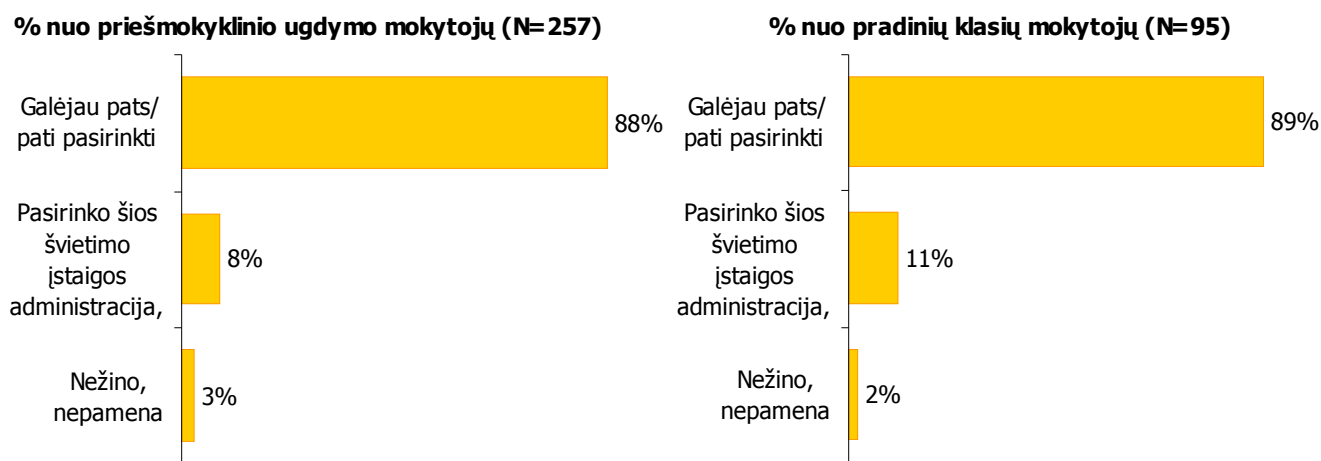
Tyrimo duomenimis, beveik kas antram tikslinės grupės mokytojai paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė švietimo įstaigos direktorius ar administracija (51% priešmokyklinio ugdymo ir 47% pradinio ugdymo mokytojų). Panašiai vienas iš keturių priešmokyklinio ugdymo mokytojų (23%) ir vienas iš trijų pradinio ugdymo mokytojų (36%) teigia paskutinį tobulinimosi renginį suradę patys. Daliai mokytojų pagelbėjo ir kolegos iš tos pačios švietimo įstaigos – 15% priešmokyklinio ir 16% pradinio ugdymo mokytojų paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė kolega iš tos pačios darbovietės, po 6% abiejų pogrupių mokytojų – pasiūlė kolega iš kitos švietimo įstaigos. Tad galima teigti, kad „kolegiškas“ dalinimasis informacija tarp mokytojų apie vykstančius tobulinimosi renginius nėra labai paplitęs. Savivaldybių ir regioniniai švietimo centrai taip pat nėra aktyvūs informacijos apie tobulinimąsi skleidėjai: 11% priešmokyklinio ir 14% pradinio ugdymo mokytojų gavo informacijos apie paskutinį tobulinimąsi iš savivaldybės švietimo skyriaus, po 9% abiejų pogrupių mokytojų tokį pasiūlymą gavo iš regioninio švietimo centro. Labai mažą įtaką mokytojams turėjo reklaminė informacija bei reklaminiai leidiniai. (12 diagrama)

12 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?

Nežiūrint į tai, kad bent pusei mokytojų paskutinį kvalifikacijos tobulinimo renginį pasiūlė mokyklos vadovai ar administracija, beveik devyni iš dešimties mokytojų teigia, kad turėjo galimybę patys pasirinkti renginį: 88% priešmokyklinio ugdymo ir 89% pradinio ugdymo mokytojų. Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų pripažįsta, kad renginį pasirenko mokyklos administracija, vadovai: 8% priešmokyklinio ugdymo ir 11% pradinio ugdymo mokytojų. (13 diagrama) Didelį teigiančių procentą, kad šį renginį pasirenko patys, nors beveik pusei apklaustųjų renginį pasiūlė administracija, galime interpretuoti kaip mokytojų suprantamą „laisvę“ sutikti arba atsisakyti pasiūlymo vykti į siūlomą tobulinimosi renginį.

13 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?

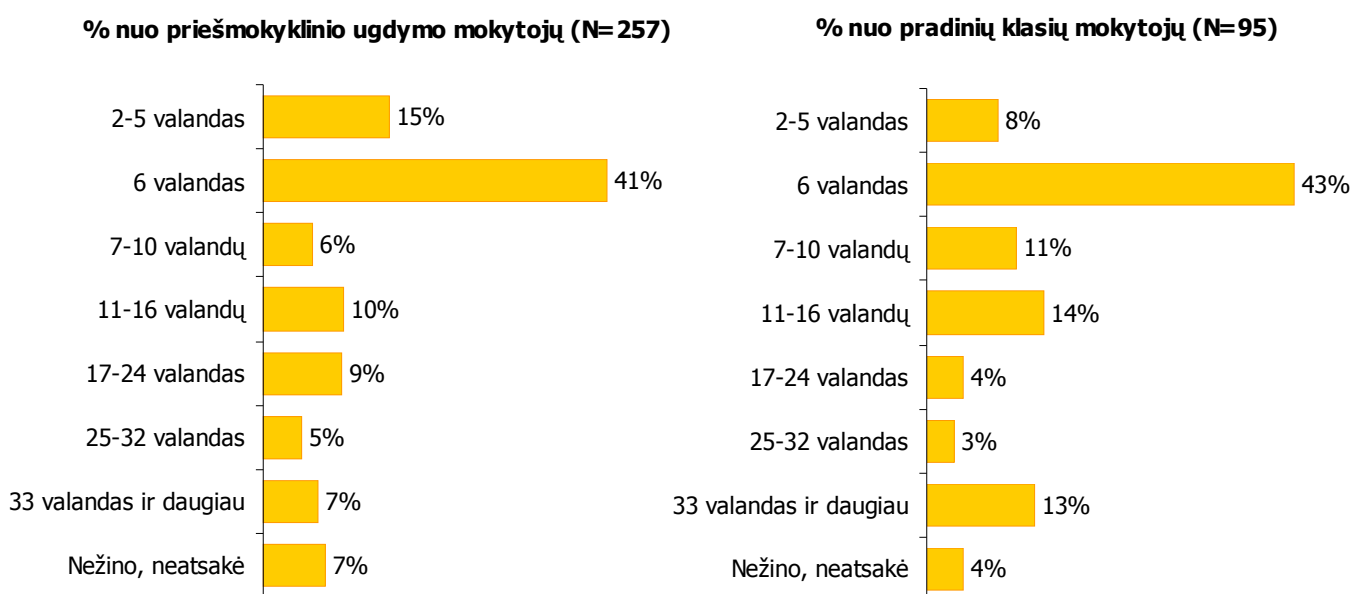

4.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma

Kalbant apie tobulinimosi renginių trukmę, galima teigti, kad išsiskiria 2 stambios užsiėmimų trukmės grupės: apie pusė mokytojų paskutinį kartą rinkosi vienos dienos trukmės tobulinimosi programas (2-6 valandų trukmės - 56% priešmokyklinio ir 51% pradinio ugdymo mokytojų), kita pusė mokytojų – rinkosi ilgesnes tobulinimosi programas. Vidutinė paskutinio tobulinimosi renginio trukmė – 13 valandų priešmokyklinio ugdymo mokytojams bei 15 valandų pradinio ugdymo mokytojams, taigi, pradinio ugdymo mokytojai rinkosi šiek tiek ilgesnės trukmės tobulinimosi programas, nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai. (14 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio vidutinė trukmė – 9,5 valandos, tuo tarpu kaimo vietovėse dirbančių pradinio ugdymo mokytojų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo trukmė yra tokia pati, t.y. vidutiniškai 15 valandų. (Žr. pјūvių lentelėse)

14 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?

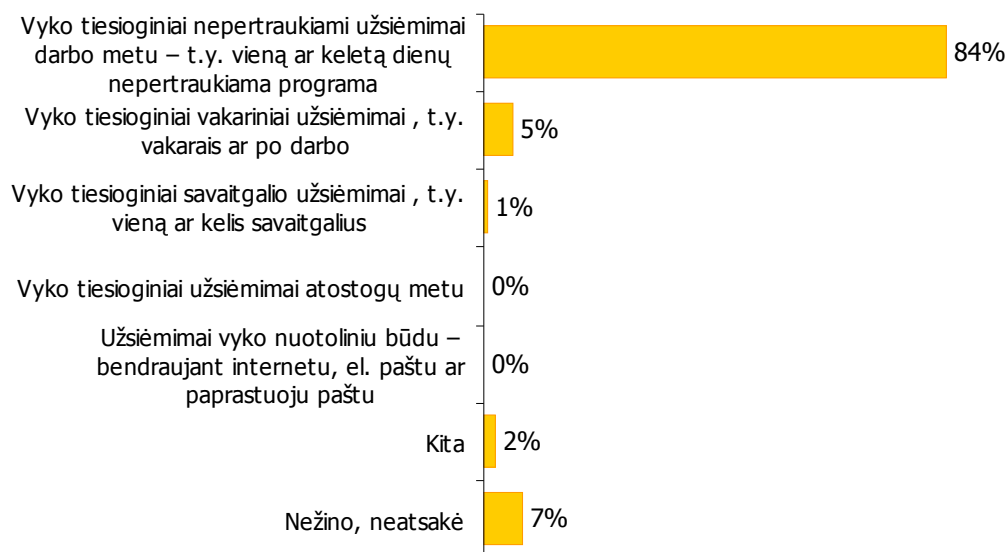
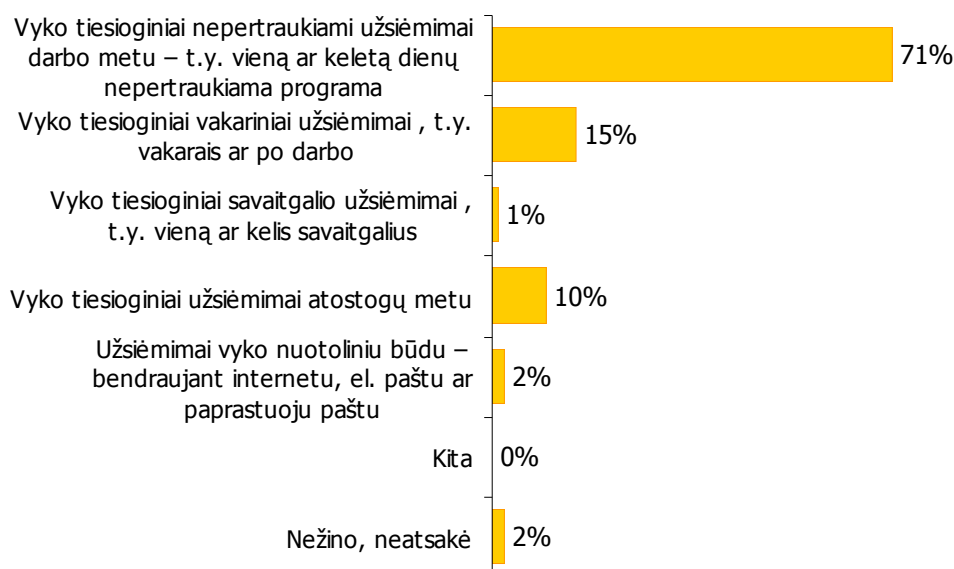

Vidutinė paskutinio tobulinimosi

renginio trukmė: **13 valandų** (priešmokyklinio ugdymo)

15 valandų (pradinių klasių)

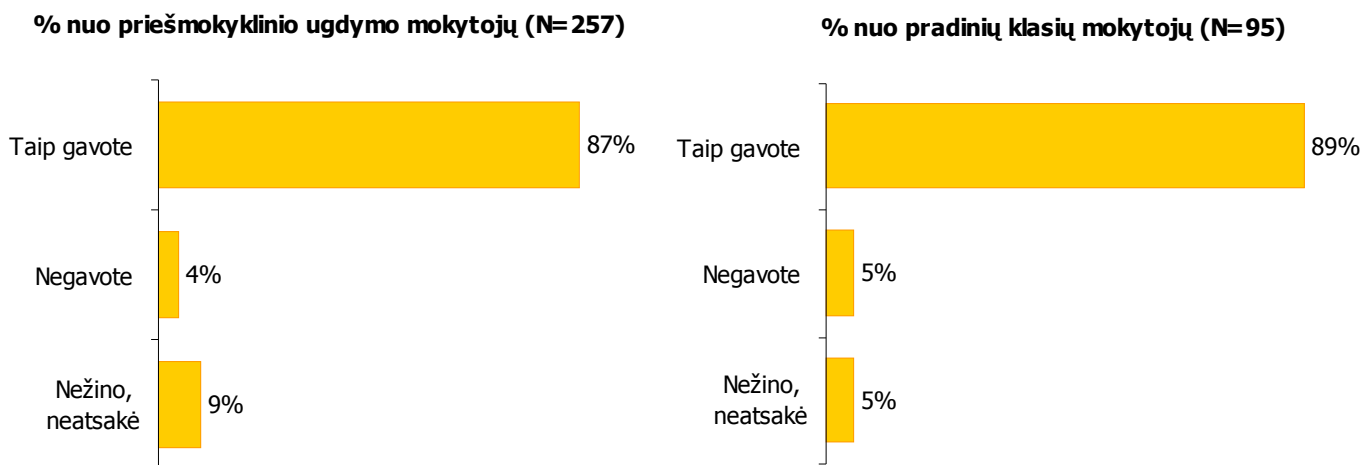
Kalbant apie paskutinio tobulinimosi formą ir laiką, pastebima, kad vyrauja tiesioginiai nepertraukiami užsiėmimai darbo metu, vykstantys vieną ar keletą dienų: 84% priešmokyklinio ugdymo ir 71% pradinio ugdymo mokytojų dalyvavo būtent tokios formos mokymuose paskutinį kartą. Tiesioginiai užsiėmimai vakarais (ar po darbo) kur kas mažiau populiarūs – paskutinį kartą tokiu būdu tobulinosi 15% pradinio ugdymo ir 5% priešmokyklinio ugdymo mokytojų. Užsiėmimai moksleivių atostogų metu (natūraliai, dėl aiškiai apibrėžto atostogų laiko) labiau būdingi pradinio ugdymo mokytojams – tokiu būdu paskutinį kartą tobulinosi 10% pradinio ugdymo mokytojų. Užsiėmimai savaitgaliais ar nuotoliniu būdu (bendraudant internetu, el.paštu ar paprastuoju paštu) – iš viso nėra paplitę tarp tiriamos tikslinės grupės mokytojų. (15 diagrama)

15 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?**% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)****% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)**

4.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai

Beveik devyni iš dešimties mokytojų (87% priešmokyklinio ugdymo ir 89% pradinio ugdymo mokytojų) gavo oficialų pažymėjimą ar sertifikatą, patvirtinantį dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje. (16 diagrama)

16 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje?

4.1.4.8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas

Tyrimo rezultatai rodo, kad visi tirti paskutinio kvalifikacijos tobulinimo aspektai įvertinti gerai ir labai gerai (visų aspektų vertinimo vidurkiai svyruoja 8,3-9,0 balais 10 balų skalėje). Tačiau visgi galima išskirti eilę paskutinio tobulinimosi aspektų, kurie buvo įvertinti geriau, ir keletą – kurie buvo įvertinti blogiau.

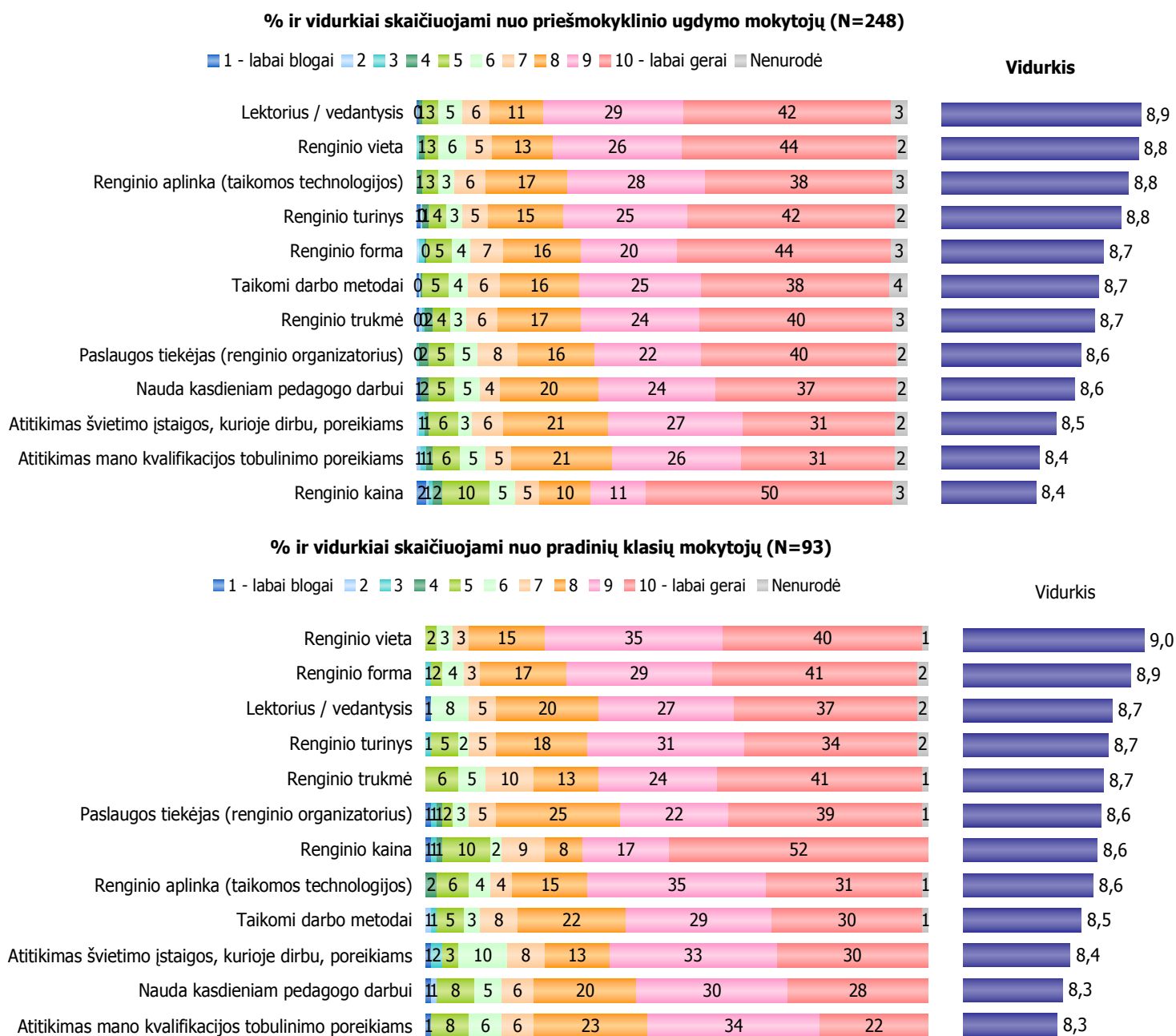
Priešmokyklinio ugdymo mokytojai kalbėdami apie paskutinį tobulinimosi renginį geriausiai įvertino lektorių/vedantįjį (vidutiniškai 8,9 balo iš 10 galimų), renginio vietą, renginio aplinką bei renginio turinį (vidutiniškai po 8,8 balo iš 10 galimų). (17 diagrama)

Pradinio ugdymo mokytojai kalbėdami apie paskutinį tobulinimosi renginį geriausiai įvertino renginio vietą (vidutiniškai 9,0 balo iš 10 galimų) bei renginio formą (vidutiniškai 8,9 balo iš 10 galimų). (17 diagrama)

Tarp blogiau įvertintų abiejų mokytojų grupių aspektų – atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams (priešmokyklinio ugdymo mokytojai vertino vidutiniškai 8,4 balais, pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų), atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams (priešmokyklinio ugdymo mokytojai vertino vidutiniškai 8,5 balo, pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 8,4 balo iš 10 galimų). Pradinio ugdymo pedagogai prasčiau vertino ir šio tobulinimosi renginio naudą kasdieniam pedagogo darbui (vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų), o priešmokyklinio ugdymo pedagogams mažiau patiko renginio kaina (vidutiniškai 8,4 balo iš 10 galimų). (17 diagrama)

Remiantis šiais tyrimo rezultatais, galima teigti, kad paskutinis tobulinimosi renginys patiko šios grupės mokytojams įvairiais aspektais, tačiau trūksta mokymų pritaikomumo įstaigos poreikiams bei kasdieniame darbe.

17 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?

Tyrimo duomenimis, priešmokyklinio ugdymo mokytojai daugeliu aspektų geriau įvertino tobulinimosi renginius, kurie vyko vietinėse švietimo įstaigose: jų pačių švietimo įstaigose ar kitoje švietimo įstaigoje jų mieste/ rajone. Remiantis šiais priešmokyklinio ugdymo mokytojų vertinimais, vietinių įstaigų vykdyti pedagogų tobulinimo renginiai labiau atitiko tiek pačių pedagogų tobulinimosi poreikius (vidutiniškai 8,7-8,8 balo), tiek jų švietimo įstaigų poreikius (vidutiniškai 8,7-9,1 balo), tiek lūkesčius kainai (vidutiniškai 8,8 balo). O ypač gerai įvertinta pati renginio lokacija, t.y. vieta (vidutiniškai 9,1-9,2 balo), o tai rodo, kad vietos reikšmė yra pakankamai didelė. (18 diagrama)

Pastebima, kad priešmokyklinio ugdymo mokytojai blogiau vertina universitetų švietimo centrų tobulinimosi programų atitikimą asmeniniams tobulinimosi poreikiams (vidutiniškai 7,3 balo tarp paskutinį kartą pasirinkusių universitetų švietimo centrų tobulinimosi renginį) bei regioninių (savivaldybių) švietimo centrų renginio aplinką, taikomas technologijas (vidutiniškai 8,3 balo tarp paskutinį kartą pasirinkusių regioninių (savivaldybių) švietimo centrų tobulinimosi renginį).

Nors nedidelis skaičius pradinio ugdymo mokytojų paskutinį kartą dalyvavo institucijų, vykdančių mokytojų ir

švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje, tobulinimosi renginyje (viso 6 mokytojai), tačiau šių institucijų suteiktas paslaugas įvertino blogiau beveik visais aspektais; žemiausių vertinimų susilaukė šių institucijų taikomi darbo metodai (vidutiniškai 6,3 balo iš 10 galimų), atitikimas švietimo įstaigos, kurioje mokytojas dirba, poreikiams (vidutiniškai 7,0 balai iš 10 galimų), renginio turinį (vidutiniškai 7,2 balo iš 10 galimų). (18 diagrama)

18 Diagrama. Paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybės vertinimas pagal paskutinę tobulinimosi vietą. Pateikiami aspektų vertinimo vidurkiai.

		Nauda kasdieniam pedagogo darbui	Atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams	Atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams	Paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	Lektorius / vedantysis	Taikomi darbo metodai
Priešmokyklinio ugdymo mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:							
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	65	9,0	8,8	9,1	9,1	9,2	9,0
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	85	8,7	8,7	8,7	8,6	9,0	8,7
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	46	8,9	8,8	8,5	8,6	8,8	8,8
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	3*	8,7	9,0	8,3	8,0	9,3	8,7
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	44	8,1	8,0	8,0	8,3	8,5	8,3
Universitetų švietimo centre	17	7,9	7,3	7,8	8,4	8,6	8,2
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	41	8,5	8,3	8,2	8,3	8,7	8,9
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	Per mažas N						
Pradinių klasių mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:							
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	32	8,2	8,2	8,7	8,7	8,7	8,5
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	34	8,2	8,3	8,2	8,7	8,9	8,5
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	18	8,1	7,9	7,8	8,5	8,8	8,3
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	2*	7,5	8,5	8,5	9,5	9,5	8,5
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	24	8,5	8,5	8,0	8,3	8,6	8,1
Universitetų švietimo centre	Per mažas N						
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	6*	7,3	7,8	7,0	7,7	8,0	6,3
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	Per mažas N						

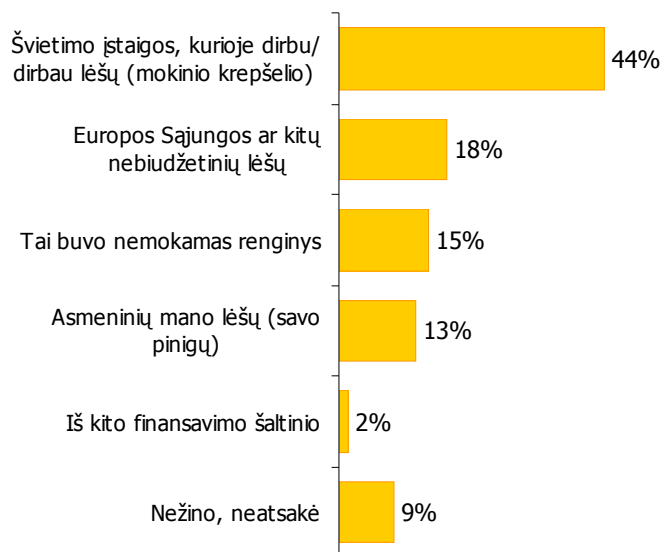
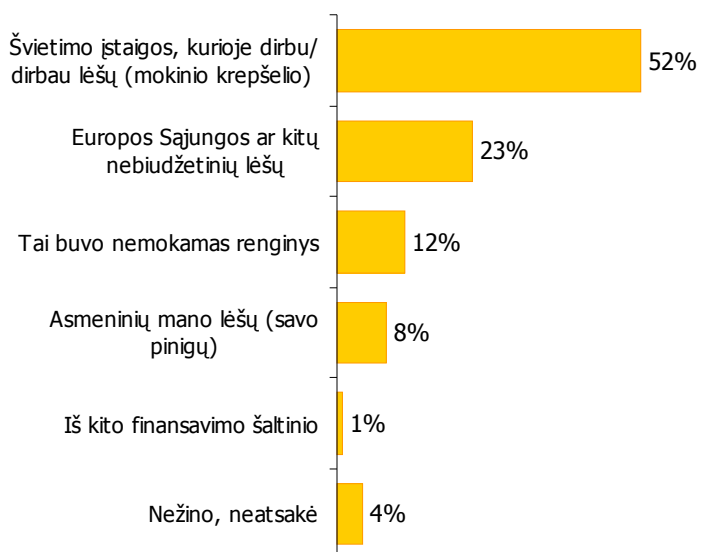
Priešmokyklinio ugdymo mokytojai / Paskutiniai mokymai vyko:	Renginio aplinka (taikomos technologijos)					Renginio turinys	
	Renginio vieta	Renginio trukmė	Renginio kaina	Renginio forma			
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	65	9,2	9,2	9,0	8,8	9,1	9,1
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	85	8,8	9,1	8,8	8,8	9,0	9,0
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	46	9,0	8,7	9,0	8,7	8,9	9,0
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	3*	8,3	7,3	9,0	7,0	8,0	8,7
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	44	8,3	8,6	8,6	7,9	8,6	8,3
Universitetų švietimo centre	17	8,9	9,2	8,6	7,8	8,1	8,4
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	41	9,0	8,8	8,2	7,8	8,4	8,6
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	Per mažas N						
Pradinių klasių mokytojai / Paskutiniai mokymai vyko:							
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	32	8,6	9,1	8,8	8,8	8,6	8,5
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	34	8,7	8,8	8,6	8,8	9,0	8,8
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	18	8,1	8,8	7,9	8,3	8,8	8,8
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	2*	9,5	9,5	8,0	7,5	9,0	9,5
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	24	8,6	9,0	8,5	8,4	8,8	8,7
Universitetų švietimo centre	Per mažas N						
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	6*	7,5	8,3	7,3	7,3	7,8	7,2
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	Per mažas N						

4.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas

Paklausus apie paskutinio tobulinimosi renginio finansavimą, apie pusę mokytojų teigia, kad šis tobulinimo renginys buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų: taip teigia 44% priešmokyklinio ugdymo ir 52% pradinio ugdymo mokytojų.

Kad tobulinimosi renginys buvo finansuojamas iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų teigė 18% priešmokyklinio ugdymo ir 23% pradinio ugdymo mokytojų. Kad šis tobulinimo renginys buvo nemokamas atsakė 15% priešmokyklinio ugdymo ir 12% pradinio ugdymo mokytojų. Kad už paskutinį tobulinimosi renginį teko mokėti (iš dalies ar pilnai) iš savo lėšų (savų pinigų) – tvirtino 13% priešmokyklinio ugdymo ir 8% pradinio ugdymo mokytojų. (19 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai beveik dažniau teigė, kad už paskutinį tobulinimosi renginį jiems (iš dalies ar pilnai) teko mokėti iš asmeninių lėšų (23%), panaši dalis mokėjusių iš asmeninių lėšų – ir tarp 3 didmiesčių (Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos) priešmokyklinio ugdymo mokytojų (20%). (Žr. pjūvių lentelėse)

19 Diagrama Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?**% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)****% nuo pradinėjų klasių mokytojų (N=95)**

4.1.5. *Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui*

- ✚ Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodu, ugdymo turinio tobulinimą. Daugiau naudos kasdieniam savo darbui priešmokyklinio ugdymo mokytojai įžvelgia ugdymo tikslų ir mokytojų vaidmens tobulinimo programose, o pradinio ugdymo mokytojai – mokymosi motyvacijos, vertinimo bei ugdymo tikslų programose. Nors nemažai mokytojų tobulinasi ir kitose švietimo sistemos ir mokyklos srityse, tačiau didžioji dalis šių sričių tobulinimosi renginių nepatenka į naudingiausių sąrašą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – edukacinės, konferencijos bei savišvieta, tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausią tobulinimosi formą įvardino tik po 2% abiejų pogrupių mokytojų. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe - bendrakultūrinių kompetencijų ir bendrųjų kompetencijų ugdymas, tačiau pastarąsias pačiomis naudingiausiomis laiko kelis kartus mažiau mokytojų, lyginant su profesinių kompetencijų ugdymu. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis – vėlgi išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba.
- ✚ Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse, tomis pačiomis formomis, tose pačiose vietose bei ugdyti tas pačias kompetencijas. Įvertinant šio pogrupio mokytojų ketinimus tobulintis artimiausiu metu – ryškių pokyčių nenumatoma.
- ✚ Priešmokyklinio ugdymo mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria 46 valandas, o pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 56 valandas. Savišvietai mokytojai teigia skiriantys 3-4 kartus daugiau laiko: priešmokyklinio ugdymo mokytojai per metus vidutiniškai savišvietai skiria 165 valandas, pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 188 valandas. Šio pogrupio mokytojai norėtų ir galėtų skirti tobulinimuisi ne savišvietos būdu apie 30%-33% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu skirtų tik keletu valandų per metus daugiau, nei skiria šiuo metu.
- ✚ Labiausiai priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių.

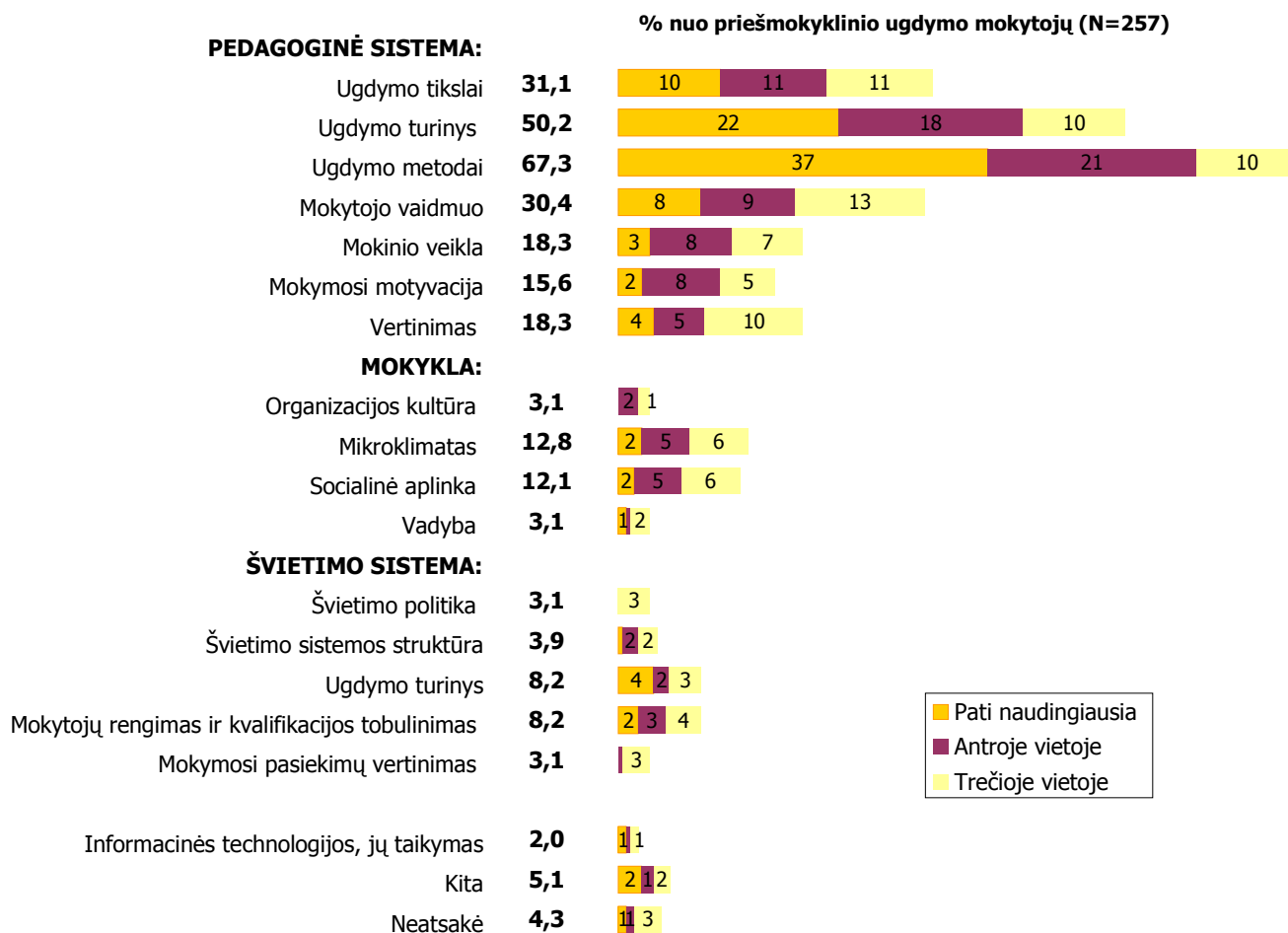
4.1.5.1 *2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi sritys*

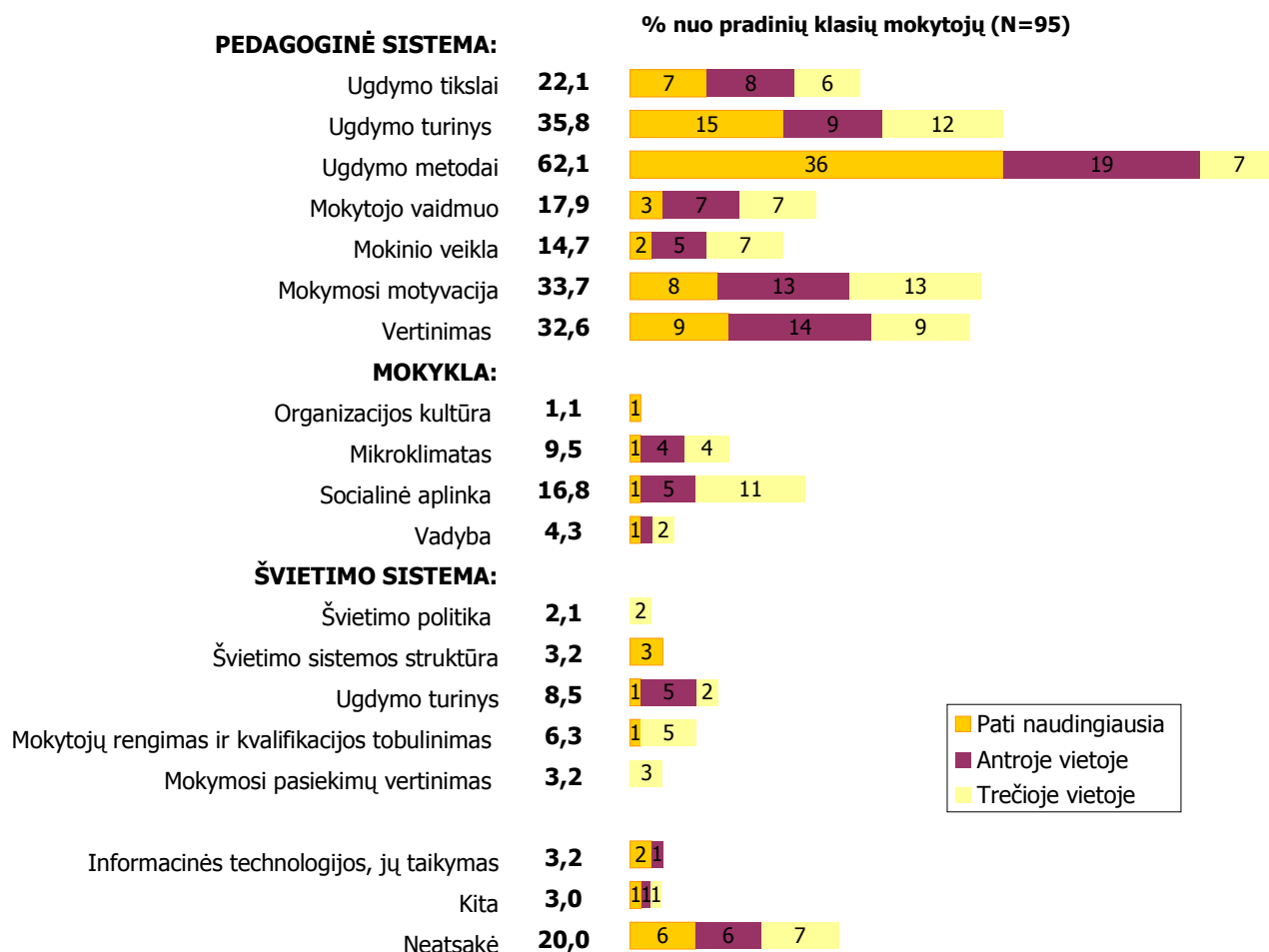
Tyrimo duomenimis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai ne tik aktyviau tobulinasi, bet ir laiko naudingiausiomis pedagoginės sistemos sritis. Naudingiausiu kasdieniame darbe abiejų pogrupių mokytojai laiko **tobulinimąsi ugdymo metodų srityje** (pačiu naudingiausiu nurodo 37% priešmokyklinio ugdymo ir 36% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – atitinkamai 68% priešmokyklinio ir 62% pradinio ugdymo mokytojų). Antroje vietoje – **ugdymo turinys**. Pastebima, kad ugdymo turinys labiau naudingas priešmokyklinio ugdymo mokytojams, nei pradinio ugdymo mokytojams (pačiu naudingiausiu nurodo 22% priešmokyklinio

ugdymo ir 15% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – atitinkamai 50% priešmokyklinio ir 36% pradinio ugdymo mokytojų). Kitų tobulinimosi sričių nauda šiek tiek išsiskiria: 3-čioje – 4-oje vietose pagal naudingumą priešmokyklinio ugdymo mokytojams – ugdymo tikslai (naudingiausių laiko 10%, tarp trijų naudingiausių – 32% šio pogrupio mokytojų) ir mokytojo vaidmuo (naudingiausių laiko 8%, tarp trijų naudingiausių – 30% šio pogrupio mokytojų). 3-čioje – 5-oje vietose pagal naudingumą pradinio ugdymo mokytojams – mokymosi motyvacija (naudingiausių laiko 8%, tarp trijų naudingiausių – 34% šio pogrupio mokytojų), vertinimas (naudingiausių laiko 9%, tarp trijų naudingiausių – 32% šio pogrupio mokytojų) bei ugdymo tikslai (naudingiausių laiko 7%, tarp trijų naudingiausių – 21% šio pogrupio mokytojų). (20 diagrama)

Nors kitose srityse tobulinasi nemaža dalis mokytojų, pvz. socialinės aplinkos, mikroklimato bei kitose švietimo sistemos ir mokyklos srityse - jų naudą kasdieniame darbe įžvelgia sąlyginai mažas skaičius mokytojų, ir tarp naudingiausių mokytojų darbui tobulinimasis šiose srityse nepatenka. (20 diagrama)

20 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?

4.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi formos

Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo formomis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – **seminarus**, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus (pačia naudingiausia forma juos nurodo 50% priešmokyklinio ugdymo ir 43% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – po 90% abiejų pogrupių mokytojų). (21 diagrama)

Antroje vietoje pagal naudingumą – **kursai** (pačia naudingiausia forma nurodo 25% priešmokyklinio ugdymo ir 28% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 56% priešmokyklinio ir 50% pradinio ugdymo mokytojų). (21 diagrama)

Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – edukacinės išvykos (tarp trijų naudingiausių – 41% priešmokyklinio ir 38% pradinio ugdymo mokytojų), konferencijos (tarp trijų naudingiausių – 40% priešmokyklinio ir 42% pradinio ugdymo mokytojų) bei savišvieta (tarp trijų naudingiausių – po 35% abiejų pogrupių mokytojų). Tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausių tobulinimosi formą įvardino tik po 2% abiejų mokytojų pogrupių atstovai. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. (21 diagrama)

21 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios?

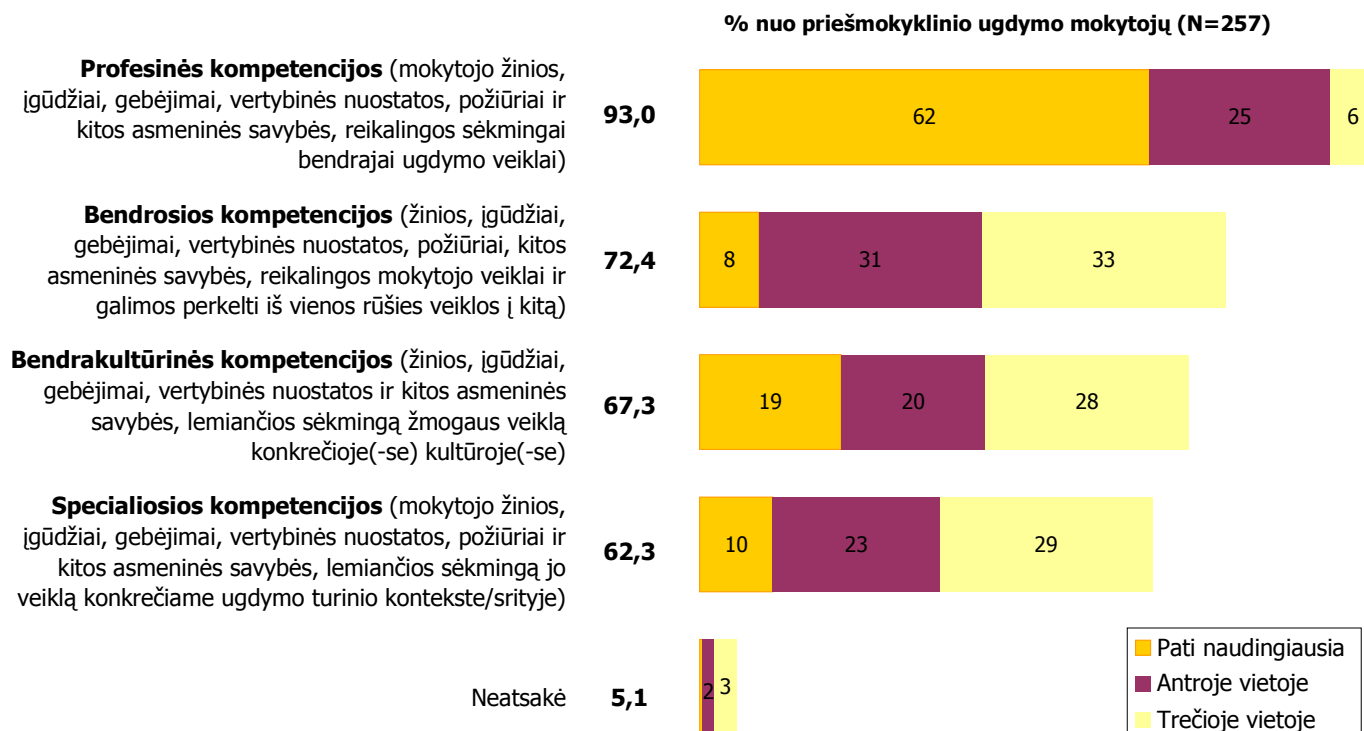
4.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Nudingiausias tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos

Tyrimo duomenimis, neabejotinai naudingiausiu šių pogrupių mokytojai laiko **profesinių kompetencijų** ugdymą (pačiomis naudingiausiomis kompetencijomis nurodo 62% priešmokyklinio ugdymo ir 63% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – po 93% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų). (22 diagrama)

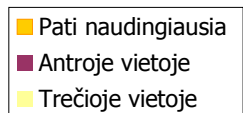
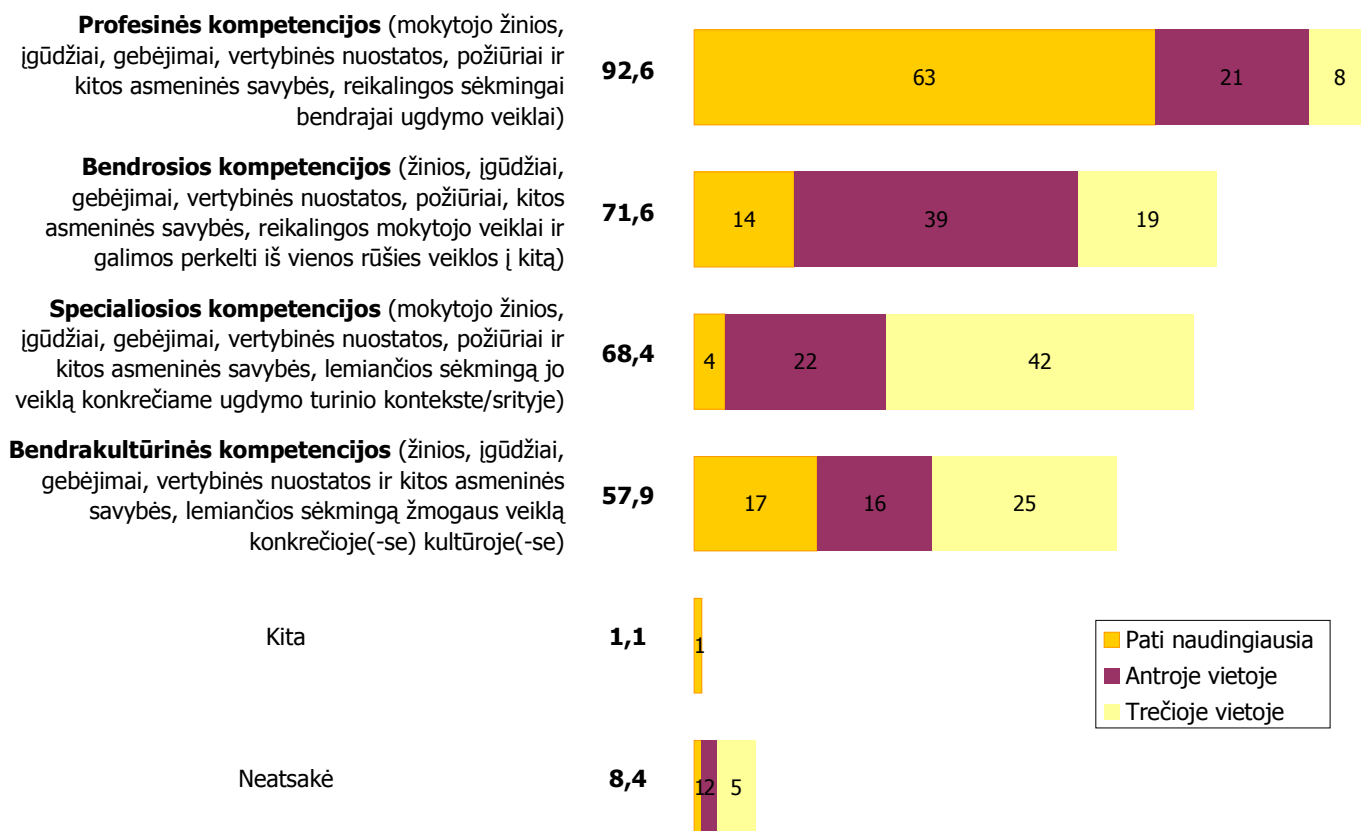
Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe būtų galima priskirti bendrakultūrinės kompetencijas (naudingiausiomis kompetencijomis jas nurodo 19% priešmokyklinio ugdymo ir 17% pradinio

ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 67% priešmokyklinio ir 58% pradinio ugdymo mokytojų) bei bendrąsias kompetencijas (naudingiausiomis kompetencijomis jas nurodo 8% priešmokyklinio ugdymo ir 14% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – po 72% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų). (22 diagrama)

22 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurias Jums būtų naudingiausias?

% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

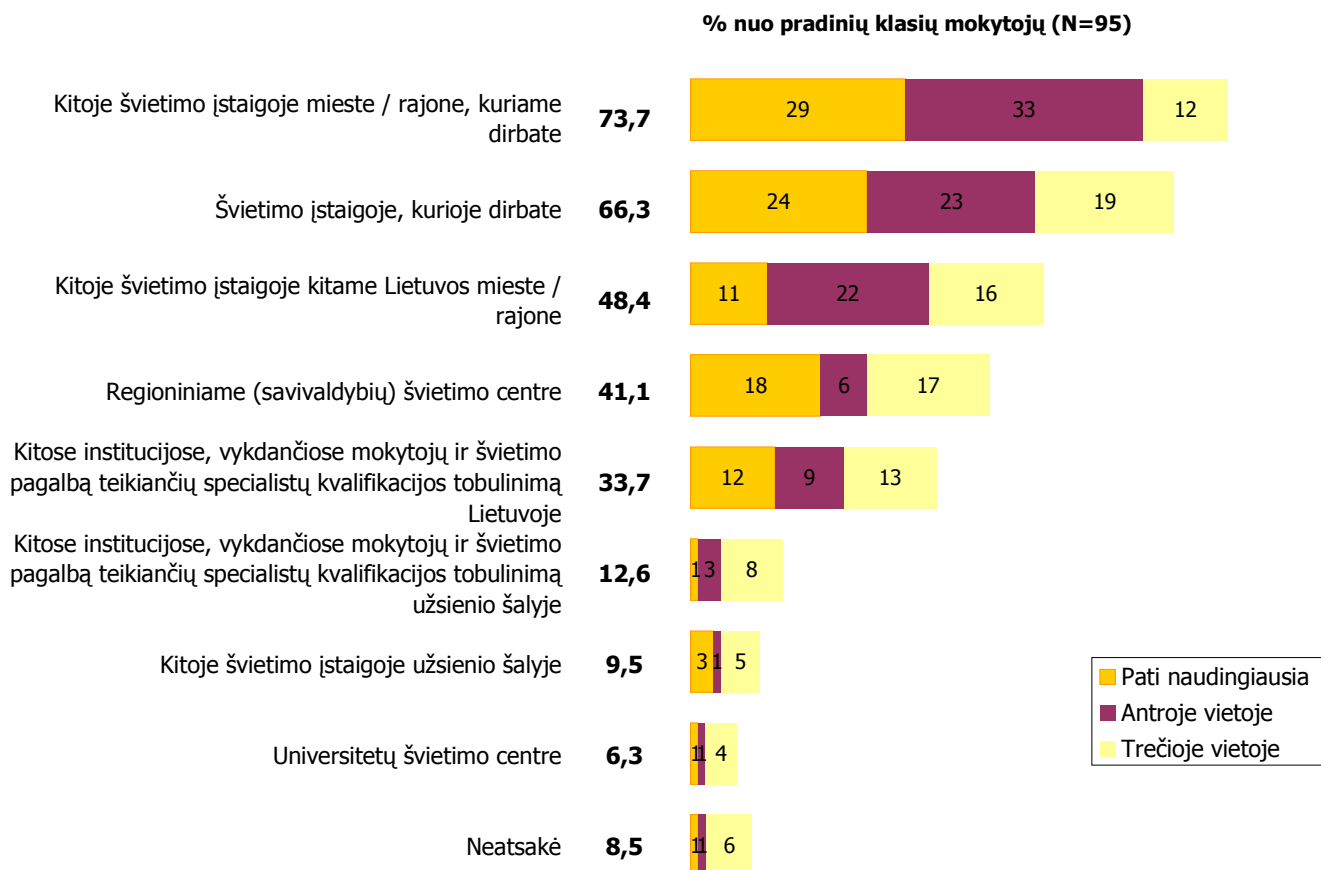
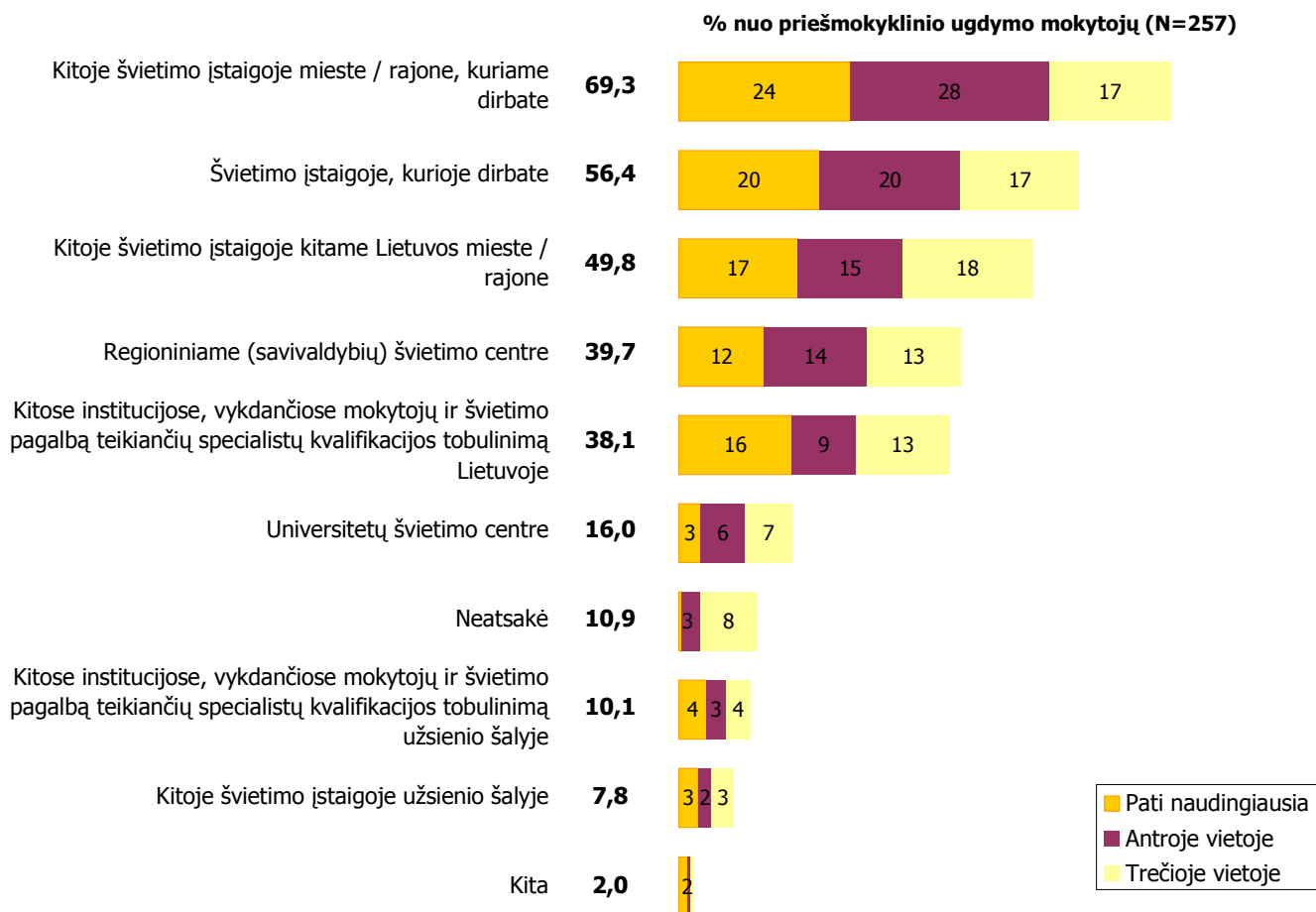
4.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi vietas

Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo vietomis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai vėlgi laiko tas pačias vietas, kuriose jie dažniausiai ir tobulinosi per paskutiniuosius trejus metus: **kitas švietimo įstaigas tame pačiame mieste ar rajone bei savo švietimo įstaigą**. Tobulinimąsi kitose švietimo įstaigose tame pačiame mieste/ rajone pačiu naudingiausiu laiko 24% priešmokyklinio ugdymo ir 29% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 69% priešmokyklinio ir 74% pradinio ugdymo mokytojų. Tobulinimąsi savoje švietimo įstaigoje, kurioje mokytojas ir dirba, naudingiausiu laiko 20% priešmokyklinio ugdymo ir 24% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 56% priešmokyklinio ir 66% pradinio ugdymo mokytojų. (23 diagrama)

Trečioje vietoje pagal naudą – tobulinimasis kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose/ rajonuose (naudingiausiu jį laiko 17% priešmokyklinio ugdymo ir 11% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 50% priešmokyklinio ir 48% pradinio ugdymo mokytojų). (23 diagrama)

Ketvirtoje vietoje – regioniniai (savivaldybių) švietimo centrai – naudingiausiomis tobulinimosi vietomis juos įvardina 12% priešmokyklinio ugdymo ir 18% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 40% priešmokyklinio ir 41% pradinio ugdymo mokytojų). (23 diagrama)

23 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?

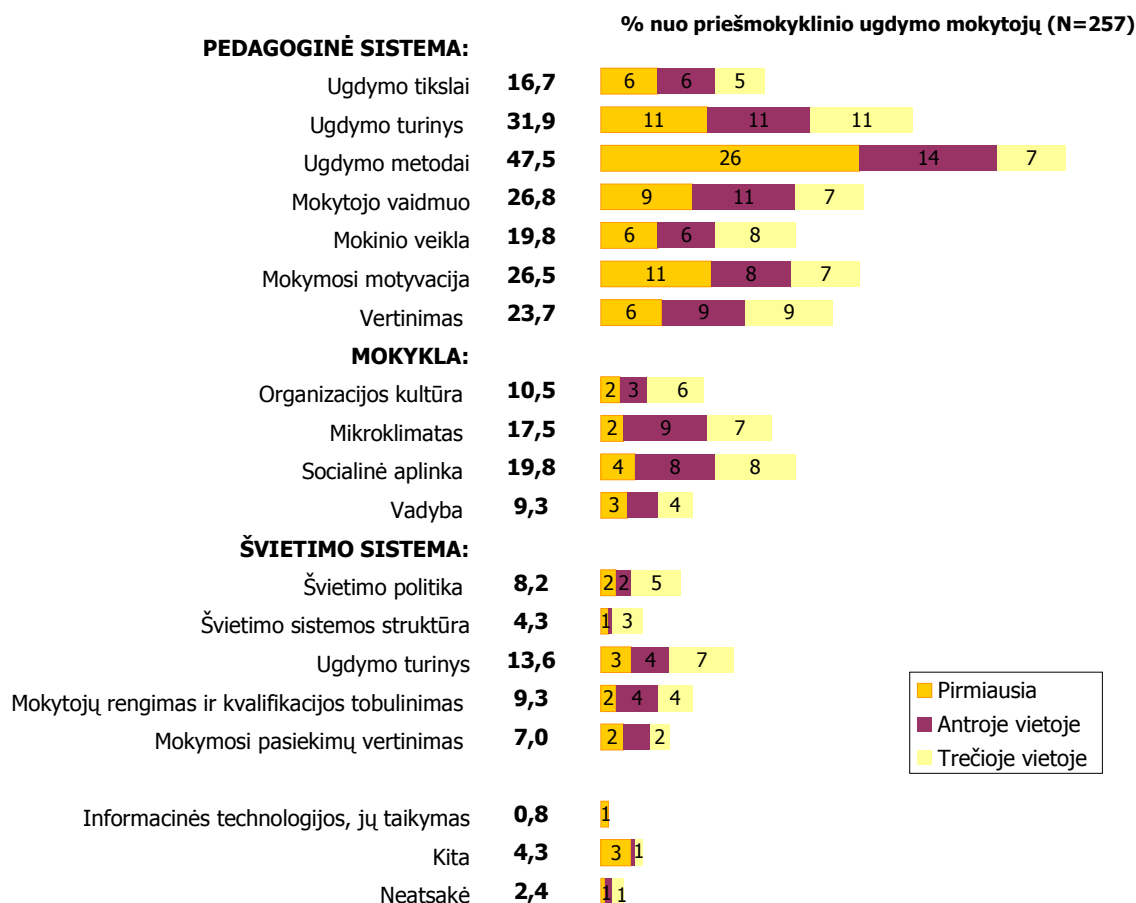
4.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys

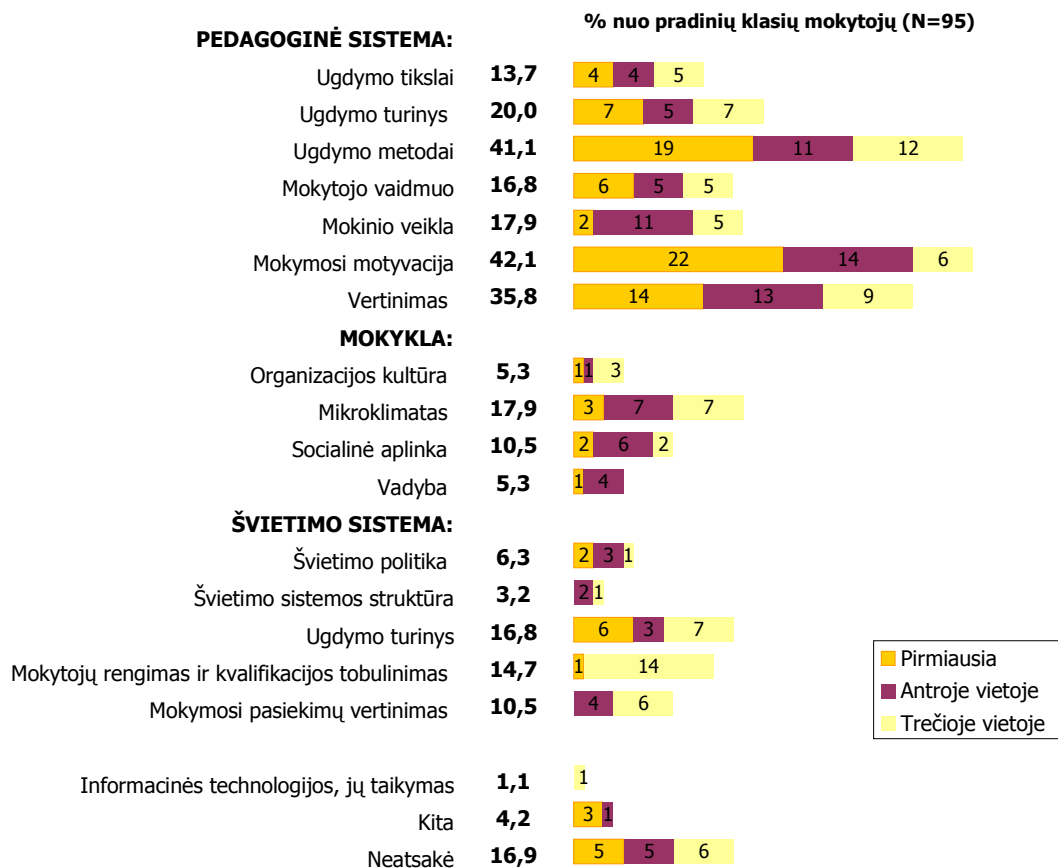
Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse, pirmenybę teikiant **pedagoginės sistemos sritims**, pirmiausia – **ugdymo metodams** (pirmu pasirinkimu šią sritį nurodo 26% priešmokyklinio ugdymo ir 19% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų pasirinkimų – 48% priešmokyklinio ir 41% pradinio ugdymo mokytojų). (24 diagrama)

Priešmokyklinio ugdymo pedagogai artimiausiu metu taip pat norėtų tobulintis ugdymo turinio (pirmu pasirinkimu nurodė 11%, tarp trijų pasirinkimų – 32%), mokymosi motyvacijos (pirmu pasirinkimu nurodė 11%, tarp trijų pasirinkimų – 27%) bei mokytojo vaidmens (pirmu pasirinkimu nurodė 9%, tarp trijų pasirinkimų – 27%) srityse. (24 diagrama)

Skirtingai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų, pradinio ugdymo mokytojai labiau norėtų tobulintis mokymosi motyvacijos (pirmu pasirinkimu nurodė 22%, tarp trijų pasirinkimų – 42%) bei vertinimo srityse (pirmu pasirinkimu nurodė 14%, tarp trijų pasirinkimų – 36%). (24 diagrama)

24 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

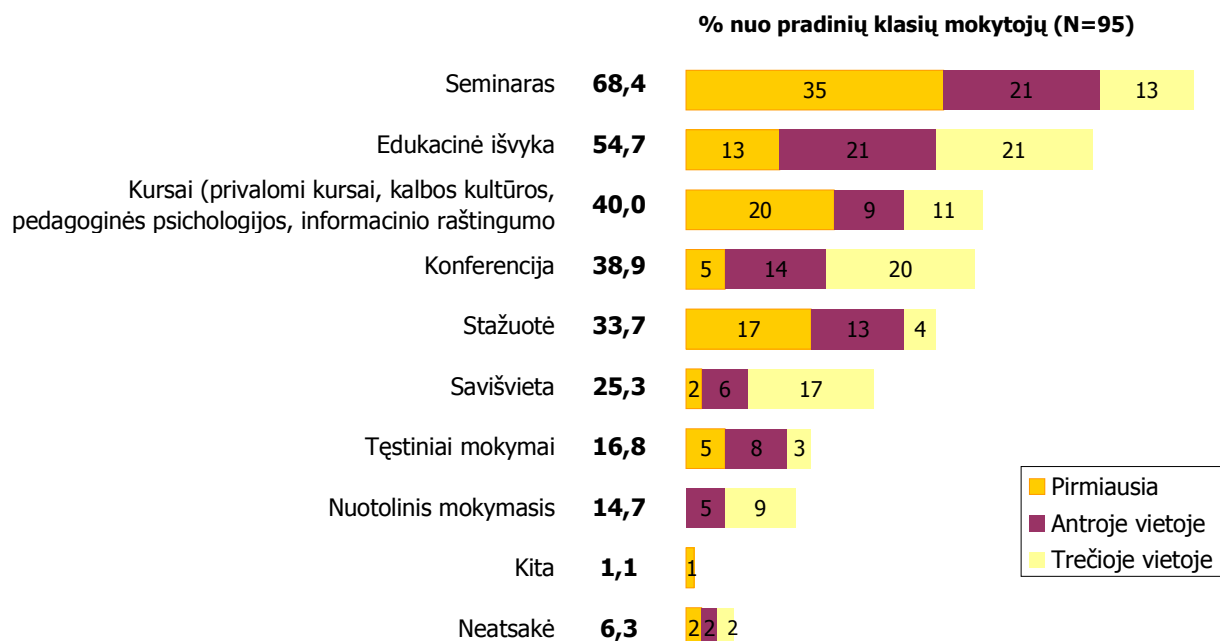
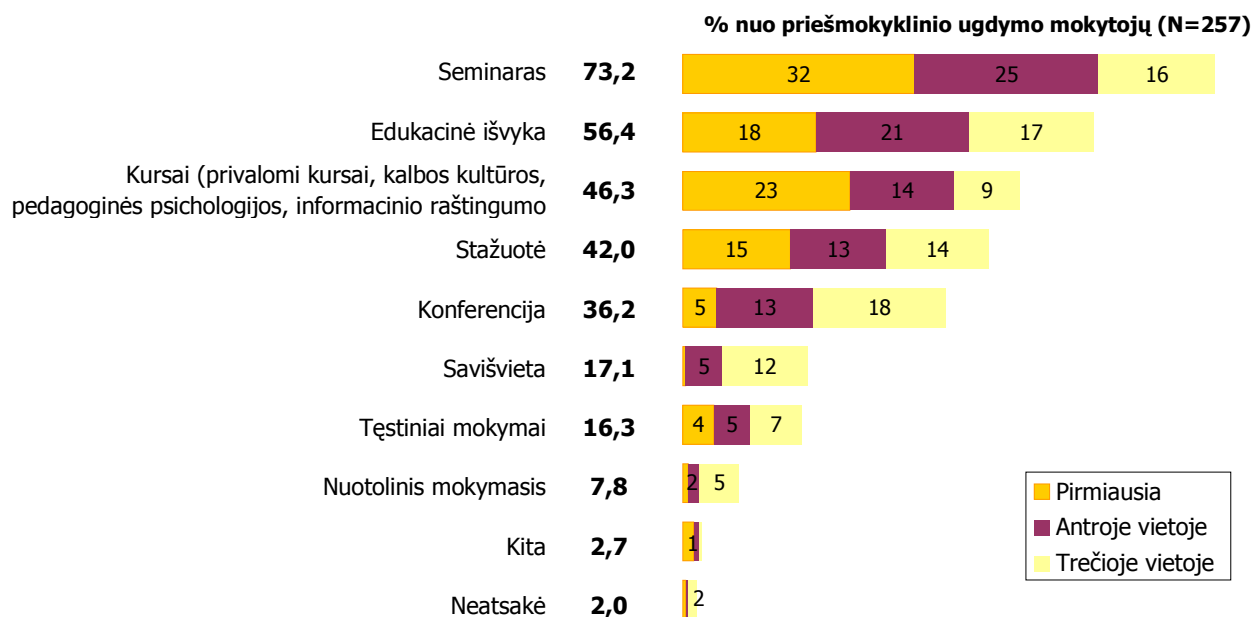
4.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos

Atsakydami apie pageidaujamas tobulinimosi formas, šio pogrupio mokytojai vėlgi pirmuoju pasirinkimu įvardino **seminarus** (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 32% priešmokyklinio ugdymo ir 32% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 73% priešmokyklinio ir 68% pradinio ugdymo mokytojų).

Pagal pirmą pageidaujamą pasirinkimą – antroje vietoje vėlgi – **kursų** forma pateikiami tobulinimosi renginiai (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 23% priešmokyklinio ugdymo ir 20% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 46% priešmokyklinio ir 40% pradinio ugdymo mokytojų). (25 diagrama)

Tarp trijų labiausiai pageidaujamų tobulinimosi formų iškyla edukacinės išvykos – jų taip pat norėtų abiejų pogrupių mokytojai (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 18% priešmokyklinio ugdymo ir 13% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 56% priešmokyklinio ir 55% pradinio ugdymo mokytojų). Stažuotės, konferencijos, o ypač tobulinimasis nuotoliniu ar tęstiniu būdu – dar mažiau pageidaujamos formos. Nelinkę mokytojai rinktis ir savišvietos, kaip tobulinimosi formos: pirmu pasirinkimu savišvietos nenorėtų rinktis nei vienas priešmokyklinio ugdymo mokytojas, o rinktusi 2% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų savišvietą rinktusi – 17% priešmokyklinio ir 25% pradinio ugdymo mokytojų). (25 diagrama)

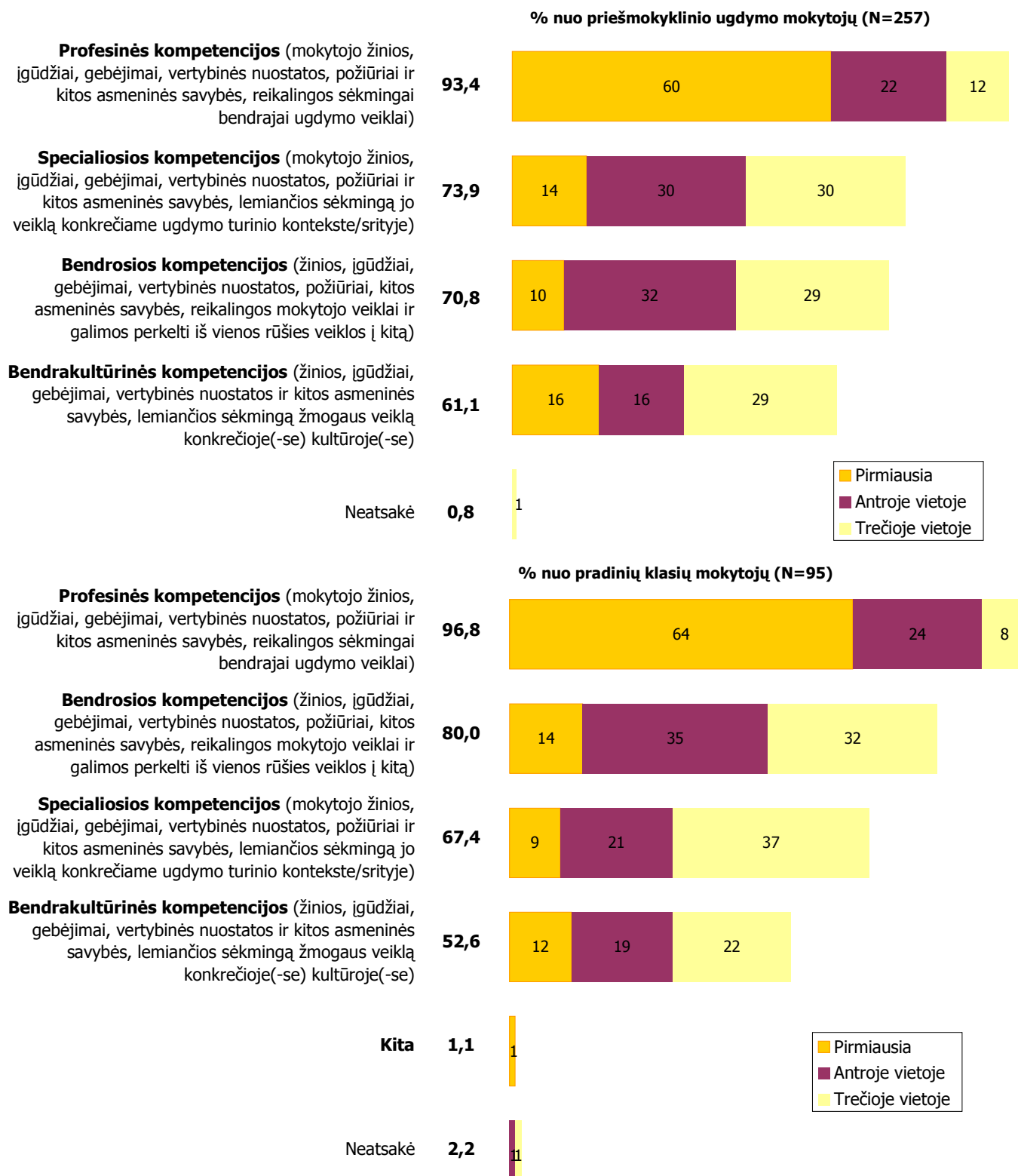
Kaimo vietovėse dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniau pageidauja tobulintis kursuose (trijų pasirenkamų ketinimų kursus rinktusi 63%) (žr. pjūvių lentelėse)

25 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

4.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos

Tarp labiausiai pageidaujamų ugdyti kompetencijų kitais mokslo metais – vėlgi **profesinės kompetencijos** (pirmiausia jų pageidauja 60% priešmokyklinio ugdymo ir 64% pradinio ugdymo mokytojų, o trijų prioritetinių pasirinkimų jas nurodo 93% priešmokyklinio ir 97% pradinio ugdymo mokytojų). Kelis kartus mažiau šių pogrupių mokytojų pirmiausia ketina tobulinti specialiąsias, bendrąsias ir bendrakultūrinės kompetencijas. (26 diagrama)

26 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?

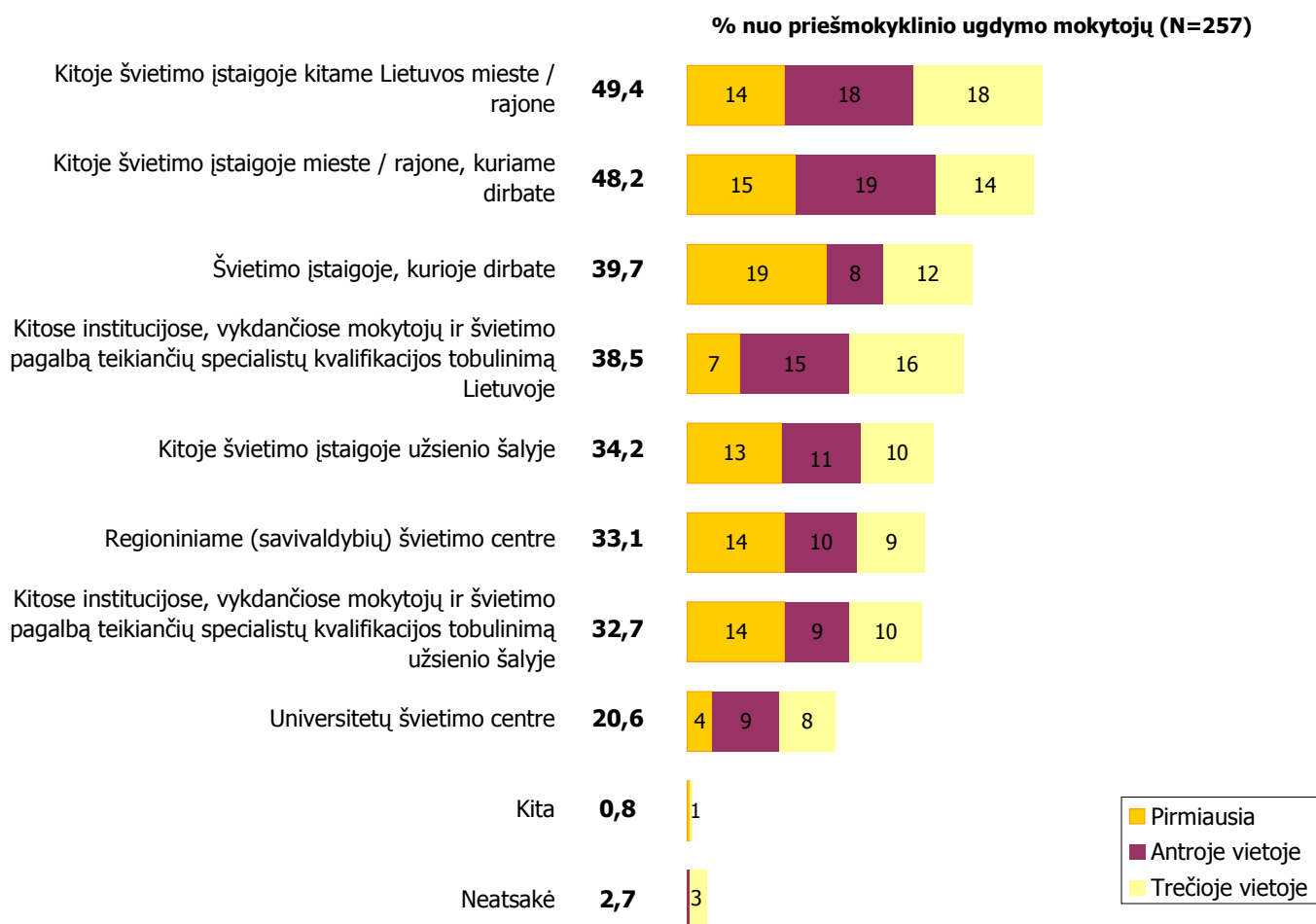

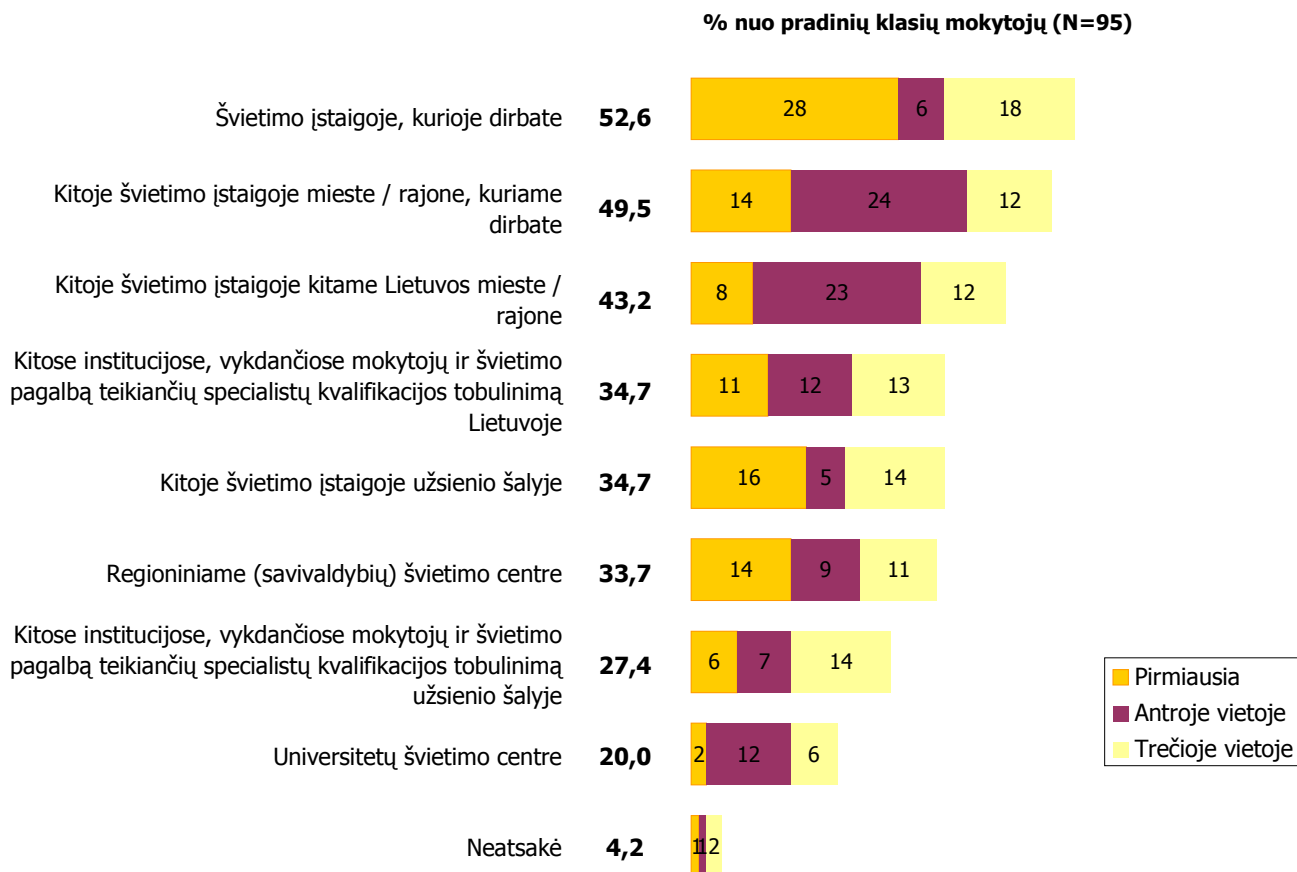
4.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietos

Tarp labiausiai pageidaujamų tobulinimosi vietų, vėlgi pastebimos vietinės įstaigos, o atsižvelgiant į pirmąjį pasirinkimą vėlgi daugiau mokytojų pageidauja tobulintis savoje švietimo įstaigoje (pirmuoju pasirinkimų ją rinkę 19% priešmokyklinio ugdymo ir 28% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 40% priešmokyklinio ir 53% pradinio ugdymo mokytojų). Taip pat išlieka pageidavimai tobulintis kitoje švietimo įstaigoje tame pačiame mieste/ rajone (pirmuoju pasirinkimų ją rinkę 15% priešmokyklinio ugdymo ir 14% pradinio ugdymo mokytojų, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 48% priešmokyklinio ir 50% pradinio ugdymo mokytojų). (27 diagrama)

Pastebima, kad priešmokyklinio ugdymo mokytojai kiek dažniau būtų linkę kitais metais rinktis tobulinimąsi kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste/ rajone (pirmuoju pasirinkimų rinkę 14%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 49% šio pogrupio mokytojų). Tarp pradinio ugdymo mokytojų norinčių tobulintis kitų miestų/ rajonų švietimo įstaigose - iki 43%. (27 diagrama)

Bendrai nemaža dalis šio pogrupio mokytojų (27-35% tarp trijų prioritetinių vietų) yra linkę rinktis ir specializuotose švietimo pagalbą teikiančiose institucijose Lietuvoje, tobulinimąsi regioniniuose (savivaldybių) švietimo centruose, išvykas į užsienį. Mažiausia dalis pageidauja tobulintis universitetų švietimo centruose (apie 2-4% nurodo kaip pirmąjį pasirinkimą ir apie 20% kiekvieno pogrupio mokytojų juos nurodo tarp trijų prioritetinių pasirinkimų). (27 diagrama)

27 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

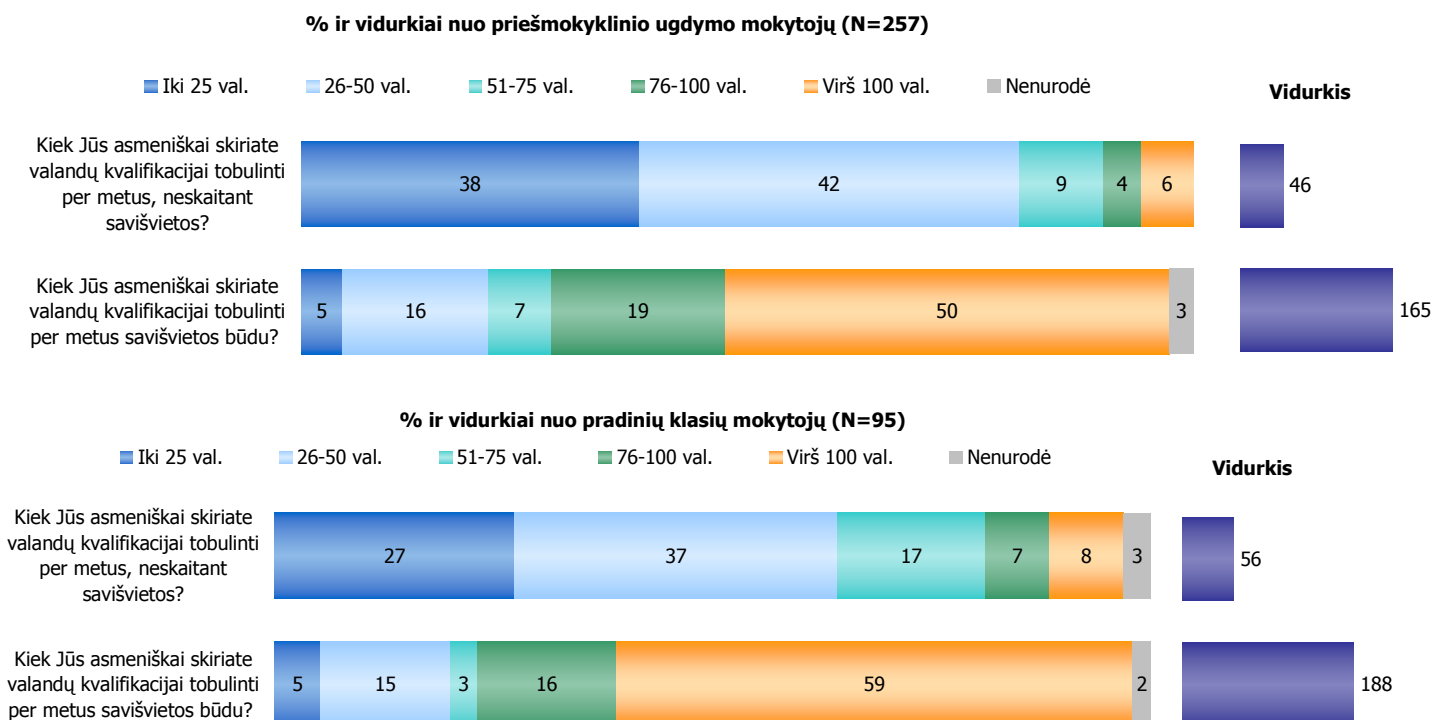
4.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius

Apklausoje duomenimis, priešmokyklinio ugdymo mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria 46 valandas, o pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 56 valandas. Šio pogrupio mokytojai savišvietai teigia skiriantys 3-4 kartus daugiau laiko: priešmokyklinio ugdymo mokytojai per metus vidutiniškai savišvietai skiria 165 valandas, pradinio ugdymo mokytojai – vidutiniškai 188 valandas. (28 diagrama)

38% priešmokyklinio ugdymo mokytojų teigia tobulinimuisi neskaitant savišvietos skiriantys iki 25 valandų per metus, 42% - 26-50 valandų per metus, 13% - 51-100 valandų per metus ir 6% - daugiau nei 100 valandų per metus. Savišvietai iki 50 valandų per metus teigia skiriantys 21% šio pogrupio mokytojų, 51-100 valandų – 26%, o virš 100 valandų per metus – 50% priešmokyklinio ugdymo mokytojų. (28 diagrama)

27% pradinio ugdymo mokytojų teigia tobulinimuisi neskaitant savišvietos skiriantys iki 25 valandų per metus, 37% - 26-50 valandų per metus, 24% - 51-100 valandų per metus ir 8% - daugiau nei 100 valandų per metus. Savišvietai iki 50 valandų per metus teigia skiriantys 20% šio pogrupio mokytojų, 51-100 valandų – 19%, o virš 100 valandų per metus – 59% pradinio ugdymo mokytojų. (28 diagrama)

28 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?

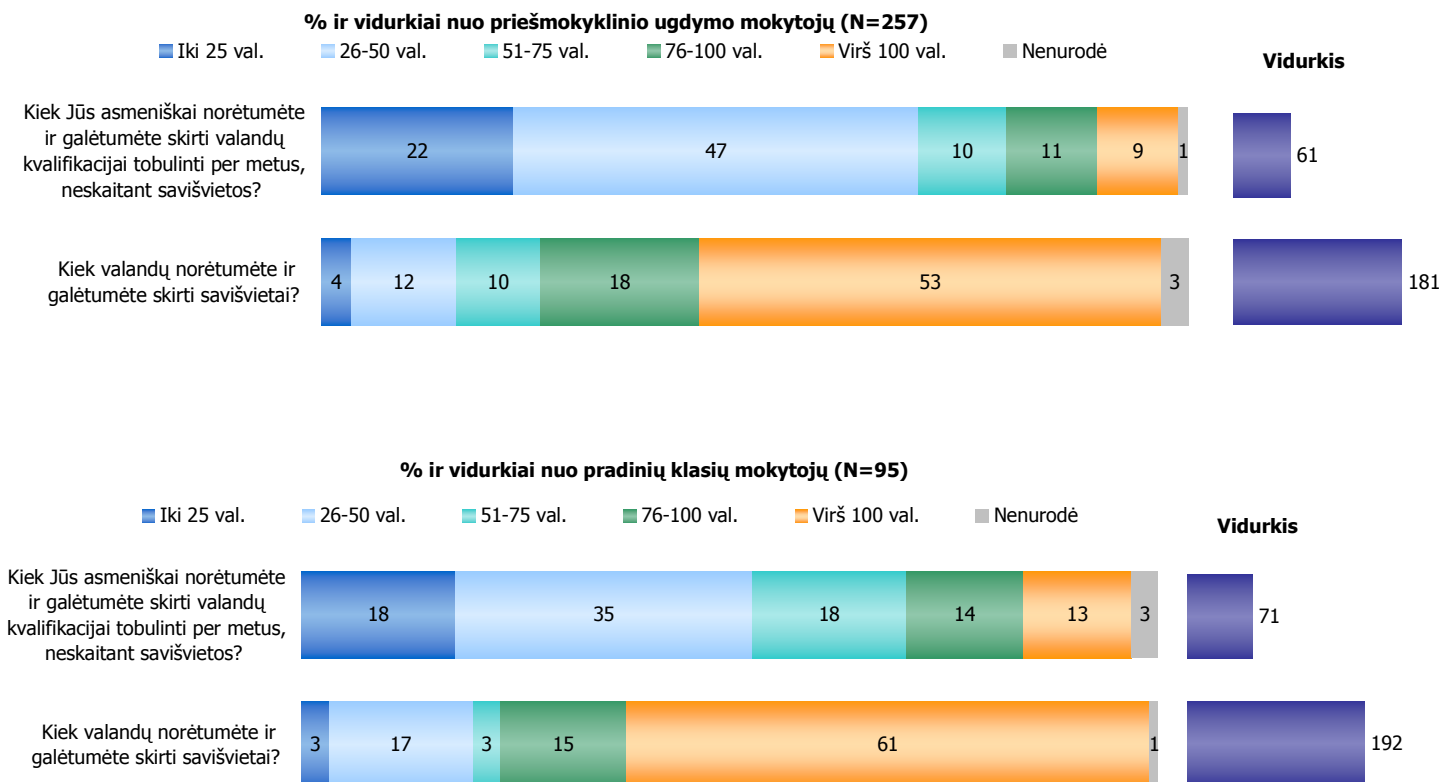
4.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui

Paklausus, kiek asmeniškai kiekvienas iš jų norėtų ir galėtų skirti valandų tobulinimuisi, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai teigia, kad tobulinimuisi ne savišvietos būdu galėtų skirti apie 30%-33% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu – tik keletu valandų per metus daugiau, nei skiria šiuo metu. Apklausos duomenimis, priešmokyklinio ugdymo mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos norėtų ir galėtų skirti vidutiniškai 61 valandą (šiuo metu skiria vidutiniškai 46 valandas), o pradinio ugdymo mokytojai norėtų ir galėtų skirti vidutiniškai 71 valandą per metus (šiuo metu skiria vidutiniškai 56 valandas). Priešmokyklinio ugdymo mokytojai per metus vidutiniškai savišvietai norėtų ir galėtų skirti 181 valandą (šiuo metu skiria vidutiniškai 165 valandas), o pradinio ugdymo mokytojai savišvietai galėtų skirti vidutiniškai 192 valandas (šiuo metu skiria vidutiniškai 188 valandas). (29 diagrama)

22% priešmokyklinio ugdymo mokytojų teigia tobulinimuisi neskaitant savišvietos norintys ir galintys skirti iki 25 valandų per metus, 47% - 26-50 valandų per metus, 21% - 51-100 valandų per metus ir 9% - daugiau nei 100 valandų per metus. Savišvietai iki 50 valandų per metus teigia galintys skirti 16% šio pogrupo mokytojų, 51-100 valandų – 28%, o virš 100 valandų per metus – 53% priešmokyklinio ugdymo mokytojų. (29 diagrama)

18% pradinio ugdymo mokytojų teigia tobulinimuisi neskaitant savišvietos norintys ir galintys skirti iki 25 valandų per metus, 35% - 26-50 valandų per metus, 32% - 51-100 valandų per metus ir 13% - daugiau nei 100 valandų per metus. Savišvietai iki 50 valandų per metus teigia galintys skirti 20% šio pogrupo mokytojų, 51-100 valandų – 18%, o virš 100 valandų per metus – 61% pradinio ugdymo mokytojų. (29 diagrama)

29 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?

4.1.5.11 Kvalifikacijos tobulinimo aspektų įvairovės poreikis

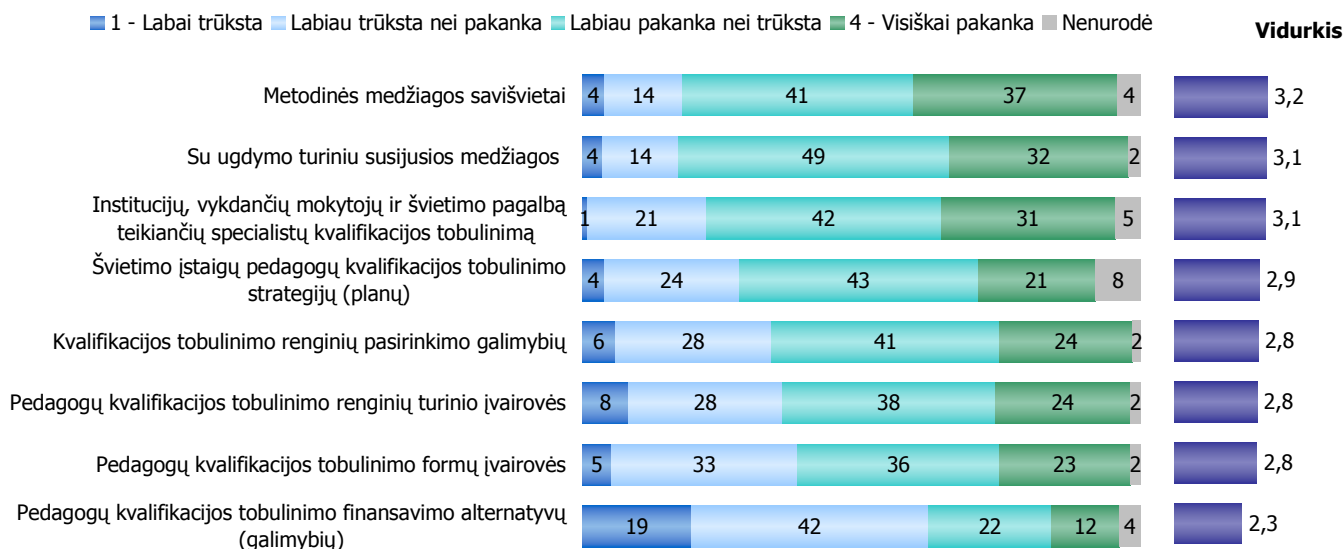
Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojams labiau ar visiškai pakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų: metodinės medžiagos savišvietai (pakanka 78% priešmokyklini ir 82% pradinio ugdymo mokytojų), su ugdymo turiniu susijusios medžiagos (pakanka 81% priešmokyklini ir 80% pradinio ugdymo mokytojų), institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą (pakanka 73% priešmokyklini ir 88% pradinio ugdymo mokytojų), švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo strategijų (pakanka 64% priešmokyklini ir 73% pradinio ugdymo mokytojų), kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių (pakanka 65% priešmokyklini ir 73% pradinio ugdymo mokytojų). Labiausiai išsiskiria pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvos – beveik du iš trijų (61%) priešmokyklinio ugdymo mokytojų teigė, kad jų trūksta, ir 34% - kad jų pakanka. Kad trūksta finansavimo alternatyvų teigė ir beveik pusė pradinio ugdymo mokytojų (46%), kad jų pakanka – nurodė 49% šio pogrupio mokytojų. (30 diagrama)

Beveik pusė apskričių centruose (bet ne 3 didmiesčiuose) dirbančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų teigia, kad jiems labiau ar labai trūksta pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių turinio įvairovės (55%) bei kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių (51%), daugiau nei trečdalis – kad trūksta institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą (39%). (Žr. pjūvių lentelėse)

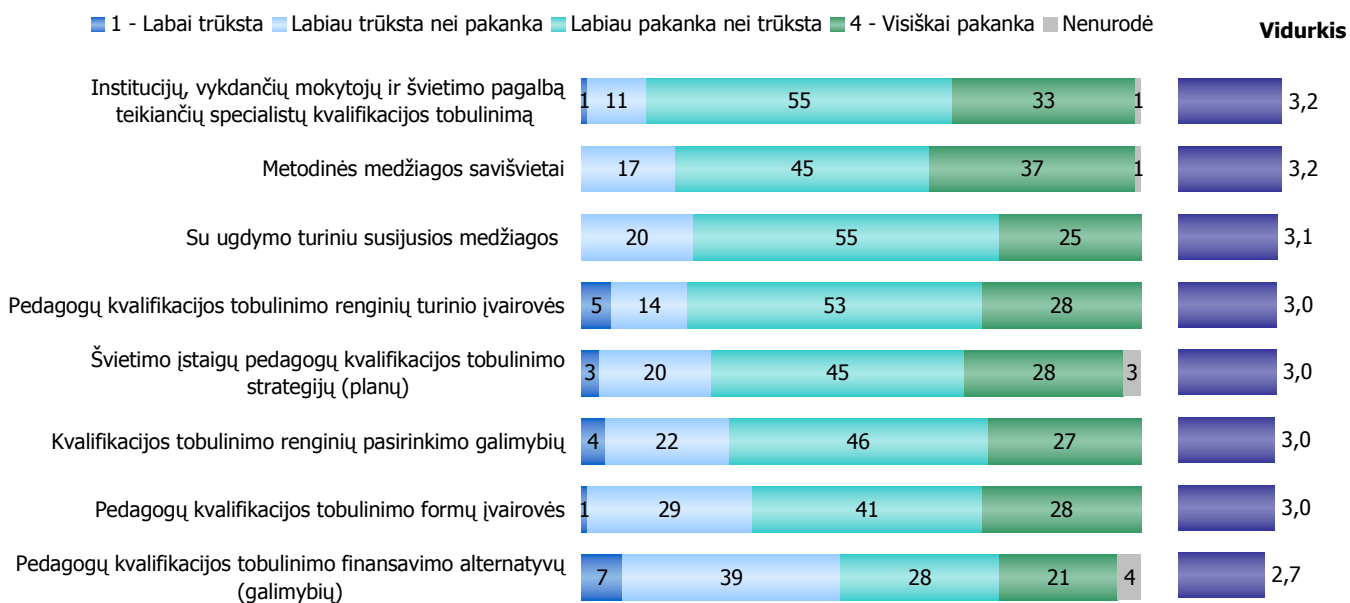
Daugiau nei pusė 3 Lietuvos didmiesčiuose dirbančių bei apskričių centruose (bet ne 3 didmiesčiuose) dirbančių pradinio ugdymo mokytojų teigia, kad jiems trūksta kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių (atitinkamai 52% ir 55%) bei pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų įvairovės (atitinkamai 52% ir 64%). (Žr. pjūvių lentelėse)

30 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?

% ir vidurkiai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

% ir vidurkiai nuo pradinėjų klasių mokytojų (N=95)

4.1.6. Priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir pradinių klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

- + Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksnius priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojai į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus (ypatingai būdingus verslo sektoriaus darbuotojams) – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės, didesnio atlygio galimybės - įvardino mažiau nei kas dešimtas šio pogrupio mokytojas.
- + Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakojantys kriterijai: renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taikomi darbo metodai, renginio turinys, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas – deja paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė šiuos svarbiausius mokytojų keliamus kriterijus.

4.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai

Beveik pusė priešmokyklinio ugdymo (46%) ir pradinio ugdymo (48%) mokytojų teigia, kad jiems pagrindinis stimulus tobulinti savo kvalifikaciją yra noras pasiekti geresnių ugdymo rezultatų ir siekti profesinio tobulėjimo. Kas trečiam mokytojui (33% priešmokyklinio ugdymo ir 32% pradinio ugdymo) – tai savo kompetencijų tobulinimas. Kur kas mažesnė mokytojų dalis teigė, kad tobulinimosi siektų dėl profesinio bendradarbiavimo plėtos, karjeros ar aukštesnės kvalifikacijos kategorijos, didesnio atlygio. (31 diagrama)

31 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

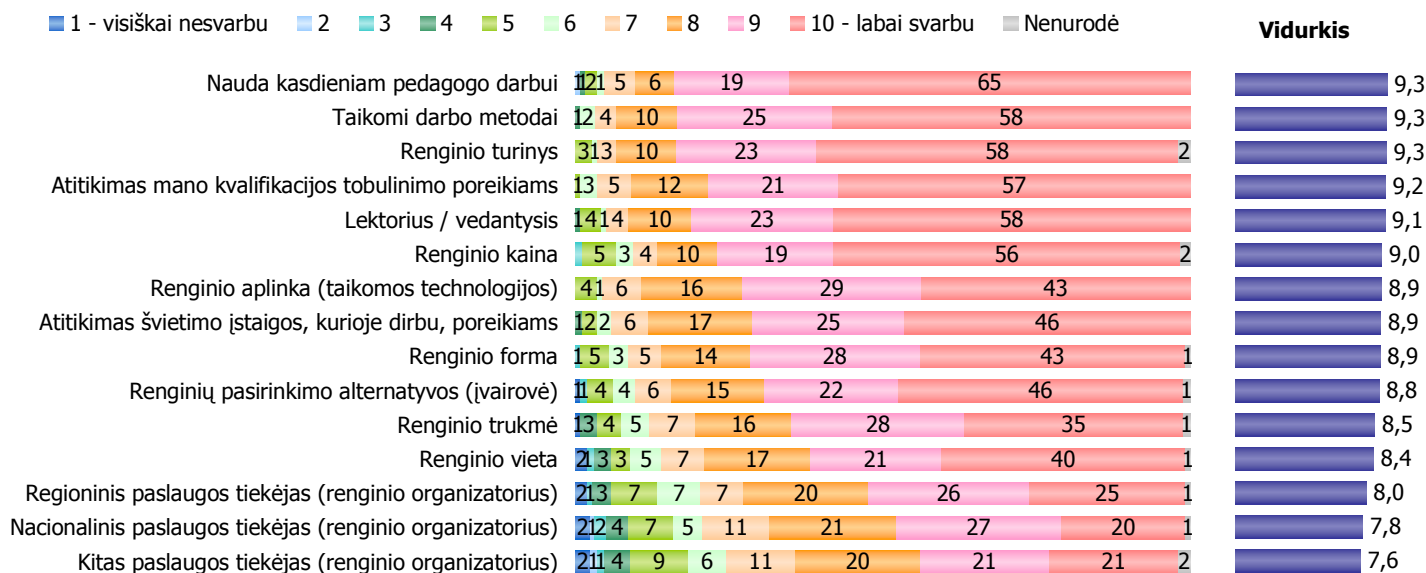
% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)**4.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų svarba**

Kalbėdami apie įvairių kriterijų, lemiančių kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą, svarbą priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai daugumą kriterijų laiko svarbiais ar ypatingai svarbiais (10 balų svarbos skalėje visų kriterijų svarbos įvertinimo vidurkiai svyruoja tarp 7,5 ir 9,3 balo). Analizuojant mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vertinimus ir įvairių pasirinkimo kriterijų svarbą, pastebima, kad paskutinio renginio vertinimai neatitiko svarbiausių lūkesčių, t.y. svarbiausių renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų: kvalifikacijos tobulinimo renginio naudos kasdieniam pedagogo darbui (tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų svarbos vertinimo vidurkis 9,3 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,8 balo; tarp pradinio ugdymo mokytojų svarbos ir renginio vertinimo atotrūkis dar didesnis – svarba įvertinta vidutiniškai 9,1 balo, paskutinis renginys – vidutiniškai 8,3 balo); taikomiems darbo metodams (tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų svarbos vertinimo vidurkis 9,3 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,7 balo; tarp pradinio ugdymo mokytojų svarbos ir renginio vertinimo atotrūkis dar didesnis – svarba įvertinta vidutiniškai 9,2 balo, paskutinis renginys – vidutiniškai 8,5 balo); renginio turiniui (tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų svarbos vertinimo vidurkis 9,3 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,8 balo; tarp pradinio ugdymo mokytojų svarba įvertinta vidutiniškai 9,3 balo, paskutinis renginys – vidutiniškai 8,7 balo); asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimui (tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų svarbos vertinimo vidurkis 9,2 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,4 balo; tarp pradinio ugdymo mokytojų svarba įvertinta vidutiniškai 9,0 balo, paskutinis renginys – vidutiniškai 8,3 balo). (32 diagrama)

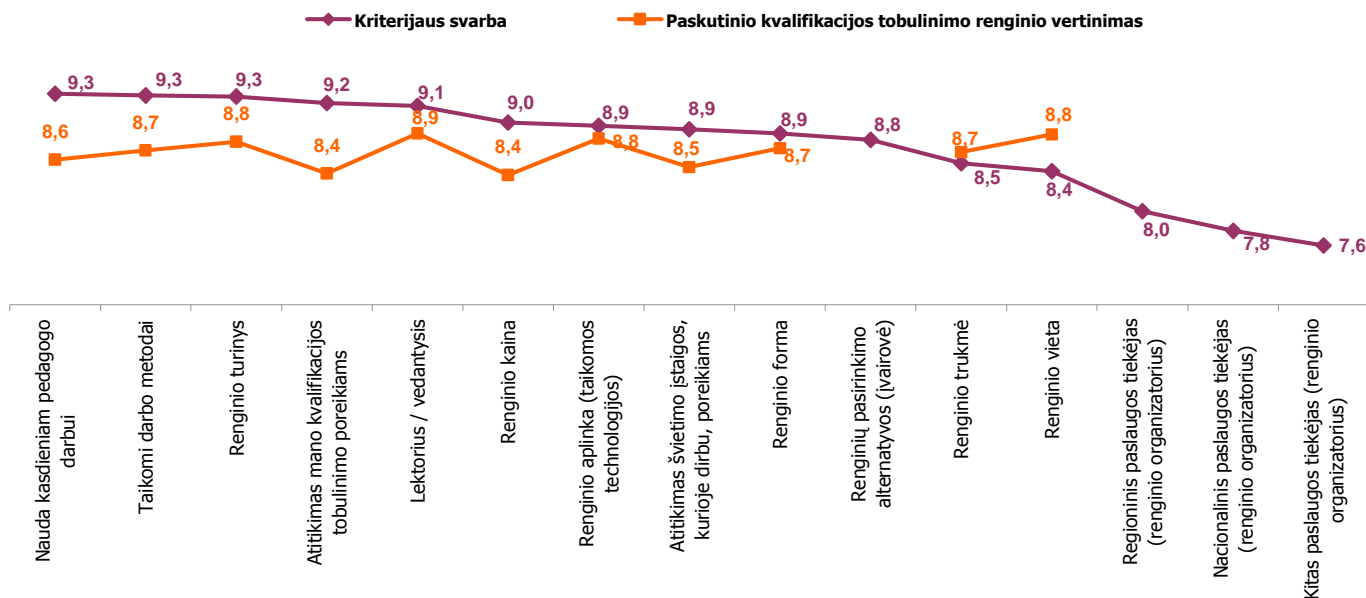
Gana didelę reikšmę renkantis tobulinimosi renginį turi ir lektorius/ vedantysis (svarbos įvertinimas – po 9,1 balo kiekviename mokytojų pogrupyje), tačiau pastebima, kad šį kriterijų paskutinis tobulinimasis atitinka geriau, nei aukščiau minėtus svarbiausius pasirinkimą lemiančius kriterijus. (32 diagrama) Mažiausiai iš tiriamų veiksmų svarbus yra renginių paslaugos tiekėjas (organizatorius).

32 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?

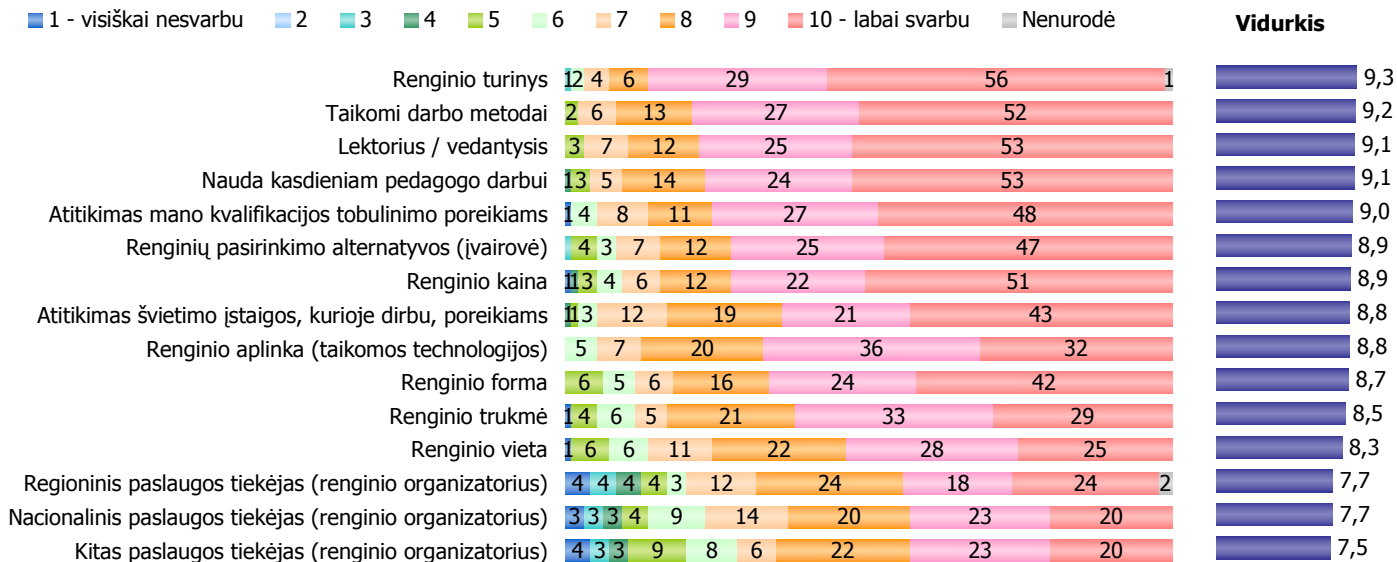
% ir vidurkiai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

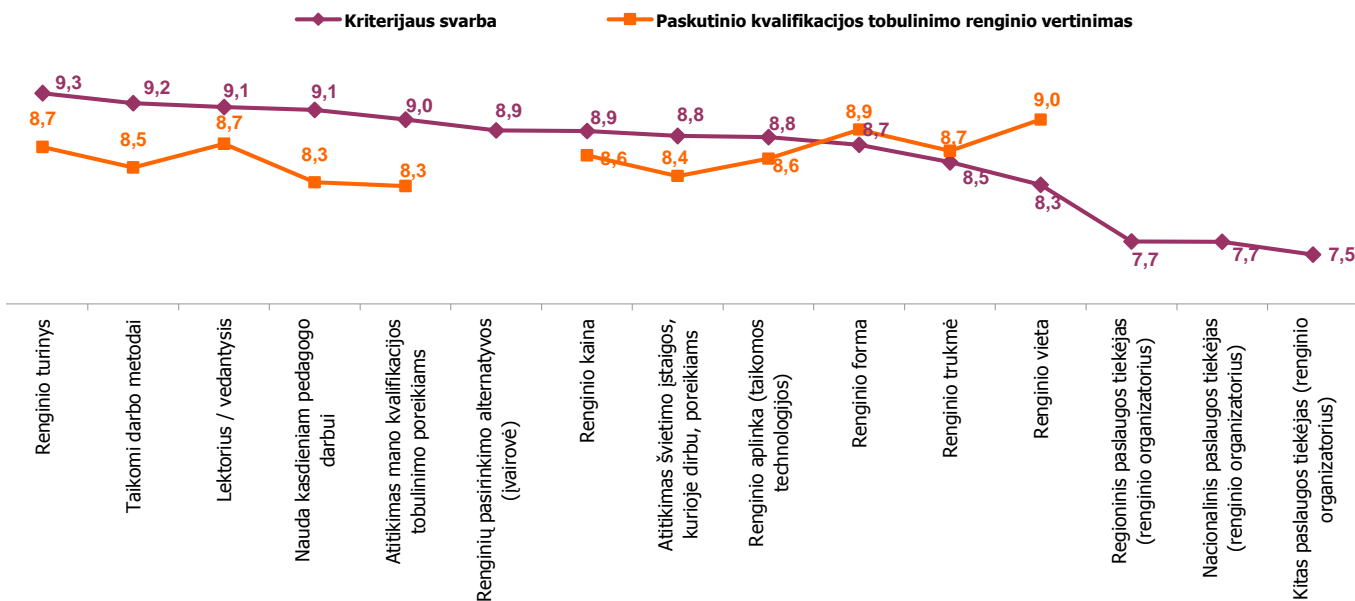
vidurkiai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

% ir vidurkiai nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

vidurkiai nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

4.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis priešmokyklinio ugdymo ir pradinį klasių pedagogams

- Daugiau priešmokyklinio ugdymo mokytojų jaučia informacijos apie tobulinimąsi trūkumą, lyginant su pradinio ugdymo mokytojais. Abiejų pogrupių mokytojams labiausiai pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis).
- Pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai bei internetas (bendrai). Kur kas mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnė dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos apie pedagogų tobulinimąsi sklaidai.

4.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis

Siekiant išsiaiškinti priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų poreikius informacijai apie tobulinimosi galimybes, tyrimo metu buvo klausiama, ar jiems trūksta, ar netrūksta su tobulinimusi susijusios informacijos. Pastebima, kad šiek tiek daugiau priešmokyklinio ugdymo mokytojų jaučia informacijos apie tobulinimąsi trūkumą, lyginant su pradinio ugdymo mokytojais.

Remiantis mokytojų atsakymais, pastebima, kad labiausiai priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą (labai ar labiau trūksta, nei pakanka - 47% priešmokyklinio ugdymo ir 39% pradinio ugdymo mokytojų; labiau ar visiškai pakanka - 50% priešmokyklinio ugdymo ir 59% pradinio ugdymo mokytojų). (33 diagrama)

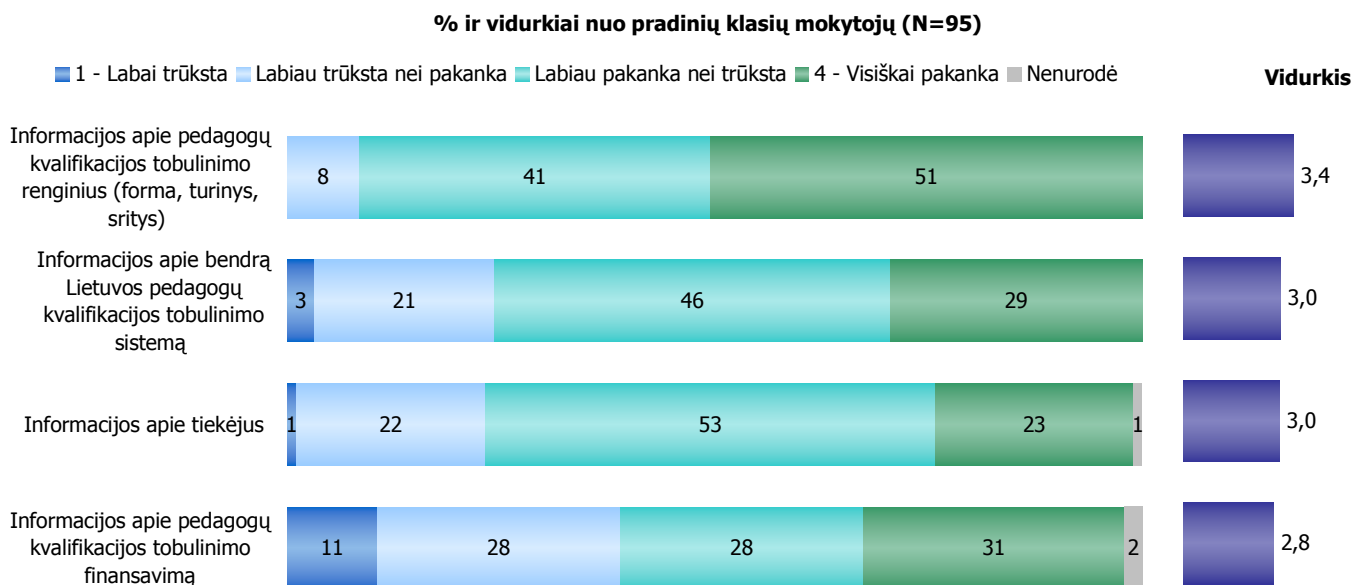
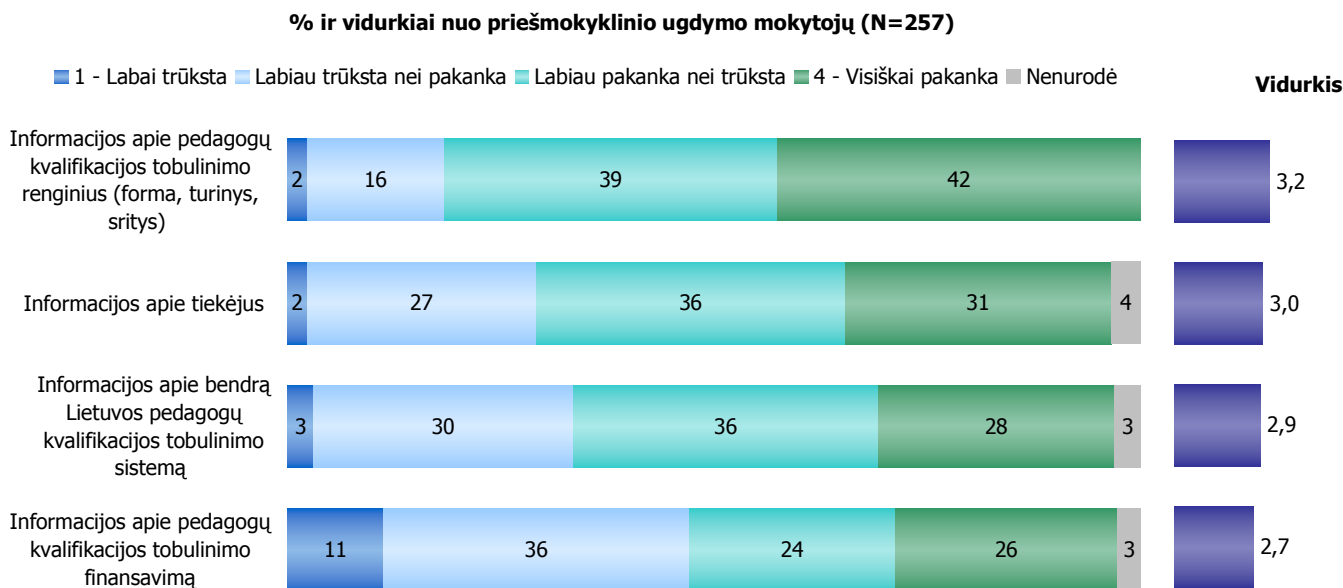
Vienam iš trijų (33%) priešmokyklinio ugdymo ir beveik vienam iš keturių (24%) pradinio ugdymo mokytojų labai ar labiau trūksta informacijos apie bendrą Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą; kad tokios informacijos visiškai ar labiau pakanka, nurodė atitinkamai 64% ir 75% mokytojų. (33 diagrama)

Informacijos apie tiekėjus trūkumą jaučia 29% priešmokyklinio ugdymo ir 23% pradinio ugdymo mokytojų; kad tokios informacijos pakanka atitinkamai nurodė atitinkamai 67% ir 76% mokytojų. (33 diagrama)

Kur kas mažiau mokytojų pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis) – tokios informacijos labai ar labiau trūksta 18% priešmokyklinio ugdymo ir 8% pradinio ugdymo mokytojų, visiškai ar labiau pakanka – atitinkamai 81% ir 92% mokytojų. (33 diagrama)

Apskričių centruose (bet ne 3 didmiesčiuose) dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniau tvirtina, kad jiems labiau ar labai trūksta informacijos apie bendrą Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą (59%) bei informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (formą, turinį, sritis) (39%). Kaimo vietovėse dirbančių priešmokyklinio bei pradinio ugdymo mokytojų poreikiai informacijai nesiskiria nuo bendrųjų tendencijų. (Žr. pjūvių lentelėse)

33 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:

4.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai

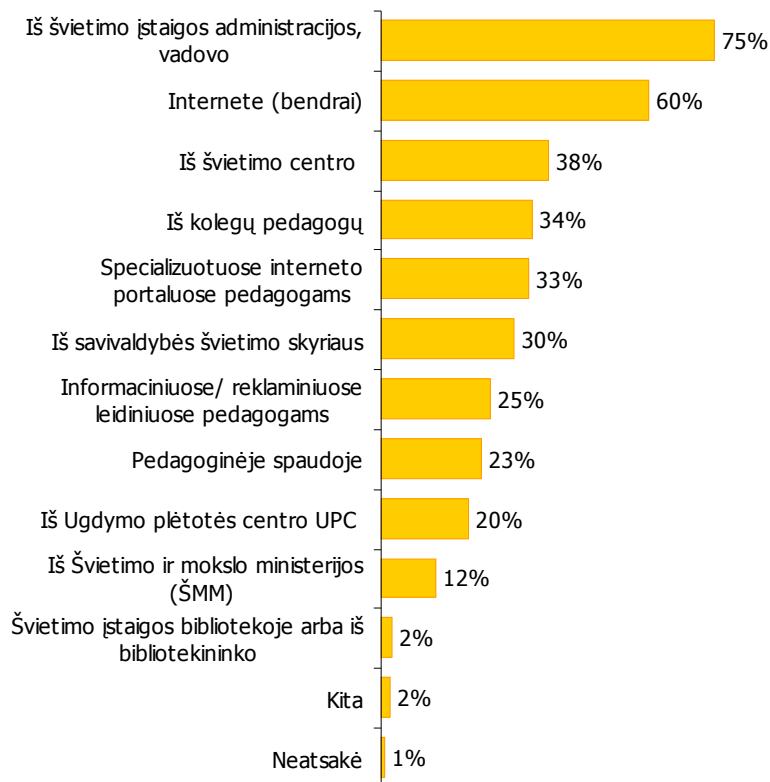
Tyrimo duomenimis, pagrindiniais informacijos apie tobulinimą šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai (75% priešmokyklinio ugdymo ir 62% pradinio ugdymo mokytojų) bei internetas (bendrai) (po 60% priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų). (34 diagrama)

Kitus informacijos apie tobulinimą šaltinius nurodo mažesnė mokytojų dalis: iš švietimo centro (38% priešmokyklinio ir 46% pradinio ugdymo mokytojų), iš kolegų pedagogų (34% priešmokyklinio ir 42% pradinio ugdymo mokytojų), specializuotuose interneto portaluose pedagogams (33% priešmokyklinio ir 41% pradinio ugdymo mokytojų), iš savivaldybių švietimo skyriaus (30% priešmokyklinio ir 38% pradinio ugdymo mokytojų), informaciniuose/ reklaminiuose leidiniuose pedagogams (25% priešmokyklinio ir 31% pradinio ugdymo mokytojų), pedagoginėje spaudoje (23% priešmokyklinio ir 25% pradinio ugdymo mokytojų), iš Ugdymo plėtotės centro (UPC) (20% priešmokyklinio ir 23% pradinio ugdymo mokytojų), iš Švietimo ir mokslo ministerijos (12% priešmokyklinio ir 11% pradinio ugdymo mokytojų), švietimo įstaigos bibliotekoje arba iš bibliotekininko (2%

priešmokyklinio ir 7% pradinio ugdymo mokytojų). (34 diagrama)

34 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

% nuo pradinėjų klasių mokytojų (N=95)

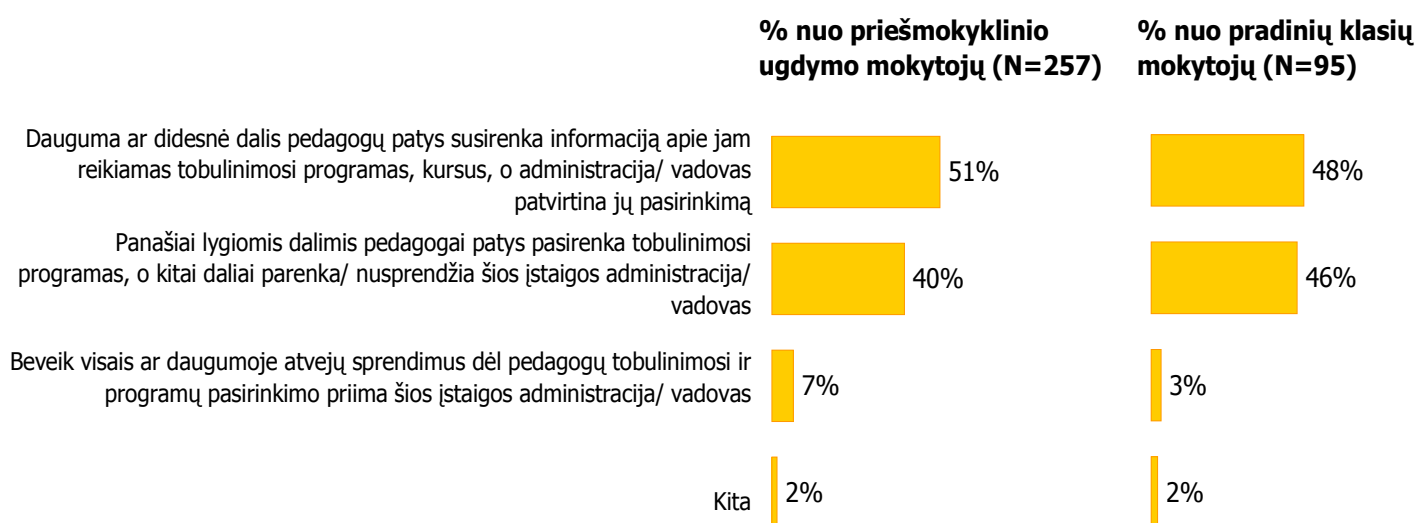
4.1.8. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinį klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

- Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmimo aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.
- Daugumoje priešmokyklinio ir pradinio ugdymo švietimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: šiek tiek daugiau nei pusė priešmokyklinio ugdymo ir du trečdaliai pradinio ugdymo mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, beveik ketvirtadalis abiejų pogrupių mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.
- Tik kiek daugiau nei pusė mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia švietimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

4.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai

Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tvirtina jų pasirinkimą (51% priešmokyklinio ugdymo ir 48% pradinio ugdymo mokytojų). Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmimo aktyviai dalyvauja mokyklos administracija: kad jų mokymo įstaigoje lygiomis dalimis pedagogai ir administracija parenka ir sprendžia dėl tobulinimosi programų (40% priešmokyklinio ugdymo ir 46% pradinio ugdymo mokytojų). 7% priešmokyklinio ir 3% pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad beveik visais ar daugumoje atvejų sprendimus dėl pedagogų tobulinimosi priima įstaigos administracija ar vadovas. (35 diagrama)

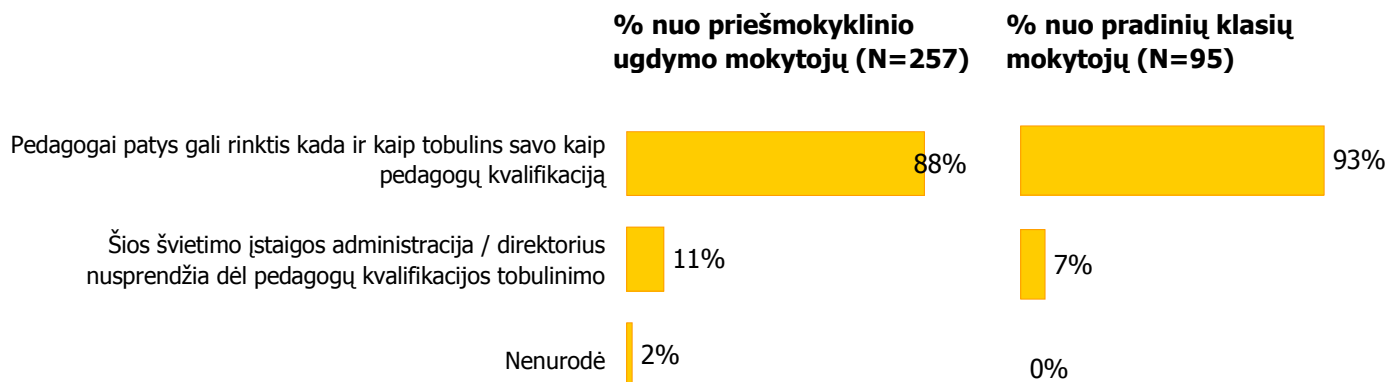
35 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą...

Panašiai devyni iš dešimties mokytojų (88% priešmokyklinio ugdymo ir 93% pradinio ugdymo mokytojų) visgi tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje pedagogai gali patys rinktis kada ir kaip tobulins savo kvalifikaciją. 11% priešmokyklinio ugdymo ir 7% pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje administracija ar direktorius nusprendžia dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo. (36 diagrama)

Prisimenant mokytojų atsakymus apie paskutinio tobulinimosi renginio pasirinkimą, kur beveik pusė mokytojų tvirtino, kad paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė įstaigos administracija ar vadovas (žr. 12 diagramą) ir kad vienu pagrindinių informacijos šaltinių apie tobulinimąsi taip pat yra švietimo įstaigos administracija ar vadovas (žr. 34 diagramą), o taip pat, kad beveik kas antras teigė, jog pasirinkimo procese dalyvauja administracija ar vadovas (žr. 35 diagramą) - galima daryti prielaidą, kad švietimo įstaigų, kuriose sprendimai dėl tobulinimosi renginių/ programų priėmimo daromi mokyklos administracijos lygmenyje, gali būti ir daugiau nei teigia (pripažįsta) patys mokytojai.

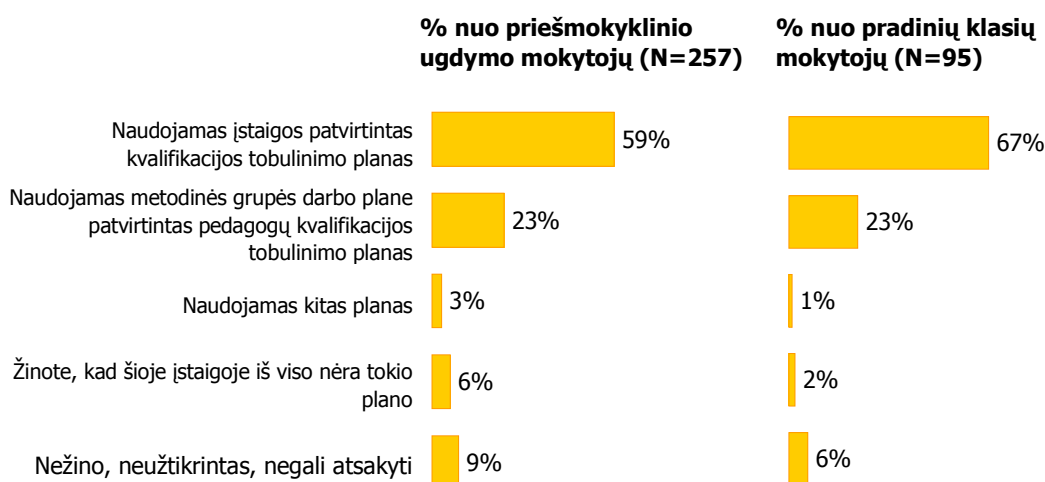
36 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją...

4.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas

Daugiau nei pusė priešmokyklinio ugdymo (59%) ir du trečdaliai pradinio ugdymo (67%) mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas. Beveik ketvirtadalis abiejų pogrupių mokytojų (po 23%) tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas. 3% priešmokyklinio ugdymo ir 1% pradinio ugdymo mokytojų žino, kad naudojamas kitas kvalifikacijos tobulinimo planas. O 6% priešmokyklinio ugdymo ir 2% pradinio ugdymo mokytojų tvirtino, kad įstaigoje tokio plano iš viso nėra. (37 diagrama)

37 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?

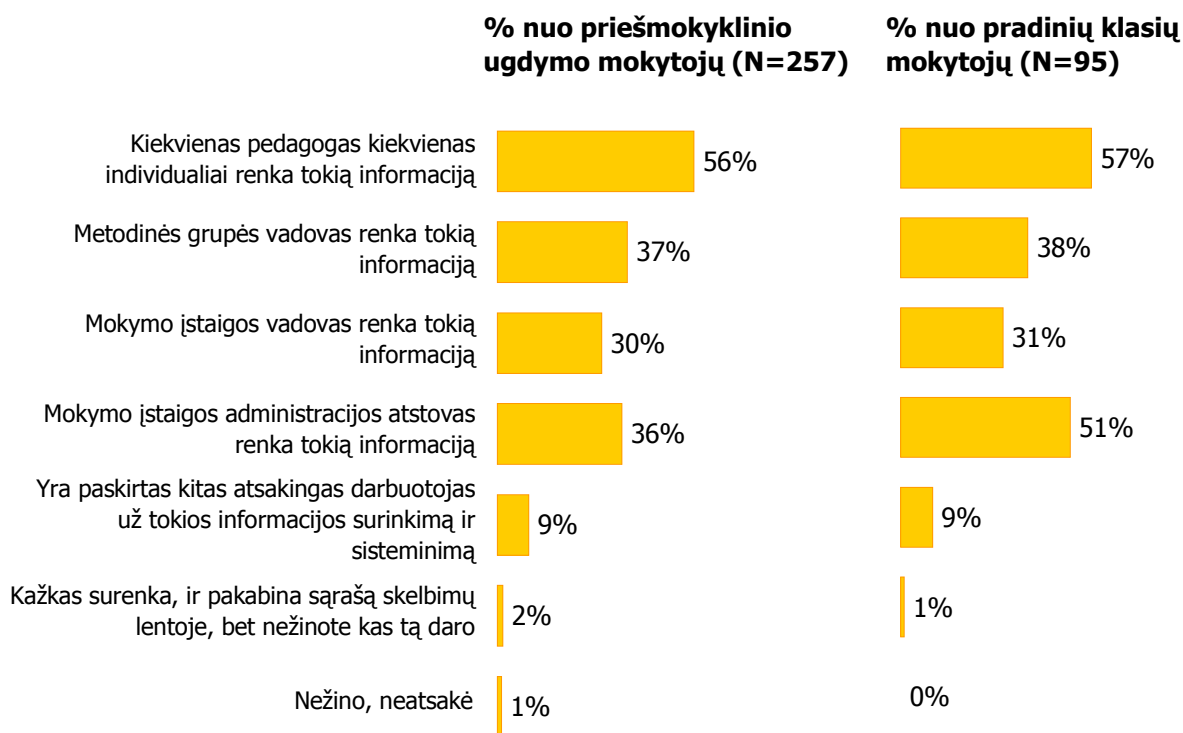
4.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas

Daugiau nei pusė mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje kiekvienas mokytojas individualiai renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes (56% priešmokyklinio ugdymo ir 57% pradinio ugdymo mokytojų). Pradinio ugdymo mokytojai dažniau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai tvirtina, kad tokią informaciją renka mokyimo įstaigos administracijos atstovas (atitinkamai 51% ir 36%). (38 diagrama)

Daugiau nei po trečdalį mokytojų sako, kad informaciją apie tobulinimą renka metodinės grupės vadovas (37% priešmokyklinio ugdymo ir 38% pradinio ugdymo mokytojų). Šiek tiek rečiau minima, kad informaciją apie pedagogų tobulinimosi galimybes renka ir pats švietimo įstaigos vadovas (30% priešmokyklinio ugdymo ir 31% pradinio ugdymo mokytojų). Po 9% abiejų pogrupių mokytojų sako, kad jų švietimo įstaigoje yra paskirtas kitas už šios informacijos surinkimą atsakingas darbuotojas. (38 diagrama)

Trijuose Lietuvos didmiesčiuose (Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje) dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniau teigė, kad šią informaciją kiekvienas mokytojas renka individualiai (69%). (Žr. pjūvių lentelėse)

38 Diagrama. Kas Jūsų mokyimo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?

4.1.9. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinų klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

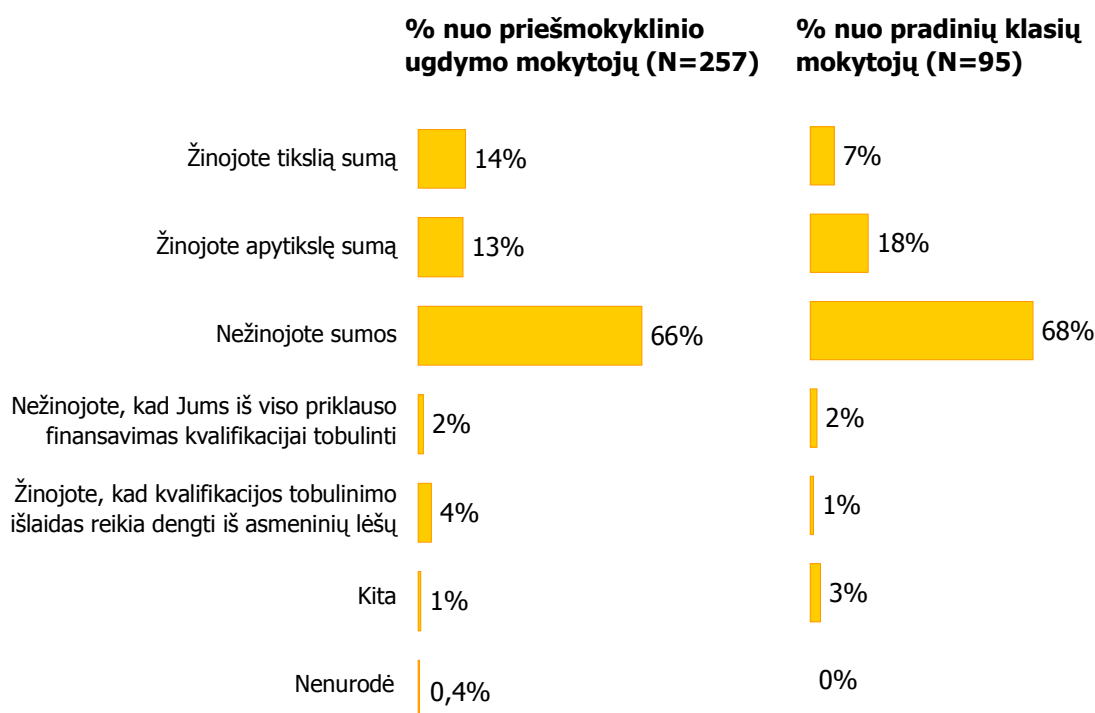
- Didesnė dalis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: panašiai du iš trijų šio pogrupio mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Vienas iš keturių šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jiems tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams.
- Didžioji dauguma priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad per susirinkimus arba individualiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje.

4.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iems metams

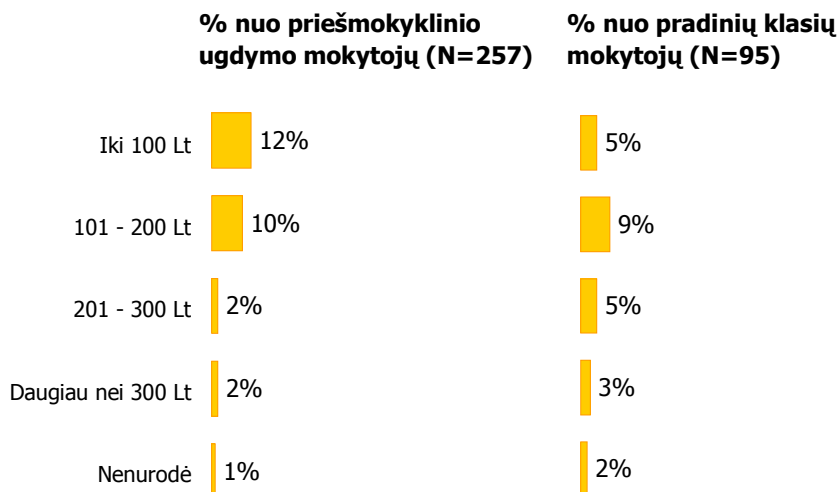
Panašiai du iš trijų šio pogrupio mokytojų teigia nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (66% priešmokyklinio ugdymo ir 68% pradinio ugdymo mokytojų). Vienas iš keturių šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jo tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams (27% priešmokyklinio ugdymo ir 25% pradinio ugdymo mokytojų). (39 diagrama)

Po 2% abiejų pogrupių mokytojų teigė iš viso nežinoję, kad jiems priklauso finansavimas kvalifikacijos tobulinimui. 4% priešmokyklinio ugdymo ir 1% pradinio ugdymo mokytojų teigia galvoję, kad kvalifikacijos tobulinimo išlaidas turi padengti iš asmeninių lėšų. (39 diagrama)

39 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?

Atsakiusių, kad žinojo tikslią ar apytikslę sumą kvalifikacijos tobulinimui, buvo prašoma nurodyti šią sumą:

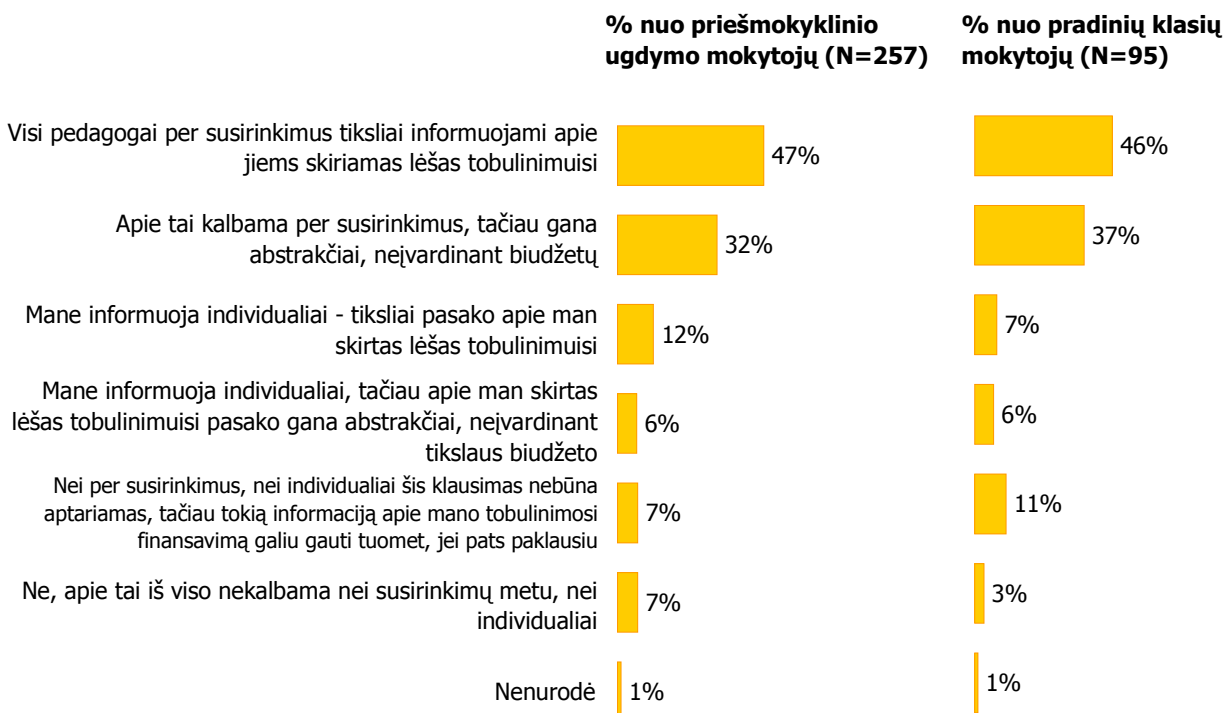

4.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą

Didžioji dauguma priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad vienu ar kitu būdu yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje.

Beveik pusė mokytojų teigia, kad yra susirinkimų metu tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas (47% priešmokyklinio ugdymo ir 46% pradinio ugdymo mokytojų). Panašiai trečdalis nurodo, kad susirinkimų metu yra kalbama apie tobulinimo finansavimą, tačiau neįvardinant konkrečių mokytojams skiriamų sumų (32% priešmokyklinio ugdymo ir 37% pradinio ugdymo mokytojų). Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų apie tobulinimosi finansavimą būna informuojami individualiai. Kad apie mokytojų tobulinimuisi skiriamas lėšas švietimo įstaigoje iš viso nekalbama nei susirinkimų metu, nei individualiai teigia 7% priešmokyklinio ugdymo ir 3% pradinio ugdymo mokytojų). (40 diagrama)

40 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?

4.1.10. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

- ✚ Dauguma priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų pageidauja, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.
- ✚ Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojams labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kas antras priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojas renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Beveik kas trečias mokytojas labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.

4.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą

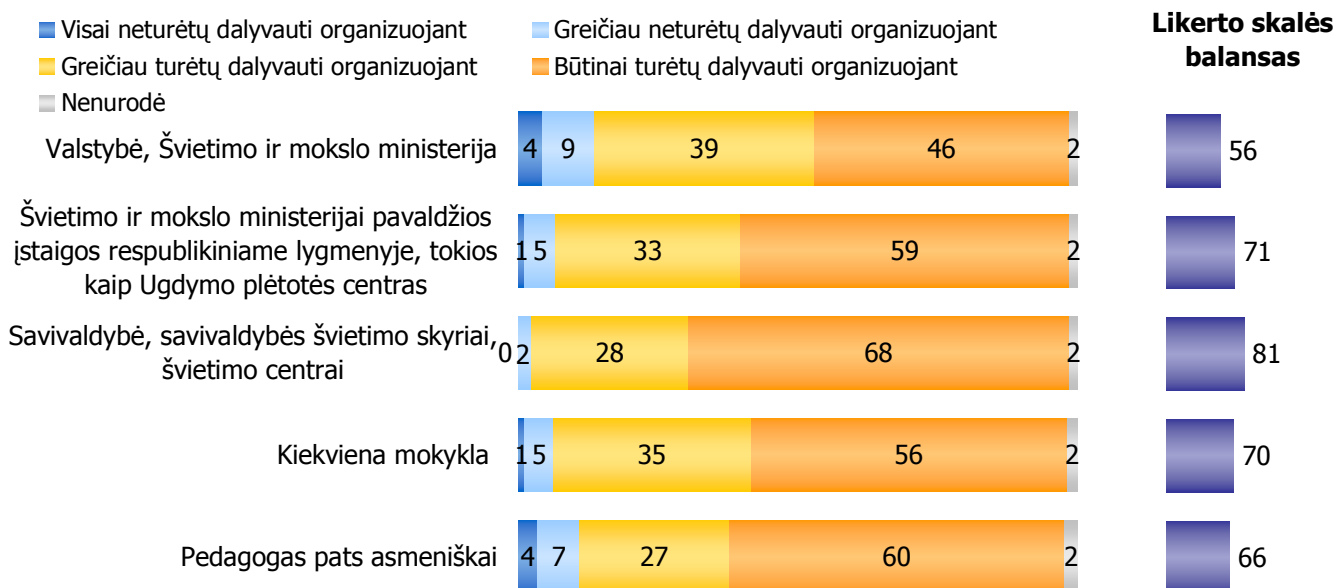
Dauguma priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Šio pogrupio mokytojai labiausiai norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) dalyvautų savivaldybė, savivaldybės švietimo skyriai, švietimo centrai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 96% priešmokyklinio ugdymo ir 94% pradinio ugdymo mokytojų). Antroje - trečioje vietose – švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžios įstaigos respublikiniame lygmenyje, tokios kaip Ugdymo plėtotės centras (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 92% priešmokyklinio ugdymo ir 90% pradinio ugdymo mokytojų) bei kiekviena mokykla (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano po 91% priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų). (41 diagrama)

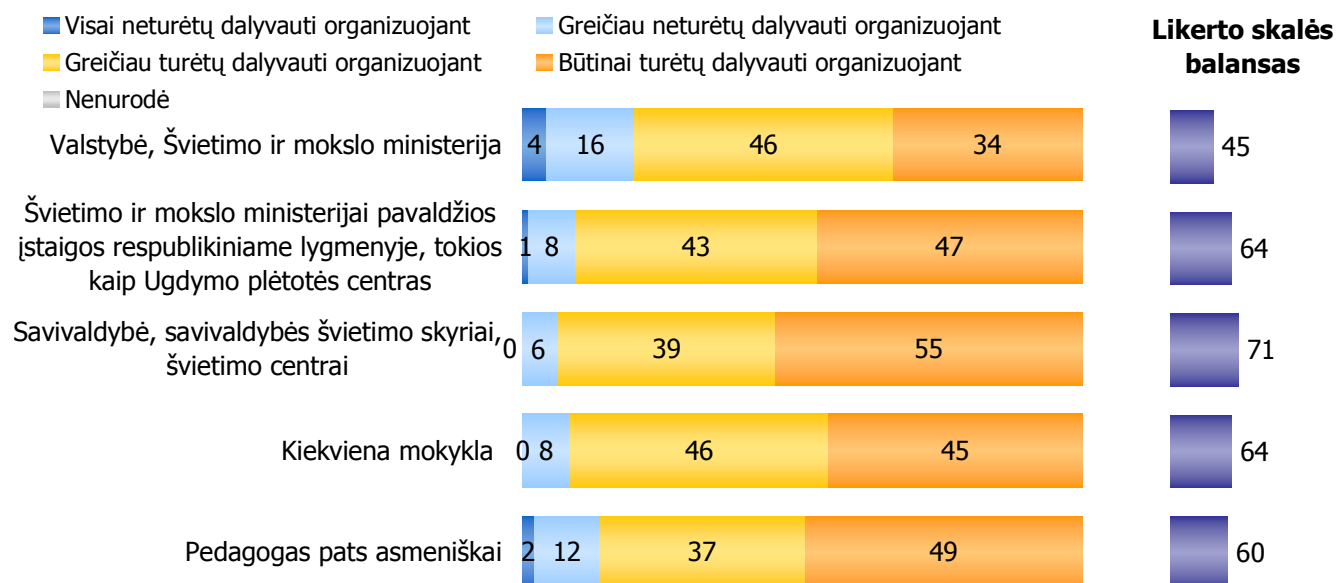
Tik kiek mažiau mokytojų norėtų, kad šiuose procesuose dalyvautų valstybė, Švietimo ir mokslo ministerija (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 85% priešmokyklinio ugdymo ir 80% pradinio ugdymo mokytojų) bei kiekvienas pedagogas asmeniškai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 87% priešmokyklinio ugdymo ir 86% pradinio ugdymo mokytojų). (41 diagrama)

41 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir kokių laipsnių turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?

% ir balansas skaičiuojami nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

% ir balansas skaičiuojami nuo pradinėjų klasių mokytojų (N=95)

4.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis

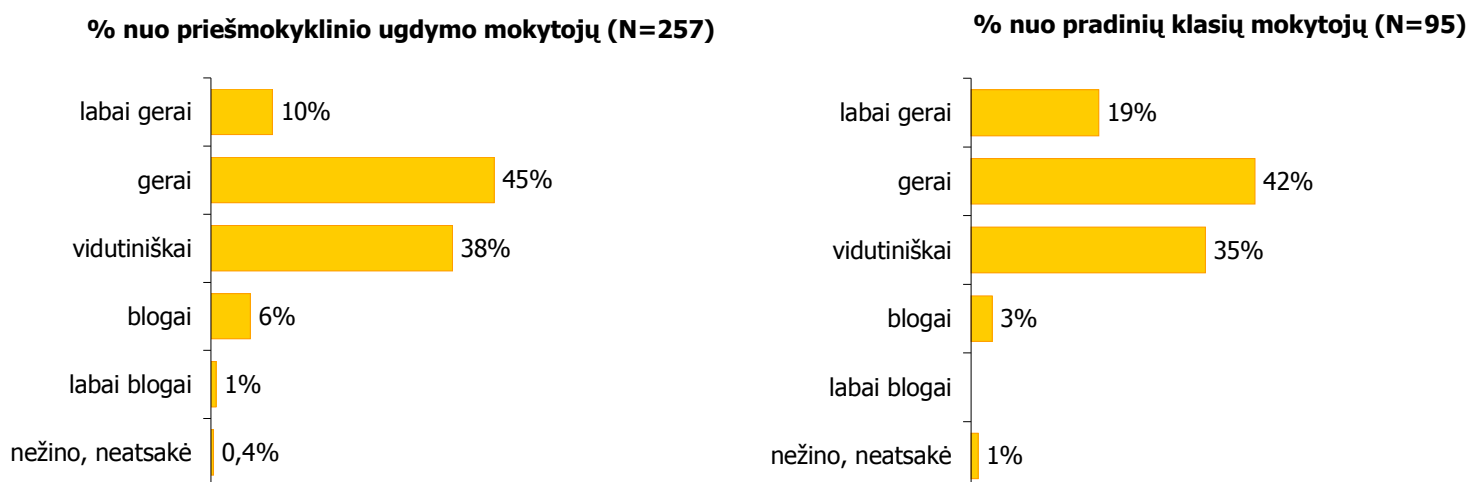
Panašiai kas antras priešmokyklinio ugdymo (47%) ir pradinio ugdymo (55%) mokytojas teigia, kad jam būtų priimtinesnis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Beveik kas trečias mokytojas labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams (31% priešmokyklinio ugdymo ir 29% pradinio ugdymo mokytojų). (42 diagrama)

42 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?

Kalbėdami apie dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas, daugiau nei pusė mokytojų vertina gerai arba labai gerai (55% priešmokyklinio ugdymo ir 61% pradinio ugdymo mokytojų). Šią situaciją vidutiniškai vertina kiek daugiau nei trečdalis (38% priešmokyklinio ugdymo ir 35% pradinio ugdymo mokytojų). Skeptiškai nusiteikusi dalis – nedidelė – situaciją blogai ar labai blogai vertina 7% priešmokyklinio ugdymo ir 3% pradinio ugdymo mokytojų). (43 diagrama)

43 Diagrama. Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?

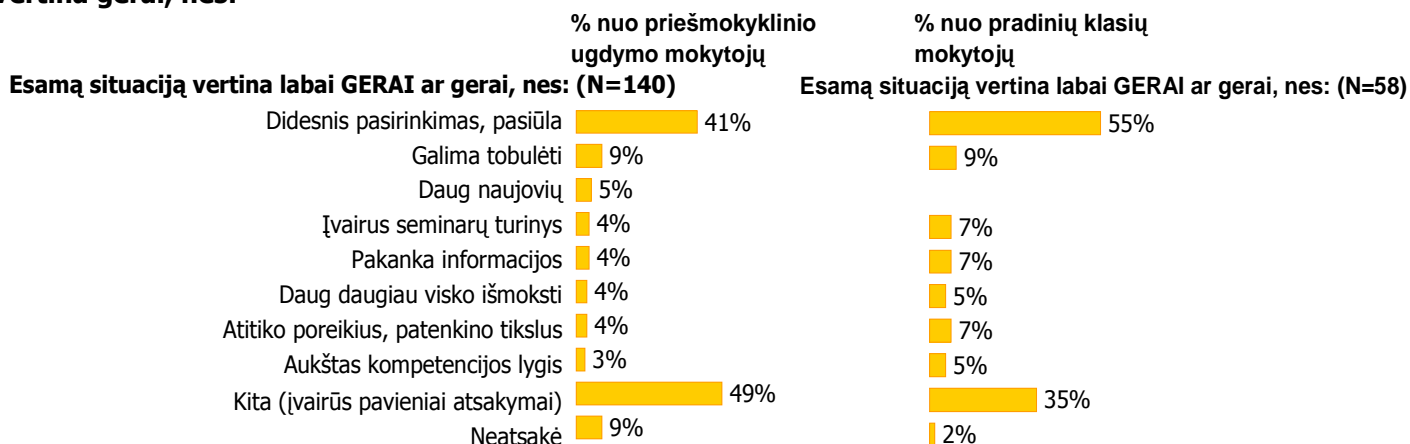

Šiandieninę švietimo tobulinimosi situaciją gerai vertinančių pagrindinis argumentas – didesnis pasirinkimas, platesnė tobulinimosi paslaugų pasiūla (41% priešmokyklinio ugdymo ir 55% pradinio ugdymo mokytojų). Vidutiniškai vertinantys situaciją išsakė abejones dėl per mažo finansavimo (15% priešmokyklinio ugdymo ir 6% pradinio ugdymo mokytojų), (per) didelio pasirinkimo, (per) didelės pasiūlos, dalies renginių, kurie yra nenaudingi (7% priešmokyklinio ugdymo ir 12% pradinio ugdymo mokytojų), o dalis mokytojų – atvirkščiai – jaučia informacijos trūkumą (5% priešmokyklinio ugdymo ir 15% pradinio ugdymo mokytojų), o priešmokyklinio ugdymo mokytojai jaučia per mažą pasirinkimą (10%), įvairovės trūkumą (8%).

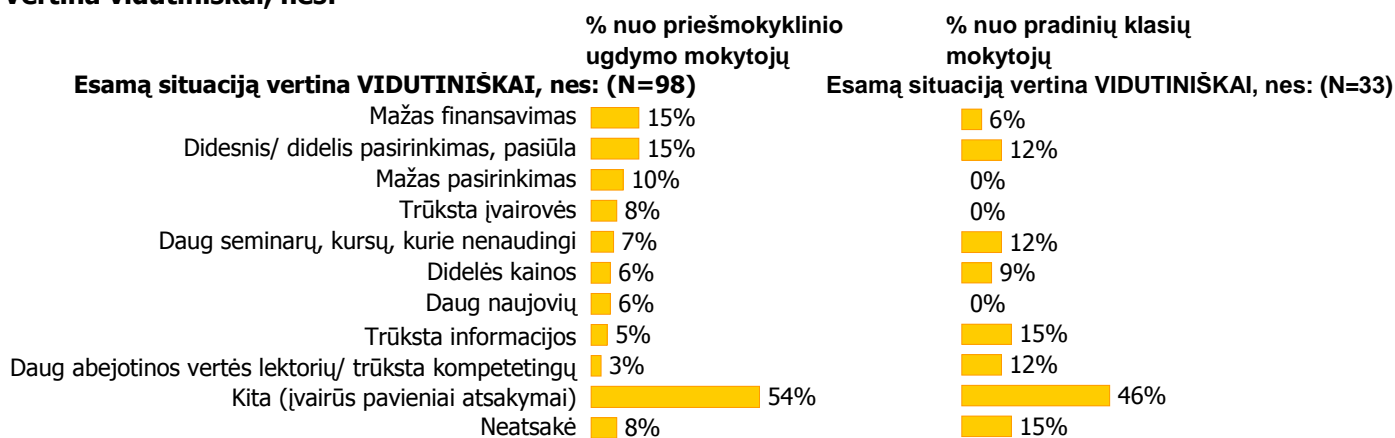
Priešmokyklinio ugdymo mokytojai šią situaciją vertina blogai daugiau dėl mažo pasirinkimo, mažo finansavimo, didelių kainų. (44 diagrama)

44 Diagrama. Kodėl taip vertinate?

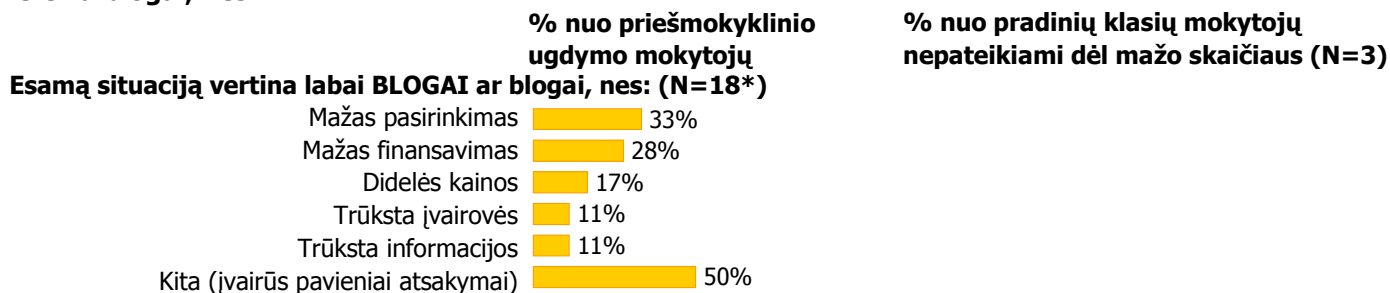
Vertina gerai, nes:

Vertina vidutiniškai, nes:

Vertina blogai, nes:

*Pastaba: dėl nedidelio respondentų, atsakiusių į šį klausimą skaičiaus, rekomenduojame atsakymų skirtumų nelaikyti reikšmingais.

4.1.11. Priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų persikvalifikavimas

- + Didžioji dalis priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. Pradinio ugdymo mokytojai kiek dažniau nei priešmokyklinio ugdymo mokytojai ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją artimiausioje ateityje. Tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo ryškesni procesai pastebimi 2001-2010 metais, tuo tarpu didesnė pradinio ugdymo mokytojų dalis persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją iki 2000 metų, o 2001- 2010 metais pastebimas tolygus šio pogrupio persikvalifikavusiųjų skaičiaus mažėjimas.
- + Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga. Tarp pradinio ugdymo mokytojų – dar daugiau vertinančių persikvalifikavimo galimybes „pesimistiškai“.

4.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas

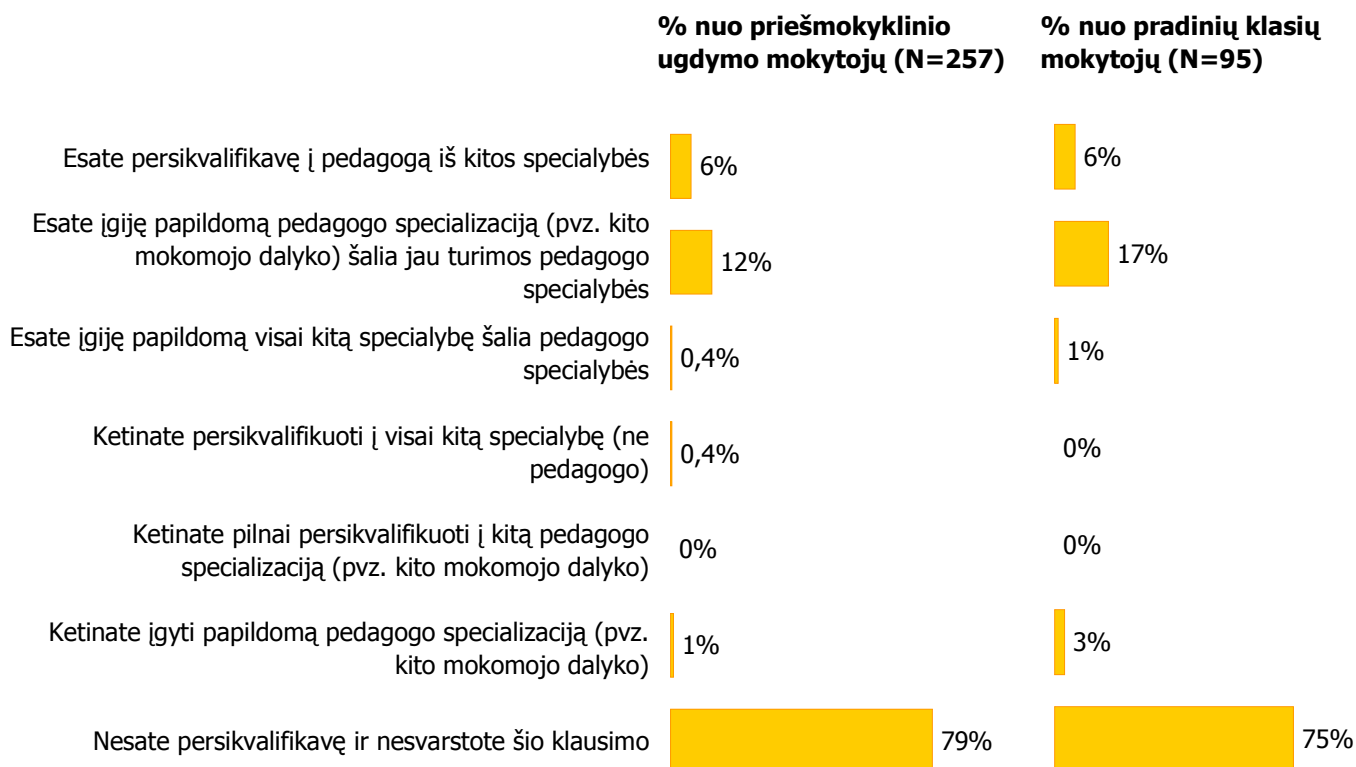
Didžioji dalis priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje.

6% priešmokyklinio ugdymo mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 12% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 0,4% priešmokyklinio ugdymo mokytojų ketina persikvalifikuoti į visai kitą specialybę (ne pedagogo), o 1% - ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 79% šio pogrupio mokytojų nėra persikvalifikavę ar įgiję papildomos pedagogo specializacijos ir šiuo metu nesvarsto persikvalifikavimo klausimo. (45 diagrama)

Labai panaši situacija ir tarp pradinio ugdymo mokytojų: 6% pradinio ugdymo mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 17% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 1% pradinio ugdymo mokytojų ketina persikvalifikuoti į visai kitą specialybę (ne pedagogo), o 3% - ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 75% šio pogrupio mokytojų nėra persikvalifikavę ar įgiję papildomos pedagogo specializacijos ir šiuo metu nesvarsto persikvalifikavimo klausimo. (45 diagrama)

Dėl mažo ketinančių artimiausiu metu persikvalifikuoti ar įgyti papildomą pedagogo specializaciją skaičiaus, sudėtinga padaryti patikimas išvadas apie šio pogrupio mokytojus pageidaujamas/ dominančias sritis. (45.1 diagrama)

45 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?

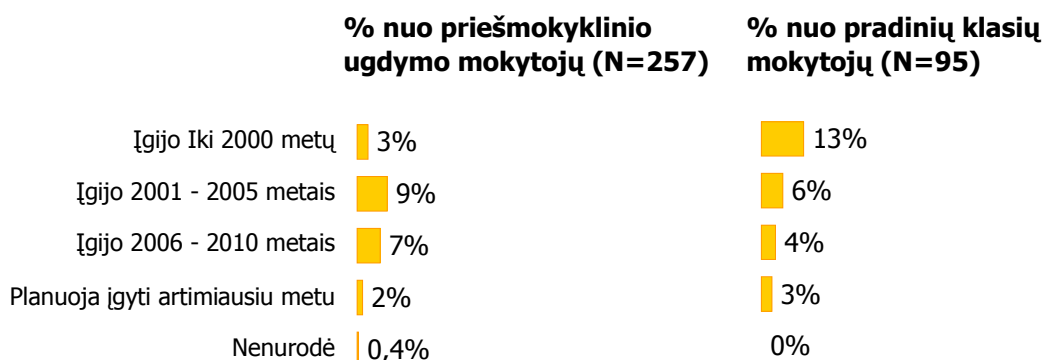
45.1. Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?

Sritis į kurią norėtų persikvalifikuoti, atsakymai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=2)	N
Logopedija	1
Korekcinė gimnastika	1
Psichologija	1

Sritis į kurią norėtų persikvalifikuoti, atsakymai nuo pradinėjų klasių mokytojų (N=3)	N
Užsienio kalbos mokytojas	1
Muzikos mokytojas	1
Anglų kalbos mokytoja pradinėse klasėse	1

Pastebima, kad didesnę priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalis persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją 2001-2010 metais (16%), tuo tarpu kiek didesnę pradinio ugdymo mokytojų dalis persikvalifikavo ar įgijo papildomą specializaciją iki 2000 metų (13%), kiek mažesnę dalis (10%) – 2001-2010 metais. (46 diagrama)

46 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:

4.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimą

Dėl mažo ketinančių persikvalifikuoti ar įgyti papildomą kvalifikaciją šio pogrupio mokytojų skaičiaus, sudėtinga daryti statistiškai patikimas išvadas apie persikvalifikavimo galimybių informacijos pakankamumą ar trūkumą. Žvelgiant bendrai į 5 atsakiusių į šį klausimą respondentų skaičių, galima daryti prielaidą, kad informacijos apie persikvalifikavimo galimybes labiau trūksta, nei pakanka. (47 diagrama)

47 Diagrama. Ar žinote, kur ir kaip galėtumėte persikvalifikuoti ir įgyti kitą/ papildomą pedagogo specializaciją:

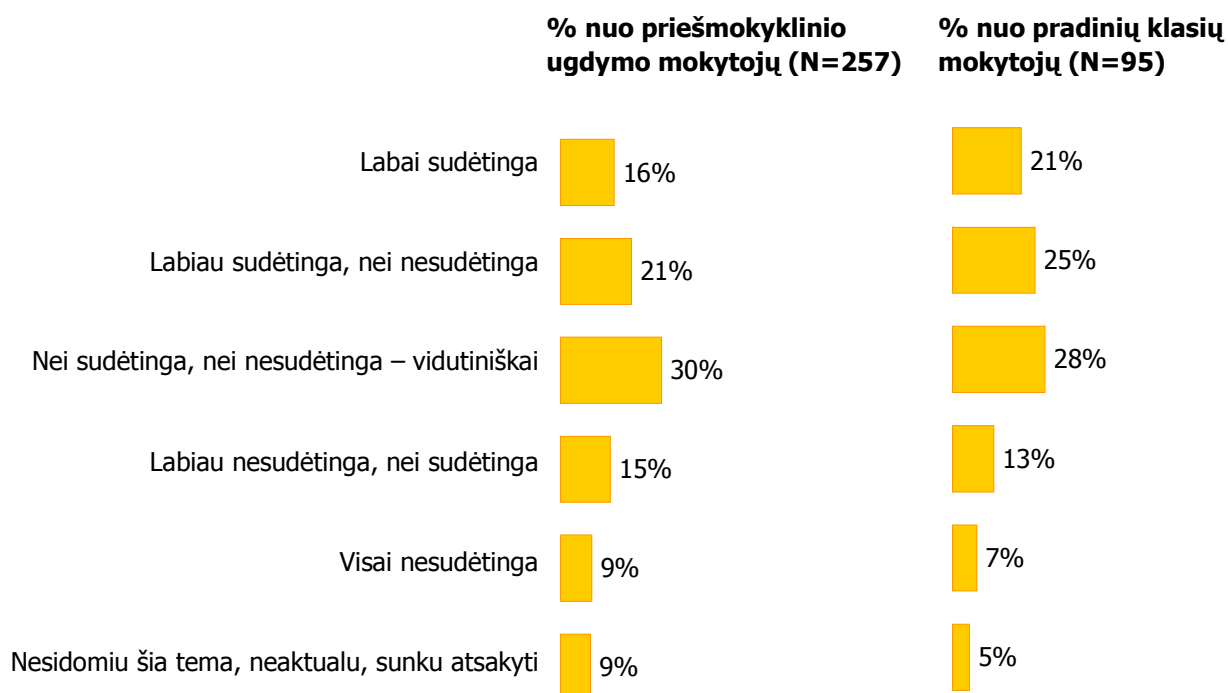
Informacija apie persikvalifikavimą, atsakymai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=2)	N
Kažką žinote, tačiau ne viską	1
Nežinote, iš viso neturite informacijos apie tai	1

Informacija apie persikvalifikavimą, atsakymai nuo pradinio ugdymo mokytojų (N=3)	N
Kažką žinote, tačiau ne viską	3

4.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas

Vertindami pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai nusiteikę labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“: kad šiuo metu Lietuvoje pedagogams persikvalifikuoti yra labai sudėtinga ar labiau sudėtinga, nei nesudėtinga teigia 37% priešmokyklinio ugdymo ir 46% pradinio ugdymo mokytojų. Kad situacija yra vidutiniška – persikvalifikuoti nei sudėtinga, nei nesudėtinga – sako 30% priešmokyklinio ugdymo ir 28% pradinio ugdymo mokytojų. Mažesnę šio pogrupio mokytojų dalis teigia, kad pedagogams persikvalifikuoti yra labiau nesudėtinga nei sudėtinga ar visiškai nesudėtinga - 24% priešmokyklinio ugdymo ir 20% pradinio ugdymo mokytojų. (48 diagrama)

48 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?

4.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

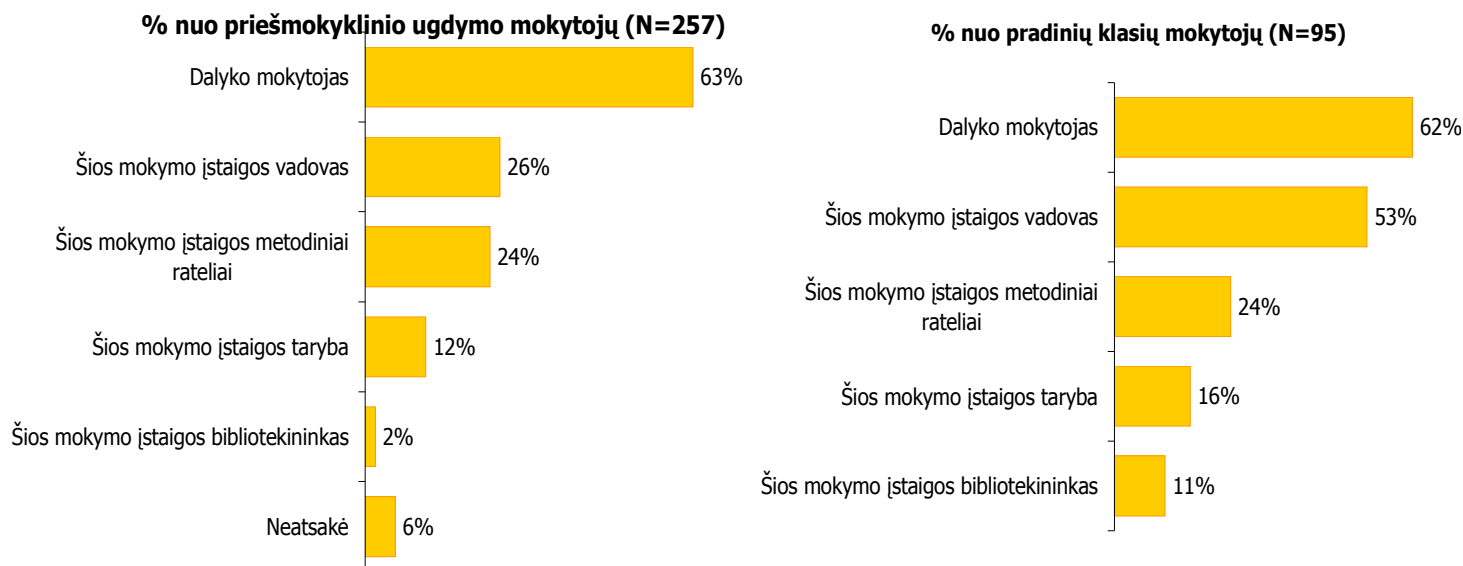
- ✚ Renkantis vadovėlius švietimo įstaigoje, šalia mokytojo, nemažą vaidmenį pasirenkime vaidina ir mokyklos administracija, kolegos pedagogai, leidyklų pateikiama informacija. Priešmokyklinio ugdymo mokytojai panašiai dažnai vadovaujasi tiek patvirtintu vadovėlių sąrašu, tiek administracijos nurodymais, tiek kolegų patarimais. Pradinio ugdymo mokytojai dažniau vadovaujasi patvirtintu vadovėlių sąrašu, tačiau šiai mokytojų grupei pasirenkant vadovėlius didesnę įtaką turi ir mokyklos administracija, kolegų patarimai bei su vadovėliais papildomai komplektuojamos kitos mokymo priemonės, tokios kaip mokytojo knyga, pratybų sąsiuviniai ir pan. Pradinio ugdymo mokytojų pasirinkimui didesnę įtaką turi ir leidyklų pateikiama informacija, pateikiama internete, bukletų pavidalu ar tiesioginių vadovėlių pristatymų metu.
- ✚ Kiek didesnė abiejų pogrupių mokytojų dalis pastebi, kad naudojami vadovėliai (jų komplektai) netenkina mokytojų ir mokinių poreikių šiais aspektais - tinkamumo įvairių mokymosi stilių ir gebėjimų mokiniams, tinkamumo savarankiškam mokymuisi bei pateikiamais mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdais.
- ✚ Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas yra pakankamai aukštas - nors vieną pedagogams skirtą interneto portalą žino didžioji dalis mokytojų. Tačiau tokio žinomumo dar negalima laikyti pakankamu, nes pagrindinius portalus atskirai žino kur kas mažiau šio pogrupio mokytojų. Tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS. Virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE žinomos mažesnei daliai mokytojų. Tačiau reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - beveik per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Tad dar rimtesnė problema – yra šių tinklapių reguliarius lankomumas tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalą E-Mokykla. Portalą AIKOS geriau vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojai. Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR, pastarasis portalas kur kas prasčiau vertinamas tarp jį žinančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų.
- ✚ Pagrindiniai pedagogams skirti portalai nėra pakankamai išnaudojami informuojant pedagogus apie tobulinimosi ar persikvalifikavimo galimybes: informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS, tačiau tokios informacijos pagrindiniuose portaluose ieško kur kas mažesnę dalis mokytojų nei juose lankosi.

4.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje

Beveik du iš trijų priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų tvirtina, kad sprendimą dėl vadovėlių pasirinkimo priima jie patys (atitinkamai 63% ir 62%).

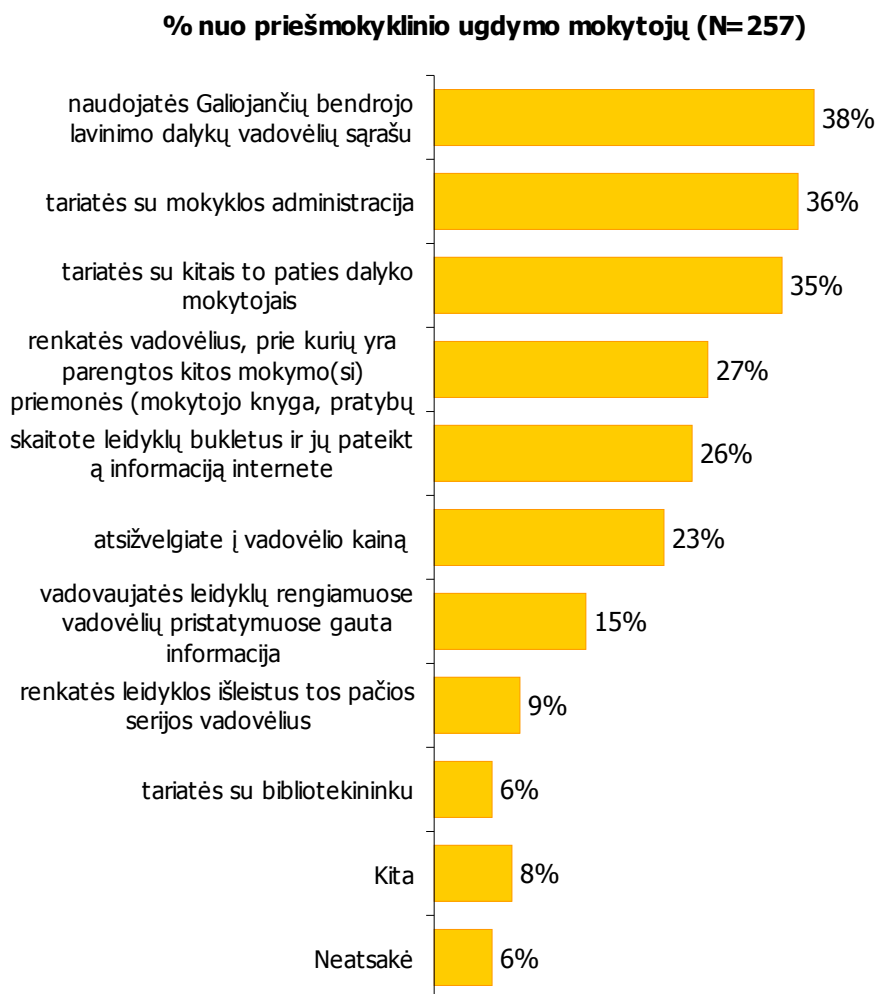
Kad sprendimus dėl vadovėlių pasirinkimo priima švietimo įstaigos vadovas nurodo 26% priešmokyklinio ugdymo ir dvigubai daugiau - 53% - pradinio ugdymo mokytojų. Nemažą vaidmenį atlieka ir švietimo įstaigos metodiniai rateliai – beveik vienas iš keturių šio pogrupio pedagogų (po 24%) teigia, kad ir jie priima sprendimus dėl mokymo medžiagos, vadovėlių pasirinkimo. Kiek rečiau sprendimus dėl vadovėlių priima mokymo įstaigos taryba (nurodo 12% priešmokyklinio ugdymo ir 16% pradinio ugdymo mokytojų) bei įstaigos bibliotekininkas (2% priešmokyklinio ugdymo ir 11% pradinio ugdymo mokytojų). (49 diagrama)

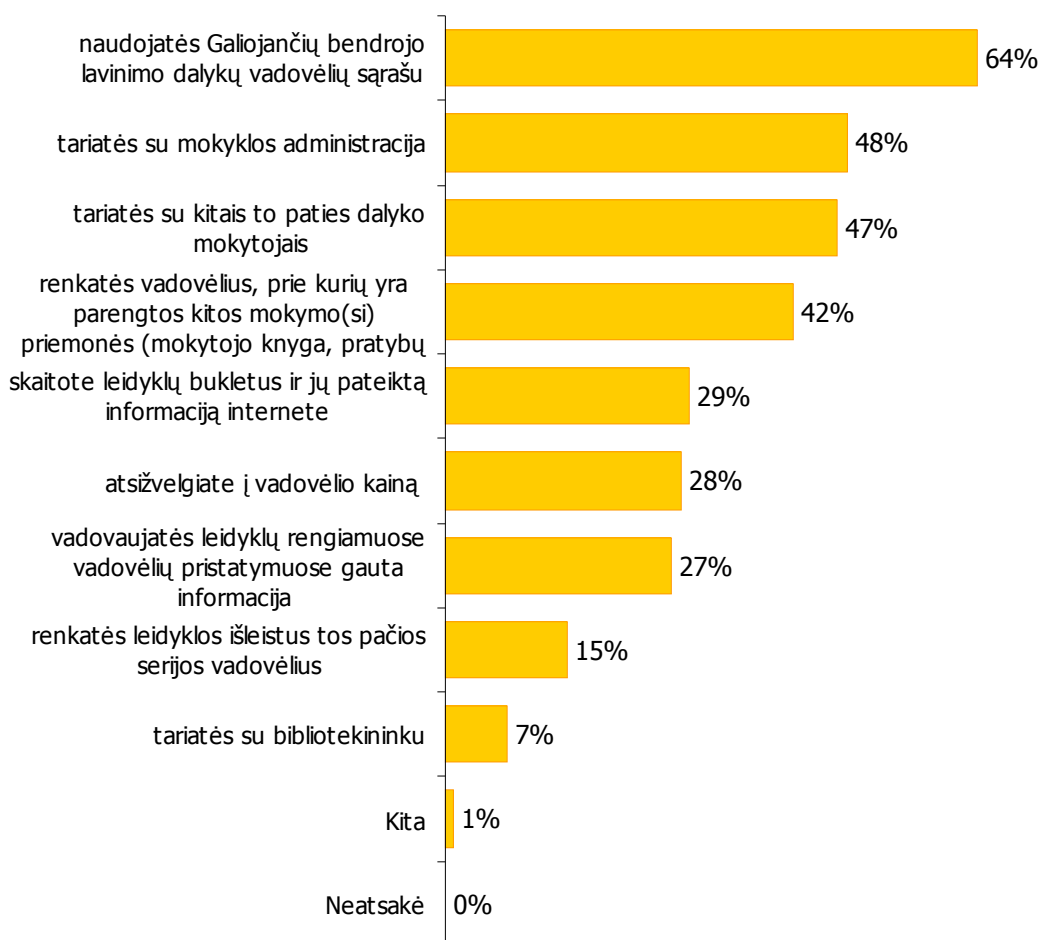
Apskričių centruose (bet ne 3 didmiesčiuose) bei mažesniuose rajoniniuose miestuose, rajonų centruose dirbantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniau tvirtina, kad pasirenkant vadovėlius dalyvauja metodiniai rateliai (atitinkamai 35% ir 32%). (Žr. pjūvių lentelėse)

49 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?

Priešmokyklinio ugdymo mokytojai panašiai dažnai teigia, kad rinkdamiesi vadovėlius jie pirmiausia naudojami Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašu (38%), tariausi su mokyklos administracija (36%) ar tariausi su kitais priešmokyklinio ugdymo mokytojais (35%). Kiek rečiau mini, kad rinkdamiesi vadovėlius atsižvelgia, ar prie vadovėlių yra parengtos ir kitos mokomosios priemonės (27%), skaito leidyklų bukletus bei jų pateikiamą informaciją internete (26%). Panašiai vienas iš keturių-penkių (23%) tvirtina, kad atsižvelgia ir į vadovėlio kainą. (50 diagrama)

Pradinio ugdymo mokytojai reikšmingai dažniau teigia, kad rinkdamiesi vadovėlius jie pirmiausia naudojami Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašu (64%). Apie pusė pradinio ugdymo mokytojų tariausi su mokyklos administracija (48%) ar tariausi su kitais pradinio ugdymo mokytojais (47%). Taip pat pradinio ugdymo mokytojams aktualiau yra, kad prie vadovėlių būtų parengtos ir kitos mokomosios priemonės (42%). Panašiai dažnai kaip ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai, pradinio ugdymo atstovai skaito leidyklų bukletus bei jų pateikiamą informaciją internete (29%), tvirtina, kad atsižvelgia ir į vadovėlio kainą (28%). Pastebima, kad leidyklų rengiamuose pristatymuose apie vadovėlius gauta informacija vėlgi dažniau vadovaujasi pradinio ugdymo mokytojai (27%), nei priešmokyklinio ugdymo (15%) mokytojai. (50 diagrama)

50 Diagrama. Rinkdamasi(s) vadovėlius įprastai Jūs:

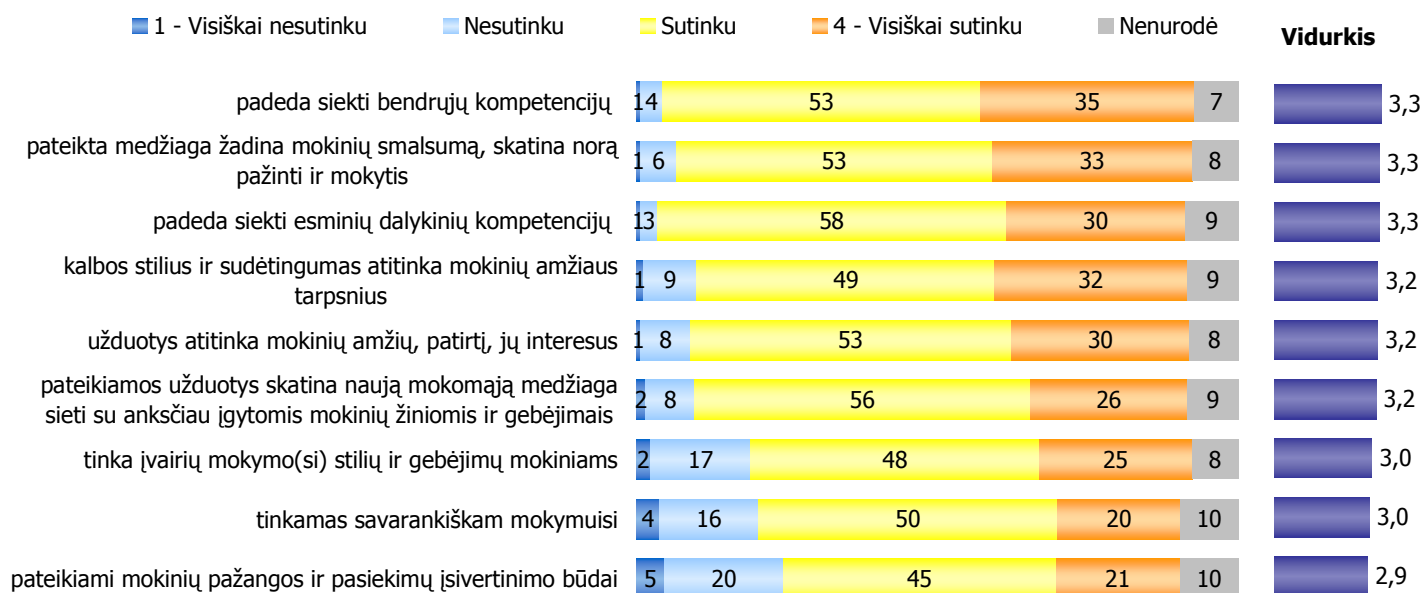
% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

Analizuojant šiuo metu mokytojų naudojamų vadovėlių vertinimus, pirmiausia pastebima, kad nei vienu aspektu mokytojai neįvertina naudojamų vadovėlių kaip visiškai patenkinančių jų, pedagogų, ar mokinių poreikius. Vertinimo rezultatus galima interpretuoti teigiant, kad naudojami vadovėliai labiau, tačiau ne visiškai atitinka išvardintus aspektus. Tiek priešmokyklinio ugdymo, tiek pradinio ugdymo mokytojai labiausiai linkę sutikti su teiginiais, kad šiuo metu jų naudojami vadovėliai padeda siekti bendrųjų kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 88% priešmokyklinio ir 97% pradinio ugdymo mokytojų), esminių dalykinių kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 88% priešmokyklinio ir 95% pradinio ugdymo mokytojų), pateikta medžiaga žadina mokinių smalsumą ir skatina norą mokytis (su tuo sutinka ar visiškai sutinka po 86% priešmokyklinio pradinio ugdymo mokytojų), pateiktos užduotys skatina naują mokomąją medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinio žiniomis ir gebėjimais (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 82% priešmokyklinio ir 97% pradinio ugdymo mokytojų), užduotys atitinka mokinių amžių, patirtį, jų interesus (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 83% priešmokyklinio ir 87% pradinio ugdymo mokytojų), kalbos stilius atitinka mokinių amžiaus tarpsnius (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 81% priešmokyklinio ir 84% pradinio ugdymo mokytojų). (51 diagrama)

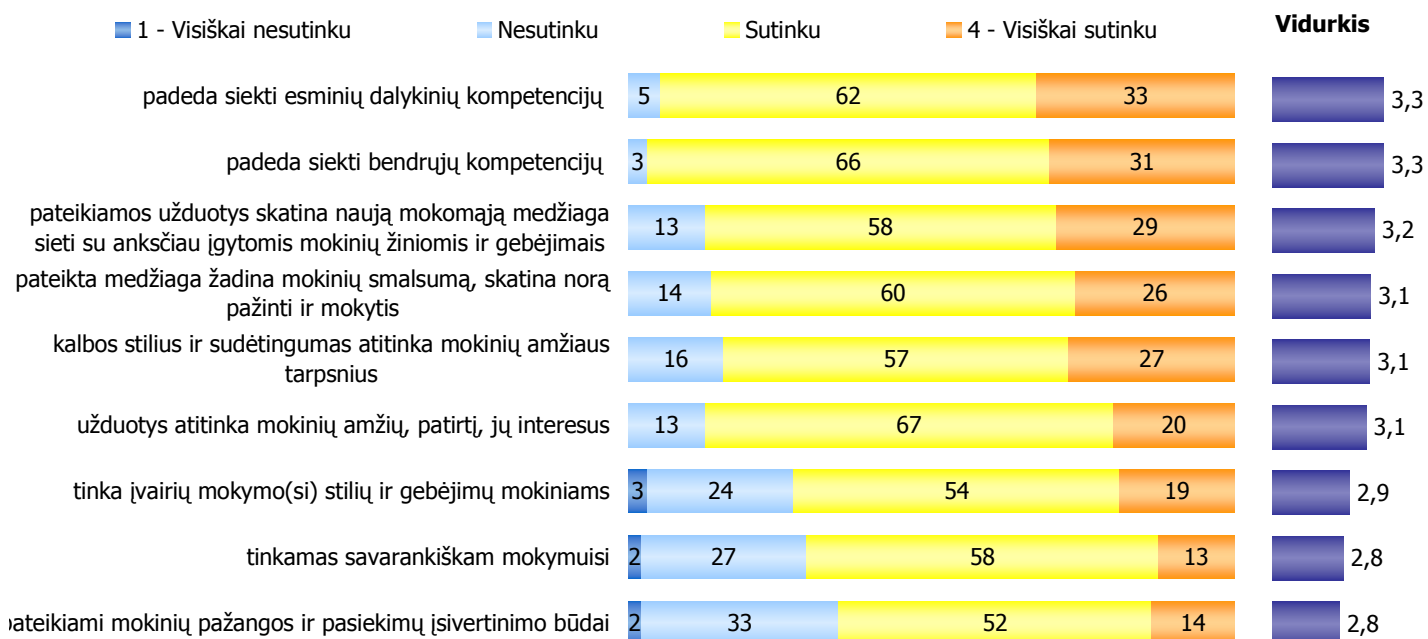
Kiek didesnė abiejų pogrupių mokytojų dalis nesutiko su teiginiais, kad naudojami vadovėliai tinka įvairių mokymosi stilių ir gebėjimų mokiniams (sutinka ar visiškai sutinka po 73% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – atitinkamai 19% ir 27%), kad yra tinkami savarankiškam mokymuisi (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 70% priešmokyklinio ir 71% pradinio ugdymo mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – atitinkamai 20% ir 29% mokytojų) bei pateikiami mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdai (sutinka ar visiškai sutinka po 66% priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – atitinkamai 25% ir 35% mokytojų). (51 diagrama)

51 Diagrama. Jvertinkite vadovėlius (jų komplektus), iš kurių mokote mokinius:

% ir vidurkiai nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N=257)

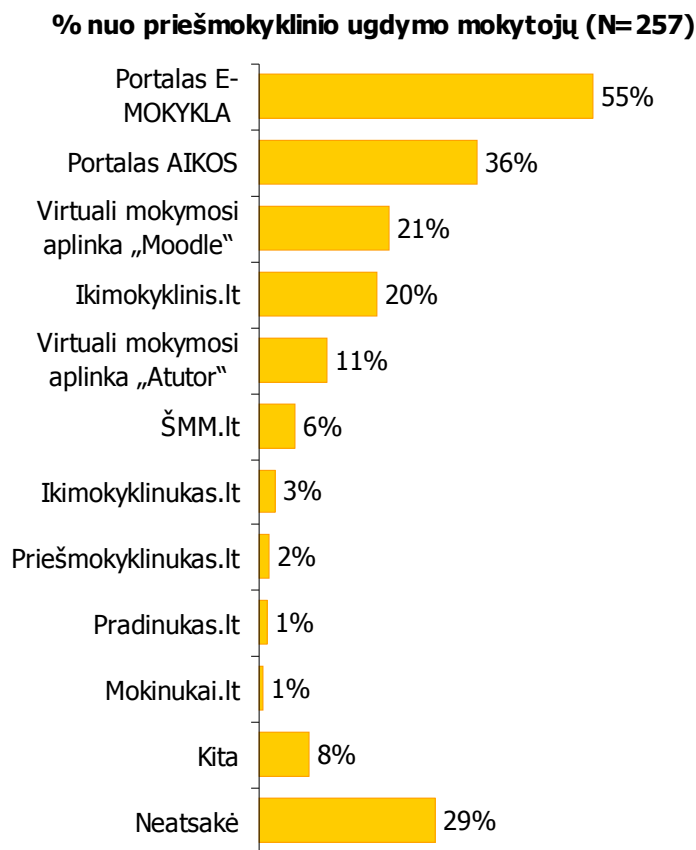
% ir vidurkiai nuo pradinėlių klasių mokytojų (N=95)

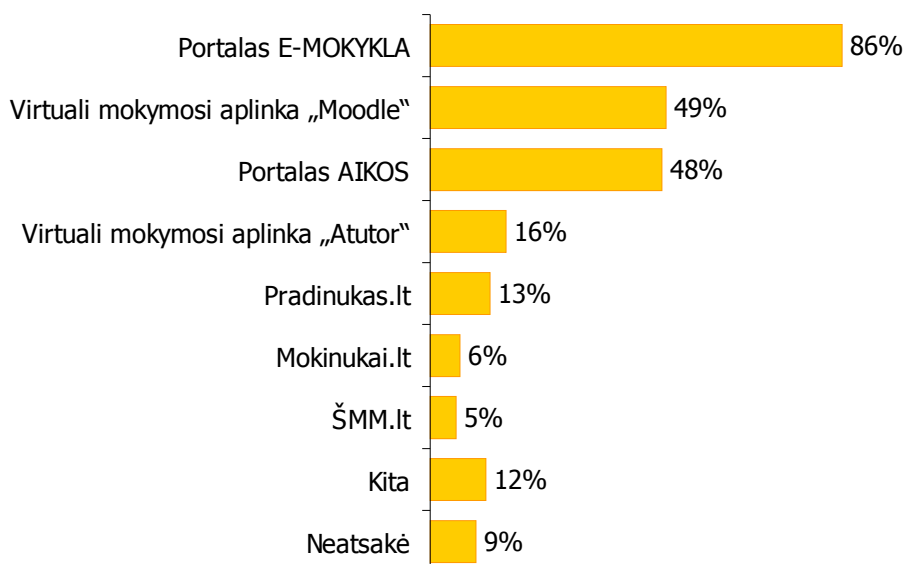

4.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas

Pedagogams skirtų interneto portalų žinomumas tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų yra pakankamai aukštas: žinantys nors vieną portalą nurodė 71% priešmokyklinio ugdymo ir 91% pradinio ugdymo mokytojų (nežino, negalėjo atsakyti – atitinkamai 29% ir 9% mokytojų). Žinomiausias interneto portalas – E-Mokykla – jį žino 55% priešmokyklinio ugdymo ir 86% pradinio ugdymo mokytojų. Portalą AIKOS žino 36% priešmokyklinio ugdymo ir 48% pradinio ugdymo mokytojų, virtualią mokymosi aplinką „Moodle“ žino 21% priešmokyklinio ugdymo ir 49% pradinio ugdymo mokytojų. Virtualią mokymosi aplinką „Atutor“ žino kur kas mažiau šio pogrupio mokytojų – atitinkamai 11% ir 16%. Kas penktas (20%) priešmokyklinio ugdymo mokytojas žino jiems skirtą portalą www.ikimokyklinis.lt, pradinio ugdymo mokytojai – į pradinį ugdymą orientuotus portalus www.pradinuks.lt (13%) ir www.mokinukai.lt (6%). Sąlyginai maža dalis mokytojų (6% priešmokyklinio ugdymo ir 5% pradinio ugdymo) nurodo žinantys Švietimo ir Mokslo ministerijos tinklapį www.smm.lt. (52 diagrama)

52 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?

% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

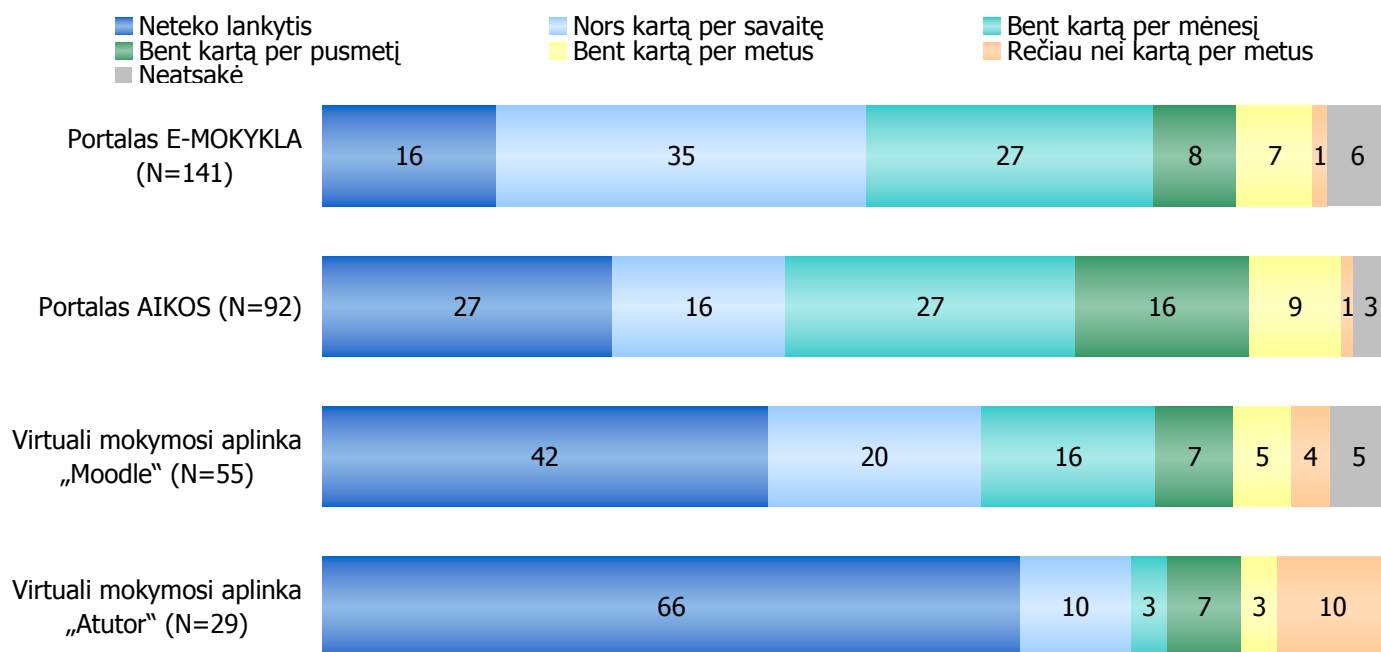
Pastebima, kad kuo didesnis yra portalo žinomumas, tuo intensyvesnis ir jo lankomumas. Geriausiai žinomas pedagogams skirtas portalas E-Mokykla sulaukia ir daugiausiai apsilankančiųjų: 78% priešmokyklinio ugdymo ir 92% pradinio ugdymo mokytojų, žinančių šį portalą, yra bent kartą apsilankę šiame interneto portale; nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 35% priešmokyklinio ugdymo ir 57% pradinio ugdymo mokytojų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – atitinkamai 27% ir 22% mokytojų. (53 diagrama)

Portalas AIKOS yra lankęsi 70% priešmokyklinio ugdymo ir 76% pradinio ugdymo mokytojų, žinančių šį portalą; tačiau reguliariai besilankančių šiame portale dalis – gerokai mažesnė: nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 16% priešmokyklinio ugdymo ir 22% pradinio ugdymo mokytojų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – atitinkamai 27% ir 13% mokytojų. (53 diagrama)

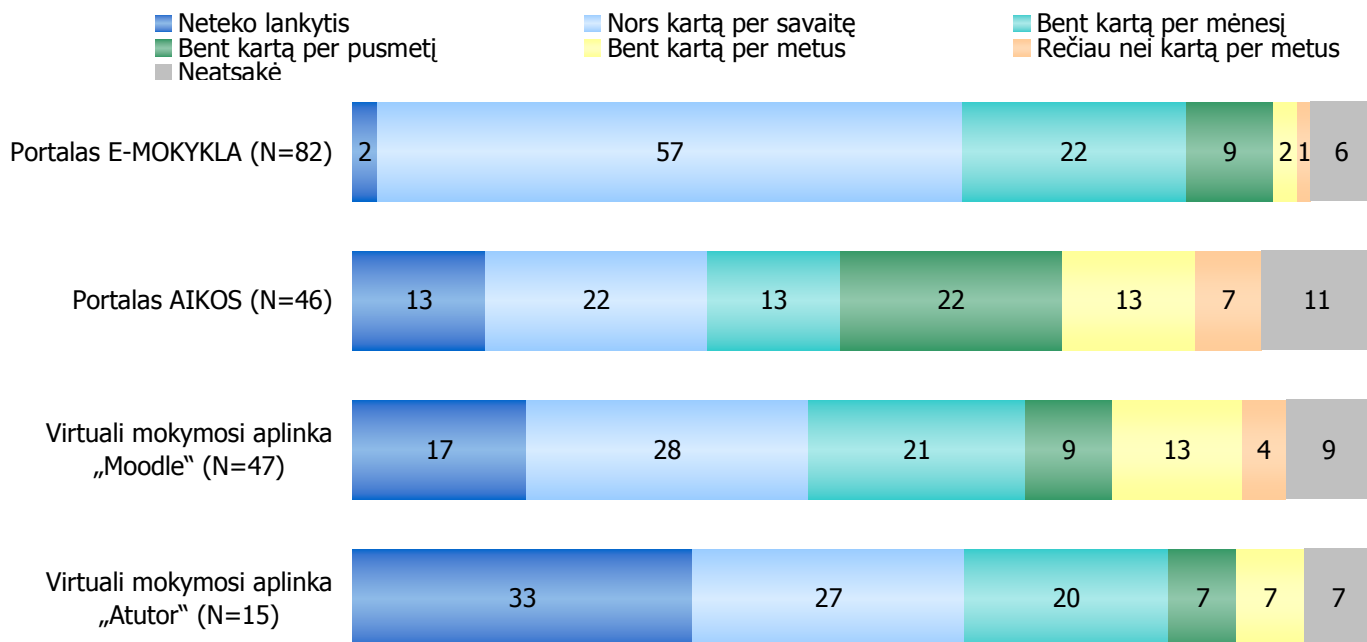
Dar mažiau šio pogrupio mokytojų yra lankęsi virtualiose mokymosi aplinkose ATUTOR ir MOODLE: tarp žinančių šiuos portalus nors kartą į juos „užsukę“ buvo 34% priešmokyklinio ir 60% pradinio ugdymo mokytojų – į ATUTOR, o į MOODLE - 53% priešmokyklinio ir 74% pradinio ugdymo mokytojų. (53 diagrama)

53 Diagrama. *Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudotėtės?*

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų, žinančių portalus

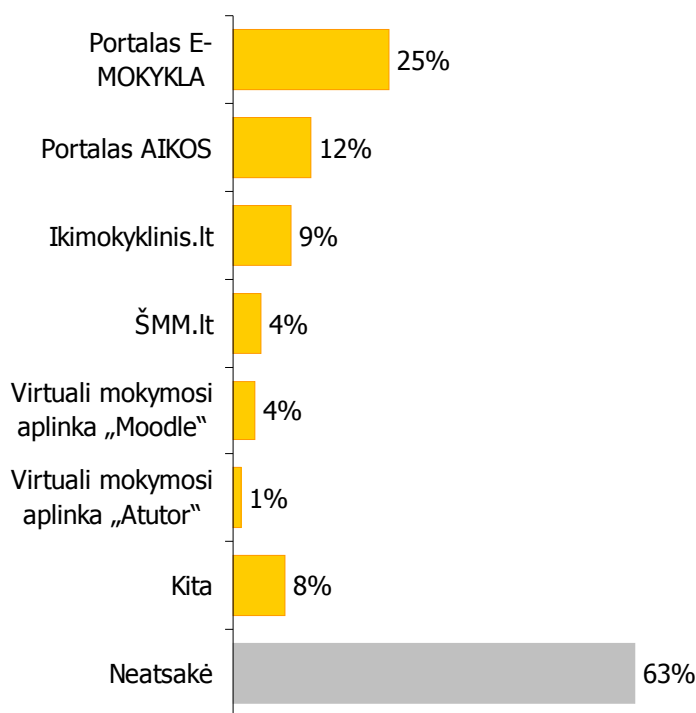
% nuo pradinėjų klasių mokytojų, žinančių portalus

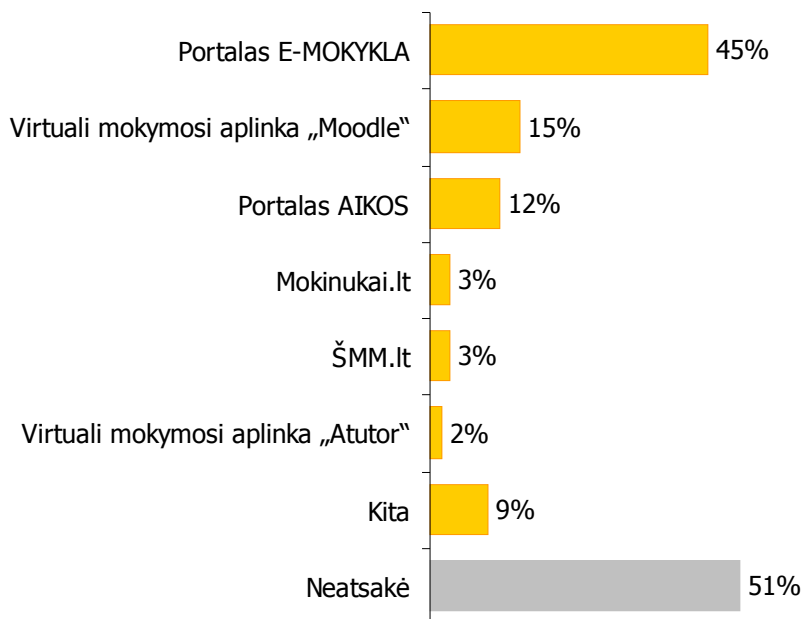
Panašiai vienas iš trijų (36%) priešmokyklinio ugdymo ir vienas iš dviejų (49%) pradinio ugdymo mokytojų teigia ieškantis informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ar/ ir persikvalifikavimo galimybes pedagogams skirtuose portaluose. Dažniausiai tokios informacijos ieškome tuose portaluose, kuriuose ir lankomasi – E-Mokykla (šios informacijos ieško 25% visų priešmokyklinio ir 45% visų pradinio ugdymo mokytojų), portale AIKOS (šios informacijos ieško po 12% visų priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų), virtualioje aplinkoje MOODLE (šios informacijos ieško 4% visų priešmokyklinio ir 15% visų pradinio ugdymo mokytojų). 9% priešmokyklinio ugdymo mokytojų informacijos apie tobulinimosi/ persikvalifikavimo galimybes ieško portale www.ikimokyklinis.lt. (54 diagrama)

54 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?

% nuo priešmokyklinio ugdymo mokytojų (N= 257)

% nuo pradinių klasių mokytojų (N=95)

Paprašius įvertinti mokytojams žinomus portalus informatyvumo, naudojimosi patogumo, pateikiamos informacijos naudingumo pedagogams bei papildomos medžiagos/ informacijos pasiūlos aspektais, pastebima, kad visi pagrindiniai portalai vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Tiek priešmokyklinio ugdymo, tiek pradinio ugdymo mokytojai geriausiai visais aspektais vertina portalą E-Mokykla. Portalą AIKOS geriau vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojai, nei pradinio ugdymo mokytojai. Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR, pastarojo portalo informatyvumą, naudojimo patogumą bei pateikiamos informacijos naudą pedagogui kur kas prasčiau vertina jį žinantys priešmokyklinio ugdymo mokytojai. (55 diagrama)

55 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?

		Tinklapio/ portalo informatyvumas	Patogumas naudotis	Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams	Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla
Priešmokyklinio ugdymo mokytojai/ Vertinimo vidurkiai skaičiuojami nuo žinančių portalų:					
	N				
Portalas AIKOS	92	4,1	4,3	4,2	3,9
Portalas E-MOKYKLA	141	4,3	4,4	4,3	4,1
Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“	55	3,9	4,2	4,1	4,1
Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	29	3,2	3,3	3,3	3,7
Pradinių klasių mokytojai/ Vertinimo vidurkiai skaičiuojami nuo žinančių portalų:					
	N				
Portalas AIKOS	46	3,7	3,9	3,7	3,7
Portalas E-MOKYKLA	82	4,3	4,4	4,3	4,2
Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“	47	3,9	4,0	3,9	3,9
Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	15	3,9	3,9	3,9	3,9

5.1. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų tyrimo rezultatai

5.1.0. Santrauka

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai aktyviai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose. Beveik visi tyrime dalyvavę bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 73% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 23% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais, ir tik 5% - 2009 metais ar anksčiau.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šių grupių mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent kartą per ketvirtį, vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 99% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų. Per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo 93% 5-12 klasių mokytojų.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 26% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų. Per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo 10% 5-12 klasių mokytojų.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys mažiau populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Mažiau populiariūs testiniai mokymai, nuotolinis mokymasis bei stažuotės. Tarp populiariausių – profesinių, bendrųjų ir specialiųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/rajone.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, daugiau nei pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, didesnė dalis tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, du trečdaliai mokytojų rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė

buvo vidutiniškai apie 10 valandų. Mokytojai mieliau rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone. Dauguma mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustyą tobulinimosi programą.

Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, pusę atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius. Tačiau mokytojai linkę teigti, kad jie turi pasirinkimo „laisvę“, ir patys „laisvai“ nusprendžia ir renkasi. Galima daryti prielaidą, kad šią „galimybę pačiam pasirinkti“ mokytojai labiau supranta kaip „pasirinkimą“ sutikti arba nesutikti su švietimo įstaigos siūlomu tobulinimosi renginiu.

Šeši iš dešimties 5-12 klasių mokytojų įsitikinę, kad šis paskutinis tobulinimasis buvo finansuotas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Kas dešimtas mokytojas mano, kad finansuota iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų. Tokia pati dalis mokytojų mano, jog tobulinimosi renginys buvo iš viso nemokamas.

Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, 5-12 klasių mokytojai geriausiai vertino renginio vietą ir formą, lektorių/ vedantįjį, renginio turinį ir aplinką, taip pat renginio kainą. Tarp blogiau įvertintų abiejų mokytojų grupių aspektų – atitikimas kvalifikacijos tobulinimo poreikiams bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams. Taip pat prasčiau vertinta nauda kasdieniam pedagogo darbui.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui

Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodų, ugdymo turinio, mokymosi motyvacijos tobulinimą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis 5-12 klasių mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – edukacinės išvykos, konferencijos bei savišvieta. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe - specialiųjų ir bendrųjų kompetencijų ugdymas. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba.

Kalbant apie bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimus, matome, kad pageidaujama ugdyti tas pačias kompetencijas ir tose pačiose įstaigose, kaip tai buvo daroma per pastaruosius trejus metus. Tačiau kalbant apie tobulinimosi sritis bei formas, pastebimi skirtumai, lyginant su pastarųjų trejų metų aktualijomis. Mokymosi motyvacija yra antroje - trečioje vietoje tarp sričių, kuriose 5-12 klasių mokytojai tobulinasi per pastaruosius trejus metus, tačiau ši sritis pirmąja, kalbant apie pageidaujamas tobulintis sritis. Iš dabartinių tobulinimosi formų pedagogai palankiai vertina seminarus, kursus ir konferencijas, tuo tarpu savišvieta šiek tiek mažiau pageidaujama, o tokios formos, kaip edukacinės išvykos bei stažuotės, nors yra mažiau populiaros šiuo metu, bet labiau pageidaujamos.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria 46 valandas, savišvietai – 212 valandų. Tobulinimuisi ne savišvietos būdu mokytojai galėtų skirti vidutiniškai 55 valandas per metus, o tai sudaro 20% daugiau laiko, nei skiria dabar. Tobulinimuisi savišvietos būdu galėtų skirti vidutiniškai 216 valandas per metus, o tai sudaro tik 2% daugiau laiko, nei skiria dabar.

Labiausiai bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksnius, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus (ypatingai būdingus verslo sektoriaus darbuotojams) – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės, didesnio atlygio galimybės - įvardino mažiau nei kas dešimtas šio pogrupio mokytojas.

Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakojančios kriterijos: renginio turinys, renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taikomi darbo metodai, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas – deja paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė šiuos svarbiausius mokytojų keliamus kriterijus.

Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams

Kalbant apie informacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojams greičiau pakanka, nei trūksta informacijos visose tirtose srityse. Šiek tiek labiau pasigendama informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis).

Pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais 5-12 klasių mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai bei internetas (bendrai). Šiek tiek mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnę dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos apie pedagogų tobulinimąsi sklaidai.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmimo aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.

Daugumoje bendrojo lavinimo švietimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: du trečdaliai 5-12 klasių mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, beveik penktadalis mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.

Tik kiek daugiau nei pusė 5-12 klasių mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia švietimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

Didesnė dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: trys iš keturių šio pogrupio mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Vienas iš penkių šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jiems tobulinimui skirtą sumą 2010 metams.

Didžioji dauguma 5-12 klasių pedagogų (84%) tvirtina, kad dažniausiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje susirinkimų metu, tačiau tik beveik pusė (45%) šio pogrupio mokytojų nurodė, kad susirinkimų metu tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas. 38% pedagogų tvirtina, kad susirinkimų metu yra kalbama apie tobulinimo finansavimą, tačiau neįvardinant konkrečių mokytojams skiriamų sumų.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

Dauguma bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų pageidauja, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojams labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kiek daugiau nei kas antras mokytojas renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Ketvirtadalis šio pogrupio mokytojų labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.

Kalbėdami apie dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas, daugiau nei pusė mokytojų (53%) vertina gerai arba labai gerai.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų persikvalifikavimas

Didžioji dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (79%) nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. 8% 5-12 klasių mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 12% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. Tarp šio pogrupio mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo procesas yra tolygus: 44% pedagogų persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją iki 2000 metų; 47% - 2001-2010 metais.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga.

Mokomosios medžiagos įtaka bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

Renkantis vadovėlius švietimo įstaigoje, didžiausią vaidmenį pasirinkime vaidina dalyko mokytojai bei mokymo įstaigos metodiniai rateliai. Šio pogrupio mokytojų pasirinkimui greičiau svarbi ir mokymo įstaigos vadovo nuomonė.

Analizuojant šiuo metu 5-12 klasių mokytojų naudojamų vadovėlių vertinimus, pirmiausia pastebima, kad nei vienu aspektu mokytojai neįvertina naudojamų vadovėlių kaip visiškai patenkinančių jų, pedagogų, ar mokinių poreikius. Vertinimo rezultatus galima interpretuoti teigiant, kad naudojami vadovėliai labiau, tačiau ne visiškai atitinka išvardintus aspektus.

Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas yra pakankamai aukštas - nors vieną pedagogams skirtą interneto portalą žino didžioji dalis 5-12 klasių pedagogų. Tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS, virtuali mokymosi aplinka MOODLE. Virtuali mokymosi aplinka ATUTOR žinoma mažesnei daliai mokytojų. Tačiau

reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - beveik per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalus E-Mokykla bei AIKOS, šiek tiek žemesni virtualių mokymosi aplinkų MOODLE ir ATUTOR vertinimo balai.

Pagrindiniai pedagogams skirti portalai nėra pakankamai išnaudojami informuojant pedagogus apie tobulinimosi ar persikvalifikavimo galimybes: informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS, tačiau tokios informacijos pagrindiniuose portaluose ieško kur kas mažesnė dalis mokytojų nei juose lankosi.

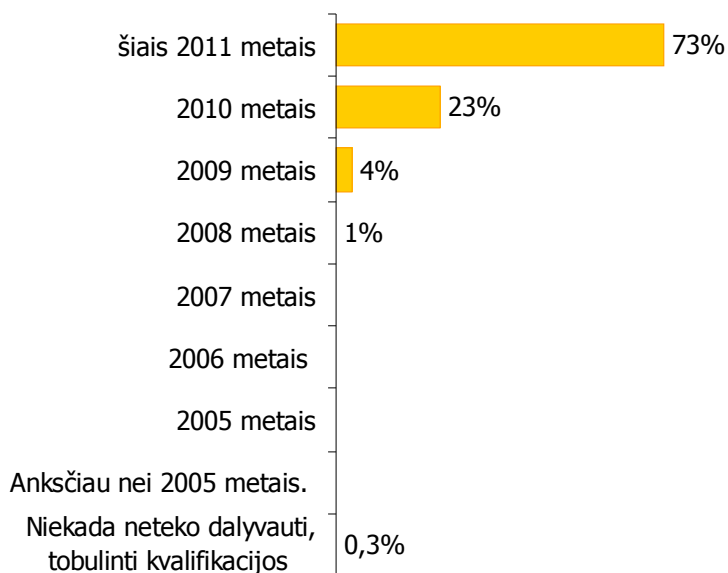
5.1.1. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

 Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai aktyviai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose.

Beveik visi tyrime dalyvavę bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 73% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 23% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais, ir tik 5% - 2009 metais ar anksčiau. (56 diagrama).

56 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiame nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?

% nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N= 310)

5.1.2. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šių grupių mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent kartą per ketvirtį, vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.

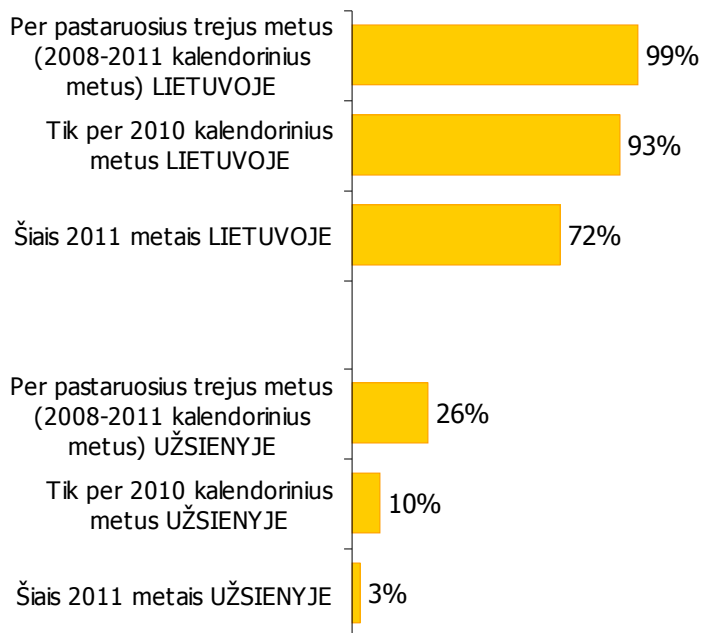
5.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 99% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų. Per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo 93% 5-12 klasių mokytojų. (57 diagrama).

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 26% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų. Per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo 10% 5-12 klasių mokytojų. (57 diagrama).

57 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?

% nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N= 310)

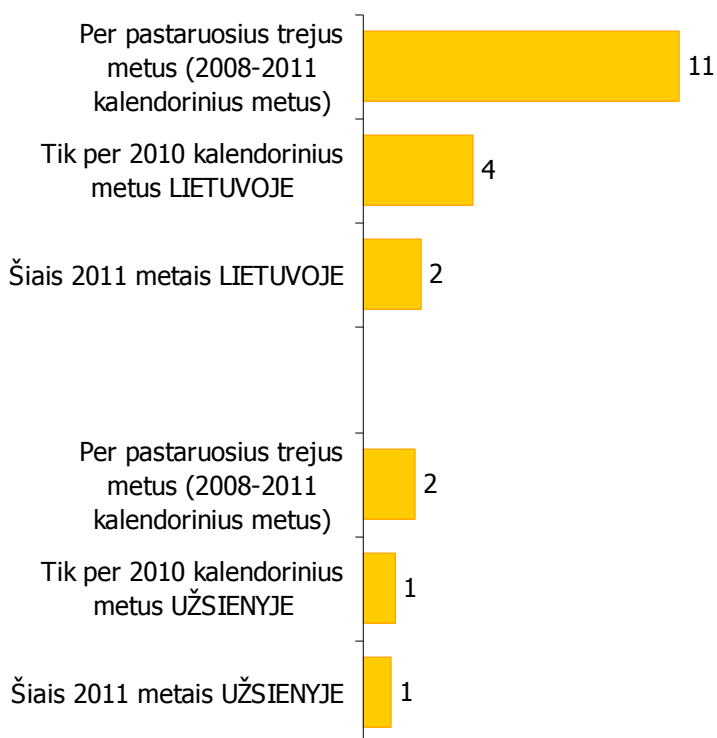
5.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Paklausus, kiek kartų per apibrėžtą laikotarpį mokytojams teko dalyvauti pedagogų tobulinimosi renginiuose, pastebima, kad Lietuvoje tobulinimosi renginiuose dalyvaujama vidutiniškai kartą per ketvirtį: 5-12 klasių mokytojai Lietuvoje tobulinasi vidutiniškai 11 kartų per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais); vien per 2010 metus – vidutiniškai 4 kartus. (58 diagrama).

Vykstantys tobulintis į užsienio šalis, vidutiniškai užsienyje tobulinasi 1 kartą per metus. (58 diagrama).

58 Diagrama. *Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?*

vidurkiaiai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, dalyvavusių mokymuose

5.1.3. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

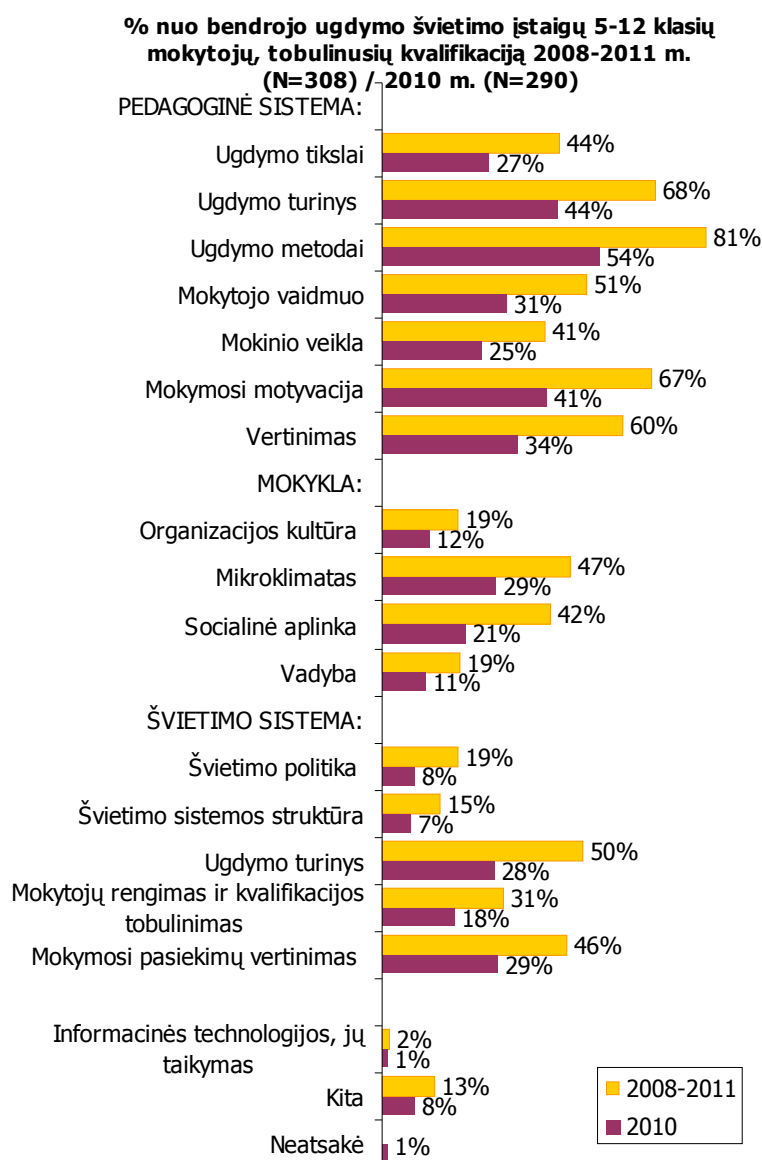
Per paskutinius trejus kalendorinius metus bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys mažiau populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Mažiau populiarius testiniai mokymai, nuotolinis mokymasis bei stažuotės. Tarp populiariausių – profesinių, bendrųjų ir specialiųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/ rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/ rajone.

5.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai dažniau minėjo, kad tobulinasi pedagoginių sistemų srityje: pedagogai dažniau minėjo tobulinęsi ugdymo metodų (2008-2011 m. – 81%, vien 2010 m. – 54%), ugdymo turinio (2008-2011 m. – 68%, vien 2010 m. – 44%), mokymo motyvacijos (2008-2011 m. – 67%, vien 2010 m. – 41%) bei vertinimo (2008-2011 m. – 60%, vien 2010 m. – 34%) srityse. (59 diagrama)

Kitos sritys, kuriose per tiriamąjį periodą tobulinasi 4-5 iš dešimties 5-12 klasių mokytojų – tai ugdymo tikslai, mokytojo vaidmuo, mokinio veikla, socialinė aplinka, mikroklimatas, ugdymo turinys bei mokytojų pasiekimų vertinimas. (59 diagrama)

59 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

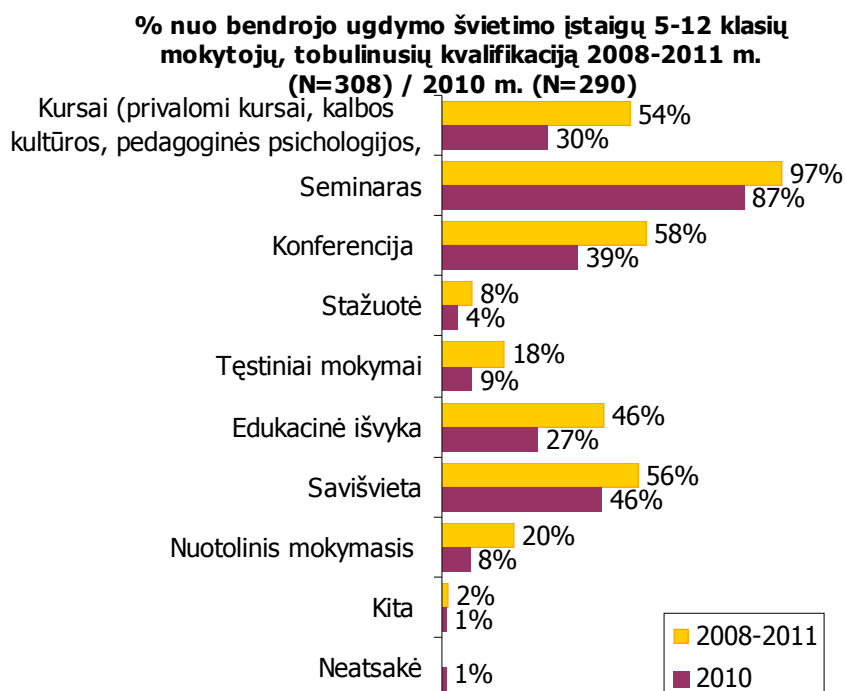
5.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos

Populiariausios įvardintos tobulinimosi formos tarp bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, 5-12 klasių mokytojai dažniausiai minėjo, kad tobulinosi seminaruose (2008-2011 m. – 97%, vien 2010 m. – 87%). Mažesnę dalis pedagogų tobulinosi kursuose (2008-2011 m. – 54%, vien 2010 m. – 30%), konferencijose (2008-2011 m. – 58%, vien 2010 m. – 39%) bei savišvieta būdu (2008-2011 m. – 56%, vien 2010 m. – 46%). (60 diagrama)

Tarp 5-12 klasių mokytojų gana populiarios yra ir edukacinės išvykos (2008-2011 m. – 46%, vien 2010 m. – 27%). (60 diagrama)

60 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

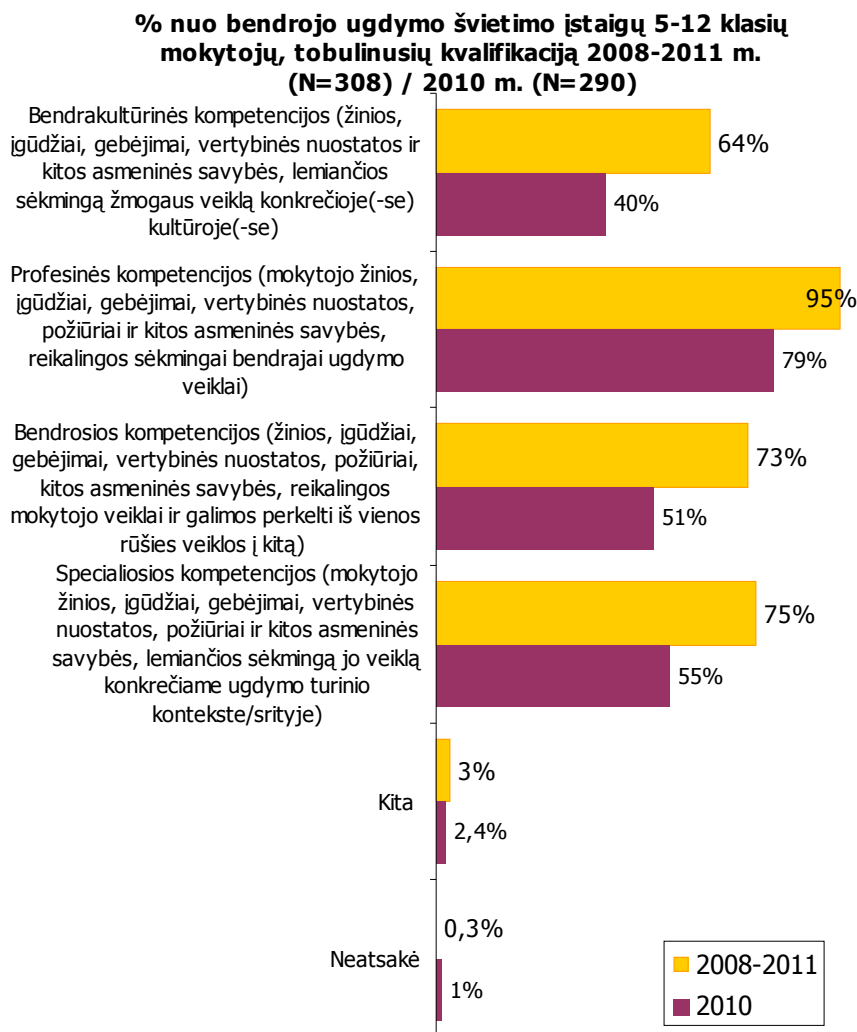

5.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos

Tiriamuoju laikotarpiu dauguma mokytojų tobulino profesines kompetencijas: 2008 – 2011 metais tai darė 95% 5-12 klasių mokytojų, vien 2010 metai - 79% 5-12 klasių mokytojų.

Antroje-trečioje vietoje pagal besitobulinusių bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų skaičių – bendrosios kompetencijos ir specialiosios kompetencijos, ketvirtoje vietoje - bendrakultūrinės kompetencijos. (61 diagrama)

61 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?

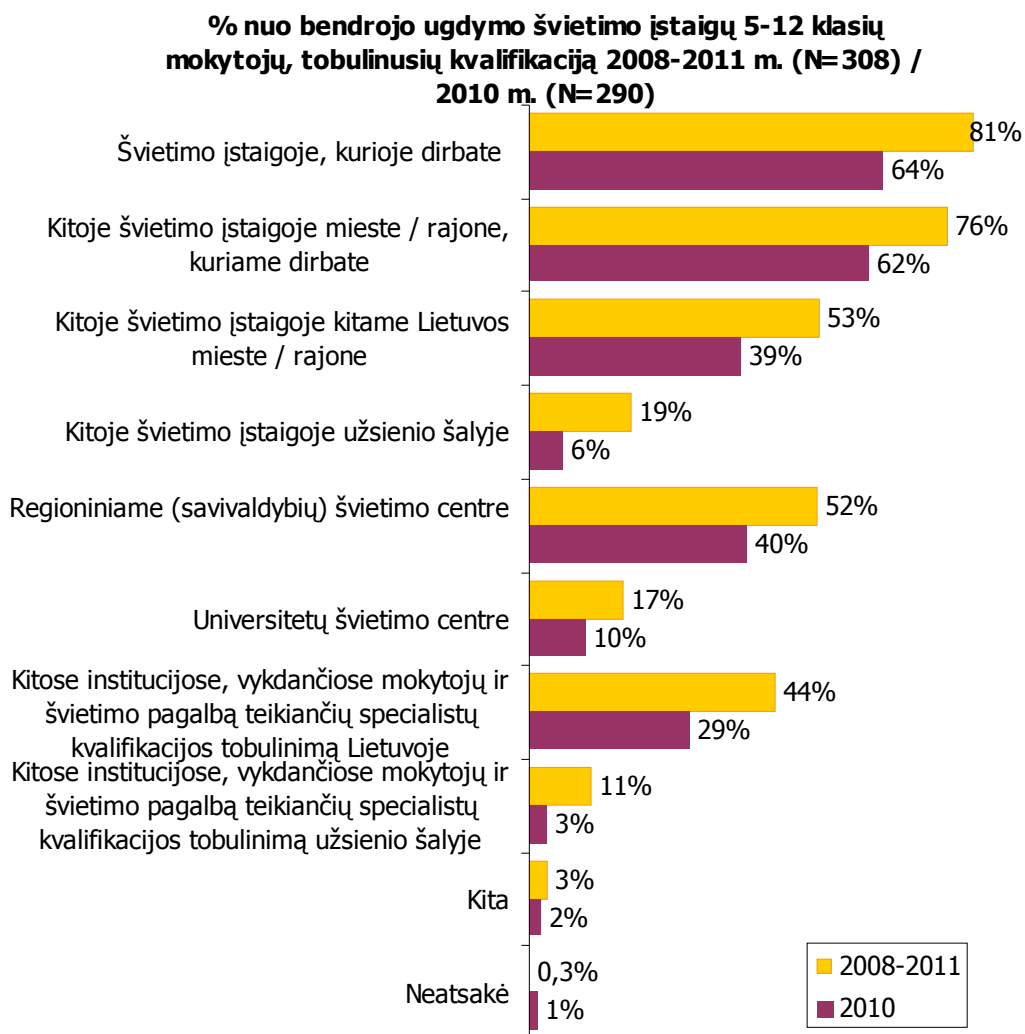
5.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat atskirai analizuojant vien 2010 metus, 5-12 klasių mokytojai dažniausiai minėjo, kad tobulinosi vietinėse įstaigose – kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame rajone/ mieste, kuriame įsikūrusi ir mokykla (2008-2011 m. – 76%, vien 2010 m. – 62%) arba toje pačioje švietimo įstaigoje, kurioje mokytojas dirba (2008-2011 m. – 81%, vien 2010 m. – 64%).

Kas antras 5-12 klasių mokytojas minėjo 2008-2011 m. tobulinęs švietimo įstaigoje, esančioje kitame Lietuvos mieste rajone/ mieste (2008-2011 m. – 53%, vien 2010 m. – 39%), rajoninių (savivaldybių) švietimo centre (2008-2011 m. – 52%, vien 2010 m. – 40%) bei kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje (2008-2011 m. – 44%, vien 2010 m. – 29%). (62 diagrama)

Kaimo vietovėse, taip pat mažuose miesteliuose, rajonų centruose dirbančių 5-12 klasių mokytojų tobulinimasis per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), dažniau vyko kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone bei regioniniame (savivaldybių) švietimo centre. Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos mokytojų tobulinimasis dažniau vyko kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje. (Žr. pјūvių lentelėse)

62 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

5.1.4. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

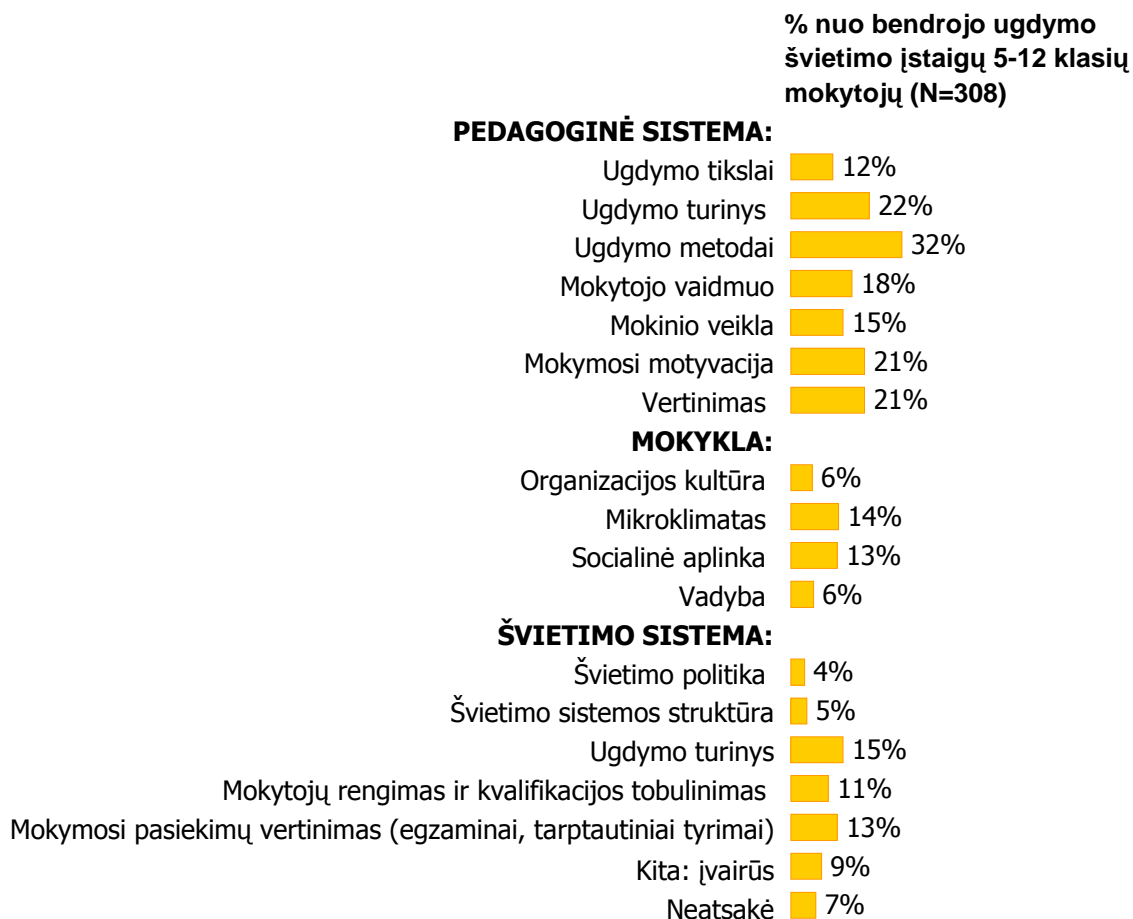
- ✚ Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, daugiau nei pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, didesnę dalį tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, du trečdaliai mokytojų rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė buvo vidutiniškai apie 10 valandų. Mokytojai mieliau rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone. Dauguma mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustą tobulinimosi programą.
- ✚ Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, pusę atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius. Tačiau mokytojai linkę teigti, kad jie turi pasirinkimo „laisvę“, ir patys „laisvai“ nusprendžia ir renkasi. Galima daryti prielaidą, kad šią „galimybę pačiam pasirinkti“ mokytojai labiau supranta kaip „pasirinkimą“ sutikti arba nesutikti su švietimo įstaigos siūlomu tobulinimosi renginiu.
- ✚ Šeši iš dešimties 5-12 klasių mokytojų įsitikinę, kad šis paskutinis tobulinimasis buvo finansuotas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Kas dešimtas mokytojas mano, kad finansuota iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų. Tokia pati dalis mokytojų mano, jog tobulinimosi renginys buvo iš viso nemokamas.
- ✚ Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, 5-12 klasių mokytojai geriausiai vertino renginio vietą ir formą, lektorių/ vedantįjį, renginio turinį ir aplinką, taip pat renginio kainą. Tarp blogiau įvertintų abiejų mokytojų grupių aspektų – atitikimas kvalifikacijos tobulinimo poreikiams bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams. Taip pat prasčiau vertinta nauda kasdieniam pedagogo darbui.

5.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys

Siekiant detaliai išnagrinėti bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo patirtį ir jos vertinimus, atskaitos tašku buvo pasirinkta paskutinio kvalifikacijos tobulinimo įvairių aspektų detali analizė. Kaip parodė tyrimo rezultatai, beveik 5-12 klasių mokytojai paskutinį kartą kvalifikaciją tobulino 2010 kalendoriniais metais ar per 2011 metų paskutinius tris mėnesius, tad ši „paskutinio karto“ analizė apima beveik visų šio pogrupio pedagogų „šviežią“ patirtį.

Paskutinio tobulinimosi metu tobulintos sritys atspindi bendrąsias tobulinimosi per paskutinius trejus kalendorinius metus tendencijas – 5-12 klasių mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi pedagoginių sistemų srityje: pedagogai minėjo tobulinęsi ugdymo metodų (32%), ugdymo turinio (22%), mokymo motyvacijos (21%) bei vertinimo (21%) srityse. (63 diagrama)

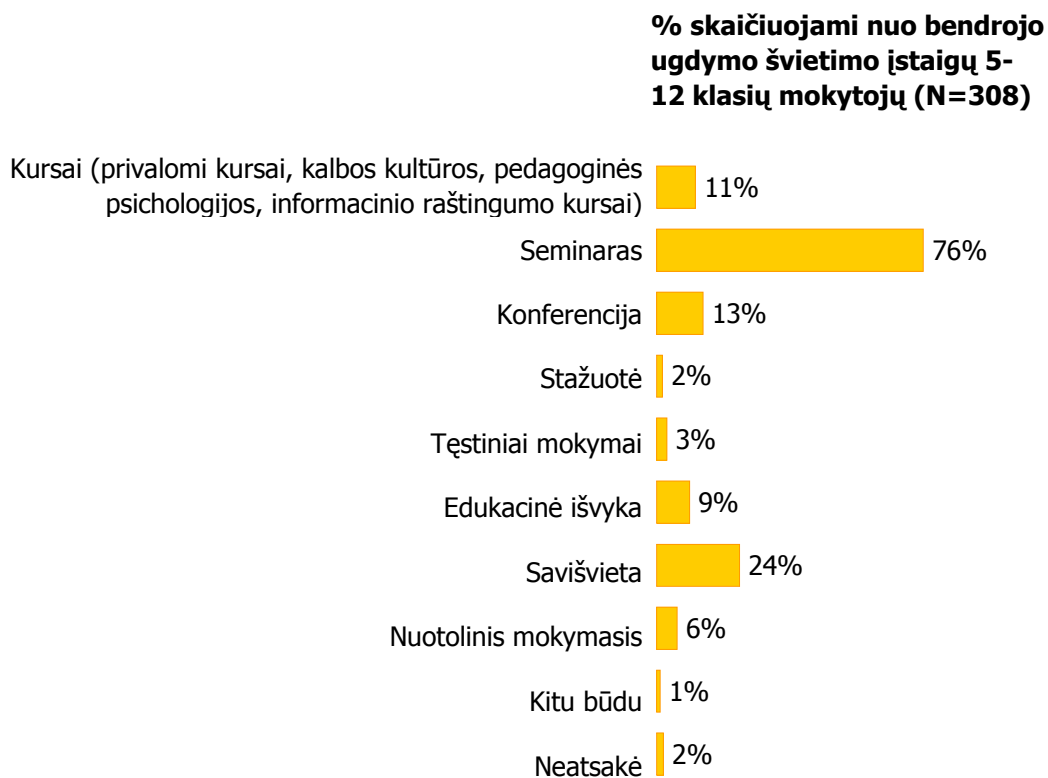
63 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

5.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma

Paskutinio tobulinimosi metu naudotos kvalifikacijos tobulinimo formos taip pat atspindi bendrąsias tobulinimosi formų tendencijas – 5-12 klasių mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi seminare (76%). 24% pedagogų minėjo, jog paskutinį kartą tobulinosi savišvietos būdu, 13% - konferencijoje, 11% - kursuose. Kitais būdais tobulinosi mažiau nei po 10% mokytojų. (64 diagrama)

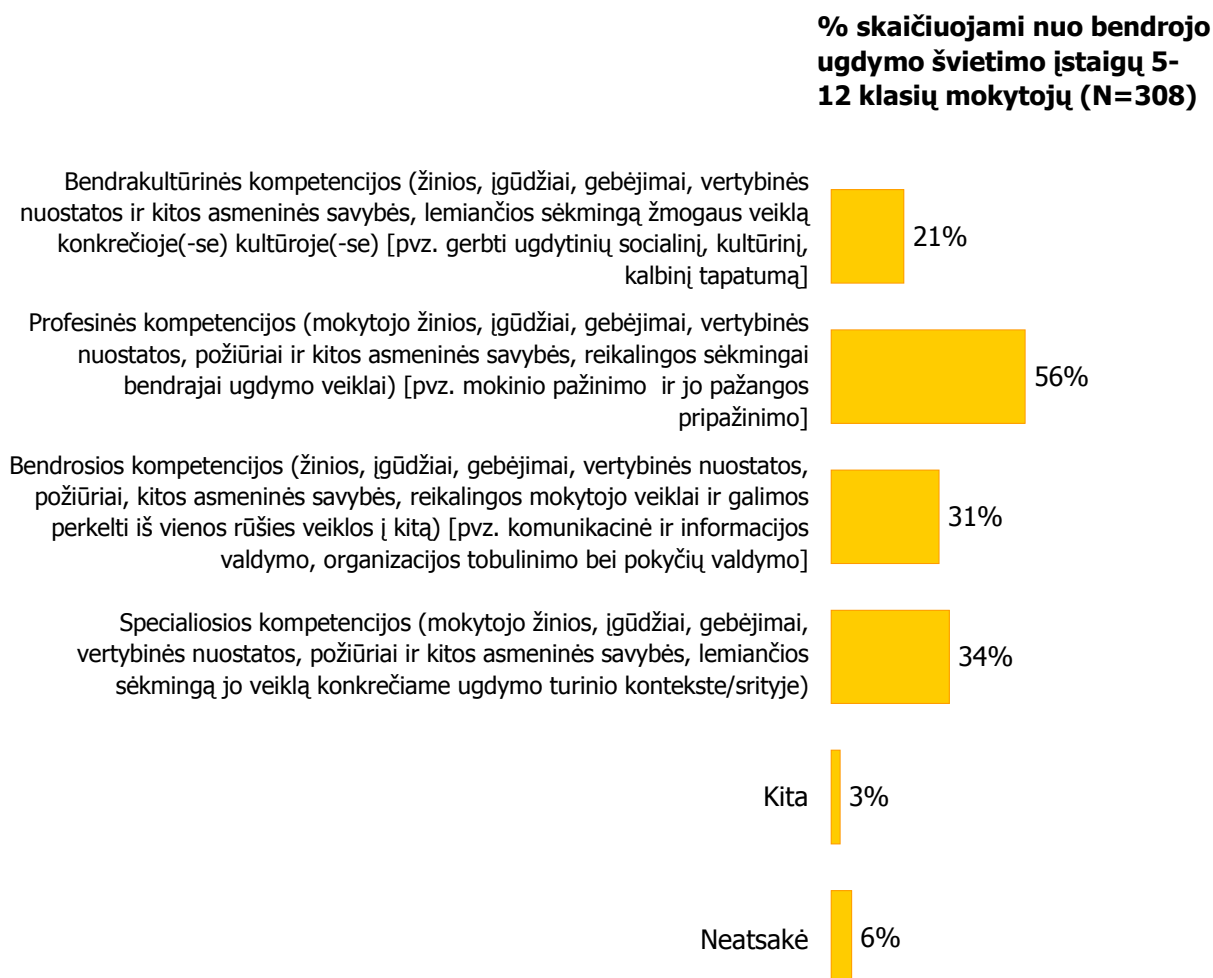
64 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

5.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos

Paskutinio tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos taip pat nedaug skiriasi nuo pastarųjų trejų metų bendrųjų tendencijų – 56% 5-12 klasių mokytojų paskutinio tobulinimosi metu ugdė profesines kompetencijas. Po trečdalį pedagogų ugdė specialiąsias kompetencijas (34%) ir bendrąsias kompetencijas (31%). Rečiau buvo ugdomos bendrakultūrinės kompetencijos - paskutinio tobulinimosi metu jas ugdė 21% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų. (65 diagrama)

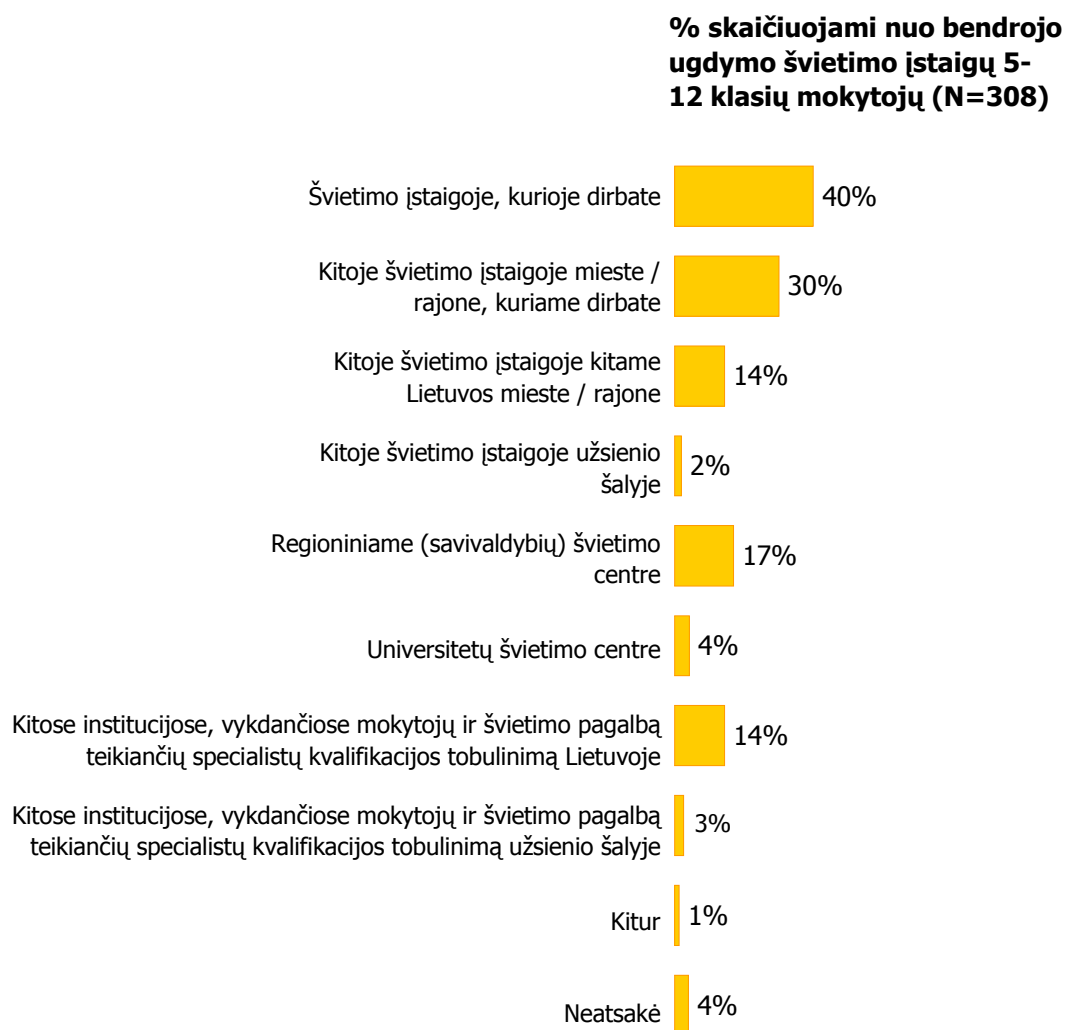
65 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

5.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta

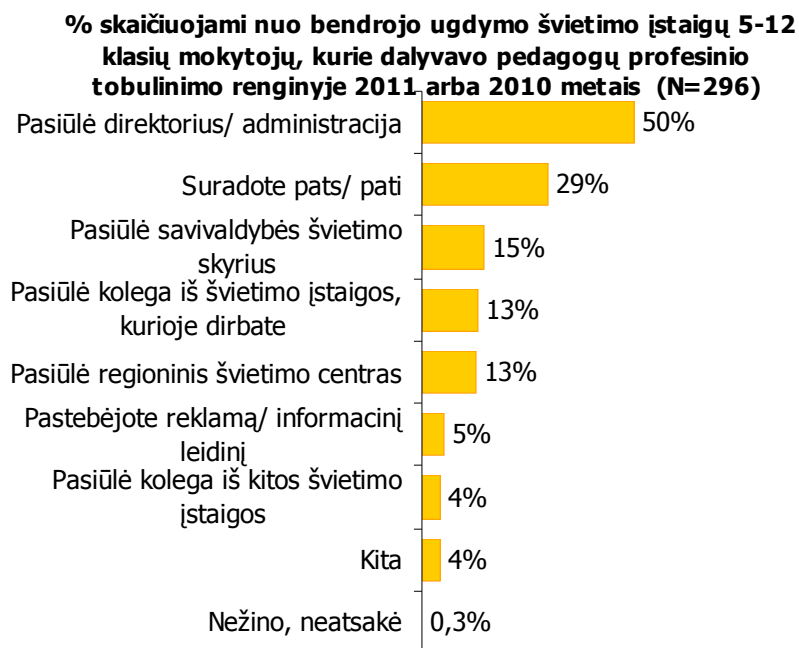
Kalbant apie kvalifikacijos tobulinimo vietą paskutinio tobulinimosi metu, matoma, kad vietos pasirinkimas mažai skiriasi nuo pastarųjų trejų metų tobulinimosi vietų – ir paskutinio tobulinimosi metu daugiausia bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų tobulinosi toje pačioje vietovėje, kurioje ir dirba (40%) arba kitoje švietimo įstaigoje, tačiau tame pačiame mieste/ rajone (30%). 17% 5-12 klasių mokytojų paskutinį kartą tobulinosi regioniniame (savivaldybių) švietimo centre, po 14% pedagogų - kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje bei kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirba. (66 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbančių 5-12 klasių mokytojų paskutinis tobulinimasis dažniau vyko kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone bei regioniniame (savivaldybių) švietimo centre. (Žr. pjūvių lentelėse)

66 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?**5.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas**

Tyrimo duomenimis, kas antram (50%) bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojui paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė švietimo įstaigos direktorius ar administracija. 29% pedagogų teigia paskutinį tobulinimosi renginį suradę patys. 15% 5-12 klasių mokytojų paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė savivaldybės švietimo skyrius, 13% - kolega iš tos pačios darbovietės, 13% - regioninis švietimo skyrius. Labai mažą įtaką mokytojams turėjo reklaminė informacija bei reklaminiai leidiniai. (67 diagrama)

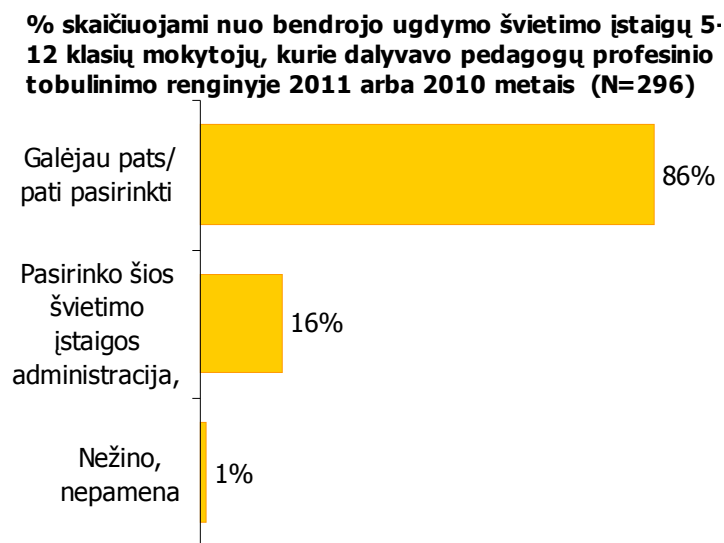
67 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?

Nežiūrint į tai, kad pusei 5-12 klasių mokytojų paskutinį kvalifikacijos tobulinimo renginį pasiūlė mokyklos vadovai ar administracija, beveik devyni iš dešimties (86%) pedagogų teigia, kad turėjo galimybę patys pasirinkti renginį. Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų (16%) pripažįsta, kad renginį pasirenko mokyklos administracija, vadovai. (68 diagrama)

Didelį teigiančių procentą, kad šį renginį pasirenko patys, nors beveik pusei apklaustųjų renginį pasiūlė administracija, galime interpretuoti kaip mokytojų suprantamą „laisvę“ sutikti arba atsisakyti pasiūlymo vykti į siūlomą tobulinimosi renginį.

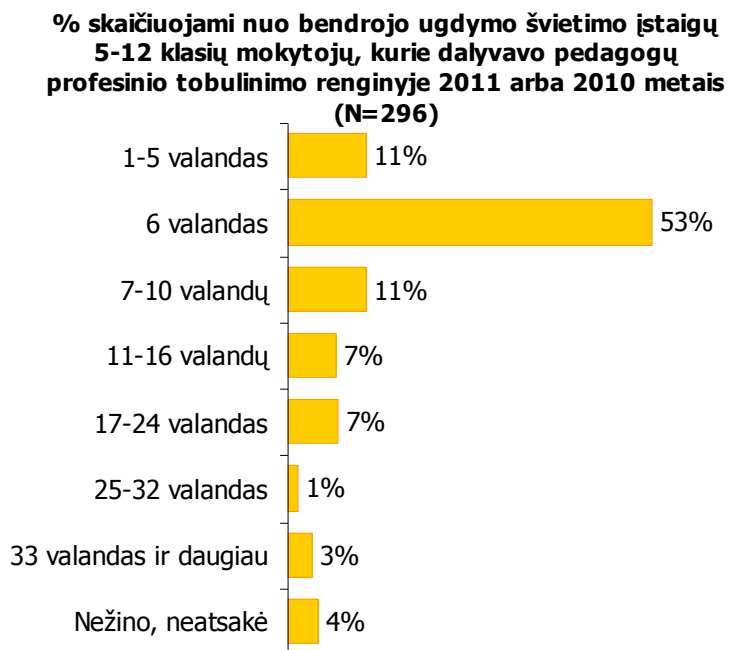
68 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?

5.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma

Kalbant apie tobulinimosi renginių trukmę, galima teigti, kad išsiskiria 2 stambios užsiėmimų trukmės grupės: beveik 2/3 mokytojų (64%) paskutini kartą rinkosi vienos dienos trukmės tobulinimosi programas (1-6 valandų trukmės), kiek mažiau nei trečdalis (29%) rinkosi ilgesnes nei 6 val. trukmės tobulinimosi programas. Vidutinė paskutinio bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų tobulinimosi renginio trukmė – 10 valandų. (69 diagrama)

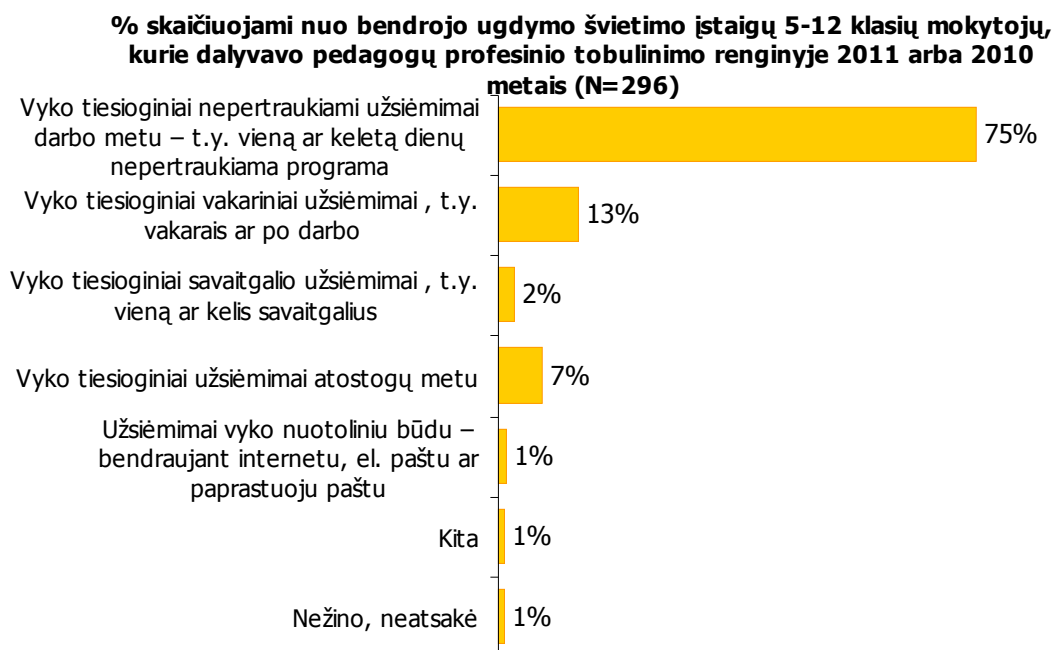
69 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?

**Vidutinė paskutinio tobulinimosi
renginio trukmė: 10 valandų**

Kalbant apie paskutinio tobulinimosi formą ir laiką, pastebima, kad vyrauja tiesioginiai nepertraukiami užsiėmimai darbo metu, vykstantys vieną ar keletą dienų: 75% mokytojų dalyvavo būtent tokios formos mokymuose paskutinį kartą. Tiesioginiai užsiėmimai vakarais (ar po darbo) kur kas mažiau populiarūs – paskutinį kartą tokiu būdu tobulinosi 13% 5-12 klasių mokytojų. Užsiėmimai moksleivių atostogų metu (natūraliai, dėl aiškiai apibrėžto atostogų laiko) taip pat nėra dažni; tokių užsiėmimų metu tobulinosi 7% mokytojų. Užsiėmimai savaitgaliais ar nuotoliniu būdu (bendraudant internetu, el.paštu ar paprastuoju paštu) beveik iš viso nėra paplitę tarp tiriamos tikslinės grupės mokytojų. (70 diagrama)

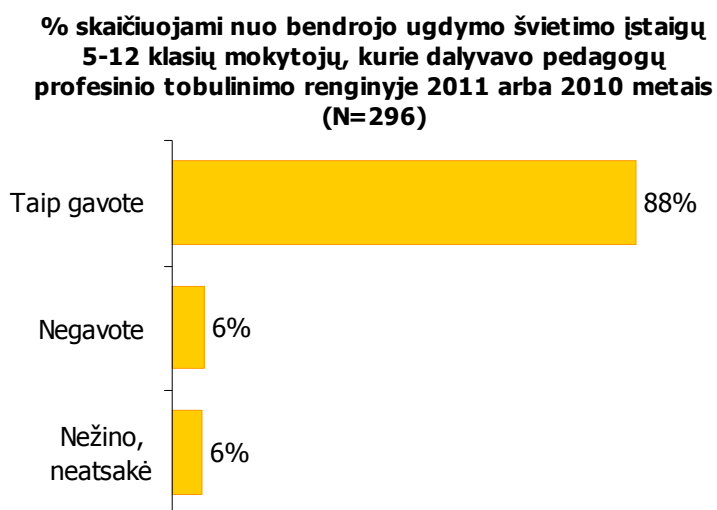
70 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?

5.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai

Beveik devyni iš dešimties 5-12 klasių mokytojų (88%) gavo oficialų pažymėjimą ar sertifikatą, patvirtinantį dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje. (71 diagrama)

71 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje?

5.1.4. 8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas

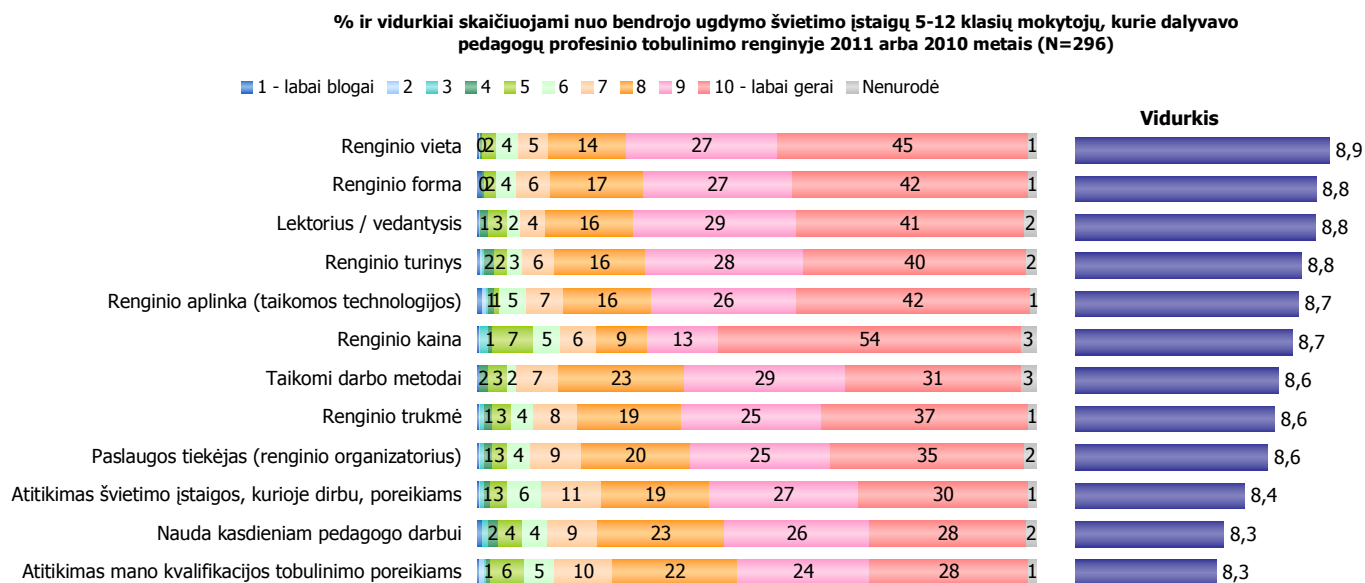
Tyrimo rezultatai rodo, kad visi tirti paskutinio kvalifikacijos tobulinimo aspektai įvertinti gerai ir labai gerai (visų aspektų vertinimo vidurkiai svyruoja 8,3-8,9 balais 10 balų skalėje). Tačiau visgi galima išskirti eilę paskutinio tobulinimosi aspektų, kurie buvo įvertinti geriau, ir keletą – kurie buvo įvertinti blogiau.

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, kalbėdami apie paskutinį tobulinimosi renginį, geriausiai įvertino renginio vietą (vidutiniškai 8,9 balo iš 10 galimų), renginio formą ir turinį, lektorių/ vedantįjį (vidutiniškai po 8,8 balo iš 10 galimų), renginio aplinką ir renginio kainą (vidutiniškai po 8,7 balo iš 10 galimų). (72 diagrama)

Tarp blogiau įvertintų aspektų – atitikimas švietimo įstaigos, kurioje pedagogas dirba, poreikiams (vidutiniškai 8,4 balo iš 10 galimų), atitikimas mokytojo kvalifikacijos tobulinimo poreikiams (vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų), nauda kasdieniam pedagogo darbui (vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų). (72 diagrama)

Remiantis šiais tyrimo rezultatais, galima teigti, kad paskutinis tobulinimosi renginys patiko šios grupės mokytojams įvairiais aspektais, tačiau trūksta mokymų pritaikomumo įstaigos poreikiams bei kasdieniame darbe.

72 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?

Tyrimo duomenimis, 5-12 klasių mokytojai daugeliu aspektų panašiai vertina įvairiose įstaigose vykusias tobulinimo renginius. (73 diagrama)

73 Diagrama. Paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybės vertinimas pagal paskutinę tobulinimosi vietą. Pateikiami aspektų vertinimo vidurkia.

		Nauda kasdieniam pedagogo darbui	Atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams	Atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams	Paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	Lektorius / vedantysis	Taikomi darbo metodai	
Bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:								
	Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	122	8,4	8,1	8,5	8,5	8,7	8,7
	Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	92	8,5	8,4	8,5	8,5	8,7	8,6
	Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	44	8,7	8,5	8,9	8,5	9,0	8,7
	Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	6*	8,7	8,5	8,2	8,0	7,7	8,0
	Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	52	8,0	8,2	8,0	8,1	8,5	8,4
	Universitetų švietimo centre	13	8,3	8,8	8,4	8,7	9,2	8,7
	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	44	8,3	8,3	8,4	8,9	9,0	8,8
	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	8*	8,9	8,9	8,3	8,5	8,1	8,6

		Renginio aplinka (taikomos technologijos)	Renginio vieta	Renginio trukmė	Renginio kaina	Renginio forma	Renginio turinys	
Bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:								
	Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	122	8,8	8,9	8,5	8,5	8,7	8,7
	Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	92	8,6	8,6	8,4	8,8	8,9	8,9
	Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	44	8,9	8,9	9,0	9,1	9,1	8,8
	Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	6*	8,3	8,2	8,2	8,3	8,5	8,7
	Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	52	8,5	8,8	8,7	8,4	8,6	8,4
	Universitetų švietimo centre	13	8,1	8,9	9,0	9,1	9,2	9,3
	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	44	8,9	9,4	9,0	8,9	9,0	8,8
	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	8*	9,1	8,9	8,9	9,1	9,0	9,3

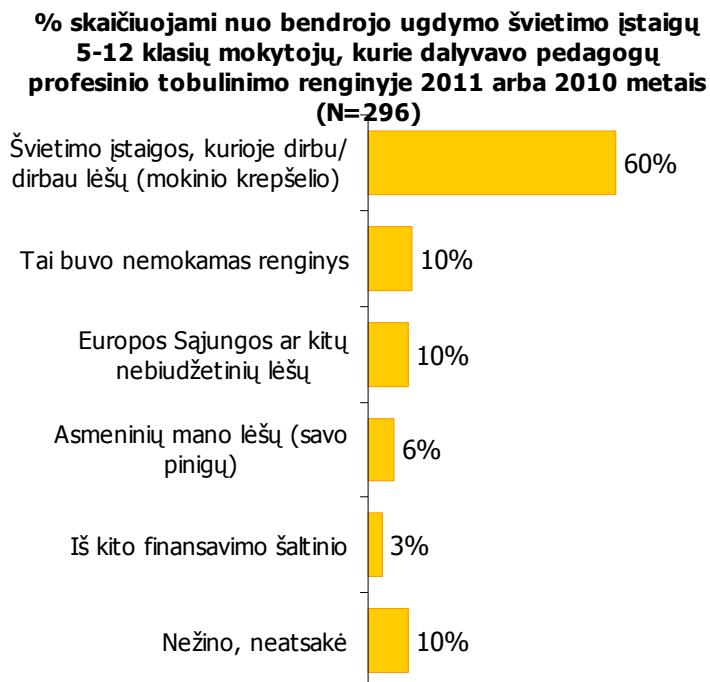
5.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas

Paklausus apie paskutinio tobulinimosi renginio finansavimą, 60% bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų teigia, kad šis tobulinimo renginys buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų.

Kad tobulinimosi renginys buvo finansuojamas iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų teigė 10% mokytojų. Kad šis tobulinimo renginys buvo nemokamas atsakė taip pat 10% pedagogų. Kad už paskutinį tobulinimosi renginį teko mokėti (iš dalies ar pilnai) iš savo lėšų (savų pinigų) tvirtino tik 6% mokytojų. (74 diagrama)

Kaimo vietovėse, mažuose miesteliuose, rajonų centruose dirbantys 5-12 klasių mokytojai dažniau teigė, kad paskutinis tobulinimosi renginys jiems (iš dalies ar pilnai) buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. (Žr. pjūvių lentelėse)

74 Diagrama Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?

5.1.5. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui

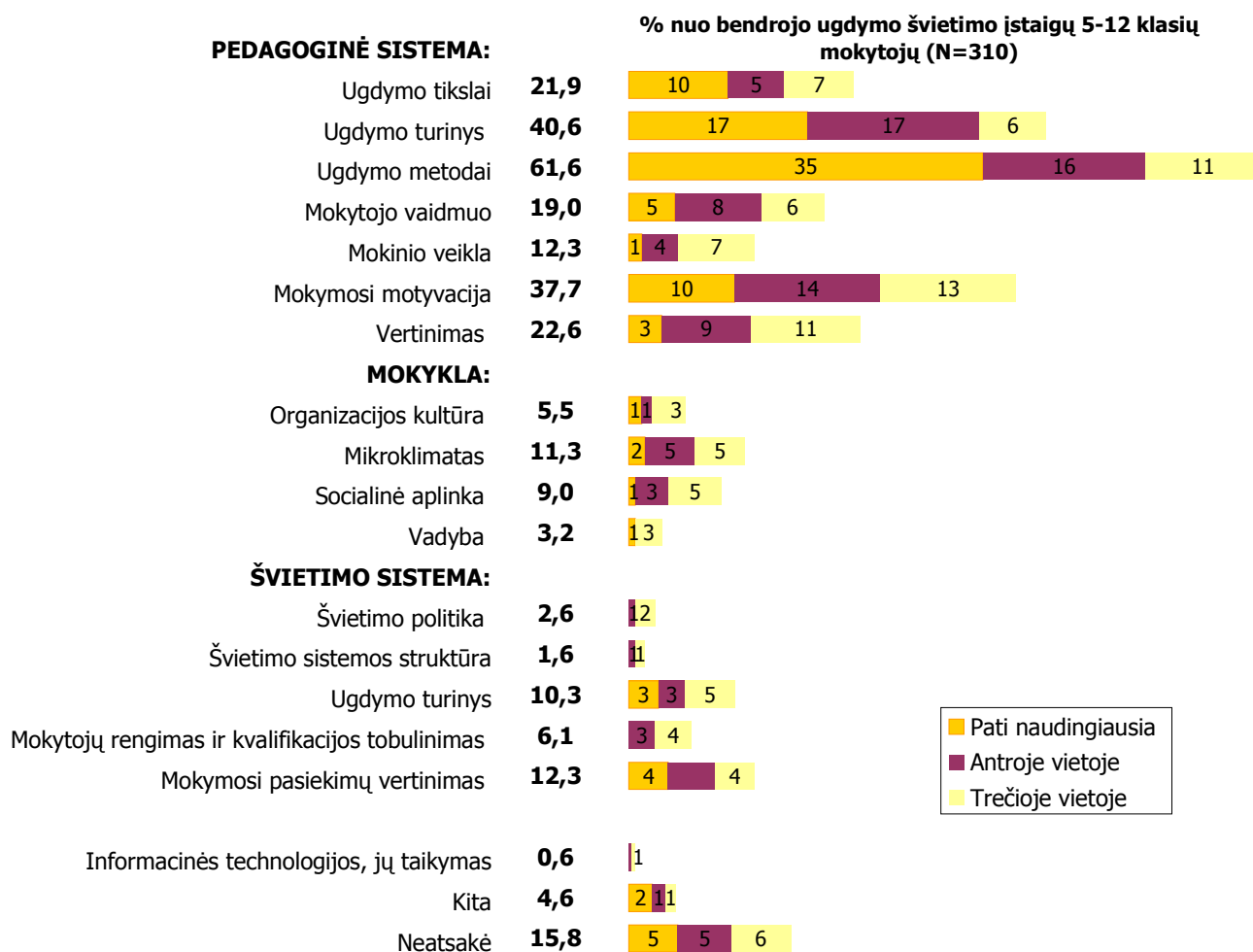
- ✚ Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodų, ugdymo turinio, mokymosi motyvacijos tobulinimą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis 5-12 klasių mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinomi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – edukacinės išvykos, konferencijos bei savišvieta. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe - specialiųjų ir bendrųjų kompetencijų ugdymas. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriuose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba.
- ✚ Kalbant apie bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimus, matome, kad pageidaujama ugdyti tas pačias kompetencijas ir tose pačiose įstaigose, kaip tai buvo daroma per pastaruosius trejus metus. Tačiau kalbant apie tobulinimosi sritis bei formas, pastebimi skirtumai, lyginant su pastarųjų trejų metų aktualijomis. Mokymosi motyvacija yra antroje - trečioje vietoje tarp sričių, kuriuose 5-12 klasių mokytojai tobulinomi per pastaruosius trejus metus, tačiau ši sritis pirmąją, kalbant apie pageidaujamas tobulintis sritis. Iš dabartinių tobulinimosi formų pedagogai palankiai vertina seminarus, kursus ir konferencijas, tuo tarpu savišvieta šiek tiek mažiau pageidaujama, o tokios formos, kaip edukacinės išvykos bei stažuotės, nors yra mažiau populiarios šiuo metu, bet labiau pageidaujamos.
- ✚ Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria 46 valandas, savišvietai – 212 valandų. Tobulinimuisi ne savišvietos būdu mokytojai galėtų skirti vidutiniškai 55 valandas per metus, o tai sudaro 20% daugiau laiko, nei skiria dabar. Tobulinimuisi savišvietos būdu galėtų skirti vidutiniškai 216 valandas per metus, o tai sudaro tik 2% daugiau laiko, nei skiria dabar.
- ✚ Labiausiai bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių.

5.1.5.1 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi sritys

Tyrimo duomenimis, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai naudingiausiomis laiko pedagoginės sistemos sritis. Naudingiausiu kasdieniame mokytojai laiko **tobulinimąsi ugdymo metodų srityje** (pačiu naudingiausiu nurodo 35% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 62% mokytojų). Antroje vietoje – **ugdymo turinys** (pačiu naudingiausiu nurodo 17% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 41% mokytojų), trečioje vietoje – **mokymosi motyvacija** (pačiu naudingiausiu nurodo 10% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 38% mokytojų). 23% mokytojų nurodė, kad tarp trijų naudingiausių jiems yra vertinimas (iš jų pačiu naudingiausiu įvardijo 3%), 22% mokytojų atsakė, kad tarp trijų naudingiausių jiems yra ugdymo tikslai (iš jų pačiu naudingiausiu įvardijo 10%). Nors abiejų minėtų dalykų – ugdymo tikslai bei vertinimas – bendrasis procentas yra panašus, tačiau pirmoje vietoje pagal svarbą ugdymo tikslus įvardijo 7% procentiniais punktais daugiau pedagogų, nei vertinimą. (75 diagrama)

Tobulinimosi kitose srityse naudą kasdieniame darbe įžvelgia sąlyginai mažas skaičius mokytojų.

75 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?

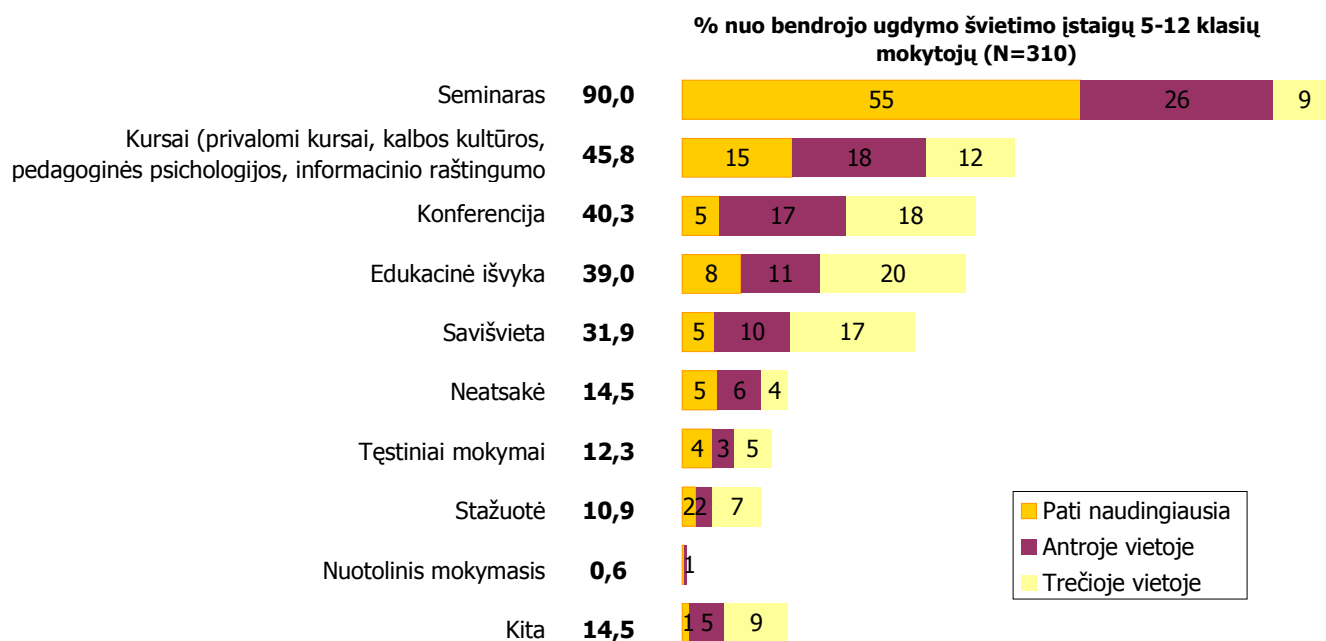

5.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Nudingiausios tobulinimosi formos

Nudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo formomis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – **seminarus**, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus (pačia naudingiausia forma juos nurodo 55%, o tarp trijų naudingiausių – 90% mokytojų). Antroje vietoje pagal naudingumą – **kursai** (pačia naudingiausia forma juos nurodo 15%, o tarp trijų naudingiausių – 46% mokytojų). (76 diagrama)

Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – konferencijos (tarp trijų naudingiausių nurodė 40% mokytojų), edukacinės išvykos (tarp trijų naudingiausių nurodė 39% mokytojų) bei savišvieta (tarp trijų naudingiausių nurodė 32% mokytojų). Tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausią tobulinimosi formą įvardino tik 5% 5-12 klasių mokytojų. Mažai mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. (76 diagrama)

76 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurias Jums būtų naudingiausias?

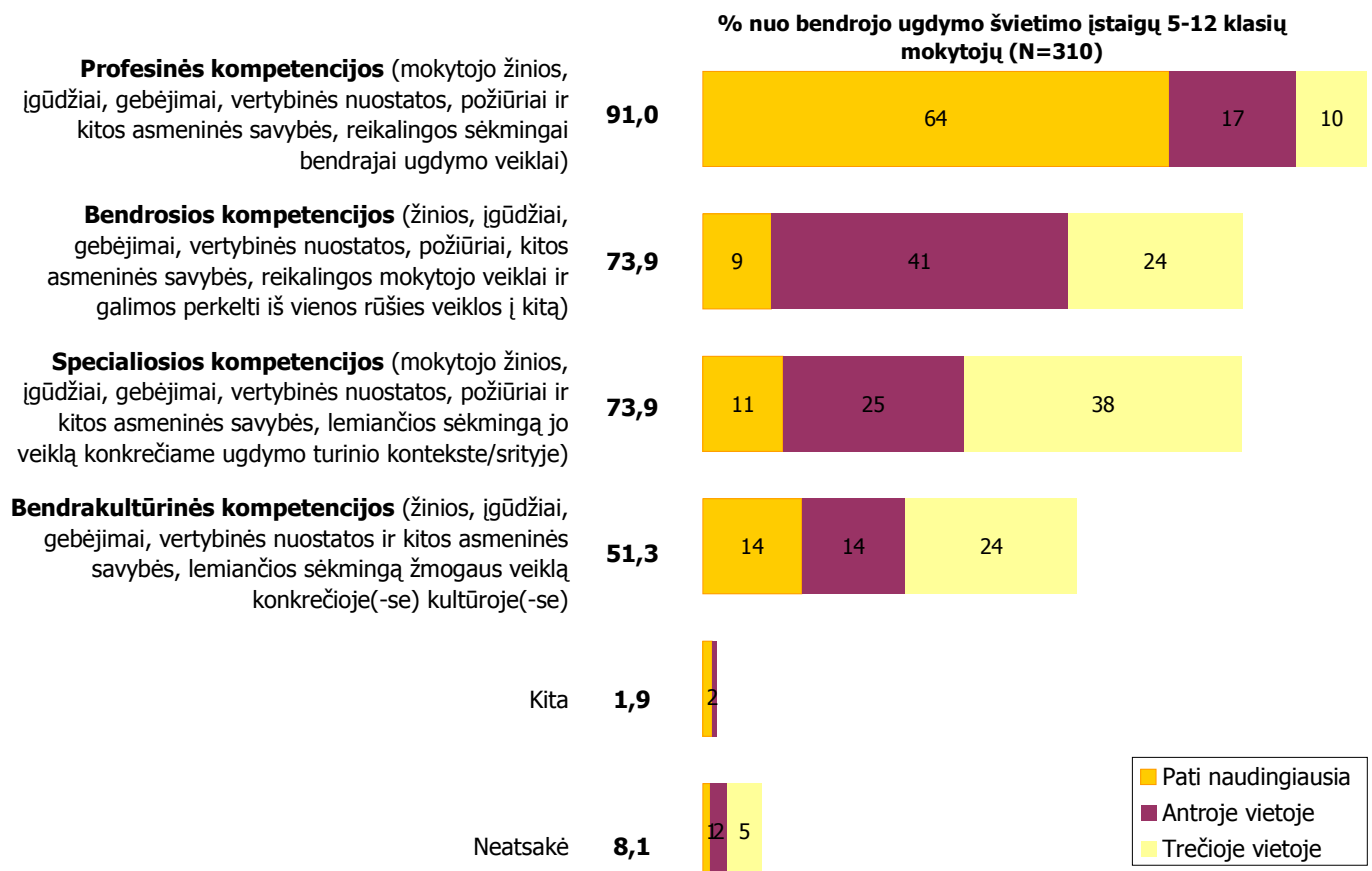

5.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Nudingiausias tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos

Tyrimo duomenimis, neabejotinai naudingiausių bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai laiko **profesinių kompetencijų** ugdymą (pačiomis naudingiausiomis kompetencijomis nurodo 64%, o tarp trijų naudingiausių – 91% mokytojų).

Antroje - trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe būtų galima priskirti bendrasias kompetencijas (pačiomis naudingiausiomis kompetencijomis nurodo 9%, o tarp trijų naudingiausių – 74% mokytojų) bei specialiąsias kompetencijas (pačiomis naudingiausiomis kompetencijomis nurodo 11%, o tarp trijų naudingiausių – 74% mokytojų). (77 diagrama)

77 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurias Jums būtų naudingiausias?

5.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Nudingiausias tobulinimosi vietas

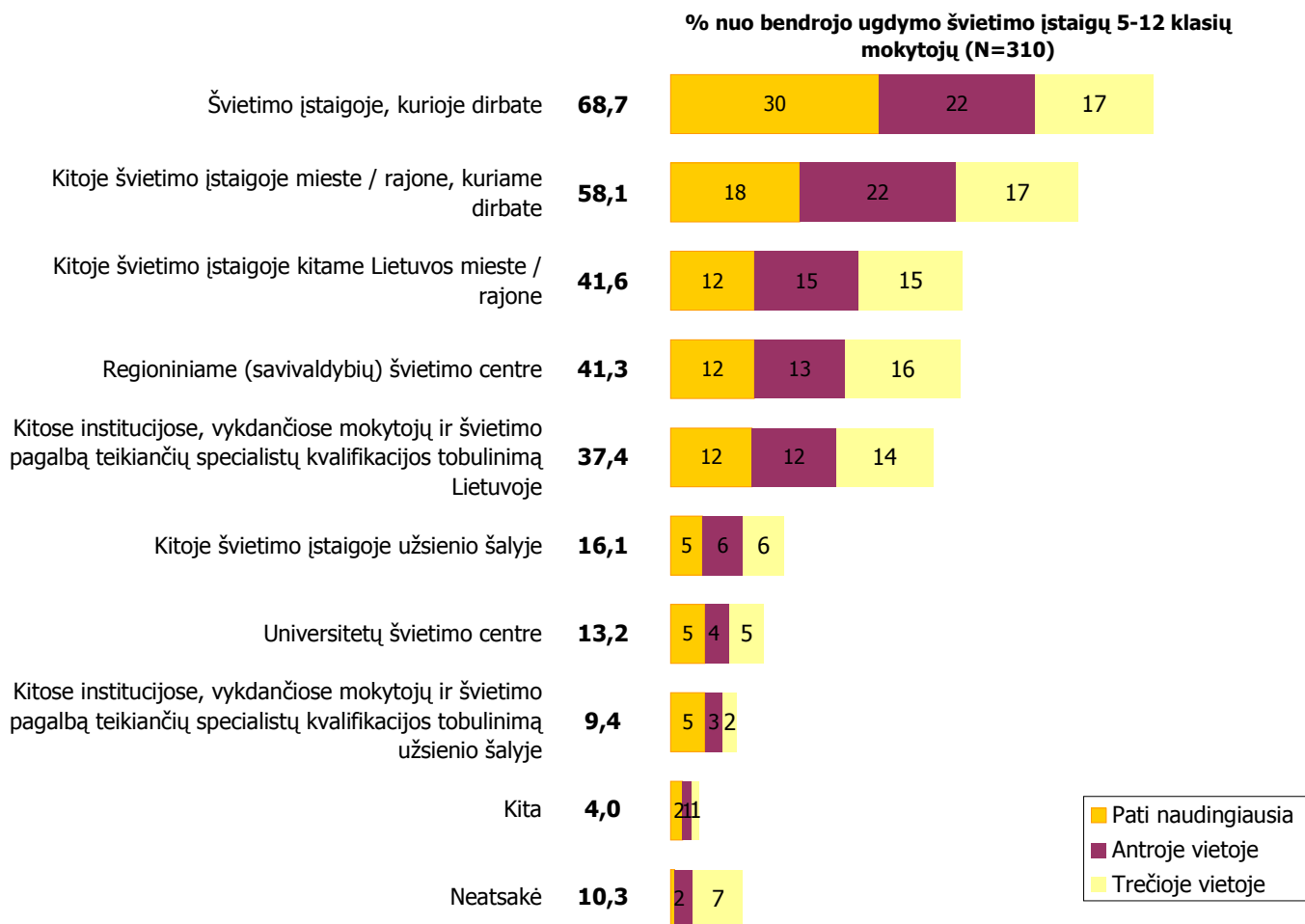
Nudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo vietomis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai vėlgi laiko tas pačias vietas, kuriose jie dažniausiai ir tobulinasi per paskutiniuosius trejus metus: **savo švietimo įstaigą** bei **kitas švietimo įstaigas tame pačiame mieste ar rajone**. Tobulinamasi savo švietimo įstaigoje pačiu naudingiausiu laiku 30%, o tarp trijų naudingiausių – 69% mokytojų. Tobulinamasi kitoje švietimo įstaigoje tame pačiame mieste / rajone pačiu naudingiausiu laiku 18%, o tarp trijų naudingiausių – 58% mokytojų. (78 diagrama)

Trečiaja – ketvirtąja vietomis pagal naudą, mokytojų nuomone, dalijasi tobulinimasis kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose/ rajonuose (naudingiausiu laiku 12%, o tarp trijų naudingiausių – 42% mokytojų) bei regioniniuose (savivaldybių) švietimo centruose (naudingiausiu laiku 12%, o tarp trijų naudingiausių – 41% mokytojų).

Penktoje vietoje pagal svarbą 5-12 klasių mokytojai įvardija tobulinamasi kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje (naudingiausiu laiku 12%, o tarp trijų naudingiausių – 37% mokytojų). (78 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbantys 5-12 klasių mokytojai naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo vietomis dažniau įvardijo kitas švietimo įstaigas mieste / rajone, kuriame dirba; kitas švietimo įstaigas kitame Lietuvos mieste / rajone bei regioninius (savivaldybių) švietimo centrus. Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų mokytojai dažniau minėjo kitas institucijas, vykdančias mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje (Žr. pjūvių lentelėse)

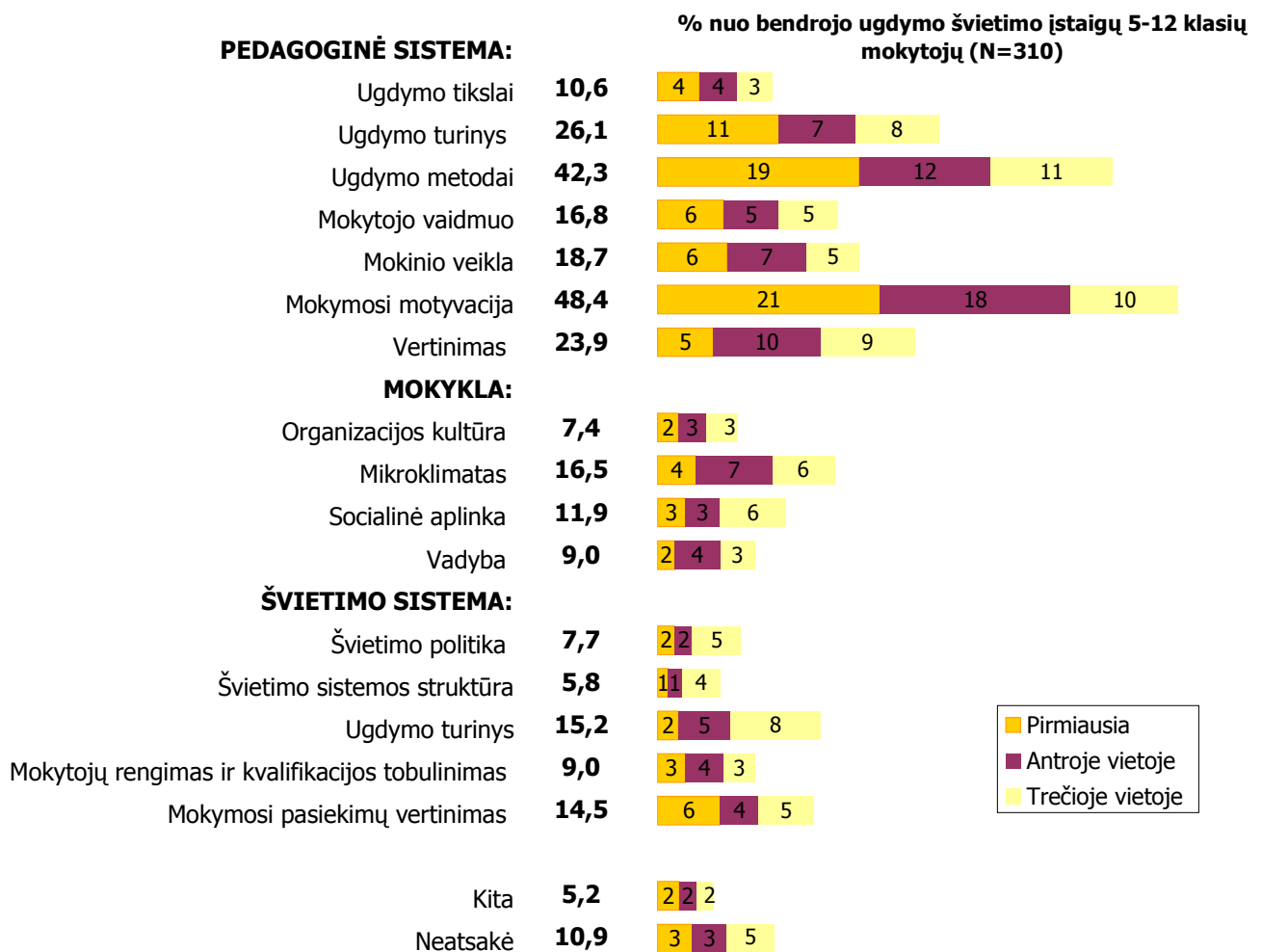
78 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?

5.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse, pirmenybę teikiant **pedagoginės sistemos sritims**, pirmiausia – **mokymosi motyvacijai** (pirmu pasirinkimu šią sritį nurodo 21%, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 48% mokytojų) bei **ugdymo metodams** (pirmu pasirinkimu šią sritį nurodo 19%, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 42% mokytojų). Svarbu pastebėti, kad mokymosi motyvacija yra antroje - trečioje vietoje tarp sričių, kuriose 5-12 klasių mokytojai tobulinosis per pastaruosius trejus metus, tačiau ši sritis pirmauja, kalbant apie pageidaujamas tobulintis sritis. (79 diagrama)

Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogai artimiausiu metu taip pat norėtų tobulintis ugdymo turinio (pirmu pasirinkimu nurodė 11%, tarp trijų pasirinkimų – 26% mokytojų) bei vertinimo (pirmu pasirinkimu nurodė 5%, tarp trijų pasirinkimų – 23% mokytojų) srityse. (79 diagrama)

79 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?**5.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos**

Atsakydami apie pageidaujamas tobulinimosi formas, 5-12 klasių mokytojai pirmuoju pasirinkimu įvardino **seminarus** (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 38%, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 75% mokytojų).

Pagal pirmą pageidaujamą pasirinkimą antroje vietoje yra **edukacinės išvykos** forma pateikiami tobulinimosi renginiai (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 15%, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 55% mokytojų). Svarbu pastebėti, kad edukacinės išvykos yra ketvirtoje vietoje tarp formų, kuriomis 5-12 klasių mokytojai tobulinosi per pastaruosius trejus metus, tačiau ši forma yra antra pagal patrauklumą, kalbant apie pageidaujamas tobulinimosi formas. (80 diagrama)

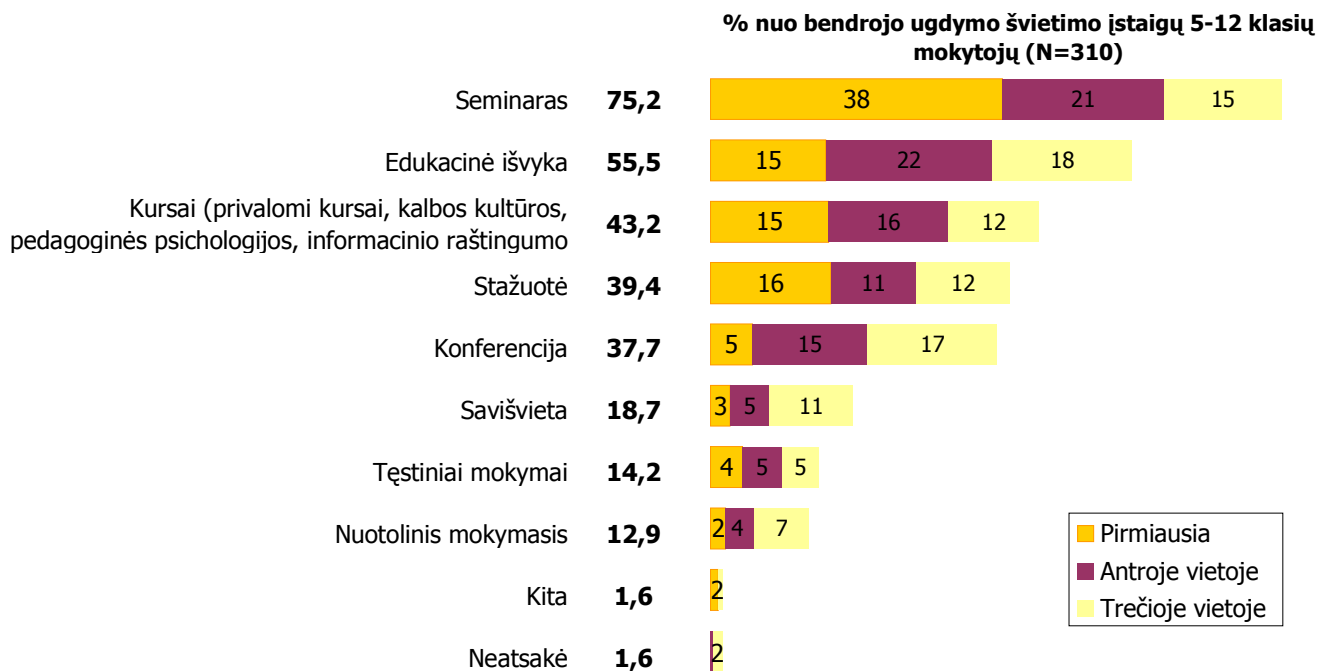
Tuo tarpu nors kursai ir konferencijos yra dažni (užima antrą – trečią vietas) tarp formų, kuriomis 5-12 klasių mokytojai tobulinosi per pastaruosius trejus metus, tačiau pagal patrauklumą šios formos yra kiek mažiau patrauklios: 43% mokytojų įvardijo kursus tarp trijų pasirenkamų ketinimų (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 15%), 38% mokytojų įvardijo konferencijas tarp trijų pasirenkamų ketinimų (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis tik 5%).

39% 5-12 klasių mokytojų įvardijo stažuotes tarp trijų pasirenkamų ketinimų (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 16%), tuo tarpu stažuotės yra gana retos tarp formų, kuriomis 5-12 klasių mokytojai tobulinosi per pastaruosius trejus metus (tik 8%).

Svarbu pastebėti ir tai, kad nors savišvieta yra tarp keturių dažniausių formų, kuriomis 5-12 klasių mokytojai tobulinosi per pastaruosius trejus metus, tačiau tik 19% mokytojų įvardijo ją tarp pageidaujamų tobulinimosi formų (ir tik 3% - tarp pirmo pasirinkimo formų). (80 diagrama)

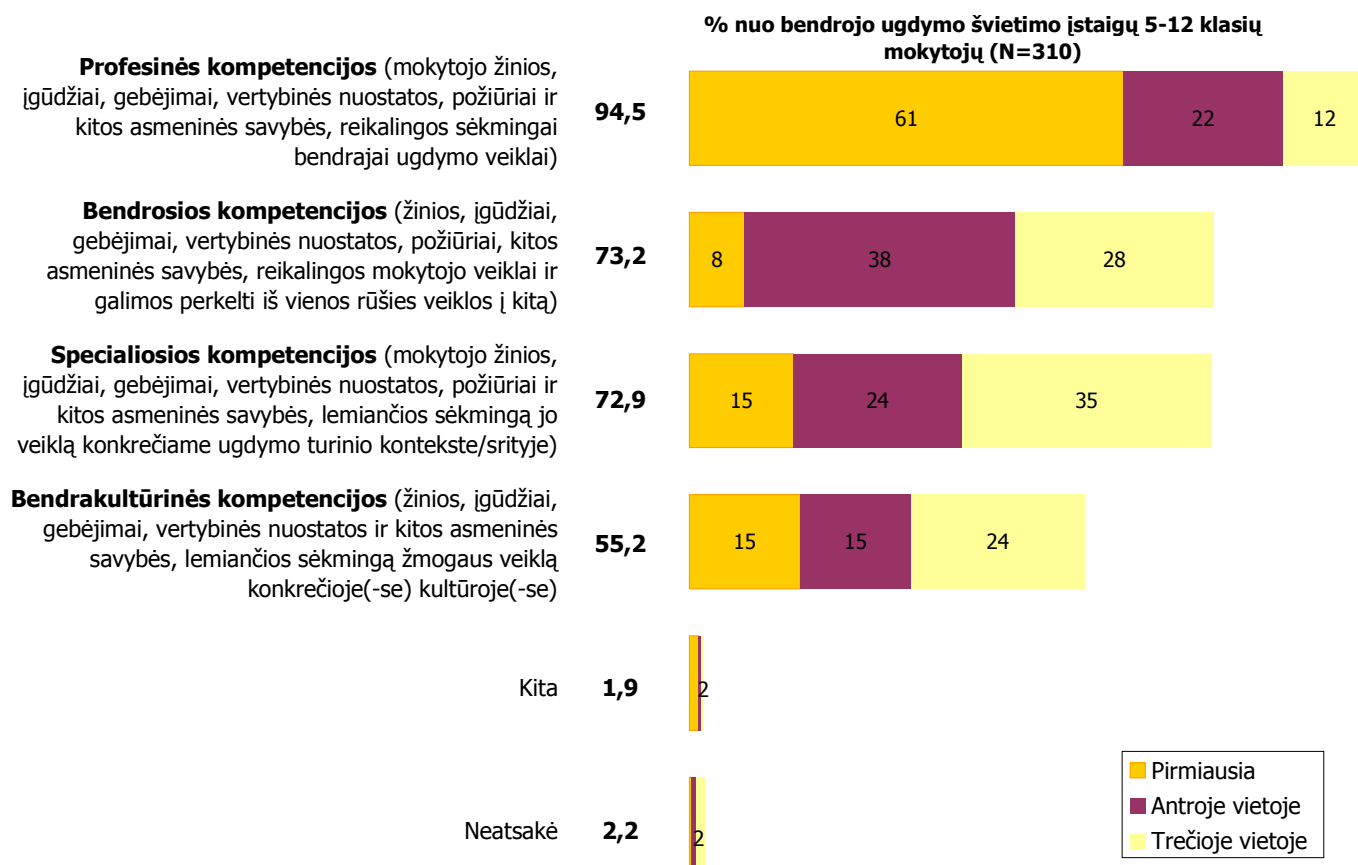
Apibendrinant galima teigti, kad 5-12 klasių mokytojai iš dabartinių tobulinimosi formų palankiai vertina seminarus, kursus ir konferencijas, tuo tarpu savišvieta šiek tiek mažiau pageidaujama, o tokios formos, kaip edukacinė išvyka bei stažuotė, nors yra mažiau populiarios šiuo metu, bet labiau pageidaujamos.

80 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

5.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos

Tarp labiausiai pageidaujamų ugdyti kompetencijų kitais mokslo metais – vėlgi **profesinės kompetencijos** (pirmiausia jų pageidauja 61%, o trijų prioritetinių pasirinkimų jas nurodo 95% mokytojų). Šiek tiek mažiau 5-12 klasių mokytojų pirmiausia ketina tobulinti specialiąsias, bendrąsias ir bendrakultūrinės kompetencijas. (81 diagrama)

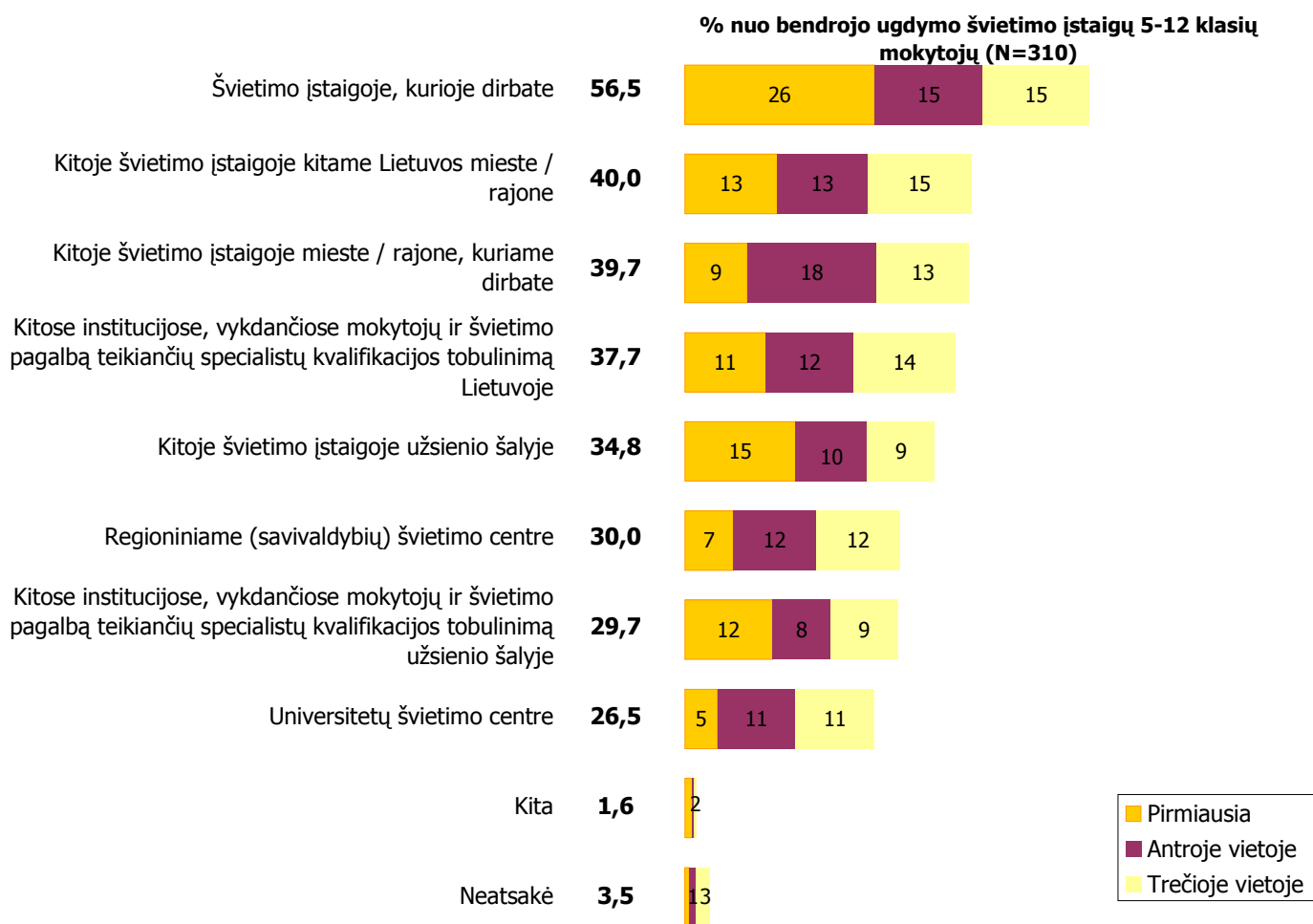
81 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?**5.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietos**

Tarp labiausiai pageidaujamų tobulinimosi vietų, vėlgi pastebimos vietinės įstaigos, o atsižvelgiant į pirmąjį pasirinkimą vėlgi daugiau mokytojų pageidauja tobulintis **savoje švietimo įstaigoje** (pirmuoju pasirinkimų ją rinkę 26%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 56% mokytojų). Mokytojai taip pat pageidautų tobulintis **kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste/ rajone** (pirmuoju pasirinkimų rinkę 13%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų nurodo 40% mokytojų) bei **kitoje švietimo įstaigoje tame pačiame mieste/ rajone** (pirmuoju pasirinkimų rinkę 9%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 40% mokytojų). (82 diagrama)

Pastebima, kad ir visas kitas įstaigas, suteikiančias galimybę tobulintis, mokytojai įvertino gana palankiai (26-38%), t.y., nėra įstaigų, kurias būtų paminėjusi tik nedidelė dalis mokytojų; visos įstaigos tobulinimuisi atrodo gana patrauklios. (82 diagrama)

Mažesnių miestų, rajonų centrų mokyklose dirbantys 5-12 klasių mokytojai tarp labiausiai pageidaujamų tobulinimosi vietų dažniau įvardijo regioninius (savivaldybių) švietimo centrus bei kitas institucijas, vykdančias mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje. Didmiesčių mokyklų pedagogai dažniau įvardijo, jog labiau pageidauja tobulintis švietimo įstaigose užsienio šalyse. (Žr. pjūvių lentelėse)

82 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

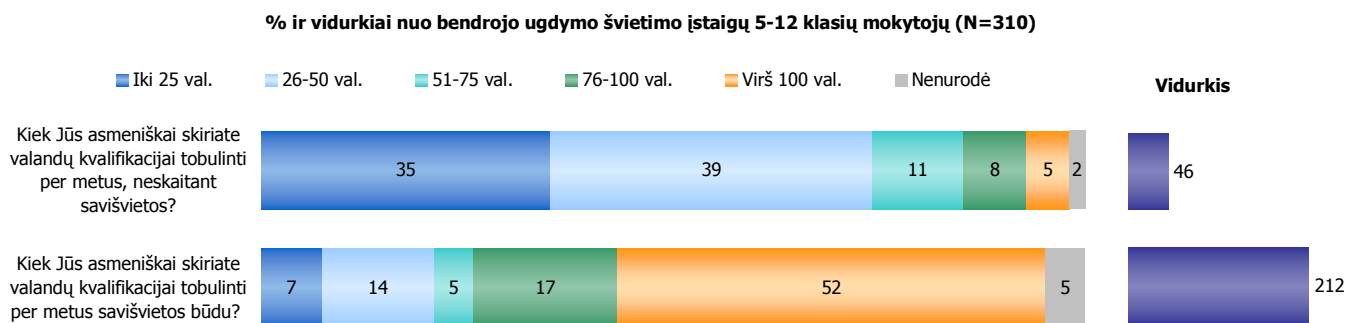

5.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius

Apklausoje duomenimis, 5-12 klasių mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria vidutiniškai 46 valandas. 35% šio pogrupio mokytojų nurodė tobulinimuisi neskaitant savišvietos skiriantys iki 25 val. per metus, 39% - 26-50 val., 24% - daugiau nei 50 val. (83 diagrama)

Šio pogrupio pedagogai tobulinimuisi per metus savišvietai skiria vidutiniškai 212 valandų. Kiek daugiau nei pusė (52%) pedagogų savišvietai per metus skiria virš 100 val. 43% šio pogrupio mokytojų nurodė savišvietai skiriantys iki 100 val. (83 diagrama)

83 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skirate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skirate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?

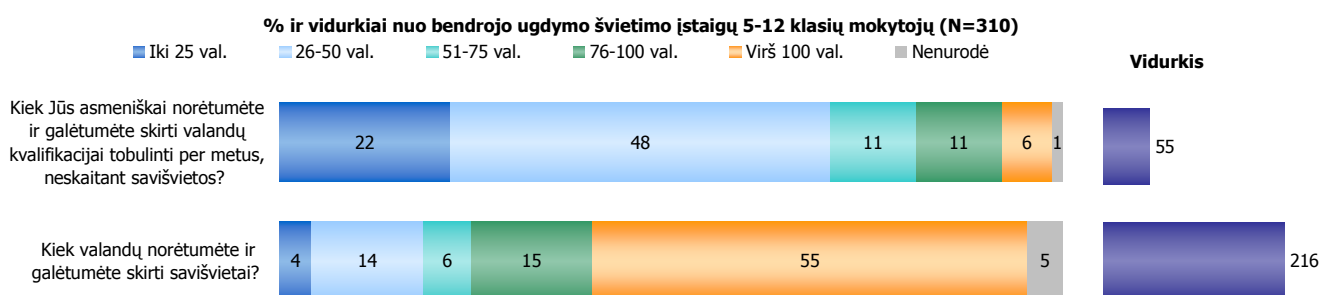
5.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui

Paklausus, kiek asmeniškai kiekvienas iš jų norėtų ir galėtų skirti valandų tobulinimuisi, 5-12 klasių mokytojai teigia, kad tobulinimuisi ne savišvietos būdu galėtų skirti vidutiniškai 55 valandas per metus, o tai sudaro 20% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu galėtų skirti vidutiniškai 216 valandas per metus, o tai sudaro tik 2% daugiau laiko, nei skiria dabar. (84 diagrama)

35% šio pogrupio mokytojų nurodė tobulinimuisi neskaitant savišvietos norintys ir galintys skirti iki 25 val. per metus, 48% - 26-50 val., 28% - daugiau nei 50 val. (84 diagrama)

Kalbant apie tobulinimąsi savišvietos būdu, kiek daugiau nei pusė (55%) pedagogų savišvietai per metus norėtų ir galėtų skirti virš 100 val. 39% šio pogrupio mokytojų nurodė savišvietai galintys skirti iki 100 val. (84 diagrama)

84 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?

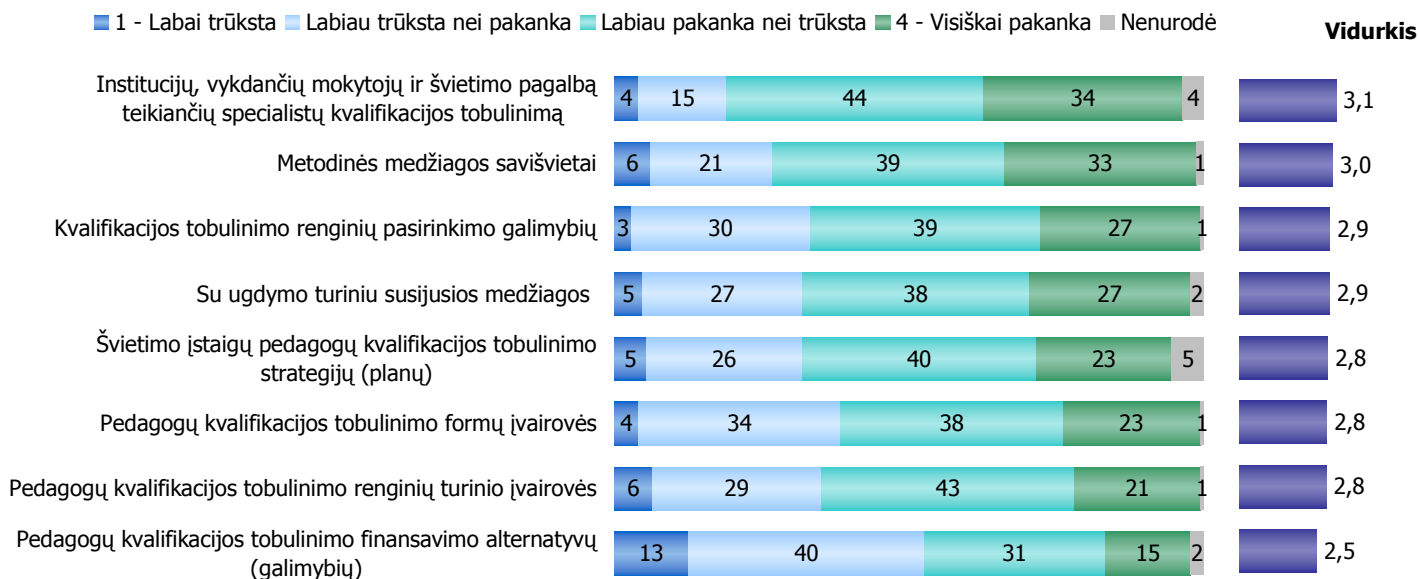
5.1.5.11 Kvalifikacijos tobulinimo aspektų įvairovės poreikis

Tyrimo duomenimis, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams labiau ar visiškai pakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų: institucijų, vykdančių mokytojų švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą (pakanka 78% mokytojų), metodinės medžiagos savišvietai (pakanka 72% mokytojų). (85 diagrama)

Kitų tirtų su kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų, 5-12 klasių mokytojų nuomone, jiems greičiau ar visiškai pakanka (teigiamai atsakė 61-66% pedagogų), tačiau kalbant apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvas (galimybes), pastebima, kad jų greičiau trūksta (53% mokytojų nurodė, kad šių galimybių trūksta, 46% - jį pakanka). (85 diagrama)

85 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?

% ir vidurkiai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N=310)

5.1.6. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

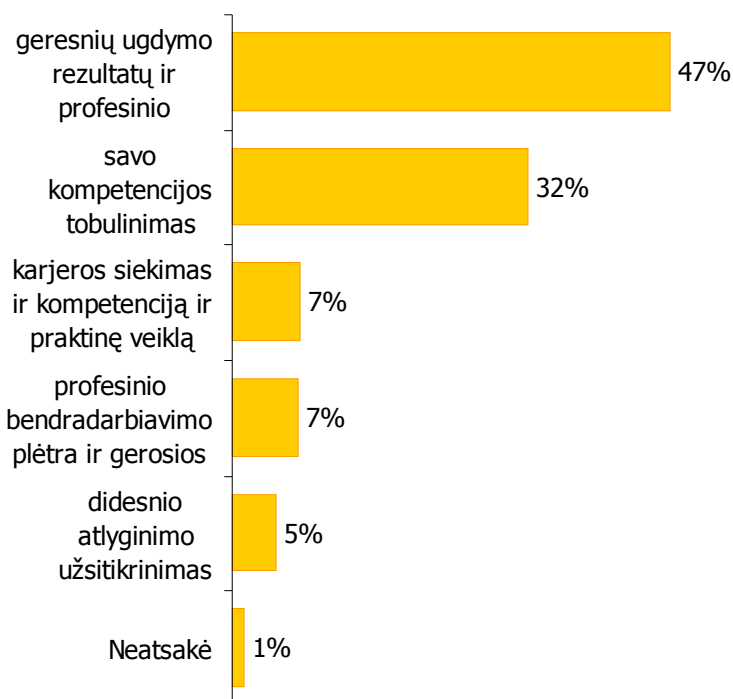
- + Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksnius, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus (ypatingai būdingus verslo sektoriaus darbuotojams) – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės, didesnio atlygio galimybės - įvardino mažiau nei kas dešimtas šio pogrupio mokytojas.
- + Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakojančios kriterijos: renginio turinys, renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taikomi darbo metodai, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas – deja paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė šiuos svarbiausius mokytojų keliamus kriterijus.

5.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai

Beveik pusė bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (47%) teigia, kad jiems pagrindinis stimulas tobulinti savo kvalifikaciją yra noras pasiekti geresnių ugdymo rezultatų ir siekti profesinio tobulėjimo. Kas trečiam mokytojui (32%) pagrindinis stimulas yra savo kompetencijų tobulinimas. Kur kas mažesnė mokytojų dalis teigė, kad tobulinimosi siektų dėl profesinio bendradarbiavimo plėtos, karjeros ar aukštesnės kvalifikacijos kategorijos, didesnio atlygio. (86 diagrama)

86 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?

% nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N= 310)

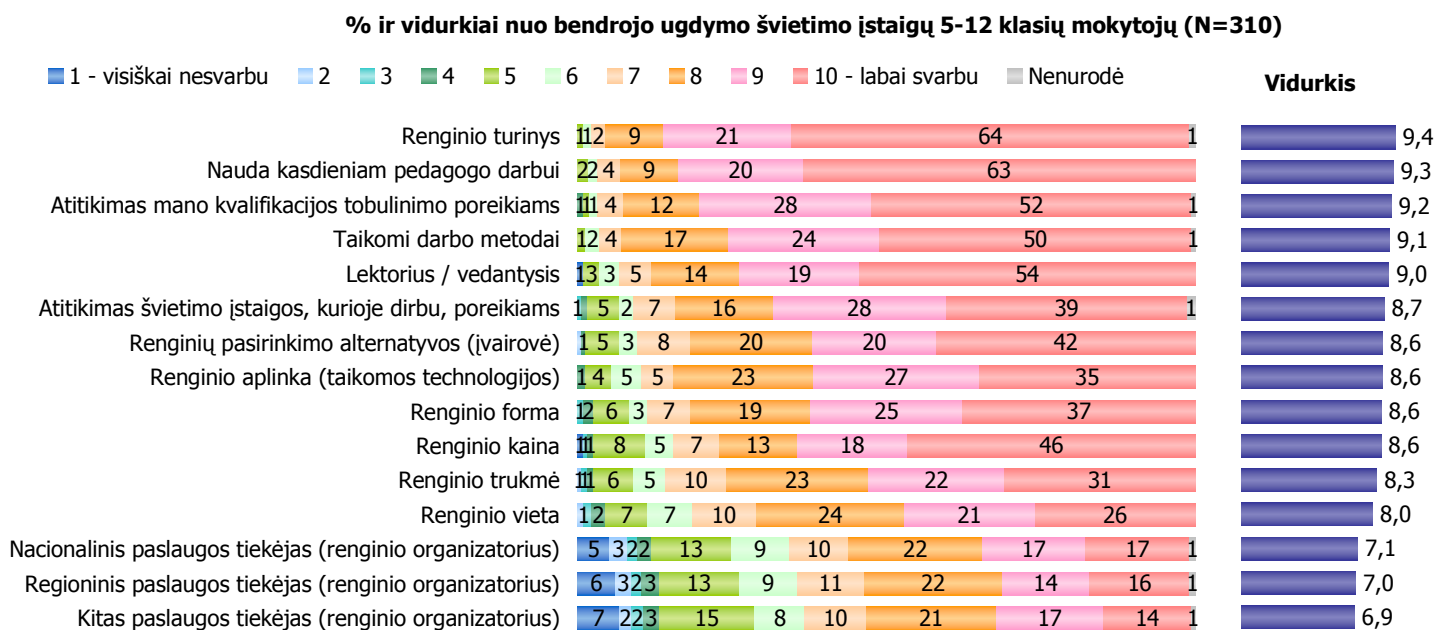
5.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų svarba

Kalbėdami apie įvairių kriterijų, lemiančių kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą, svarbą, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai daugumą kriterijų laiko svarbiais ar ypatingai svarbiais (10 balų svarbos skalėje daugumos kriterijų svarbos įvertinimo vidurkiai svyruoja tarp 8,0 ir 9,4 balo). Analizuojant mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vertinimus ir įvairių pasirinkimo kriterijų svarbą, pastebima, kad paskutinio renginio vertinimai neatitiko svarbiausių lūkesčių, t.y. svarbiausių renginio pasirinkimą įtakančių kriterijų: renginio turinio (kriterijaus svarbos vertinimo vidurkis 9,4 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,8 balo); naudos kasdieniam pedagogo darbui (kriterijaus svarbos vertinimo vidurkis 9,3 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,3 balo); asmeniųjų poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimo (kriterijaus svarbos vertinimo vidurkis 9,2 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,3 balo); taikomų darbo metodų (kriterijaus svarbos vertinimo vidurkis 9,1 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,6 balo). (87 diagrama)

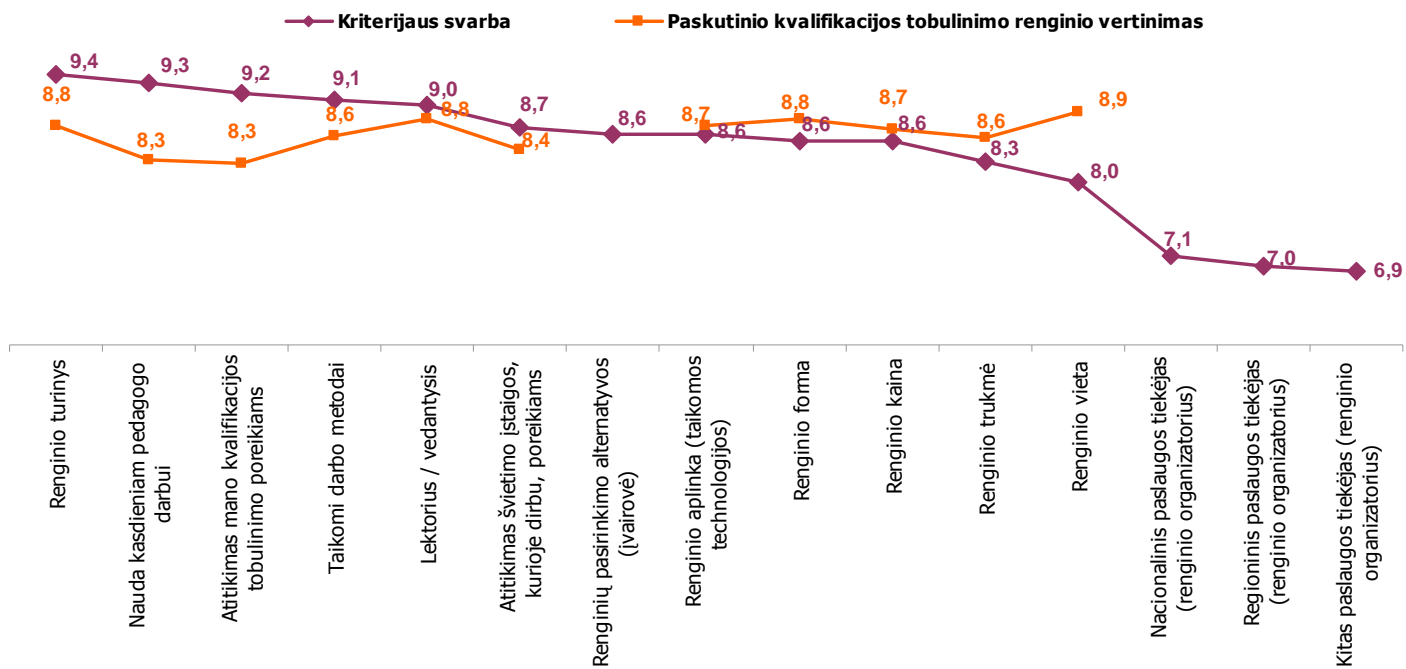
Gana didelę reikšmę renkantis tobulinimosi renginį turi ir lektorius/ vedantysis (svarbos įvertinimas – 9,0 balo), tačiau pastebima, kad šį kriterijų paskutinis tobulinimasis atitinka geriau, nei aukščiau minėtus svarbiausius pasirinkimą lemiančius kriterijus (paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio lektorius / vedantysis vidutiniškai įvertintas 8,8 balo). (87 diagrama)

Mažiausiai iš tiriamų veiksmų svarbus yra renginių paslaugos tiekėjas (organizatorius).

87 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?

vidurkiai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N=310)

5.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams

- Kalbant apie informacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojams greičiau pakanka, nei trūksta informacijos visose tirtose srityse. Šiek tiek labiau pasigendama informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis).
- Pagrindiniais informacijos apie tobulinimą šaltiniais 5-12 klasių mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai bei internetas (bendrai). Šiek tiek mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnė dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos apie pedagogų tobulinimą sklaidai.

5.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis

Siekiant išsiaiškinti bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų poreikius informacijai apie tobulinimosi galimybes, tyrimo metu buvo klausama, ar jiems trūksta, ar netrūksta su tobulinimusi susijusios informacijos.

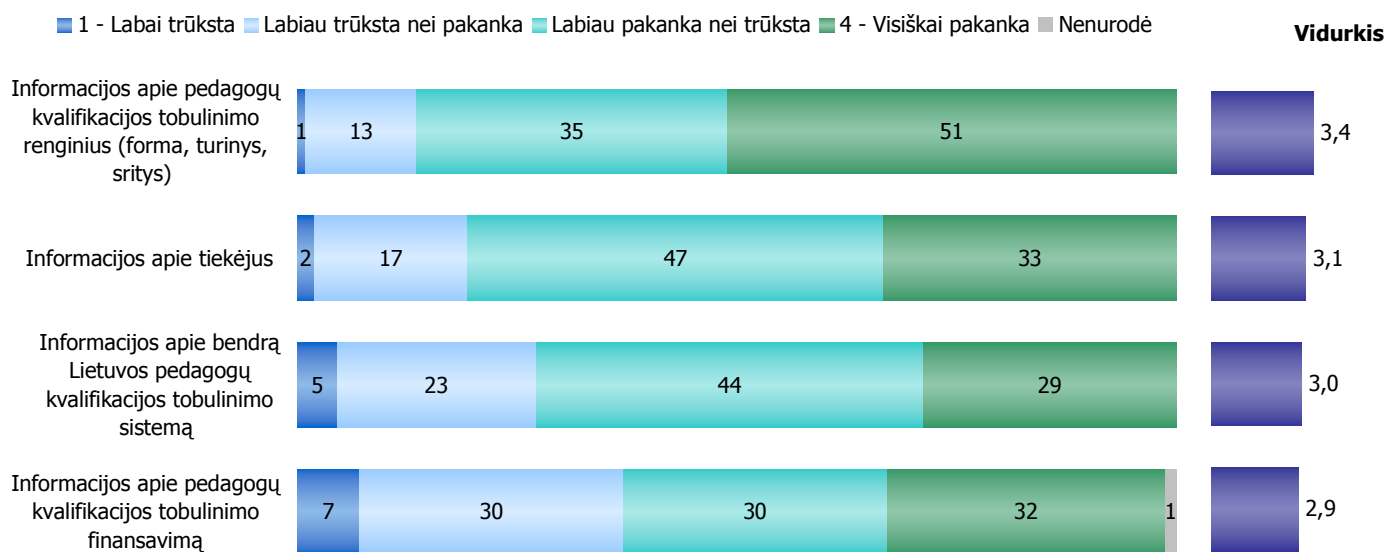
Tyrimo rezultatai parodė, kad labiausiai 5-12 klasių mokytojai pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą (labai ar labiau trūksta, nei pakanka - 37%; labiau ar visiškai pakanka - 62% mokytojų). (88 diagrama)

28% 5-12 klasių mokytojų labai ar labiau trūksta informacijos apie bendrą Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą; kad tokios informacijos visiškai ar labiau pakanka, nurodė 73% mokytojų. Informacijos apie tiekėjus trūkumą jaučia 19% mokytojų; kad tokios informacijos pakanka atitinkamai nurodė 80% šio pogrupio pedagogų. (88 diagrama)

Kur kas mažiau mokytojų pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis) – tokios informacijos labai ar labiau trūksta 14% mokytojų, visiškai ar labiau pakanka –86% 5-12 klasių mokytojų. (88 diagrama)

88 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:

% ir vidurkiai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N=310)

5.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai

Tyrimo duomenimis, pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais 5-12 klasių mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai (71%) bei internetas (bendrai) (64%). (89 diagrama)

Kitus informacijos apie tobulinimąsi šaltinius nurodo mažesnė mokytojų dalis: iš švietimo centro (46%), specializuotuose interneto portaluose pedagogams (43%), iš savivaldybės švietimo skyriaus (40%), iš kolegų pedagogų (39%), informaciniuose/ reklaminiuose leidiniuose pedagogams (25%), pedagoginėje spaudoje (23%), iš Ugdymo plėtotės centro (UPC) (17%), iš Švietimo ir mokslo ministerijos (17%), švietimo įstaigos bibliotekoje arba iš bibliotekininko (7%). (89 diagrama)

89 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:

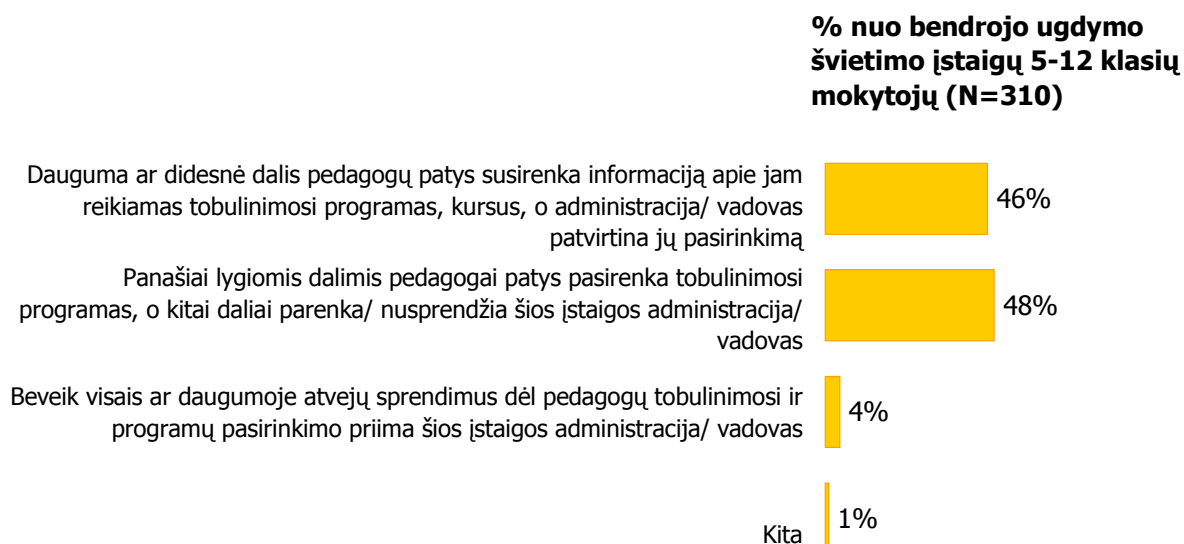
5.1.8. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

- Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmime aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.
- Daugumoje bendrojo lavinimo švietimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: du trečdaliai 5-12 klasių mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, beveik penktadalis mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.
- Tik kiek daugiau nei pusė 5-12 klasių mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia švietimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

5.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai

Beveik kas antras 5-12 klasių mokytojas (46%) teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė (48%) pedagogų nurodė, kad pasirinkime ir sprendimų priėmime aktyviai dalyvauja mokyklos administracija: kad jų mokymo įstaigoje lygiomis dalimis pedagogai ir administracija parenka ir sprendžia dėl tobulinimosi programų. 4% mokytojų tvirtina, kad beveik visais ar daugumoje atvejų sprendimus dėl pedagogų tobulinimosi priima įstaigos administracija ar vadovas. (90 diagrama)

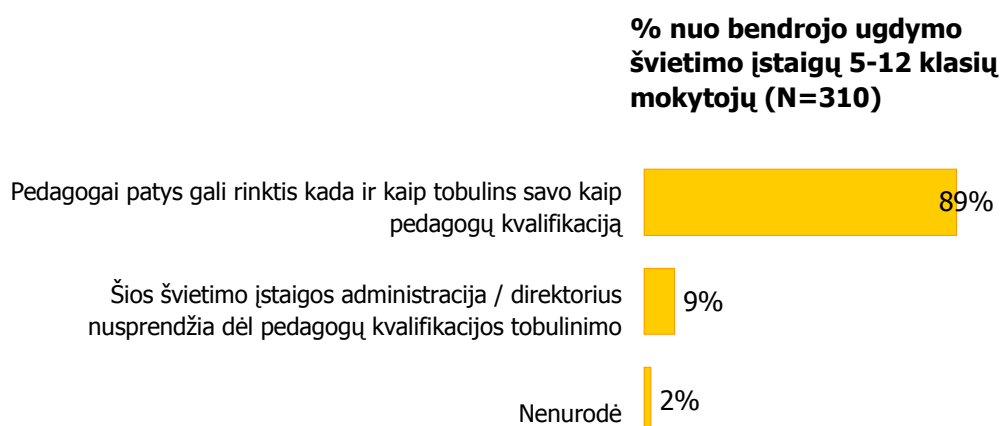
90 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą...

Devyni iš dešimties bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (89%) visgi tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje pedagogai gali patys rinktis kada ir kaip tobulins savo kvalifikaciją. 9% šio pogrupio pedagogų tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje administracija ar direktorius nusprendžia dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo. (91 diagrama)

Prisimenant mokytojų atsakymus apie paskutinio tobulinimosi renginio pasirinkimą, kur pusė mokytojų tvirtino, kad paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė įstaigos administracija ar vadovas (žr. 67 diagramą) ir kad vienu pagrindinių informacijos šaltinių apie tobulinimąsi taip pat yra švietimo įstaigos administracija ar vadovas (žr. 89 diagramą), o taip pat, kad beveik kas antras teigė, jog pasirinkimo procese dalyvauja administracija ar vadovas (žr. 90 diagramą) - galima daryti prielaidą, kad švietimo įstaigų, kuriose sprendimai dėl tobulinimosi renginių/programų priėmimo daromi mokyklos administracijos lygmenyje, gali būti ir daugiau, nei teigia (pripažįsta) patys mokytojai.

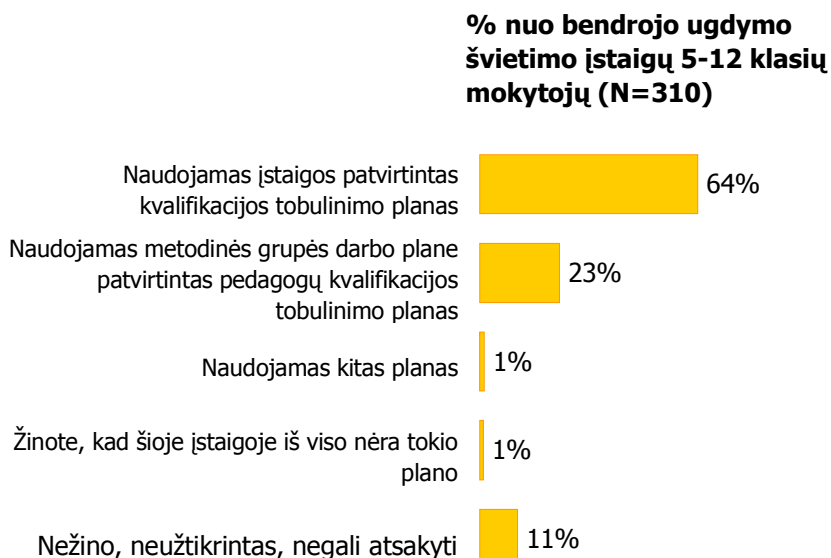
91 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją...

5.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas

Tyrimo duomenimis, beveik 2/3 bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (64%) teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas. Beveik penktadalis (23%) šio pogrupio mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas. 1% mokytojų žino, kad naudojamas kitas kvalifikacijos tobulinimo planas. Taip pat 1% mokytojų tvirtino, kad įstaigoje tokio plano iš viso nėra. (92 diagrama)

92 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?

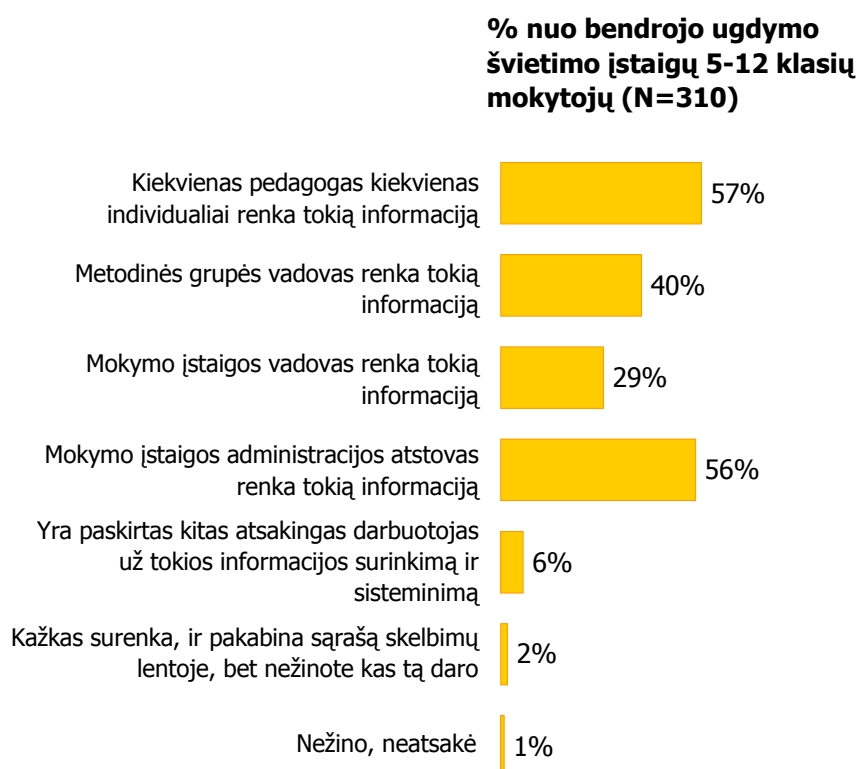

5.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas

Daugiau nei pusė 5-12 klasių mokytojų (57%) teigia, kad jų švietimo įstaigoje kiekvienas mokytojas individualiai renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes. Panaši dalis šio pogrupio mokytojų (56%) tvirtina, kad tokią informaciją renka mokymo įstaigos administracijos atstovas. (93 diagrama)

Keturi iš dešimties 5-12 klasių pedagogų (40%) sako, kad informaciją apie tobulinimą renka metodinės grupės vadovas. Šiek tiek rečiau minima, kad informaciją apie pedagogų tobulinimosi galimybes renka ir pats švietimo įstaigos vadovas (29%). 6% mokytojų sako, kad jų švietimo įstaigoje yra paskirtas kitas už šios informacijos surinkimą atsakingas darbuotojas. (93 diagrama)

93 Diagrama. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?

5.1.9. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

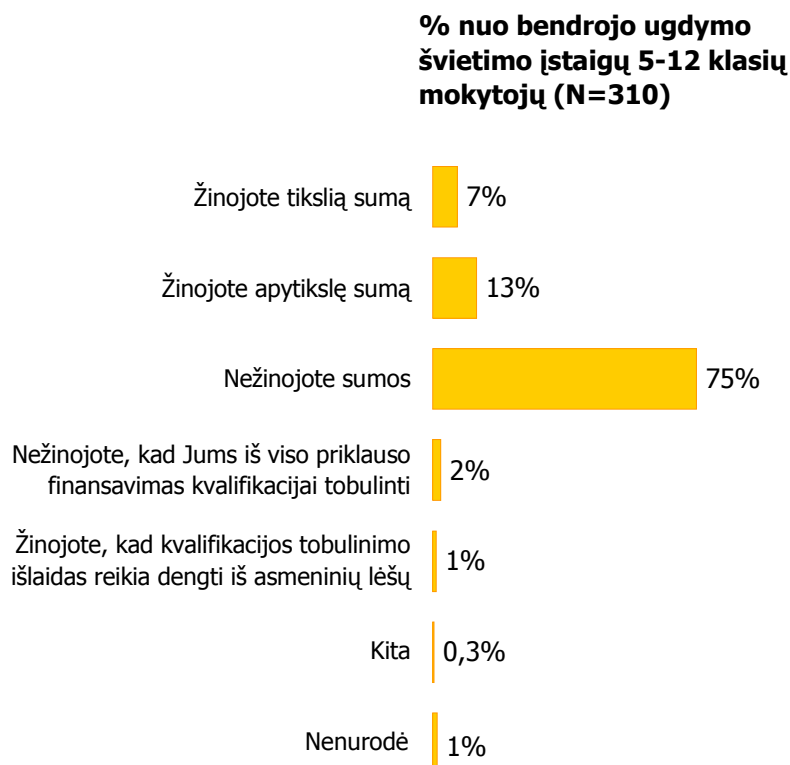
- Didesnė dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: trys iš keturių šio pogrupio mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Vienas iš penkių šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jiems tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams.
- Didžioji dauguma 5-12 klasių pedagogų (84%) tvirtina, kad dažniausiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje susirinkimų metu, tačiau tik beveik pusė (45%) šio pogrupio mokytojų nurodė, kad susirinkimų metu tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas. 38% pedagogų tvirtina, kad susirinkimų metu yra kalbama apie tobulinimo finansavimą, tačiau neįvardinant konkrečių mokytojams skiriamų sumų.

5.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iems metams

3/4 bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (75%) teigia nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Vienas iš penkių šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jo tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams (7% mokytojų žinojo tikslią sumą, 13% - apytikslę sumą). (94 diagrama)

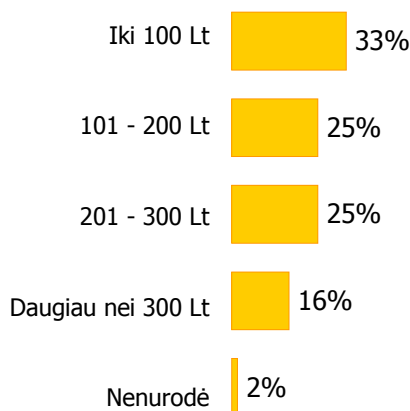
2% šio pogrupio mokytojų teigė iš viso nežinoję, kad jiems priklauso finansavimas kvalifikacijos tobulinimui. 1% mokytojų teigia galvoję, kad kvalifikacijos tobulinimo išlaidas turi padengti iš asmeninių lėšų. (94 diagrama)

94 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?

Atsakiusių, kad žinojo tikslią ar apytikslę sumą kvalifikacijos tobulinimui, buvo prašoma nurodyti šią sumą:

**% nuo bendrojo ugdymo
švietimo įstaigų 5-12 klasių
mokytojų, kurie žinojo tikslią
arba apytikslę sumą (N=61)**

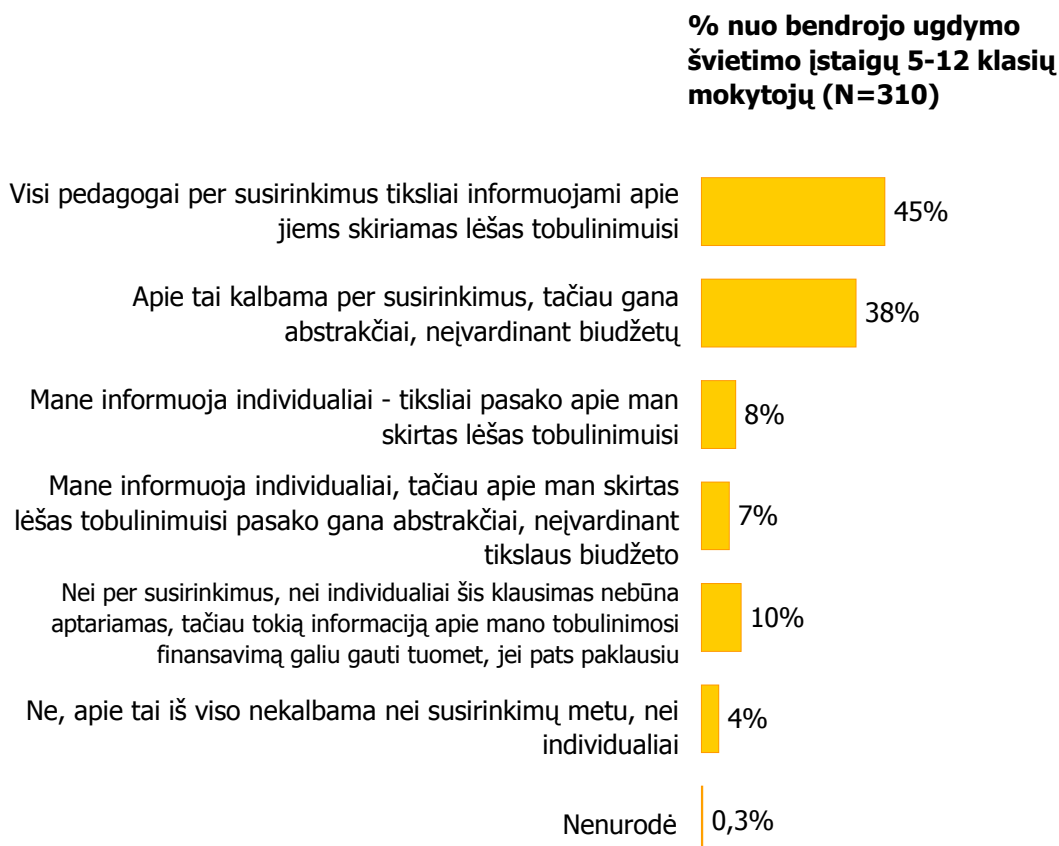

5.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą

Didžioji dauguma 5-12 klasių pedagogų (84%) tvirtina, kad dažniausiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje susirinkimų metu, tačiau tik beveik pusė (45%) šio pogrupio mokytojų nurodė, kad susirinkimų metu tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas. 38% pedagogų tvirtina, kad susirinkimų metu yra kalbama apie tobulinimo finansavimą, tačiau neįvardinant konkrečių mokytojams skiriamų sumų. (95 diagrama)

Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų apie tobulinimosi finansavimą būna informuojami individualiai. Kad apie mokytojų tobulinimuisi skiriamas lėšas švietimo įstaigoje iš viso nekalbama nei susirinkimų metu, nei individualiai, teigia 4% mokytojų. 10% pedagogų nurodė, kad nei per susirinkimus, nei individualiai šie klausimai nėra aptariami, tačiau pasiteiravus, informacija apie tobulinimosi finansavimo galimybes yra suteikiama. (95 diagrama)

95 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokyimo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?

5.1.10. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

- Dauguma bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų pageidauja, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.
- Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojams labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kiek daugiau nei kas antras mokytojas renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Ketvirtadalis šio pogrupio mokytojų labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.
- Kalbėdami apie dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas, daugiau nei pusė mokytojų (53%) vertina gerai arba labai gerai.

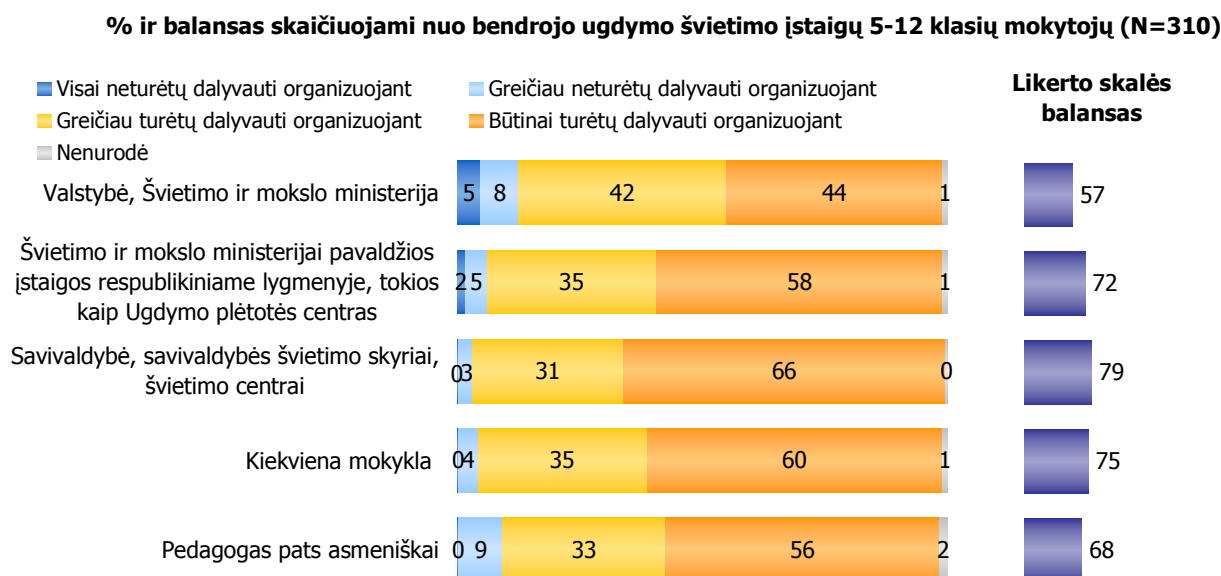
5.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą

Dauguma bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Šio pogrupio mokytojai labiausiai norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) dalyvautų savivaldybė, savivaldybės švietimo skyriai, švietimo centrai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 97% mokytojų). Antroje - trečioje vietose – kiekviena mokykla (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 95% mokytojų) bei švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžios įstaigos respublikiniame lygmenyje, tokios kaip Ugdymo plėtotės centras (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano po 93% mokytojų). (96 diagrama)

Tik kiek mažiau mokytojų norėtų, kad šiuose procesuose dalyvautų valstybė, Švietimo ir mokslo ministerija (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 86% mokytojų) bei kiekvienas pedagogas asmeniškai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 89% mokytojų). (96 diagrama)

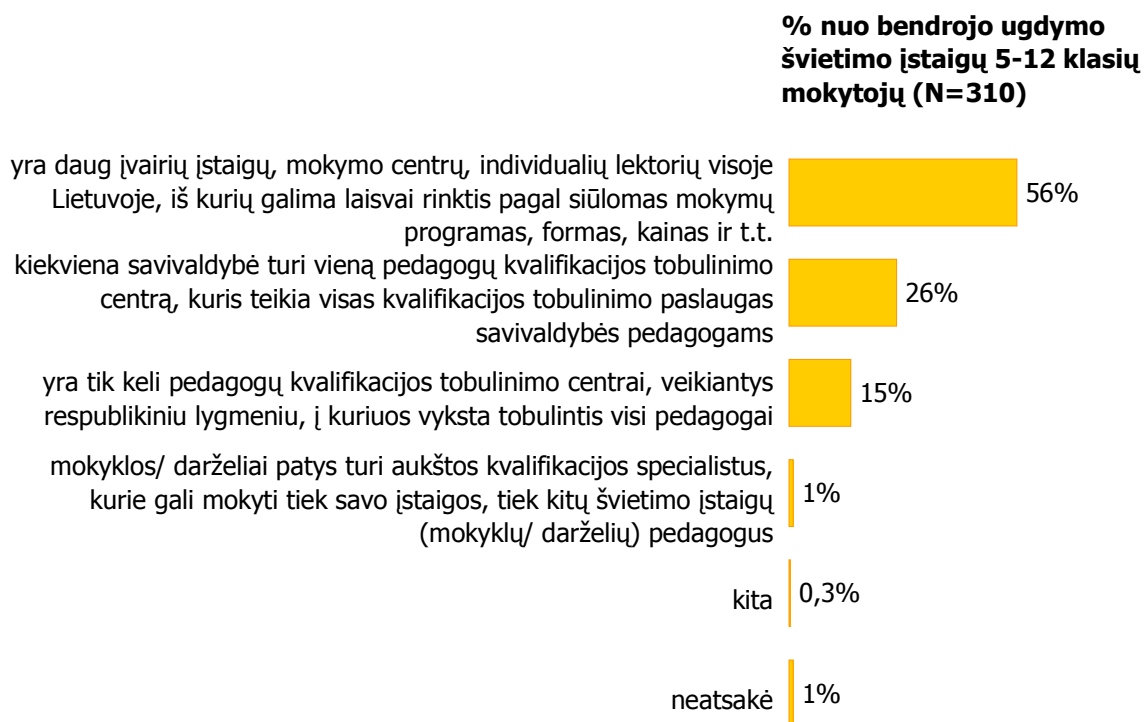
96 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir kokių laipsni turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?

5.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis

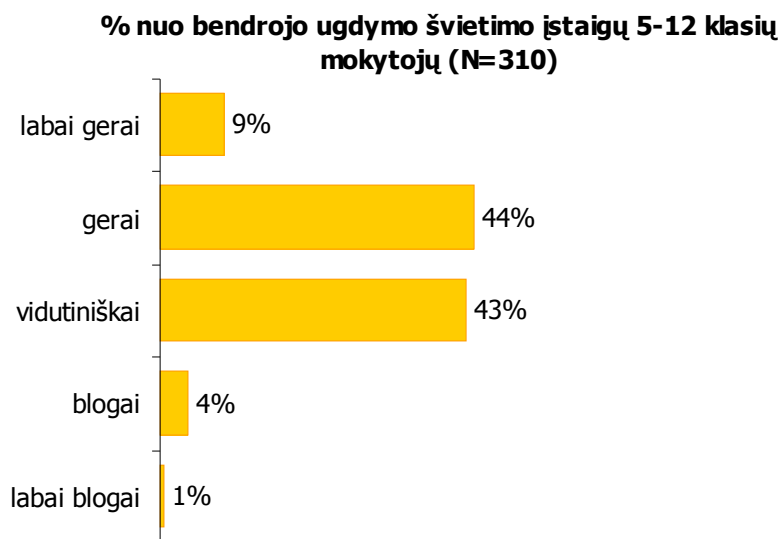
Kiek daugiau nei pusė 5-12 klasių pedagogų (56%) teigia, kad jam būtų priimtinesnis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Ketvirtadalis mokytojų (26%) labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams, 15% mokytojų pageidautų, kad būtų keli pedagogų kvalifikacijos centrai, veikiantys respublikiniu lygmeniu. (97 diagrama)

97 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?

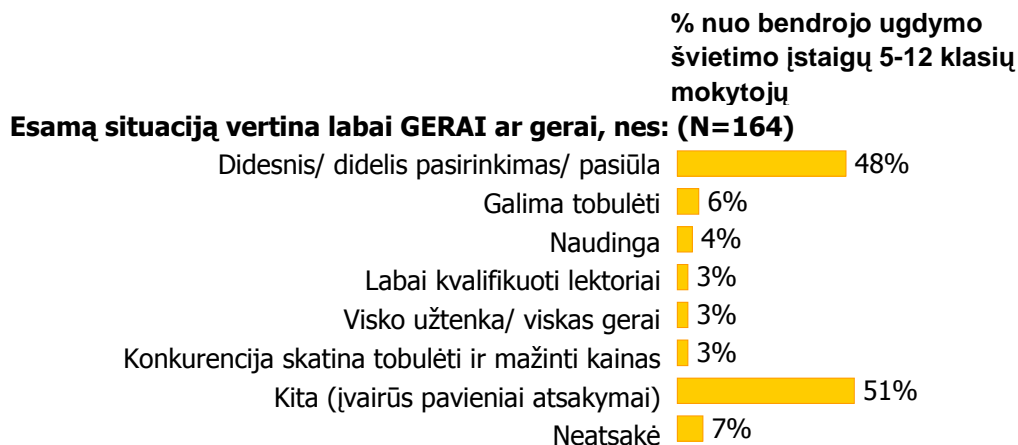
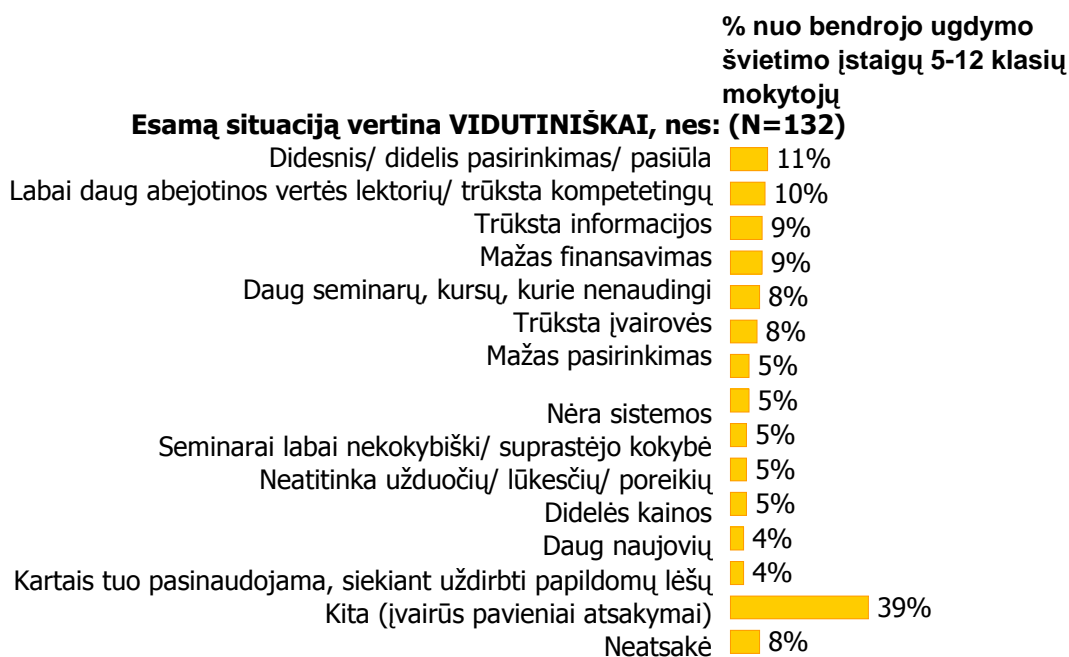
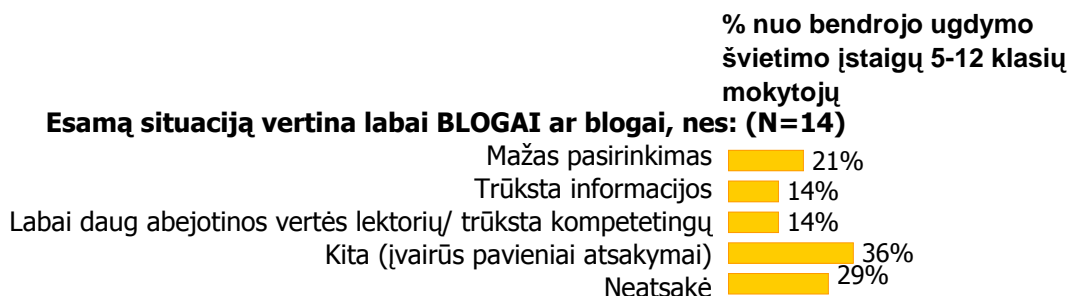
Kalbėdami apie dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas, daugiau nei pusė mokytojų (53%) vertina gerai arba labai gerai. Šią situaciją vidutiniškai vertina 43% 5-12 klasių mokytojų. Skeptiškai nusiteikusi nedidelė dalis pedagogų - situaciją blogai ar labai blogai vertina 5% šio pogrupio pedagogų. (98 diagrama)

98 Diagrama. *Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?*

Šiandieninę švietimo tobulinimosi situaciją gerai vertinančių 5-12 klasių mokytojų pagrindinis argumentas – didesnis pasirinkimas, platesnė tobulinimosi paslaugų pasiūla (48% mokytojų). (99 diagrama)

Vidutiniškai vertinantys situaciją išsakė abejones dėl (per) didelio pasirinkimo, (per) didelės pasiūlos (11%), lektorių kompetencijos trūkumo (10%), informacijos trūkumo (9%), finansavimo trūkumo (8%), įvairovės trūkumo (8%). (99 diagrama)

99 Diagrama. Kodėl taip vertinate?**Vertina gerai, nes:****Vertina vidutiniškai, nes:****Vertina blogai, nes:**

**Pastaba: dėl nedidelio respondentų, atsakiusių į šį klausimą skaičiaus, rekomenduojame atsakymų skirtumų nelaikyti reikšmingais.*

5.1.11. Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų persikvalifikavimas

- Didžioji dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (79%) nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. 8% 5-12 klasių mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 12% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. Tarp šio pogrupio mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo procesas yra tolygus: 44% pedagogų persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją iki 2000 metų; 47% - 2001-2010 metais.
- Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga.

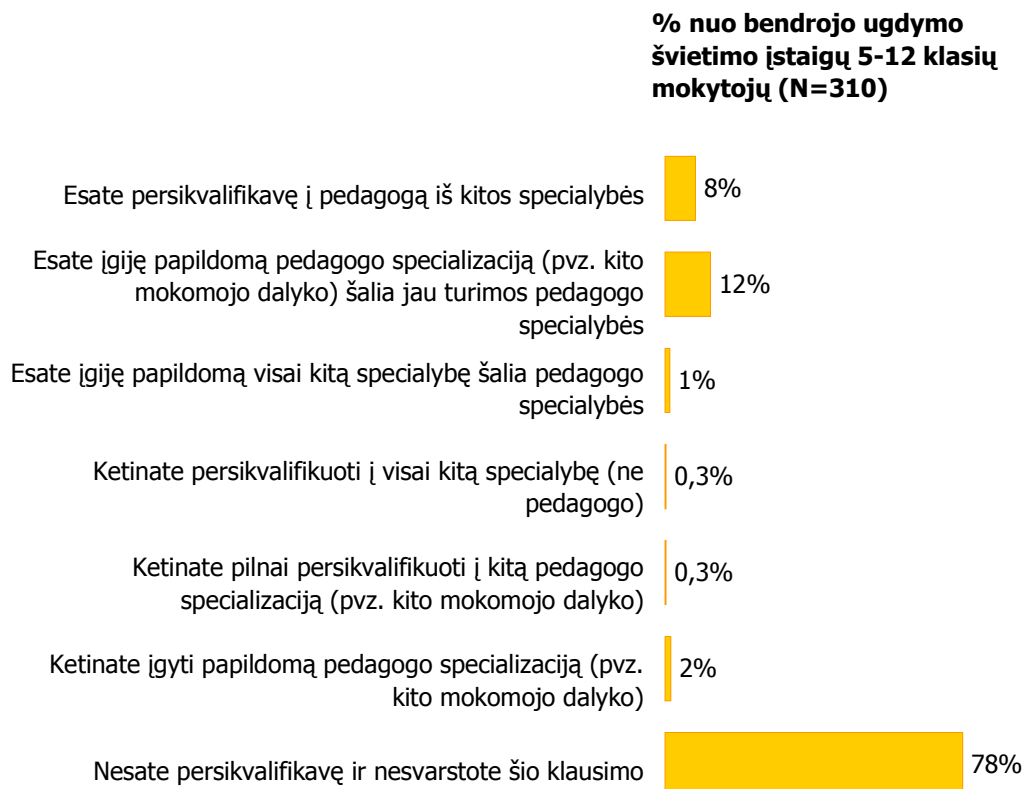
5.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas

Didžioji dalis bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje.

8% 5-12 klasių mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 12% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos, 1% - jau yra įgiję papildomą visai kitą specializaciją šalia pedagogo specialybės. 0,3% šios tikslinės grupės mokytojų ketina persikvalifikuoti į visai kitą specialybę (ne pedagogo), 0,3% - ketina pilnai persikvalifikuoti į kitą pedagogo specializaciją, 2% - ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją. 78% šio pogrupio mokytojų nėra persikvalifikavę ar įgiję papildomos pedagogo specializacijos ir šiuo metu nesvarsto persikvalifikavimo klausimo. (100 diagrama)

Dėl mažo ketinančių artimiausiu metu persikvalifikuoti ar įgyti papildomą pedagogo specializaciją skaičiaus, sudėtinga padaryti patikimas išvadas apie 5-12 klasių mokytojus pageidaujamas/ dominančias sritis. (100.1 diagrama)

100 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?

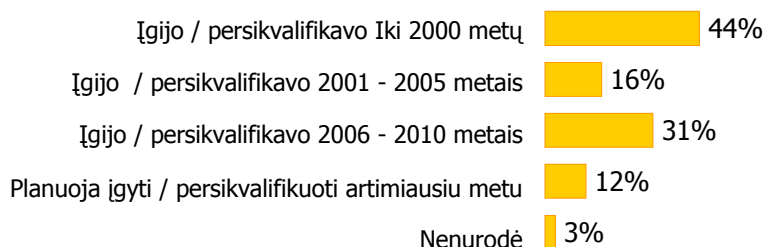
100.1. Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?

Sritis į kurią norėtų persikvalifikuoti, atsakymai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, kurie norėtų persikvalifikuoti į kitą pedagogą arba papildomai įgyti specializaciją (N=6)	N
Ekonomikos mokytojas	1
Antra užsienio kalba	1
Etikos mokytojas	1
Teatro edukologija	1
Istorija	1
Socialinė pedagogika	1

Tyrimo duomenimis, beveik pusė 5-12 klasių mokytojų (47%) persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją 2001-2010 metais, tuo tarpu 44% šio pogrupio mokytojų persikvalifikavo ar įgijo papildomą specializaciją iki 2000 metų. 12% šios tikslinės grupės mokytojų nurodė, kad planuoja įsigyti / persikvalifikuoti artimiausiu metu. (101 diagrama)

101 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:

% nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, kurie planuoja arba persikvalifikavo į kitą pedagogą arba papildomai planuoja įgyti arba įgijo specializaciją (N=68)

5.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimo galimybes

Dėl mažo ketinančių persikvalifikuoti ar įgyti papildomą kvalifikaciją šio pogrupio mokytojų skaičiaus, sudėtinga daryti statistiškai patikimas išvadas apie persikvalifikavimo galimybių informacijos pakankamumą ar trūkumą. Žvelgiant bendrai į 6 atsakiusių į šį klausimą respondentų skaičių, galima daryti prielaidą, kad informacijos apie persikvalifikavimo galimybes labiau trūksta, nei pakanka. (102 diagrama)

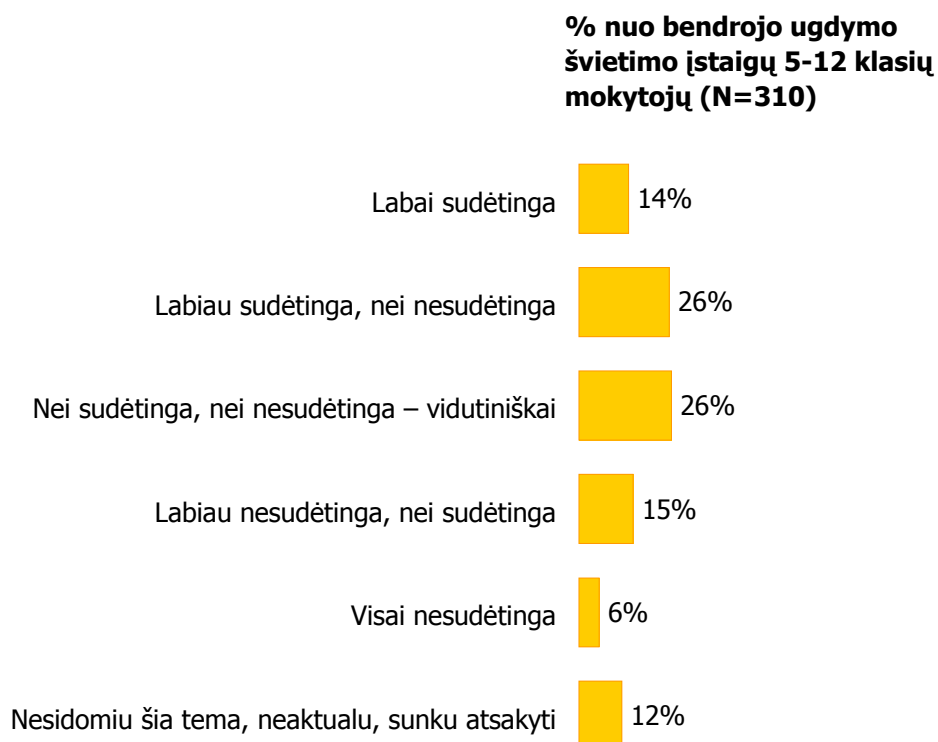
102 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?

Informacija apie persikvalifikavimą, atsakymai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, kurie norėtų persikvalifikuoti į kitą pedagogą arba papildomai įgyti specializaciją (N=6)	N
Žinote viską, turite visą reikiamą informaciją	1
Kažką žinote, tačiau ne viską	5

5.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas

Vertindami pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai, bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai nusiteikę labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“: kad šiuo metu Lietuvoje pedagogams persikvalifikuoti yra labai sudėtinga ar labiau sudėtinga, nei nesudėtinga teigia 40% 5-12 klasių mokytojų. Kad situacija yra vidutiniška – persikvalifikuoti nei sudėtinga, nei nesudėtinga – sako 26% pedagogų. Mažesnė šio pogrupio mokytojų dalis teigia, kad pedagogams persikvalifikuoti yra labiau nesudėtinga nei sudėtinga ar visiškai nesudėtinga - 21% mokytojų. (103 diagrama)

103 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?

5.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

- ✚ Renkantis vadovėlius švietimo įstaigoje, didžiausią vaidmenį pasirinkime vaidina dalyko mokytojai bei mokymo įstaigos metodiniai rateliai. Šio pogrupio mokytojų pasirinkimui greičiau svarbi ir mokymo įstaigos vadovo nuomonė.
- ✚ Analizuojant šiuo metu 5-12 klasių mokytojų naudojamų vadovėlių vertinimus, pirmiausia pastebima, kad nei vienu aspektu mokytojai neįvertina naudojamų vadovėlių kaip visiškai patenkinančių jų, pedagogų, ar mokinių poreikius. Vertinimo rezultatus galima interpretuoti teigiant, kad naudojami vadovėliai labiau, tačiau ne visiškai atitinka išvardintus aspektus.
- ✚ Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas yra pakankamai aukštas - nors vieną pedagogams skirtą interneto portalą žino didžioji dalis 5-12 klasių pedagogų. Tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS, virtuali mokymosi aplinka MOODLE. Virtuali mokymosi aplinka ATUTOR žinoma mažesnei daliai mokytojų. Tačiau reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - beveik per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalus E-Mokykla bei AIKOS, šiek tiek žemesni virtualių mokymosi aplinkų MOODLE ir ATUTOR vertinimo balai.
- ✚ Pagrindiniai pedagogams skirti portalai nėra pakankamai išnaudojami informuojant pedagogus apie tobulinimosi ar persikvalifikavimo galimybes: informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS, tačiau tokios informacijos pagrindiniuose portaluose ieško kur kas mažesnę dalis mokytojų nei juose lankosi.

5.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje

Beveik du iš trijų 5-12 klasių mokytojų (65%) tvirtina, kad sprendimą dėl vadovėlių pasirinkimo priima dalyko mokytojai. Antroje vietoje pagal svarbą yra švietimo įstaigos metodiniai rateliai – vienas iš šešių šio pogrupio pedagogų (60%) teigia, kad ir jie priima sprendimus dėl mokymo medžiagos, vadovėlių pasirinkimo.

Kad sprendimus dėl vadovėlių pasirinkimo priima švietimo įstaigos vadovas nurodo penktadalis 5-12 klasių mokytojų (19%). Kiek rečiau sprendimus dėl vadovėlių priima mokymo įstaigos taryba (12% mokytojų) bei įstaigos bibliotekininkas (10% mokytojų). (104 diagrama)

104 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?

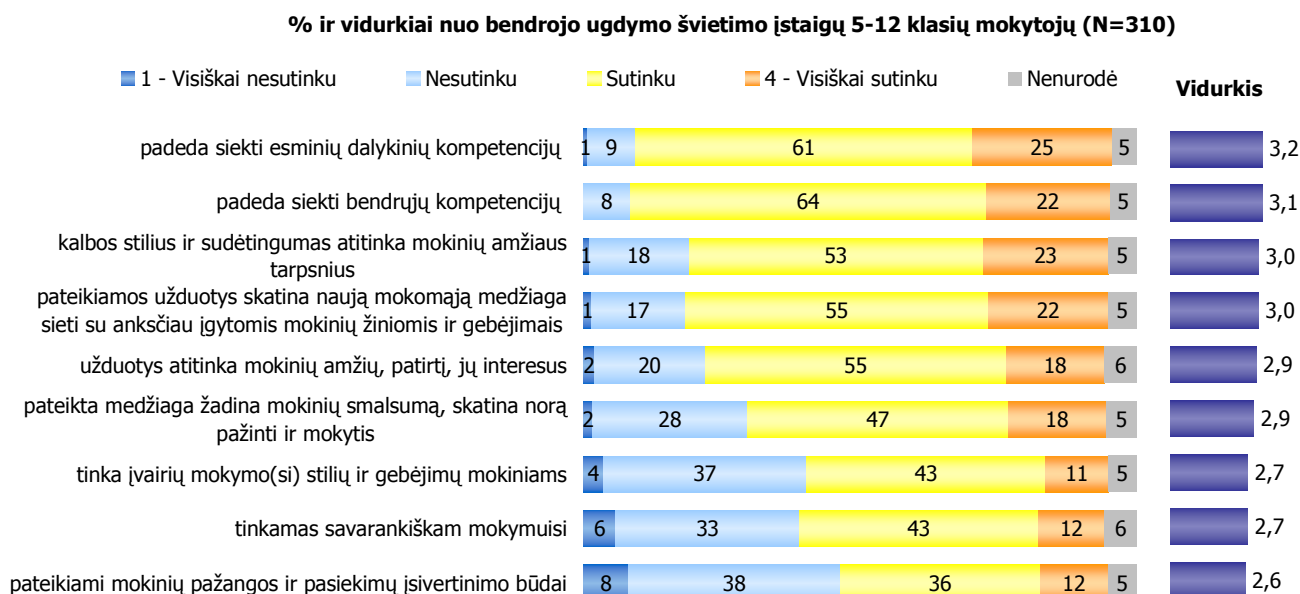
Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai teigia, kad, rinkdamiesi vadovėlius, jie pirmiausia naudojami Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašu (63%) bei tariausi su kitais to paties dalyko mokytojais (55%). Kiek rečiau mini, kad rinkdamiesi vadovėlius, tariausi su mokyklos administracija (35%), atsižvelgia ar prie vadovėlių yra parengtos ir kitos mokomosios priemonės (31%), vadovaujasi leidyklų rengiamuose pristatymuose apie vadovėlius gauta informacija (31%), skaito leidyklų bukletus bei jų pateikiamą informaciją internete (28%), tariausi su bibliotekininku (26%). 22% šio pogrupio pedagogų tvirtina, kad atsižvelgia į vadovėlio kainą, 18% - renkasi leidyklos išleistus tos pačios serijos vadovėlius. (105 diagrama)

105 Diagrama. Rinkdamasis vadovėlius įprastai Jūs:

Analizuojant šiuo metu 5-12 klasių mokytojų naudojamų vadovėlių vertinimus, pirmiausia pastebima, kad nei vienu aspektu mokytojai neįvertina naudojamų vadovėlių kaip visiškai patenkinančių jų, pedagogų, ar mokinių poreikius. Vertinimo rezultatus galima interpretuoti teigiant, kad naudojami vadovėliai labiau, tačiau ne visiškai atitinka išvardintus aspektus. Šio pogrupio mokytojai labiausiai linkę sutikti su teiginiais, kad šiuo metu jų naudojami vadovėliai padeda siekti esminių dalykinių kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 86% mokytojų), bendrųjų kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 86% mokytojų), kalbos stilius ir sudėtingumas atitinka mokinių amžiaus tarpsnius (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 76% mokytojų), pateiktos užduotys skatina naują mokomąją medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinio žiniomis ir gebėjimais (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 77% mokytojų), užduotys atitinka mokinių amžių, patirtį, jų interesus (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 73% mokytojų), pateikta medžiaga žadina mokinių smalsumą ir skatina norą mokytis (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 65% mokytojų), pateikta naudojami vadovėliai tinka įvairių mokymosi stilių ir gebėjimų mokiniams (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 54% mokytojų), tinkami savarankiškam mokymuisi (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 55% mokytojų). (106 diagrama)

Beveik pusė 5-12 klasių mokytojų (46%) visiškai nesutinka arba nesutinka su teiginiu, kad pateikiami mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdai. Panaši dalis pedagogų (48%) su šiuo teiginiu sutinka ar visiškai sutinka. (106 diagrama)

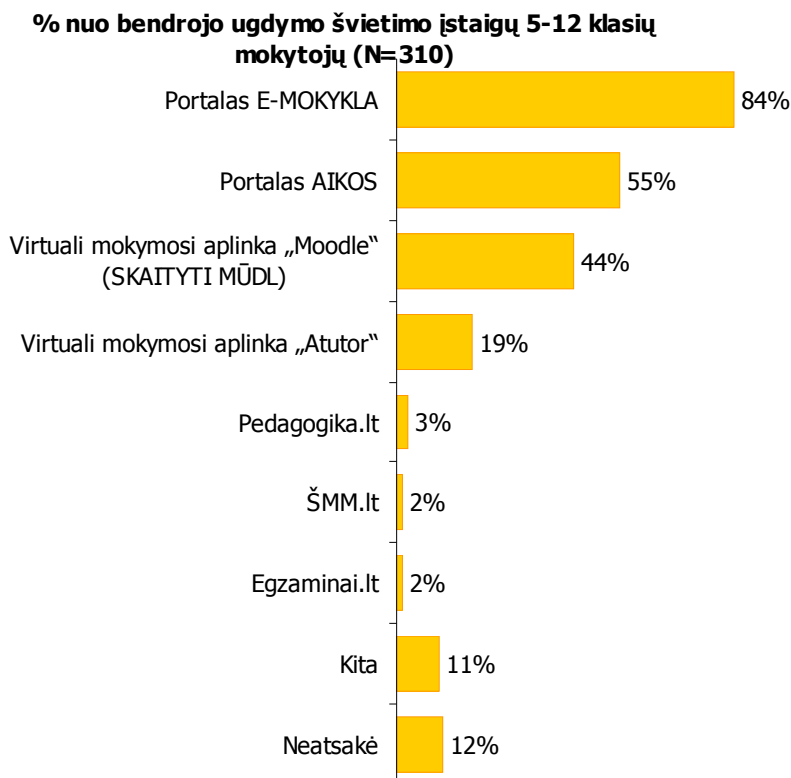
106 Diagrama. Įvertinkite vadovėlius (jų kompleksus), iš kurių mokote mokinius:

5.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas

Pedagogams skirtų interneto portalų žinomumas tarp bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų yra pakankamai aukštas: žinantys nors vieną portalą nurodė 88% mokytojų (nežino, negalėjo atsakyti – 12% mokytojų). Žinomiausias interneto portalas – E-Mokykla – jį žino dauguma šio pogrupio mokytojų (84%). Portalą AIKOS žino daugiau nei pusė (55%) 5-12 klasių mokytojų, virtualią mokymosi aplinką „Moodle“ žino 44% mokytojų. Virtualią mokymosi aplinką „Atutor“ žino kur kas mažiau – tik penktadalis (19%) šio pogrupio mokytojų. (107 diagrama)

107 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?

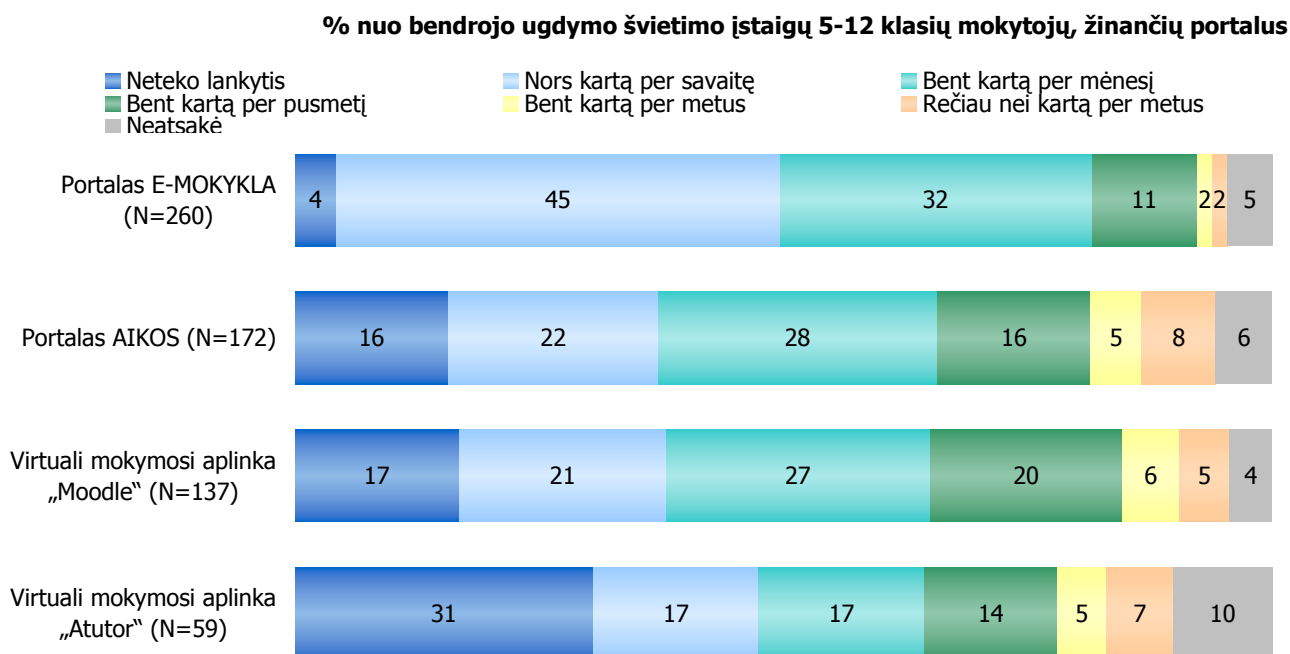
Pastebima, kad kuo didesnis yra portalo žinomumas, tuo intensyvesnis ir jo lankomumas. Geriausiai žinomas pedagogams skirtas portalas E-Mokykla sulaukia ir daugiausiai apsilankančiųjų: 91% 5-12 klasių mokytojų, žinančių šį portalą, yra bent kartą apsilankę šiame interneto portale; nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 45% pedagogų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 32% pedagogų. (108 diagrama)

Portale AIKOS yra lankęsi 78% 5-12 klasių mokytojų, žinančių šį portalą; tačiau reguliariai besilankančių šiame portale dalis yra mažesnė: nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 22% pedagogų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 28% pedagogų.

Portale MOODLE yra lankęsi 79% 5-12 klasių mokytojų, žinančių šį portalą; reguliariai besilankančių šiame portale dalis yra panaši, kaip ir besilankančių portale AIKOS: nors kartą per savaitę portale MOODLE apsilanko 21% pedagogų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 27% pedagogų.

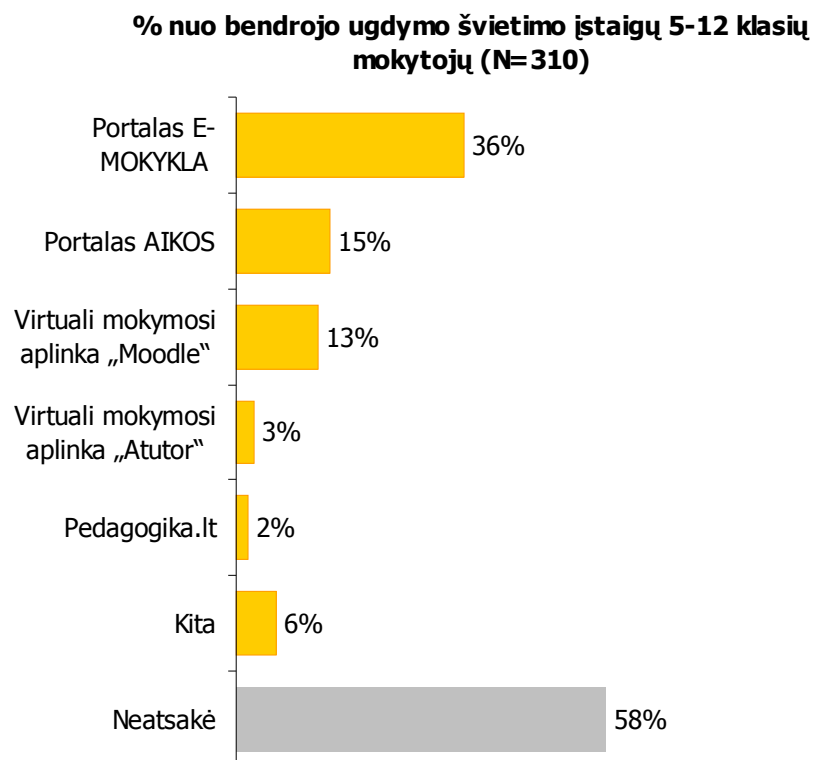
Dar mažiau šio pogrupio mokytojų yra lankęsi virtualioje mokymosi aplinkoje ATUTOR: tarp žinančių šį portalą nors kartą į jį „užsukę“ buvo 59% 5-12 klasių mokytojų: nors kartą per savaitę portale ATUTOR apsilanko 17% pedagogų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 17% pedagogų. (108 diagrama)

108 Diagrama. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojotės?

Tyrimo duomenimis, 42% 5-12 klasių mokytojų teigia ieškantys informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ar/ ir persikvalifikavimo galimybes pedagogams skirtuose portaluose. Dažniausiai tokios informacijos ieškome tuose portaluose, kuriuose ir lankomasi – E-Mokykla (36% mokytojų), portale AIKOS (15% mokytojų), virtualioje aplinkoje MOODLE (13% mokytojų). 3% šio pogrupio pedagogų informacijos apie tobulinimosi/ persikvalifikavimo galimybes ieško portale virtualioje aplinkoje ATUTOR, 2% - svetainėje www.pedagogika.lt. (109 diagrama)

109 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?

Paprašius įvertinti mokytojams žinomus portalus informatyvumo, naudojimosi patogumo, pateikiamos informacijos naudingumo pedagogams bei papildomos medžiagos/ informacijos pasiūlos aspektais, pastebima, kad visi pagrindiniai portalai vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Šio pogrupio mokytojai geriausiai visais aspektais vertina portalą E-Mokykla, antroje vietoje pagal vertinimo palankumą yra portalas AIKOS. Šiek tiek prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR. (110 diagrama)

110 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?

vidurkiai nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų, žinančių portalus	N	<table border="0" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Tinklapio/ portalo informatyvumas</td> <td>Patogumas naudotis</td> <td>Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams</td> <td>Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla</td> </tr> </table>				Tinklapio/ portalo informatyvumas	Patogumas naudotis	Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams	Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla
		Tinklapio/ portalo informatyvumas	Patogumas naudotis	Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams	Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla				
Portalas AIKOS	172	4,1	4,2	4,1	4,0				
Portalas E-MOKYKLA	260	4,3	4,3	4,3	4,1				
Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“	137	3,9	3,9	3,9	3,9				
Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	59	3,6	3,8	3,9	3,7				

6.1. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų tyrimo rezultatai

6.1.0. Santrauka

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai taip pat aktyviai kaip priešmokyklinio, pradinio ugdymo ir bendrojo vidurinio lavinimo 5-12 klasių mokytojai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose.

Panašiai devyni iš dešimties (93%) tyrime dalyvavę neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 64% Lietuvos neformaliojo vaikų švietimo mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 29% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais ir 6% - 2009 metais ar anksčiau, o 1% teigia, kad jiems niekada neteko tobulinti kvalifikacijos

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šios grupės mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent tris kartus per metus (ir šis rodiklis yra mažesnis, lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojais, kurie tobulinasi vidutiniškai kartą per ketvirtį), vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 98% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo beveik devyni iš dešimties (88%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 17% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo 8% šio pogrupio mokytojų.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys ne tokios populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojams, kaip ir anksčiau tirtų pogrupių mokytojams, savišvieta taip pat nėra „norma“ – per 2010 metus tik kas antras mokytojas teigia tobulinęsis savišvietos būdu. Mažiau populiarūs ir tęstiniai mokymai, nuotolinis mokymasis bei stažuotės. Tarp populiariausių – profesinių ir specialiųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/ rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/ rajone. Skirtingai nuo priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų, šie mokytojai dažniau tobulinasi kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose/ rajonuose bei kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

Ir neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis pilnai atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, beveik pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, kiek mažesnė dalis – specialiąsias kompetencijas, tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, panašiai kas antras mokytojas rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė šiek tiek trumpesnė (vidutiniškai apie 12 valandų, o kaimuose dirbančių – apie 10 valandų), lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pogrupių mokytojų paskutinio pasirinkto renginio trukme (vidutiniškai apie 13-15 valandų). Apie pusė mokytojų rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone, kas ketvirtas mokytojas rinkosi tobulinimosi renginius kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste/ rajone, dar mažesnė dalis - regioninius švietimo centrus bei kitas tobulinimo paslaugas teikiančias įstaigas kituose Lietuvos miestuose. Skirtingai nei priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai vertindami neišskiria vietinių tobulinimosi renginių, tačiau neformaliojo švietimo mokytojai gana gerai vertina universitetų švietimo centrų tobulinimosi renginius – pirmiausia, šių centrų tobulinimo renginiai geriau atitinka neformaliojo švietimo mokytojų asmeninius lūkesčius tobulinimuisi. Didžioji dalis mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustą tobulinimosi programą.

Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, dviem iš penkių atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius, tik kas trečias šios grupės mokytojas teigia informaciją apie renginį susiradęs pats.

Kiek daugiau nei trečdalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia, kad šis tobulinimo renginys buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Ir šis rodiklis yra mažesnis, lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų (kiek mažiau nei pusė šio pogrupio mokytojų teigė gavę finansavimą paskutiniam tobulinimuisi iš mokinio krepšelio) bei su bendrojo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (teigusiu, kad apie 60% paskutinio tobulinimosi atvejų buvo apmokėta iš švietimo įstaigos lėšų) atsakymais. Vienas iš keturių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų įsitikinęs, kad paskutinis tobulinimosi renginys buvo nemokamas. Panašiai kas aštuntas neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas tvirtino, kad už paskutinį tobulinimąsi (pilnai ar iš dalies) sumokėjo iš savo asmeninių lėšų. Vienas iš devynių – iš viso nežinojo, iš kokių lėšų apmokėtas jų paskutinis tobulinimosi renginys.

Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, kaip ir kitų tirtų tikslinių grupių mokytojai, geriausiai vertino lektorių/ vedantįjį, renginio vietą, renginio aplinką bei renginio turinį. Tarp blogiau įvertintų aspektų – atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams, prasčiausiai vertinama paskutinio tobulinimosi renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taip pat neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams mažiau patiko renginio kaina. Šios grupės mokytojai atitikimo asmeniniams tobulinimosi poreikiams aspektu bene geriausiai vertina universitetų švietimo centrų pedagogų tobulinimo renginius.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui

Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodų, ugdymo turinio, ugdymo tikslų bei mokymosi motyvacijos tobulinimą. Nors nemaža dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tobulinasi ir kitose švietimo sistemos ir mokyklos srityse, tačiau didžioji dalis šių sričių tobulinimosi renginių nepatenka į naudingiausių sąrašą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinosi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – savišvieta, konferencijos, edukacinės išvykos, tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausią tobulinimosi formą įvardino tik 6% šios grupės mokytojų. Mažai šios tirtos grupės mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Skirtingai nei priešmokyklinio ir pradinio ugdymo

mokytojai – neformaliojo vaikų švietimo pedagogai labiau naudingomis laiko specialiąsias kompetencijas. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis – vėlgi išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba. Skirtingai nei kitų tirtų pogrupių mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai panašiai naudingais laiko ir tobulinimąsi kitose Lietuvos vietovėse: kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose bei kitose institucijose Lietuvoje, teikiančiose švietimo sistemos darbuotojams kvalifikacijos tobulinimo pagalbą.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų ketinimuose, kaip ir priešmokyklinio, pradinio ugdymo bei bendrojo lavinimo 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose, tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse (pedagoginės sistemos), tomis pačiomis formomis (seminaruose, kursuose), tose pačiose vietose (tuose pačiuose ar kituose Lietuvos miestuose) bei ugdyti tas pačias kompetencijas (daugiausia - profesines). Įvertinant šio pogrupio mokytojų ketinimus tobulintis artimiausiu metu – labai ryškių pokyčių taip pat nenumatoma. Pastebima, kad kaimo vietovėse dirbantys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis konferencijose, mažesniame mieste/ rajono centre dirbantys mokytojai dar labiau linkę rinktis seminarus, o trijų didmiesčių ir apskričių centrų neformaliojo švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis stažuotėse. Sąlyginai daugiau neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų (lyginant su kitų tirtų grupių mokytojais) norėtų išvykti tobulintis į užsienio šalis. Iš kitų tirtų mokytojų grupių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai išsiskiria noru artimiausiu metu vykti tobulintis į užsienio šalį – kas trečias šios grupės mokytojas jau ateinančiais mokslo metais pirmuoju pasirinkimu rinktųsi tobulinimąsi užsienyje.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria vidutiniškai 41 valandą. Savišvietai šie mokytojai teigia skiriantys beveik 4 kartus daugiau laiko - per metus vidutiniškai 161 valandą. Daugiausia laiko savišvietai skiria 3 Lietuvos didmiesčių mokytojai – vidutiniškai apie 183 valandas. Šio pogrupio mokytojai norėtų ir galėtų skirti tobulinimuisi ne savišvietos būdu apie 35% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu skirtų apie 10% daugiau valandų per metus daugiau, nei skiria šiuo metu. Dar daugiau valandų tobulinimuisi neskaitant savišvietos sutinka skirti mažesniuose miestuose bei rajonų centruose dirbantys mokytojai bei mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai. Sumažinti valandų skaičių tobulinimuisi neskaitant savišvietos norėtų 3 Lietuvos didmiesčių mokytojai ir vyr. mokytojo bei mokytojo metodininko kvalifikacines kategorijas turintys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai.

Labiausiai neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Taip pat sąlyginai nemaža dalis pasigenda švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planų, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių turinio bei formų įvairovės. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksmus neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės arba didesnio atlygio galimybės - bendrai įvardino kas aštuntas šio pogrupio mokytojas.

Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakoiantys kriterijai: renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas, taikomi darbo metodai, renginio turinys, vedantysis – tačiau paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė ir neformaliojo vaikų švietimo mokytojų keliamus svarbiausius kriterijus.

Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams

Kaip ir priešmokyklinio bei pradinio ugdymo, o taip pat bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai jaučia informacijos apie tobulinimąsi trūkumą: labiausiai pasigendama informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą bei bendrą pedagogų tobulinimosi situaciją Lietuvoje, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų

formą, turinį, sritis).

Pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai, internetas (bendrai) bei švietimo centrų pateikiama informacija (pastarąjį informacijos apie tobulinimąsi šaltinį neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai nurodo dažniau nei kitų grupių mokytojai). Kur kas mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnė dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos sklaidai.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

Ir tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų beveik kas antras teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmimo aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.

Daugumoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: pusė mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, penktadalis mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.

Tik kiek daugiau nei pusė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia švietimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

Didesnė dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: panašiai du iš trijų šio pogrupio mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Kas septintas-aštuntas šio pogrupio mokytojas atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jiems tobulinimui skirtą sumą 2010 metams. Panaši dalis teigia žinojusi, kad tobulinimosi išlaidas turi apmokėti iš asmeninių lėšų.

Dauguma neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tvirtina, kad per susirinkimus arba individualiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje. Du-tris kartus daugiau neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, lyginant su kitų tirtų grupių mokytojais, tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje mokytojai iš viso nėra informuojami jų tobulinimosi finansavimo klausimais.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, kaip ir kitų grupių mokytojai, pasisako už įsitraukimą visuose lygmenyse organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo procesus (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojams taip pat labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kas antras mokytojas renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Kas penktas mokytojas labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų persikvalifikavimas

Didžioji dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. Tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos

kvalifikacijos įgijimo ryškesni procesai pastebimi iki 2010 metų (kaip ir tarp pradinio ugdymo mokytojų). Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, vėlgi kaip ir kitų grupių mokytojai, pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga.

Mokomosios medžiagos įtaka neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

Skirtingai nei kitose mokytojų grupėse, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai mokymui skirtą medžiagą (vadovėlius) dažniau renkasi patys. Mažesnė šios grupės mokytojų dalis nurodo, kad vadovėlių pasirinkime dalyvauja ir mokyklos administracija, metodiniai rateliai, kolegos pedagogai. Šio grupės mokytojai dažniau vadovaujasi patvirtintu vadovėlių sąrašu ir rečiau - administracijos nurodymais bei kolegų patarimais.

Kiek didesnė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis pastebi, kad naudojami vadovėliai (jų komplektai) netenkina mokytojų ir mokinių poreikių šiais aspektais – kalbos stiliumi atitinkamiems mokinių amžiaus tarpsniams, tinkamumo savarankiškam mokymuisi bei pateikiamais mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdais.

Pastebima, kad pedagogams skirtų interneto portalų žinomumas tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų yra žemesnis, lyginant su kitų tirtų mokytojų grupėmis – 60% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų žino nors vieną portalą (tuo tarpu tarp kitų grupių mokytojų – šis rodiklis siekia apie 70-90%). Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas ir šioje mokytojų grupėje išlieka panašus: tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS. Virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE žinomos mažesnei daliai mokytojų. Tačiau reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - daugiau nei per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Tad dar rimtesnė problema – yra šių tinklapių reguliarius lankomumas. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalą E-Mokykla. Panašiai gerai vertinamas ir portalas AIKOS. Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR.

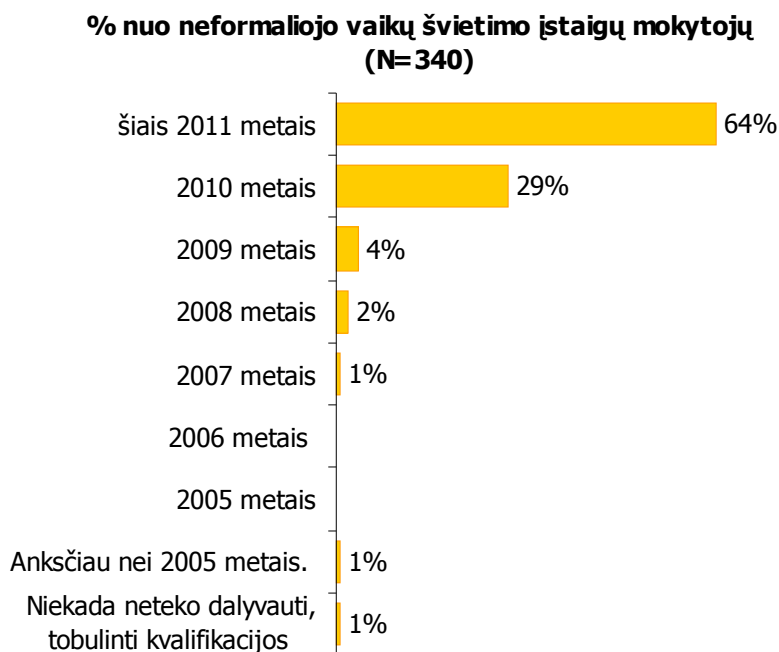
Sąlyginai nedidelė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis ieško informacijos apie tobulinimosi galimybes pedagogams skirtuose portaluose. Pastebima, kad informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS – dar reikėtų išnaudoti šių portalų galimybes suteikti mokytojams ieškomos informacijos apie tobulinimąsi.

6.1.1. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų bendroji kvalifikacijos tobulinimo patirtis

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai taip pat aktyviai kaip priešmokyklinio, pradinio ugdymo ir bendrojo vidurinio lavinimo 5-12 klasių mokytojai dalyvauja pedagogų tobulinimosi programose.

Panašiai devyni iš dešimties (93%) tyrime dalyvavę neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogai yra tobulinę savo kvalifikaciją 2010 ir 2011 metais. 64% Lietuvos neformaliojo vaikų švietimo mokytojų paskutinį kartą tobulinosi per pirmus trejus 2011 metų mėnesius, 29% - paskutinį kartą tobulinosi 2010 metais ir 6% - 2009 metais ar anksčiau, o 1% teigia, kad jiems niekada neteko tobulinti kvalifikacijos. (111 diagrama)

111 Diagrama. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiame nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje?

6.1.2. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

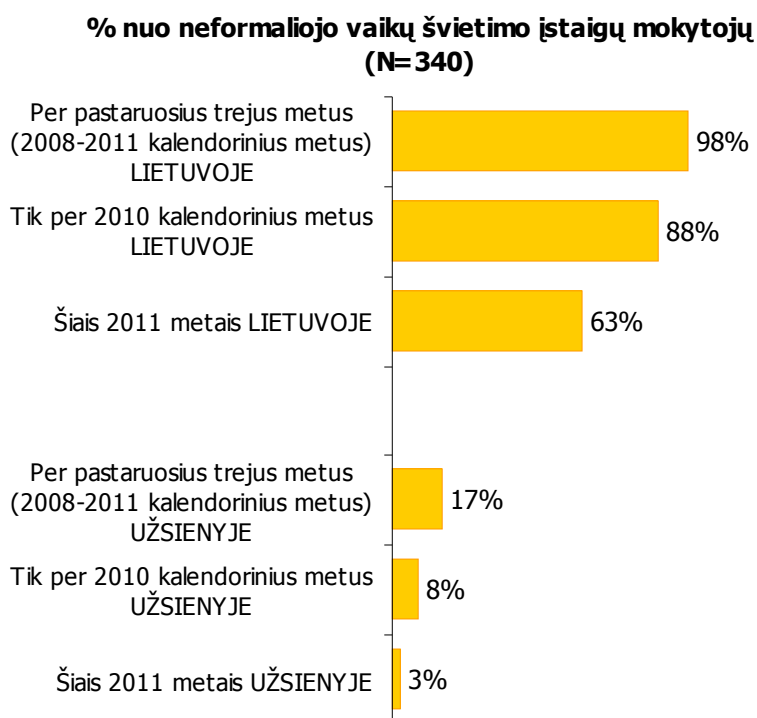
Per paskutinius trejus kalendorinius metus faktiškai visi neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai yra tobulinę savo kvalifikaciją. Lietuvoje tobulinimosi programose šios grupės mokytojai vidutiniškai dalyvauja bent tris kartus per metus (ir šis rodiklis yra mažesnis, lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojais, kurie tobulinasi vidutiniškai kartą per ketvirtį), vykstantys tobulintis į užsienio šalis – ten tobulinasi bent kartą per metus.

6.1.2.1 Kvalifikacijos tobulinimo mastas Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **Lietuvoje** dalyvavo 98% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose Lietuvoje dalyvavo beveik devyni iš dešimties (88%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai. (112 diagrama).

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose **užsienio šalyse** dalyvavo 17% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Vien per praėjusius 2010-uosius kalendorinius metus pedagogų tobulinimosi programose užsienyje dalyvavo 8% šio pogrupio mokytojų. (112 diagrama).

112 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?

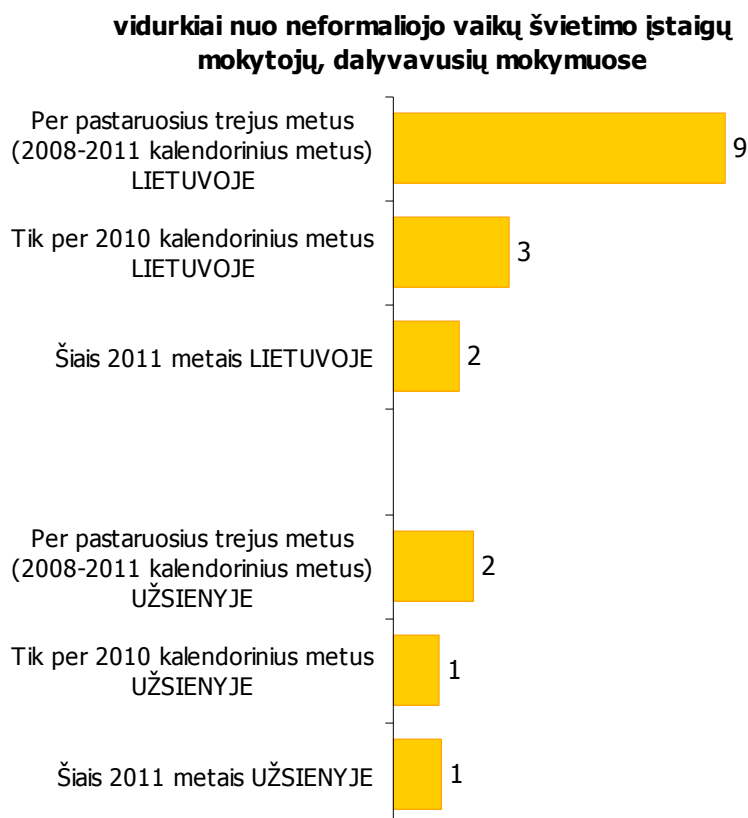

6.1.2.2 Kvalifikacijos tobulinimo dažnis Lietuvoje ir užsienyje 2008-2011 metais

Paklausus, kiek kartų per apibrėžtą laikotarpį mokytojams teko dalyvauti pedagogų tobulinimosi renginiuose, pastebima, kad Lietuvoje tobulinimosi renginiuose neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dalyvauja vidutiniškai tris kartus per metus: Lietuvoje tobulinasi vidutiniškai 9 kartus per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais); vien per 2010 metus – vidutiniškai 3 kartus. (113 diagrama)

Vykstantys tobulintis į užsienio šalis, vidutiniškai užsienyje tobulinasi 1 kartą per metus. (113 diagrama)

113 Diagrama. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje?

6.1.3. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo patirtis 2008-2011 metais

Per paskutinius trejus kalendorinius metus priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai dažniau tobulinasi įvairiose pedagoginės sistemos srityse; švietimo ir mokyklos sritys ne tokios populiarios tarp besitobulinančių pedagogų. Populiariausios tobulinimosi formos - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojams, kaip ir anksčiau tirtų pogrupių mokytojams, savišvieta taip pat nėra „norma“ – per 2010 metus tik kas antras mokytojas teigia tobulinęsis savišvietos būdu. Mažiau populiarūs ir tęstiniai mokymai, nuotolinis mokymasis bei stažuotės. Tarp populiariausių – profesinių ir specialiųjų kompetencijų ugdymas. Didžioji dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų tobulinasi neišvykdami iš savo miesto/ rajono – renkasi tobulinimosi renginius, vykstančius savo įstaigoje ar kitoje švietimo įstaigoje, esančioje tame pačiame mieste/ rajone. Skirtingai nuo priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų, šie mokytojai dažniau tobulinasi kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose/ rajonuose bei kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje.

6.1.3.1 Kvalifikacijos tobulinimo sritys

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau minėjo, kad tobulinosi pedagoginių sistemų srityje: dažniau minėjo tobulinęsi ugdymo metodų (2008-2011 m. – 70%, vien 2010 m. – 55%) bei ugdymo turinio (2008-2011 m. – 50%, vien 2010 m. – 38%) srityse, tobulinosi mokymo motyvacijos (2008-2011 m. – 47%, vien 2010 m. – 33%) bei ugdymo tikslų (2008-2011 m. – 43%, vien 2010 m. – 28%) srityse. (114 diagrama)

Tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų pasirenkamų kvalifikacijos tobulinimo sričių – ir švietimo sistema: šios grupės mokytojai dažniau minėjo tobulinęsi mokytojų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (2008-2011 m. – 37%, vien 2010 m. – 23%), švietimo sistemos ugdymo turinio renginiuose (2008-2011 m. – 29%, vien 2010 m. – 19%). (114 diagrama)

114 Diagrama. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

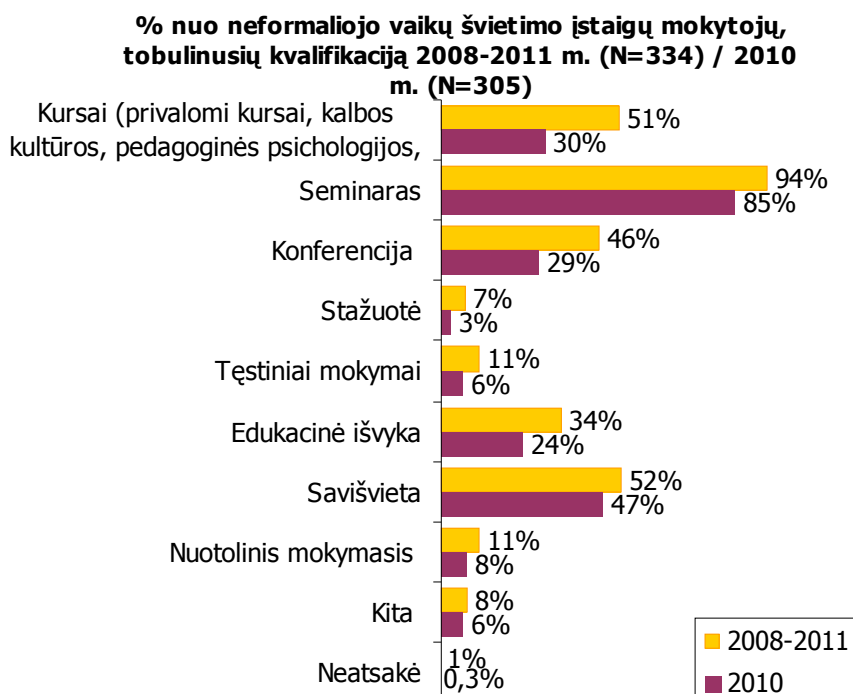
6.1.3.2 Kvalifikacijos tobulinimo formos

Populiariausios įvardintos tobulinimosi formos tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų (kaip ir priešmokyklinio, pradinio bei bendrojo švietimo 5-12 klasių mokytojų pogrupiuose) - seminarai, kursai, konferencijos bei savišvieta.

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat imant atskirai ir 2010 metus, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniausiai minėjo, kad tobulinosi seminaruose (2008-2011 m. – 94%, vien 2010 m. – 85%). Beveik du kartu mažesnė dalis pedagogų tobulinosi kursuose (2008-2011 m. – 51%, vien 2010 m. – 30%) bei konferencijose (2008-2011 m. – 64%, vien 2010 m. – 29%). (115 diagrama)

Dar mažesnė dalis, lyginant su anksčiau tirtų pogrupių mokytojais, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų - panašiai vienas iš dviejų 2008-2011 metais ir vien 2010 metais - teigia tobulinęsi savišvietos būdu (atitinkamai – 52%, vien 2010 m. – 47%). (115 diagrama)

115 Diagrama. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

6.1.3.3 Kvalifikacijos tobulinimo metu ugdytos kompetencijos

Tiriamuoju laikotarpiu dauguma neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tobulino profesines kompetencijas: 2008 – 2011 metais 89%, vien 2010 metai - 74% mokytojų.

Antroje-trečioje vietoje pagal besitobulinusių šios grupės mokytojų skaičių – specialiosios kompetencijos (2008 – 2011 metais 73%, vien 2010 metai - 52% mokytojų) ir bendrosios kompetencijos (2008 – 2011 metais 55%, vien 2010 metai - 37% mokytojų). (116 diagrama)

116 Diagrama. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors?

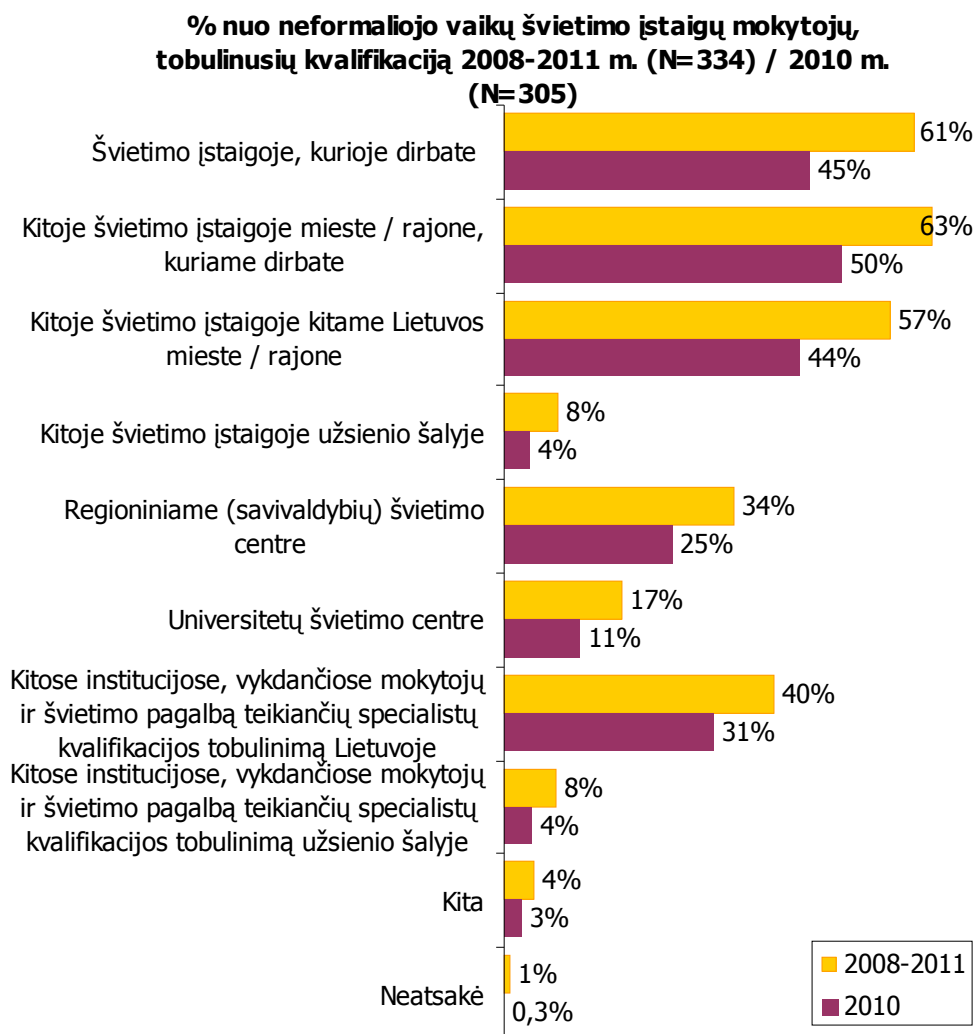

6.1.3.4 Kvalifikacijos tobulinimo įstaigos (vietos)

Per paskutinius trejus kalendorinius metus, įskaitant ir 2011 m. pirmus 3 mėnesius (2008 – 2011 metais), o taip pat atskirai analizuojant vien 2010 metus, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau minėjo, kad tobulinosi vietinėse įstaigose – kitoje švietimo įstaigose, esančiose tame pačiame rajone/ mieste kuriame įsikūrusi įstaiga (2008-2011 m. – 63%, vien 2010 m. – 50%) arba toje pačioje švietimo įstaigoje, kurioje mokytas dirba (2008-2011 m. – 61%, vien 2010 m. – 45%). Skirtingai nuo priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų, šie mokytojai gana dažnai mini, kad jiems tenka tobulintis kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose/ rajonuose (2008-2011 m. – 57%, vien 2010 m. – 44%) bei kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje (2008-2011 m. – 40%, vien 2010 m. – 31%). (117 diagrama)

Mažesnis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų skaičius per tiriamąjį laikotarpį tobulinosi regioniniuose (savivaldybių) švietimo centruose (vien 2010 metais 25% mokytojų), universitetų švietimo centruose (vien 2010 metais 11% mokytojų). (117 diagrama)

117 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

6.1.4. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo patirtis (2008-2011 metais)

Ir neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų naujausia (paskutinė) tobulinimosi patirtis pilnai atspindi pastarųjų trejų kalendorinių metų tobulinimosi patirtį - paskutinį kartą didesnis skaičius mokytojų tobulinosi pedagoginių sistemų srityse, beveik pusė mokytojų tobulino profesines kompetencijas, kiek mažesnė dalis – specialiąsias kompetencijas, tobulinosi seminaruose, vykstančiuose nepertraukiamų užsiėmimų forma darbo metu, panašiai kas antras mokytojas rinkosi iki 6 valandų trukmės tobulinimosi renginius. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vidutinė trukmė šiek tiek trumpesnė (vidutiniškai apie 12 valandų, o kaimuose dirbančių – apie 10 valandų), lyginant su priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo pogrupių mokytojų paskutinio pasirinkto renginio trukme (vidutiniškai apie 13-15 valandų). Apie pusė mokytojų rinkosi „vietinius“ tobulinimosi renginius, vykstančius savoje įstaigoje ar tame pačiame mieste/ rajone, kas ketvirtas mokytojas rinkosi tobulinimosi renginius kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste/ rajone, dar mažesnė dalis - regioninius švietimo centrus bei kitas tobulinimo paslaugas teikiančias įstaigas kituose Lietuvos miestuose. Skirtingai nei priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai vertindami neišskiria vietinių tobulinimosi renginių, tačiau neformaliojo švietimo mokytojai gana gerai vertina universitetų švietimo centrų tobulinimosi renginius – pirmiausia, šių centrų tobulinimo renginiai geriau atitinka neformaliojo švietimo mokytojų asmeninius lūkesčius tobulinimuisi.

Didžioji dalis mokytojų gavo pažymėjimus ar kitus oficialius dokumentus apie išklaustyą tobulinimosi programą.

- ✚ Renkantis tobulinimosi programą/ renginį, dviem iš penkių atvejų paskutinįjį renginį pasiūlė mokyklos administracija ar direktorius, tik kas trečias šios grupės mokytojas teigia informaciją apie renginį susiradęs pats.
- ✚ Kiek daugiau nei trečdalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia, kad šis tobulinimo renginys buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Ir šis rodiklis yra mažesnis, lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų (kiek mažiau nei pusė šio pogrupio mokytojų teigė gavę finansavimą paskutiniam tobulinimuisi iš mokinio krepšelio) bei su bendrojo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (teigusiu, kad apie 60% paskutinio tobulinimosi atvejų buvo apmokėta iš švietimo įstaigos lėšų) atsakymais. Vienas iš keturių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų įsitikinęs, kad paskutinis tobulinimosi renginys buvo nemokamas. Panašiai kas aštuntas neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas tvirtino, kad už paskutinį tobulinimąsi (pilnai ar iš dalies) sumokėjo iš savo asmeninių lėšų. Vienas iš devynių – iš viso nežinojo, iš kokių lėšų apmokėtas jų paskutinis tobulinimosi renginys.
- ✚ Vertindami savo paskutinę tobulinimosi patirtį, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, kaip ir kitų tirtų tikslinių grupių mokytojai, geriausiai vertino lektorių/ vedantįjį, renginio vietą, renginio aplinką bei renginio turinį. Tarp blogiau įvertintų aspektų – atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo bei atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirba, poreikiams, prasčiausiai vertinama paskutinio tobulinimosi renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, taip pat neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams mažiau patiko renginio kaina. Šios grupės mokytojai atitikimo asmeniniams tobulinimosi poreikiams aspektu bene geriausiai vertina universitetų švietimo centrų pedagogų tobulinimo renginius.

6.1.4.1 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos sritys

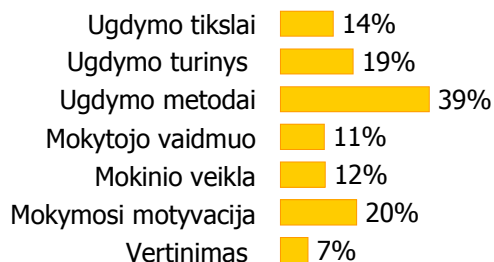
Siekiant detaliai išnagrinėti neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo patirtį ir jos vertinimus, atskaitos tašku vėlgi buvo pasirinkta paskutinio kvalifikacijos tobulinimo įvairių aspektų detali analizė. Kaip parodė tyrimo rezultatai, beveik absoliuti dauguma mokytojų paskutinį kartą kvalifikaciją tobulino 2010 kalendoriniais metais ar per 2011 metų paskutinius tris mėnesius, tad ši „paskutinio karto“ analizė apima bent devynių iš dešimties šio pogrupio pedagogų „šviežią“ patirtį.

Paskutinio tobulinimosi metu tobulintos sritys atspindi bendrąsias tobulinimosi per paskutinius trejus kalendorinius metus tendencijas - neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi pedagoginių sistemų srityje: dažniausiai minėjo tobulinęsi ugdymo metodų (39%), kiek rečiau - ugdymo turinio (19%), mokymo motyvacijos (20%) srityse. (118 diagrama)

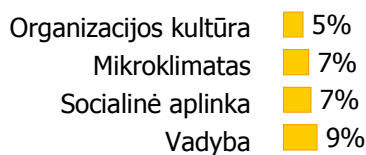
118 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

% skaičiuojami nuo
neformaliojo vaikų švietimo
įstaigų mokytojų (N=334)

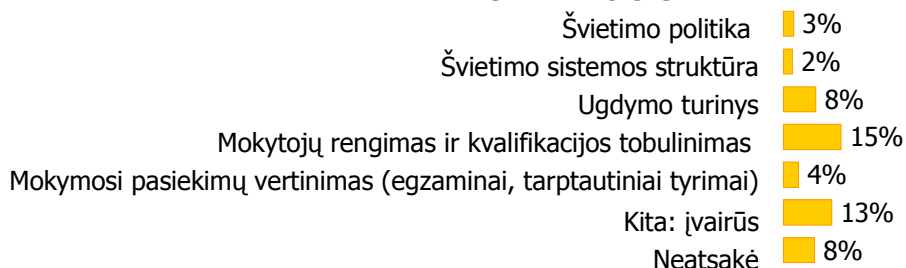
PEDAGOGINĖ SISTEMA:

MOKYKLA:

ŠVIETIMO SISTEMA:

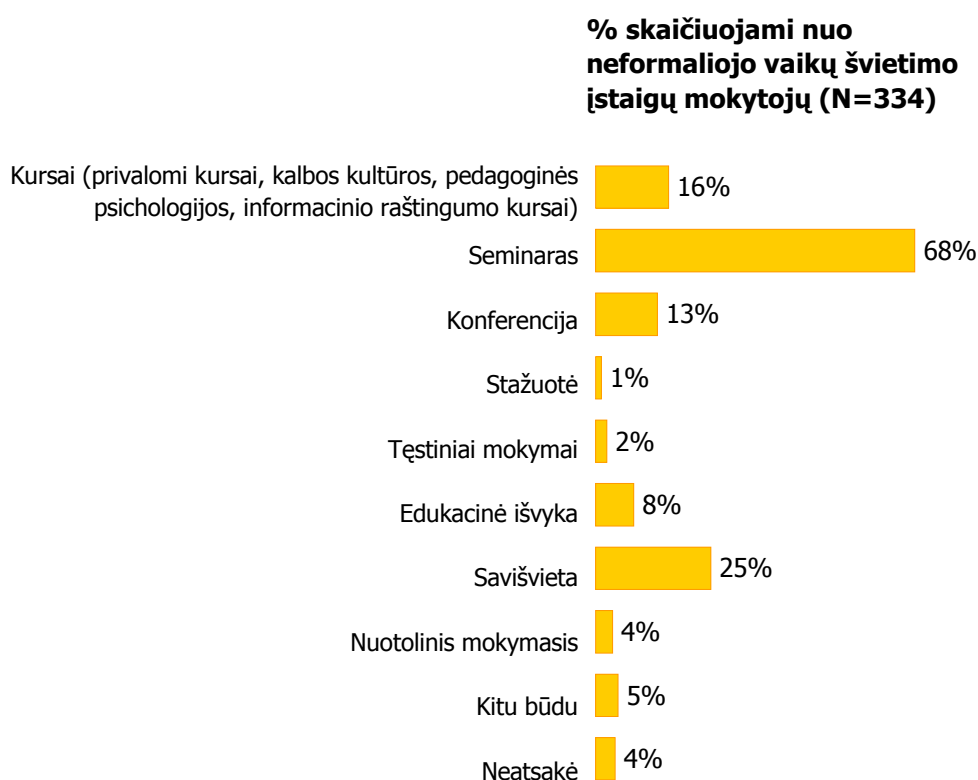

6.1.4.2 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos forma

Paskutinio tobulinimosi metu naudotos kvalifikacijos tobulinimo formos taip pat atspindi bendrąsias tobulinimosi formų tendencijas - neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau minėjo, kad paskutinį kartą tobulinosi seminare (68%), kur kas rečiau – kursuose (16%), konferencijose (13%). Vienas iš keturių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia tobulinęs savišvietos būdu (25%). Dar mažesnis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų skaičius tobulinosi edukacinėse išvykose (8%), nuotolinio mokymosi būdu (4%), tęstiniuose mokymuose (2%), buvo stažuotėse (1%). (119 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbantys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau teigė paskutinį kartą tobulinęsi kursuose (27%), o trijų Lietuvos didmiesčių (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos) mokytojai – dažniau konferencijose (18%). (Žr. pjūvių lentelėse)

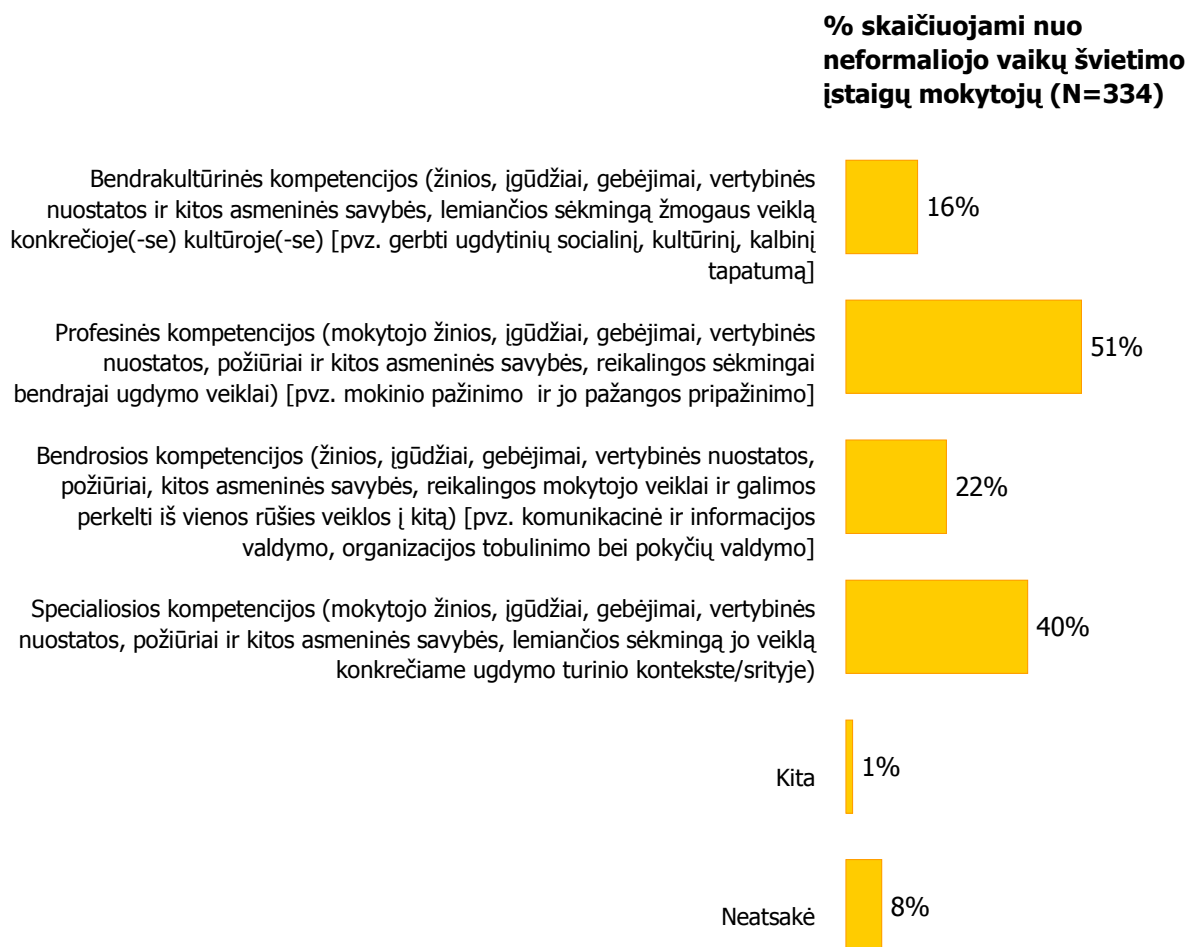
119 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

6.1.4.3 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos metu ugdytos kompetencijos

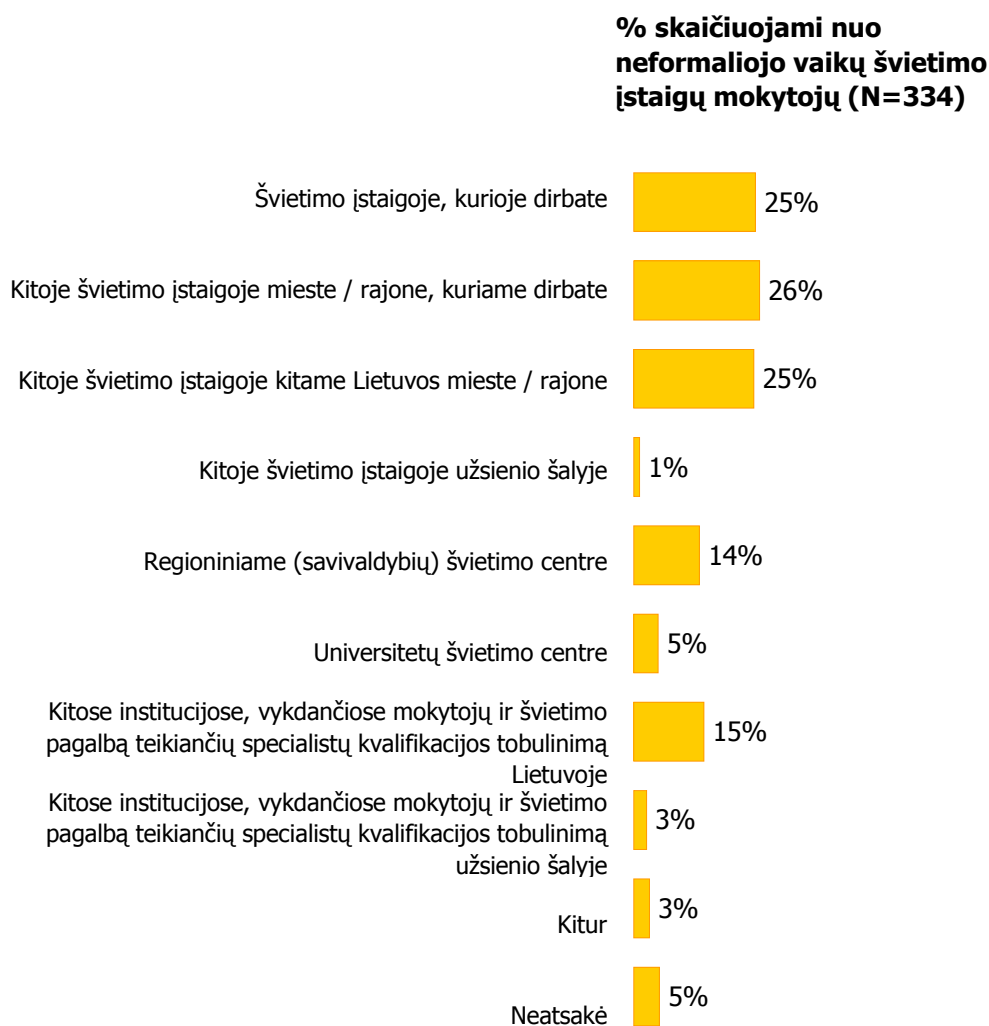
Paskutinio tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos taip pat nedaug skiriasi nuo pastarųjų trejų metų bendrųjų tendencijų – panašiai kas antras neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas (51%) paskutinio tobulinimosi metu ugdė profesines kompetencijas, kiek mažesnė dalis - specialiąsias kompetencijas (40%). Rečiau buvo ugdomos bendrosios ir bendrakultūrinės kompetencijos - paskutinio tobulinimosi metu jas ugdė atitinkamai 22% ir 16% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. (120 diagrama)

120 Diagrama. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

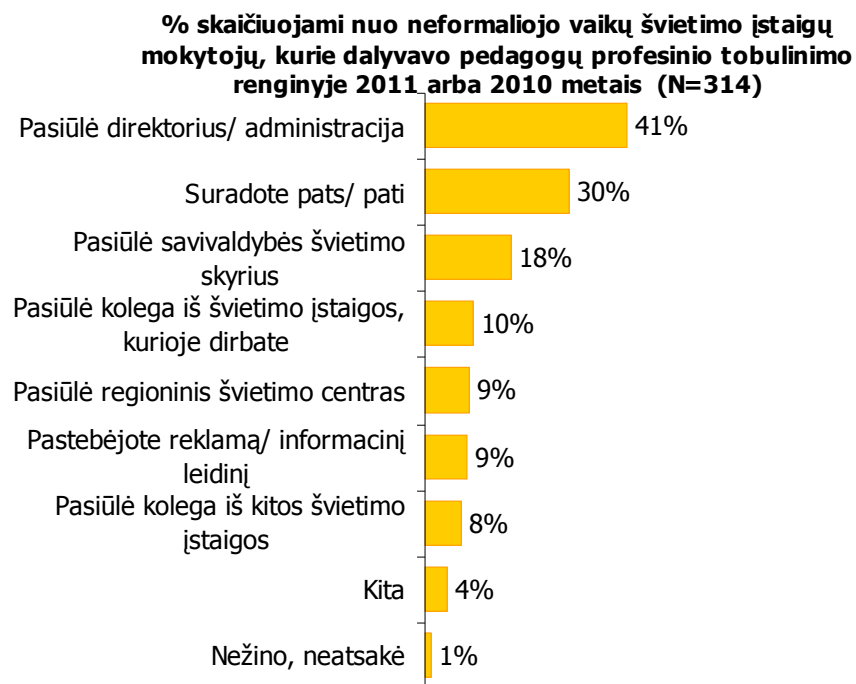
6.1.4.4 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos vieta

Kalbant apie kvalifikacijos tobulinimo vietą paskutinio tobulinimosi metu matoma, kad vietos pasirinkimas mažai skiriasi nuo pastarųjų trejų metų tobulinimosi vietų – ir paskutinio tobulinimosi metu apie pusė mokytojų tobulinosi toje pačioje vietovėje, kurioje ir dirba: toje pačioje švietimo įstaigoje, kurioje dirba (25%), kitoje švietimo įstaigoje, tačiau tame pačiame mieste/ rajone (26%). Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste/ rajone paskutinį sykį tobulinosi 25%, o regioniniame (savivaldybių) švietimo centre tobulinosi 14% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. (121 diagrama)

121 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą?**6.1.4.5 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos pasirinkimas**

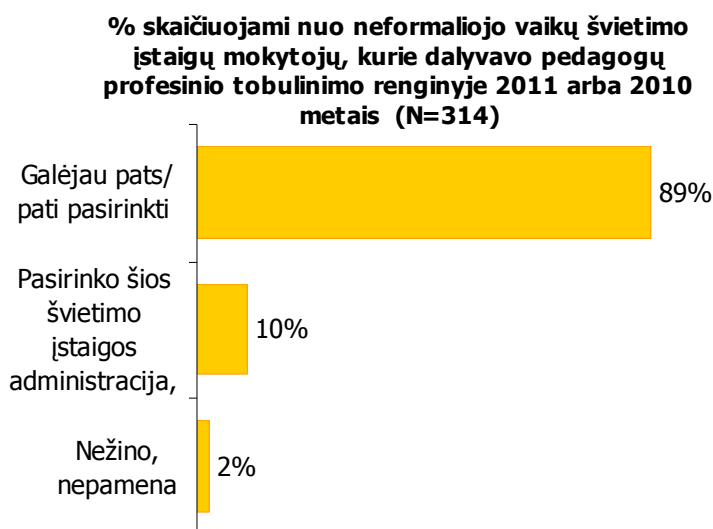
Tyrimo duomenimis, 41% tikslinės grupės mokytojų paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė švietimo įstaigos direktorius ar administracija. Panašiai vienas iš trijų pradinio ugdymo mokytojų (30%) teigia paskutinį tobulinimosi renginį suradę patys. Savivaldybių ir regioniniai švietimo centrai taip pat nėra aktyvūs informacijos apie tobulinimąsi skleidėjai: 18% gavo informacijos apie paskutinį tobulinimąsi iš savivaldybės švietimo skyriaus, 9% tokį pasiūlymą gavo iš regioninio švietimo centro. Daliai mokytojų pagelbėjo ir kolegos iš tos pačios švietimo įstaigos – 10% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų paskutinį tobulinimosi renginį pasiūlė kolega iš tos pačios darbovietės, 8% mokytojų – pasiūlė kolega iš kitos švietimo įstaigos. Tad galima teigti, kad „kolegiškas“ dalinimasis informacija tarp mokytojų apie vykstančius tobulinimosi renginius nėra labai paplitęs. Nedidelę įtaką mokytojams turėjo reklaminė informacija bei reklaminiai leidiniai. (122 diagrama)

122 Diagrama. Kas Jums pasiūlė būtą šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą?

Nežiūrint į tai, kad keturiems iš dešimties mokytojų paskutinį kvalifikacijos tobulinimo renginį pasiūlė mokyklos vadovai ar administracija, beveik devyni iš dešimties (89%) mokytojų teigia, kad turėjo galimybę patys pasirinkti renginį. Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų pripažįsta, kad renginį pasirenko mokyklos administracija, vadovai (10%). (123 diagrama).

123 Diagrama. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį?

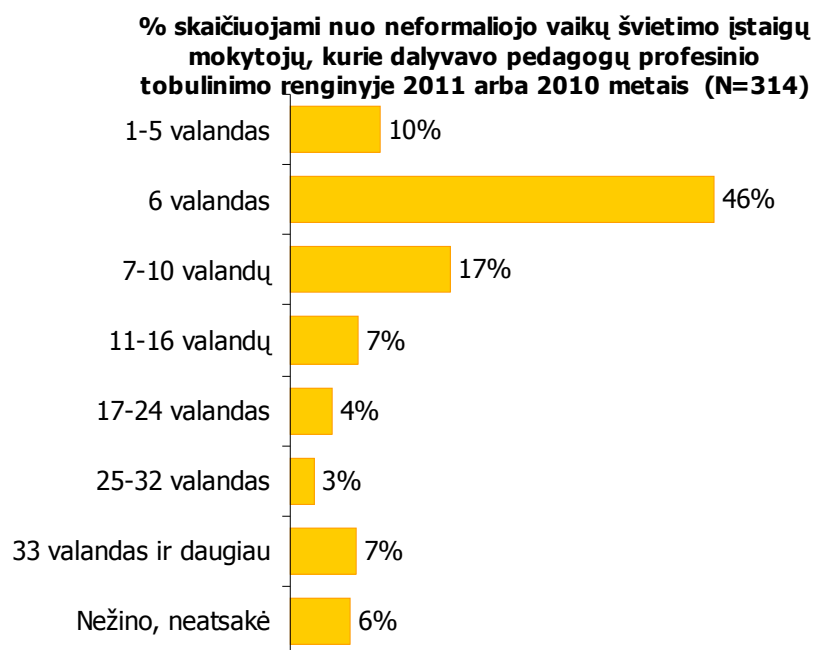

6.1.4.6 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos užsiėmimų trukmė ir forma

Kaip ir prieš tai analizuotose mokytojų grupėse, kalbant apie tobulinimosi renginių trukmę tarp neformaliojo vaikų švietimo mokytojų, galima teigti, kad ir čia išsiskiria 2 stambios užsiėmimų trukmės grupės: apie pusė mokytojų paskutinį kartą rinkosi vienos dienos trukmės tobulinimosi programas (2-6 valandų trukmės - 56%), kita pusė mokytojų – rinkosi ilgesnes tobulinimosi programas. Vidutinė paskutinio tobulinimosi renginio trukmė – 12 valandų (ir yra trumpesnė lyginant su priešmokyklinio ugdymo (13 valandų) bei pradinio ugdymo (15 valandų) mokytojams). (124 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbančių neformaliojo vaikų švietimo mokytojų paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio vidutinė trukmė – beveik 10 valandų, taigi yra trumpesnė, lyginant su dirbančiais miestuose šios grupės mokytojais (vidutiniškai skirtingo dydžio miestuose 11-13 valandų). (Žr. pjūvių lentelėse)

124 Diagrama. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys?

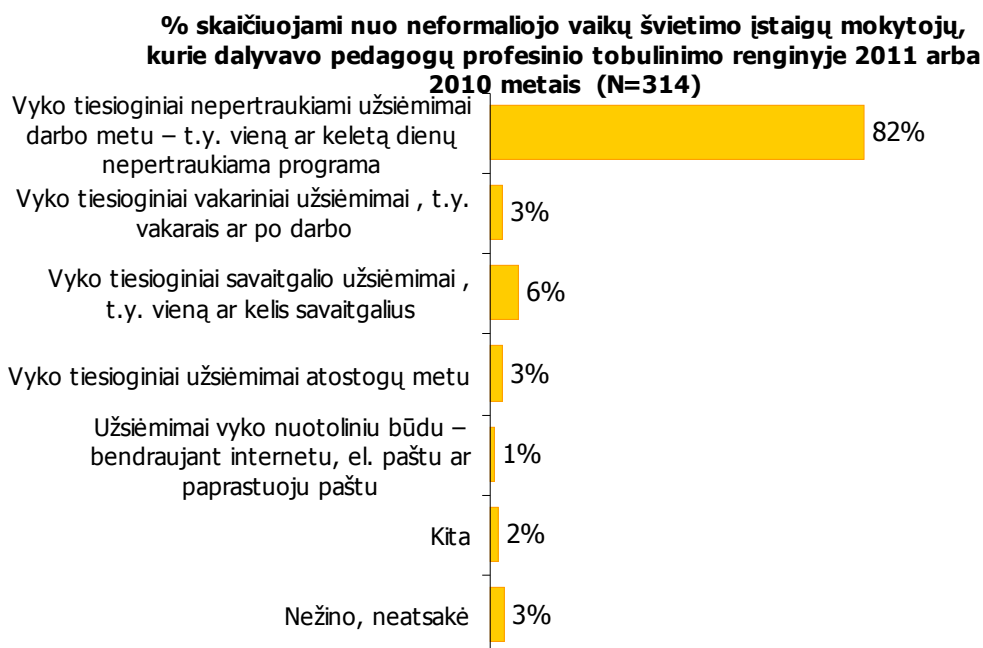

Vidutinė paskutinio tobulinimosi

renginio trukmė: **12 valandų** (neformaliojo švietimo įstaigų mokytojų)

Kalbant apie paskutinio tobulinimosi formą ir laiką, pastebima, kad vyrauja tiesioginiai nepertraukiami užsiėmimai darbo metu, vykstantys vieną ar keletą dienų - 82% neformaliojo vaikų švietimo mokytojų dalyvavo būtent tokios formos mokymuose paskutinį kartą. Tarp šios grupės mokytojų kitos užsiėmimų formos dar mažiau populiarios, tokiomis formomis tobulintis teko po keletą procentų mokytojų – paskutinį kartą tobulinęsi tiesioginiuose užsiėmimai savaitgaliais teigia 6%, vakarais (ar po darbo) teigia 3%, užsiėmimuose moksleivių atostogų metu - 3%, nuotoliniu būdu (bendraujant internetu, el.paštu ar paprastuoju paštu) – 1% šios tikslinės grupės mokytojų. (125 diagrama)

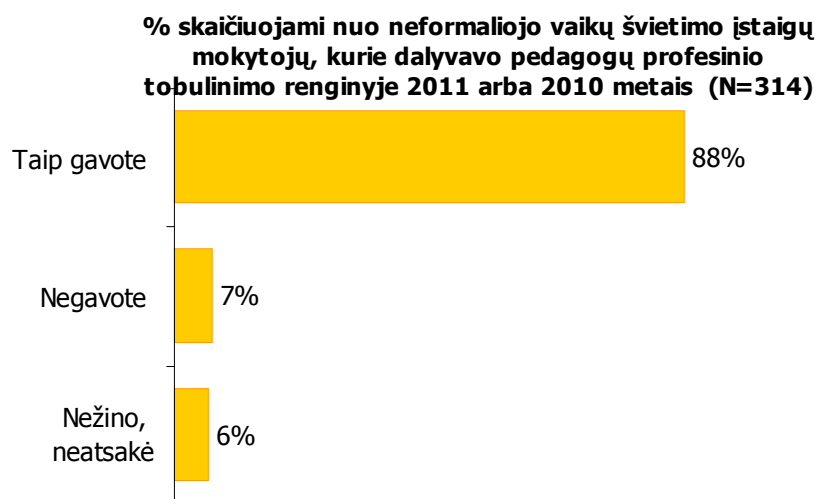
125 Diagrama. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai?

6.1.4.7 Paskutinį kartą tobulintą kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai

Beveik devyni iš dešimties mokytojų (88%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų gavo oficialų pažymėjimą ar sertifikatą, patvirtinantį dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje. (126 diagrama)

126 Diagrama. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje?

6.1.4.8 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos renginio vertinimas

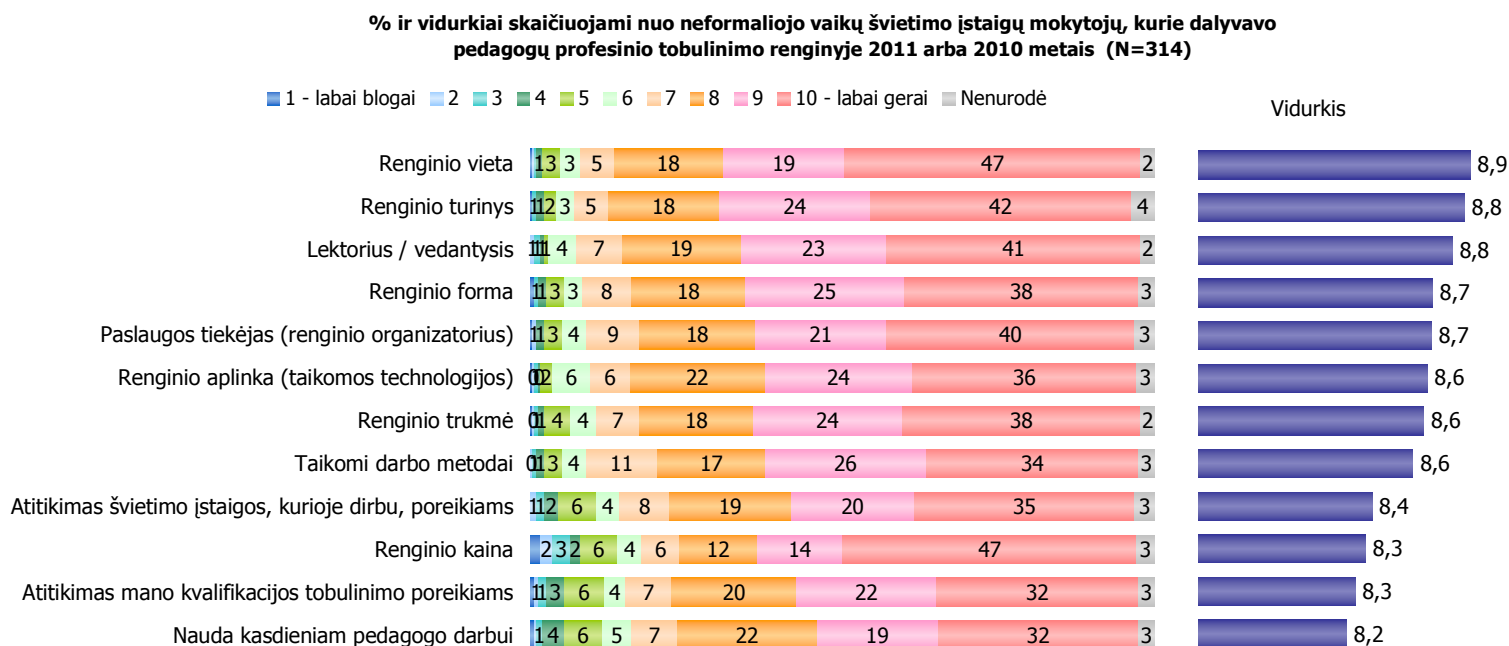
Tyrimo rezultatai rodo, kad visi tirti paskutinio kvalifikacijos tobulinimo aspektai įvertinti gerai ir labai gerai (visų aspektų vertinimo vidurkiai svyruoja 8,2-8,9 balo 10 balų skalėje). Tačiau visgi galima išskirti eilę paskutinio tobulinimosi aspektų, kurie buvo įvertinti geriau, ir keletą – kurie buvo įvertinti blogiau.

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai kalbėdami apie paskutinį tobulinimosi renginį (kaip ir priešmokyklinio bei pradinio ugdymo mokytojai) geriausiai įvertino renginio vietą (vidutiniškai 8,9 balo iš 10 galimų), lektorių/ vedantįjį (vidutiniškai 8,8 balo iš 10 galimų) bei renginio turinį (vidutiniškai po 8,8 balo iš 10 galimų). (127 diagrama)

Tarp blogiau įvertintų aspektų (vėlgi tie patys kaip kitų grupių mokytojų vertinimuose) – nauda kasdieniam pedagogo darbui (vidutiniškai 8,2 balo iš 10 galimų), atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams (vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų), atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams (vidutiniškai 8,4 balo, iš 10 galimų), o taip pat – neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams mažiau patiko renginio kaina (vidutiniškai 8,3 balo iš 10 galimų). (127 diagrama)

Remiantis šiais tyrimo rezultatais, galima teigti, kad paskutinis tobulinimosi renginys patiko šios grupės mokytojams įvairiais aspektais, tačiau trūksta mokymų pritaikomumo įstaigos poreikiams bei kasdieniame darbe. (127 diagrama)

127 Diagrama. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate... Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai?

Skirtingai nuo priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo mokytojų, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai keletu aspektų geriau įvertino tobulinimosi renginius, kurie vyko universitetų švietimo centruose. Remiantis šiais formaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų vertinimais, universitetų švietimo centrų vykdyti pedagogų tobulinimo renginiai labiau atitiko tiek pačių pedagogų tobulinimosi poreikius (vidutiniškai 9,4 balo), tiek jų lūkesčius paslaugos tiekėjui, organizatoriui (vidutiniškai 9,5 balo), tiek vedančiajam/ lektoriui (vidutiniškai 9,6 balo). (128 diagrama)

128 Diagrama. Paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybės vertinimas pagal paskutinę tobulinimosi vietą. Pateikiami aspektų vertinimo vidurkiai.

		Nauda kasdieniam pedagogo darbui	Atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams	Atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams	Paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	Lektorius / vedantysis	Taikomi darbo metodai
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:							
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	85	8,3	8,1	8,2	8,4	8,6	8,3
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	88	8,3	8,2	8,3	8,7	8,6	8,6
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	84	8,4	8,5	8,7	8,7	9,0	8,8
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	4*	8,0	8,0	7,8	8,0	7,8	7,8
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	46	7,7	8,0	7,7	8,2	8,5	8,3
Universitetų švietimo centre	17	8,8	9,4	8,9	9,5	9,6	9,1
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	49	8,1	8,2	8,2	9,1	8,7	8,6
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	9*	7,5	6,9	7,4	8,6	7,8	8,0

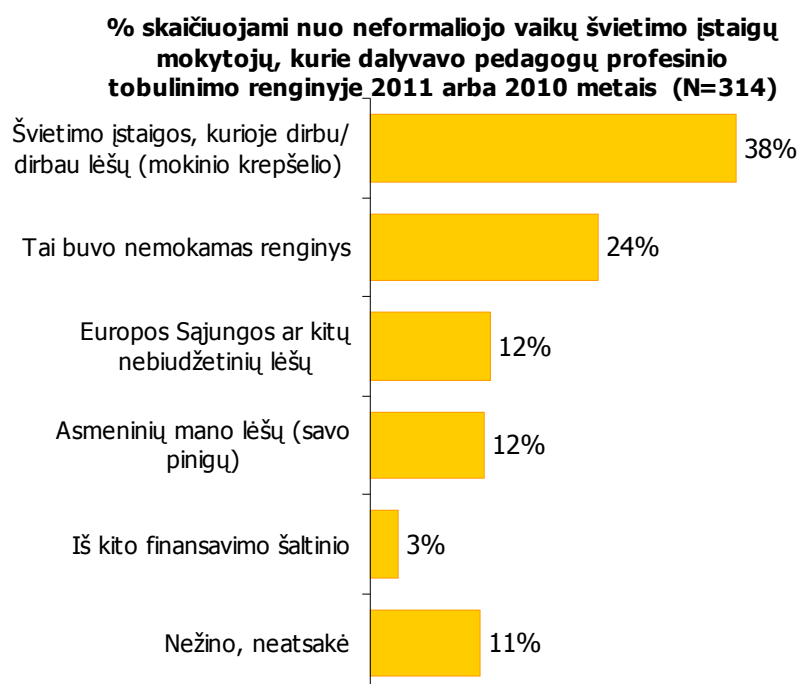
		Renginio aplinka (taikomos technologijos)				Renginio turinys
		Renginio vieta	Renginio trukmė	Renginio kaina	Renginio forma	
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai/ Paskutiniai mokymai vyko:						
Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	85	8,4	8,6	8,4	8,2	8,7
Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	88	8,6	8,7	8,6	8,3	8,8
Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	84	8,6	8,8	8,7	8,6	9,0
Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	4*	8,8	9,0	8,8	8,0	8,3
Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	46	8,4	8,6	8,4	8,2	8,7
Universitetų švietimo centre	17	9,3	9,1	9,1	7,9	9,3
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	49	8,9	9,2	8,7	8,4	8,8
Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	9*	9,0	9,3	8,8	9,3	7,8

6.1.4.9 Paskutinį kartą tobulintos kvalifikacijos finansavimas

Paklausus apie paskutinio tobulinimosi renginio finansavimą, kiek daugiau nei trečdalis (38%) mokytojų teigia, kad šis tobulinimo renginys buvo apmokėtas iš švietimo įstaigos (mokinio krepšelio) lėšų. Ir šis rodiklis yra mažesnis, lyginant su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų (apie pusė šio pogrupio mokytojų teigė gavę finansavimą paskutiniam tobulinimuisi iš mokinio krepšelio) bei 5bendrojo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (teigusių, kad apie 60 % paskutinio tobulinimosi atvejų buvo apmokėta iš švietimo įstaigos lėšų) atsakymais.

Kad šis tobulinimo renginys buvo nemokamas atsakė beveik vienas iš keturių (24%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Kad tobulinimosi renginys buvo finansuojamas iš Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų teigė 12% mokytojų. Kad už paskutinį tobulinimosi renginį teko mokėti (iš dalies ar pilnai) iš savo lėšų (savų pinigų) – tvirtino 12% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų. Vienas iš devynių (11%) šio pogrupio mokytojų iš viso nežinojo, iš kokių lėšų apmokėtas jų paskutinis tobulinimosi renginys. (129 diagrama)

129 Diagrama Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas?

6.1.5. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų vertinimai ir lūkesčiai kvalifikacijos tobulinimui

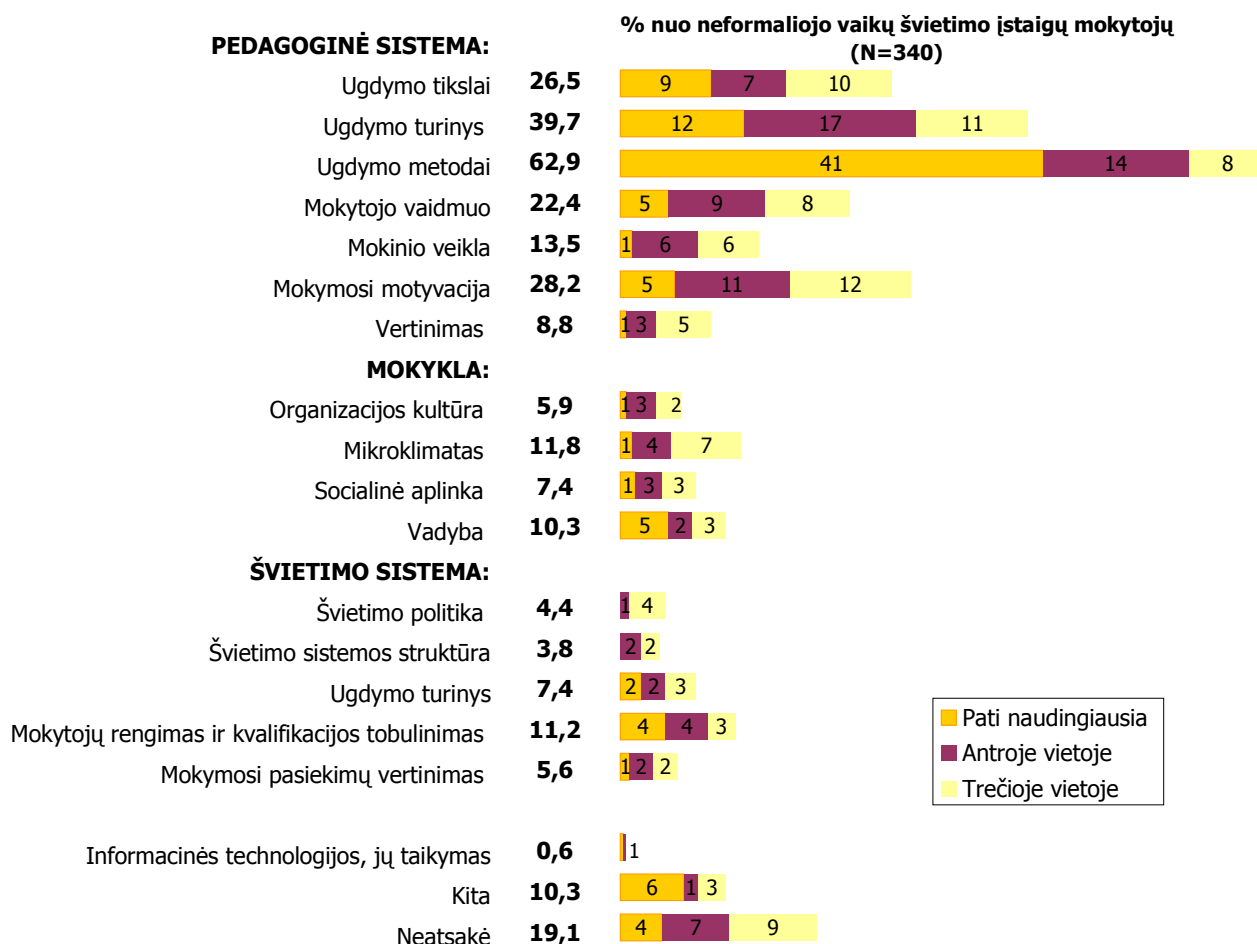
- Naudingiausiomis kasdieniam mokytojų darbui tobulinimosi sritimis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) laiko pedagoginės sistemos sritis, tokias kaip ugdymo metodų, ugdymo turinio, ugdymo tikslų bei mokymosi motyvacijos tobulinimą. Nors nemaža dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tobulinasi ir kitose švietimo sistemos ir mokyklos srityse, tačiau didžioji dalis šių sričių tobulinimosi renginių nepatenka į naudingiausių sąrašą. Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimosi formomis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) laiko tradicines formas – pirmiausia – seminarus, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus. Antroje vietoje pagal naudingumą – kursai. Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – savišvieta, konferencijos, edukacinės išvykos, tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausią tobulinimosi formą įvardino tik 6% šios grupės mokytojų. Mažai šios tirtos grupės mokytojų naudingais laiko ir nuotolinį bei tęstinį mokymąsi, stažuotes. Neabejotinai naudingiausiu laikomas profesinių kompetencijų ugdymas. Skirtingai nei priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai – neformaliojo vaikų švietimo pedagogai labiau naudingomis laiko specialiąsias kompetencijas. Naudingiausiomis tobulinimuisi vietomis – vėlgi išlieka vietinės švietimo įstaigos, kuriuose dažniausiai ir buvo tobulinamasi per paskutiniuosius trejus metus: kitos švietimo įstaigos tame pačiame mieste ar rajone bei sava švietimo įstaiga, kurioje mokytojas ir dirba. Skirtingai nei kitų tirtų pogrupių mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai panašiai naudingais laiko ir tobulinamasi kitose Lietuvos vietovėse: kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose bei kitose institucijose Lietuvoje, teikiančiose švietimo sistemos darbuotojams kvalifikacijos tobulinimo pagalbą.
- Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų ketinimuose, kaip ir priešmokyklinio, pradinio ugdymo bei bendrojo lavinimo 5-12 klasių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose, tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse (pedagoginės sistemos), tomis pačiomis formomis (seminaruose, kursuose), tose pačiose vietose (tuose pačiuose ar kituose Lietuvos miestuose) bei ugdyti tas pačias kompetencijas (daugiausia - profesines). Įvertinant šio pogrupio mokytojų ketinimus tobulintis artimiausiu metu – labai ryškių pokyčių taip pat nenumatoma. Pastebima, kad kaimo vietovėse dirbantys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis konferencijose, mažesniame mieste/ rajono centre dirbantys mokytojai dar labiau linkę rinktis seminarus, o trijų didmiesčių ir apskričių centrų neformaliojo švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis stažuotėse. Sąlyginai daugiau neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų (lyginant su kitų tirtų grupių mokytojais) norėtų išvykti tobulintis į užsienio šalis. Iš kitų tirtų mokytojų grupių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai išsiskiria noru artimiausiu metu vykti tobulintis į užsienio šalį – kas trečias šios grupės mokytojas jau ateinančiais mokslo metais pirmuoju pasirinkimu rinktųsi tobulinimąsi užsienyje.
- Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria vidutiniškai 41 valandą. Savišvietai šie mokytojai teigia skiriantys beveik 4 kartus daugiau laiko - per metus vidutiniškai 161 valandą. Daugiausia laiko savišvietai skiria 3 Lietuvos didmiesčių mokytojai – vidutiniškai apie 183 valandas. Šio pogrupio mokytojai norėtų ir galėtų skirti tobulinimuisi ne savišvietos būdu apie 35% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu skirtų apie 10% daugiau valandų per metus daugiau, nei skiria šiuo metu. Dar daugiau valandų tobulinimuisi neskaitant savišvietos sutinka skirti mažesniuose miestuose bei rajonų centruose dirbantys mokytojai bei mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai. Sumažinti valandų skaičių tobulinimuisi neskaitant savišvietos norėtų 3 Lietuvos didmiesčių mokytojai ir vyr. mokytojo bei mokytojo metodininko kvalifikacines kategorijas turintys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai.
- Labiausiai neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogai pasigenda kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų. Taip pat sąlyginai nemaža dalis pasigenda švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planų, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių turinio bei formų įvairovės. Didesnei daliai šio pogrupio mokytojų iš dalies ar pilnai pakanka metodinės medžiagos savišvietai, su ugdymo turiniu susijusios medžiagos, institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą.

6.1.5.1 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausias tobulinimosi sritys

Tyrimo duomenimis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai ne tik aktyviau tobulinasi, bet ir laiko naudingiausiomis pedagoginės sistemos sritis. Naudingiausiu kasdieniame darbe mokytojai laiko **tobulinimąsi ugdymo metodų srityje** (pačiu naudingiausiu nurodo 41% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 63% mokytojų). Antroje vietoje pagal naudą – **ugdymo turinys** (pačiu naudingiausiu nurodo 12% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 40% mokytojų). Kitų tobulinimosi sričių nauda pastebimai mažesnė: 3-čioje vietoje pagal naudingumą **ugdymo tikslai** (naudingiausiu laiko 9%, tarp trijų naudingiausių – 27% šio pogrupio mokytojų), 4-oje vietoje - **mokymosi motyvacija** (naudingiausia laiko 5%, tarp trijų naudingiausių – 28% šio pogrupio mokytojų). Toliau seka **mokytojo vaidmuo** (naudingiausiu laiko 5%, tarp trijų naudingiausių – 22% šio pogrupio mokytojų). (130 diagrama)

Nors kitose srityse tobulinasi nemaža dalis mokytojų, pvz. švietimo sistemos srityse - jų naudą kasdieniame darbe įžvelgia sąlyginai mažas skaičius neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, ir tarp naudingiausių mokytojų darbui tobulinimasis šiose srityse nepatenka. (130 diagrama)

130 Diagrama. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios?

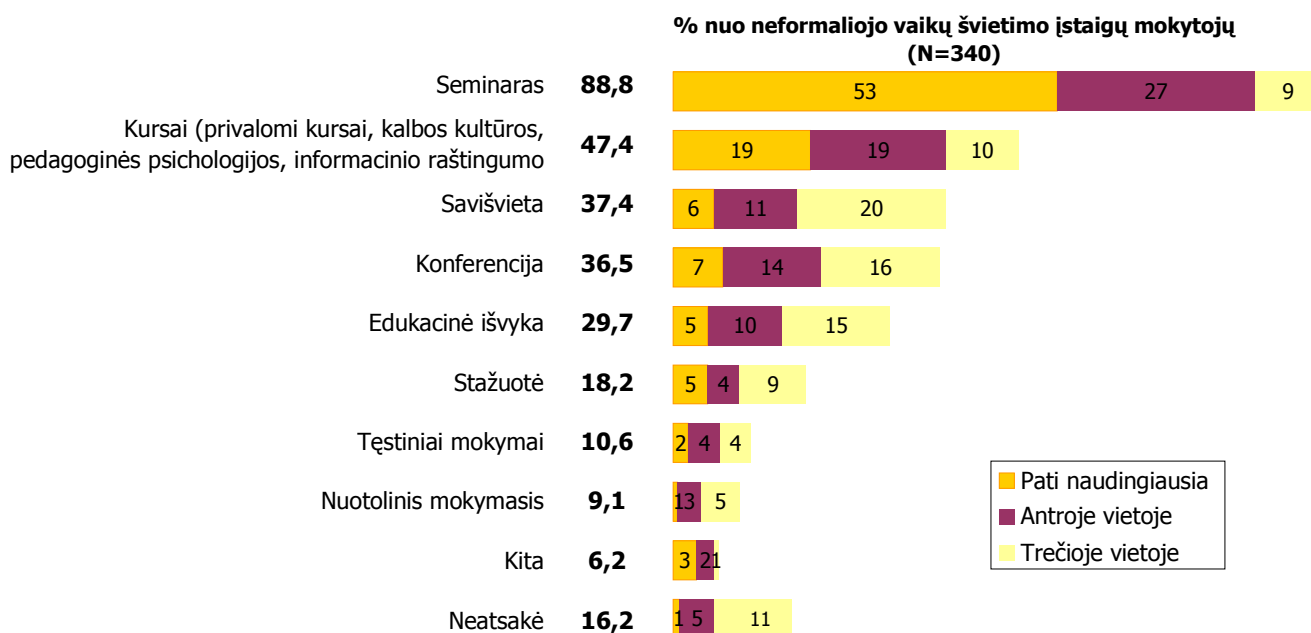
6.1.5.2 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi formos

Naudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo formomis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai laiko tradicines formas – pirmiausia – **seminarus**, kuriuose dažniausiai ir tobulinasi per pastaruosius trejus metus (pačia naudingiausia forma juos nurodo 53% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 89% mokytojų). (131 diagrama)

Antroje vietoje pagal naudingumą – **kursai** (pačia naudingiausia forma nurodo 19% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 47% mokytojų). (131 diagrama)

Kitos tobulinimosi formos pagal naudingumą – savišvieta (tarp trijų naudingiausių – 37% mokytojų; tačiau savišvietą kaip pačią naudingiausią tobulinimosi formą įvardino tik 6% mokytojų), konferencijos (tarp trijų naudingiausių – 37% mokytojų), edukacinės išvykos (tarp trijų naudingiausių – 30% mokytojų). Mažai mokytojų naudingais laiko ir stažuotes, nuotolinį bei tęstinį mokymąsi. (131 diagrama)

131 Diagrama. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios?

6.1.5.3 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Naudingiausios tobulinimosi metu ugdytos kompetencijos

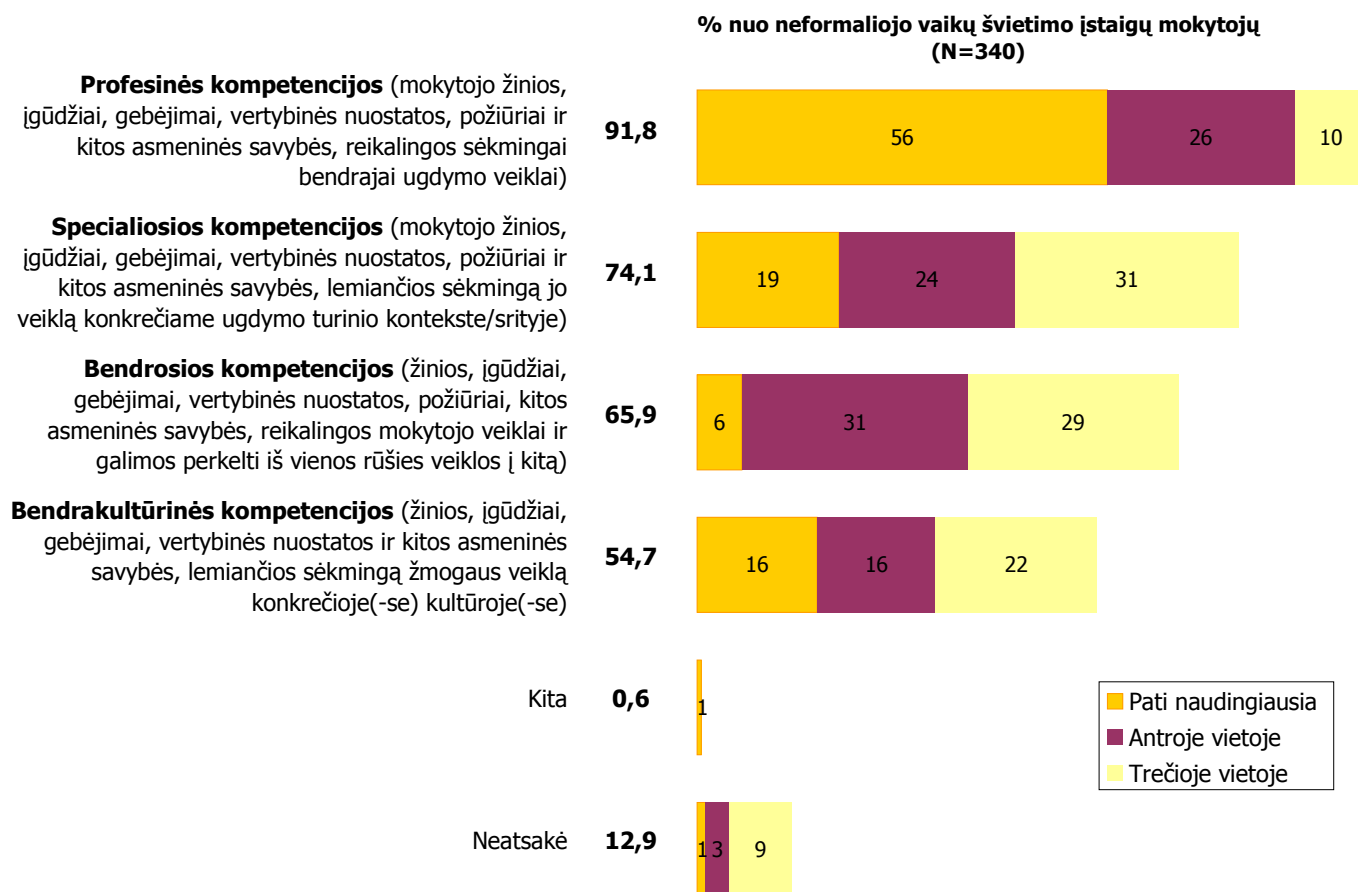
Tyrimo duomenimis, neabejotinai naudingiausių šių pogrupių mokytojai (kaip ir kitų pogrupių mokytojai) laiko **profesinių kompetencijų** ugdymą (pačiomis naudingiausiomis kompetencijomis nurodo 56% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 92% mokytojų). (132 diagrama)

Antroje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe būtų galima priskirti specialiąsias kompetencijas (naudingiausiomis kompetencijomis jas nurodo 19% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – po 74% mokytojų).

Trečioje vietoje pagal naudingumą kasdieniame darbe visgi reikėtų laikyti bendrąsias kompetencijas, kadangi didesnė dalis neformaliojo vaikų švietimo mokytojų jas, o ne bendrąsias kompetencijas rinktųsi pirmiausia (naudingiausiomis kompetencijomis bendrąsias kompetencijas nurodo 16% mokytojų, o tarp

trijų naudingiausių – 55% mokytojų)> paskutinėje vietoje pagal naudingumą neformaliojo vaikų švietimo mokytojams - bendrosios kompetencijos (naudingiausiomis kompetencijomis jas nurodo 6% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 66% mokytojų). (132 diagrama)

132 Diagrama. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurias Jums būtų naudingiausias?

6.1.5.4 2008-2011 metais tobulintos kvalifikacijos naudą kasdieniame darbe. Nudingiausias tobulinimosi vietas

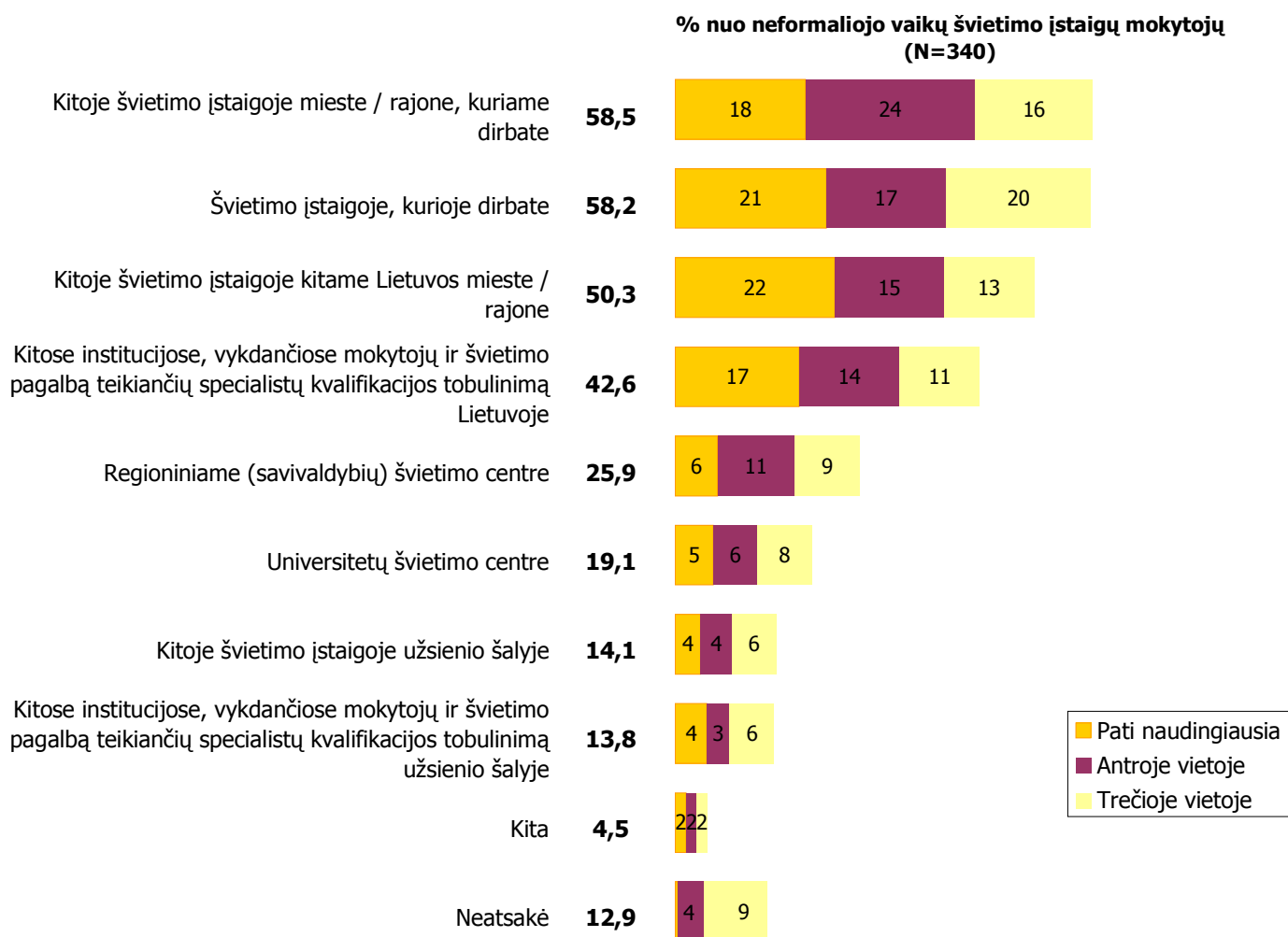
Nudingiausiomis kvalifikacijos tobulinimo vietomis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai vėlgi laiko tas pačias vietas, kuriose jie dažniausiai ir tobulinasi per paskutiniuosius trejus metus: **kitas švietimo įstaigas tame pačiame mieste ar rajone** bei **savo švietimo įstaigą**. Tobulinamasi savoje švietimo įstaigoje, kurioje mokytojas ir dirba, naudingiausių laiko 21% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 58% mokytojų. Tobulinamasi kitose švietimo įstaigose tame pačiame mieste/ rajone pačiu naudingiausių laiko 18% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 59% mokytojų. (133 diagrama)

Nemaža dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų naudingais laiko tobulinamasi kitose švietimo įstaigose kituose Lietuvos miestuose (naudingiausių jį laiko 22% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 50% mokytojų) bei kitose institucijose Lietuvoje, teikiančiose švietimo sistemos darbuotojams kvalifikacijos tobulinimo pagalbą (naudingiausių jį laiko 17% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 43% mokytojų). (133 diagrama)

Nors paskutinis universitetų švietimo centrų tobulinimosi renginys pagrindiniais aspektais buvo įvertinti labai

teigiamai, visgi sąlyginai maža neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų laiko šių centrų tobulinimą naudingu (naudingiausių nurodo 5% mokytojų, o tarp trijų naudingiausių – 19% mokytojų). (133 diagrama)

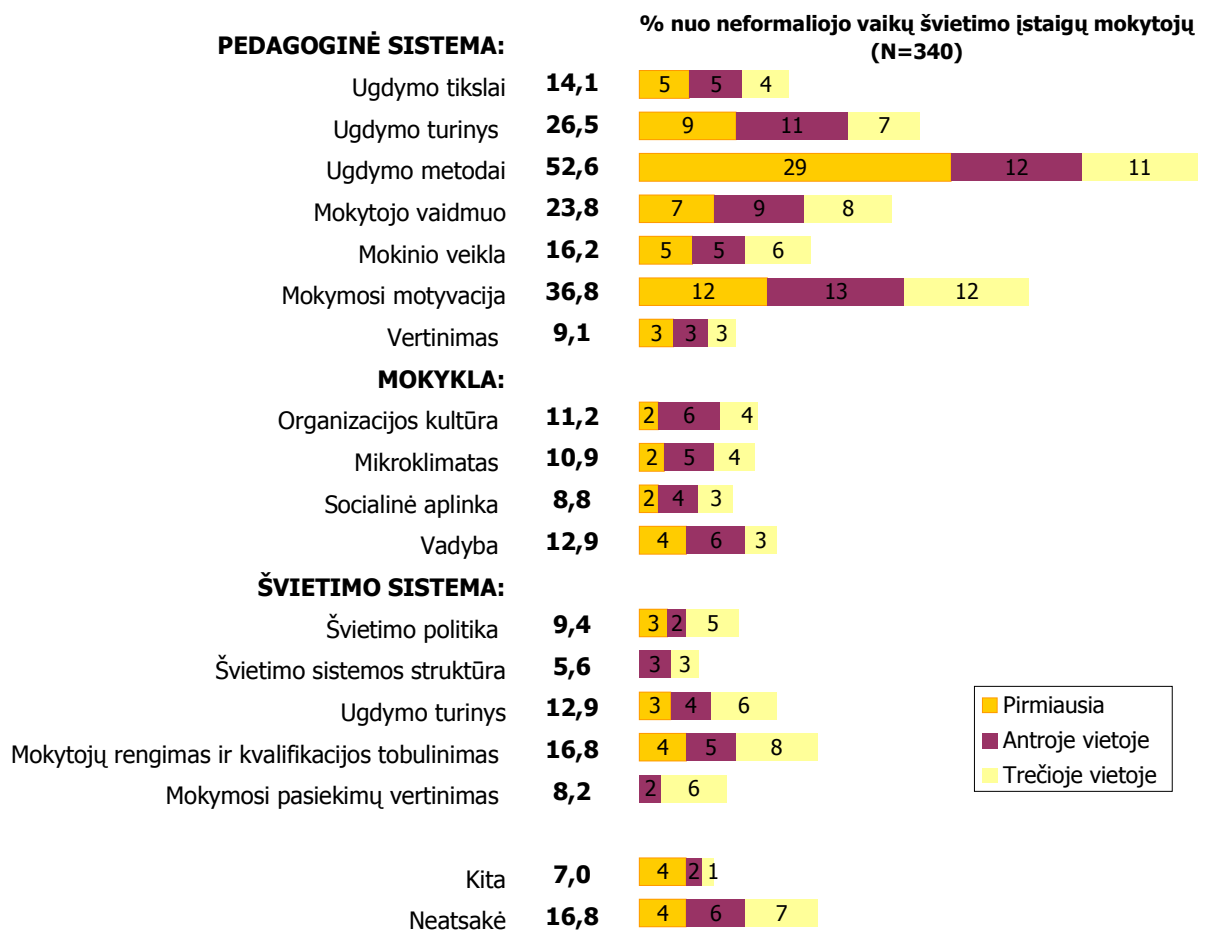
133 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi?

6.1.5.5 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi sritys

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ketinimuose (kaip ir kitų tirtų mokytojų grupių ketinimuose) tiesiogiai atsispindi tiek pastarųjų trejų metų kvalifikacijos tobulinimo patirtis, tiek jos naudingumo vertinimai – ir artimiausiu metu ketinama tobulintis tose pačiose srityse, pirmenybę teikiant **pedagoginės sistemos sritims**, pirmiausia – **ugdymo metodams** (pirmu pasirinkimu šią sritį nurodo 29% mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 53% mokytojų). (134 diagrama)

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogai artimiausiu metu taip pat norėtų tobulintis mokymosi motyvacijos (pirmu pasirinkimu nurodė 12%, tarp trijų pasirinkimų – 37%), ugdymo turinio (pirmu pasirinkimu nurodė 9%, tarp trijų pasirinkimų – 27%) bei mokytojo vaidmens (pirmu pasirinkimu nurodė 7%, tarp trijų pasirinkimų – 24%) srityse. (134 diagrama)

134 Diagrama. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?**6.1.5.6 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi formos**

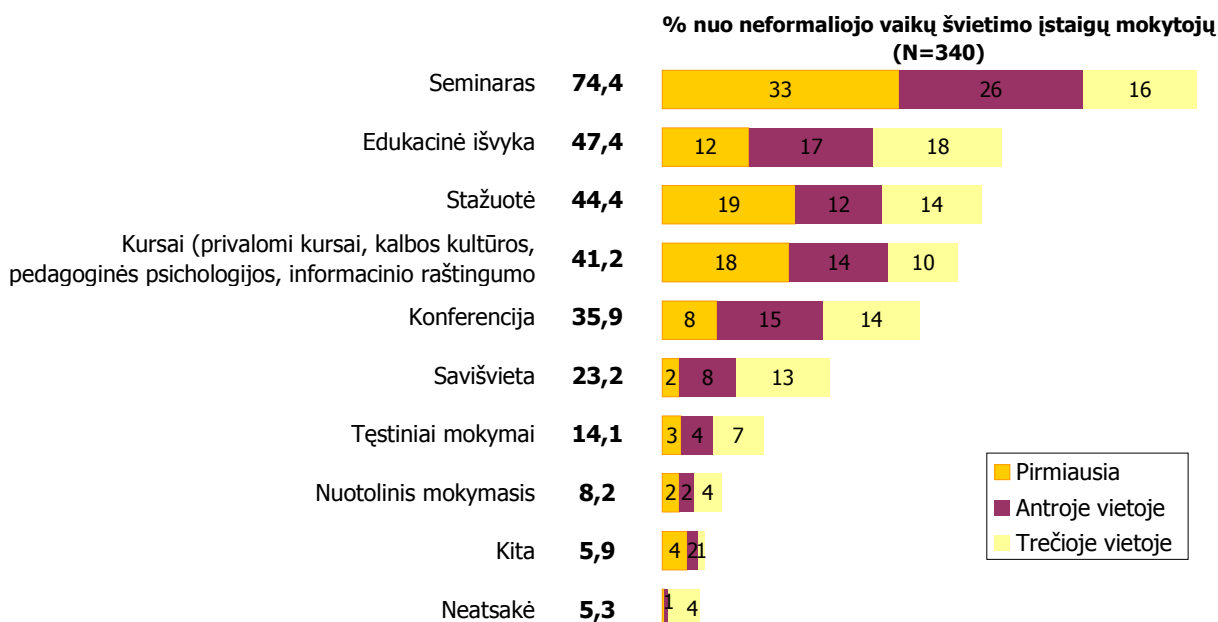
Atsakydami apie pageidaujamas tobulinimosi formas, šio pogrupio mokytojai vėlgi pirmuoju pasirinkimu įvardino **seminarus** (pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 33% mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 74% mokytojų). (135 diagrama)

Atsižvelgiant į pirmą pageidaujamą pasirinkimą – antroje-trečioje vietoje vėlgi – **stažuotės** ir **kursų** forma pateikiami tobulinimosi renginiai: stažuotę pirmu pasirinkimu juos norėtų rinktis 19% mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 44% mokytojų; kursus rinktusi atitinkamai 18% ir 41% šios grupės mokytojų. (135 diagrama)

Tarp trijų labiausiai pageidaujamų tobulinimosi formų - ir **edukacinės išvykos** (pirmu pasirinkimu jas norėtų rinktis 12% mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų – 47% mokytojų). Konferencijos, o ypač tobulinimasis nuotoliniu ar tęstiniu būdu – dar mažiau pageidaujamos formos. Nelinkę neformaliojo švietimo įstaigų mokytojai rinktis ir savišvietos, kaip tobulinimosi formos: pirmu pasirinkimu savišvietą rinktusi tik 2% mokytojų, o tarp trijų pasirenkamų ketinimų savišvietą rinktusi – 23% mokytojų). (135 diagrama)

Kaimo vietovėse dirbantys neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis konferencijose (tarp trijų pasirenkamų ketinimų konferencijas rinktusi 73%), mažesniame mieste/ rajono centre dirbantys mokytojai dar labiau linkę rinktis seminarus (tarp trijų pasirenkamų ketinimų juos rinktusi 82%), o trijų didmiesčių ir apskričių centrų neformaliojo švietimo įstaigų mokytojai dažniau pageidauja tobulintis stažuotėse (tarp trijų pasirenkamų ketinimų stažuotes rinktusi 54-57% šių miestų mokytojų). (Žr. pjūvių lentelėse)

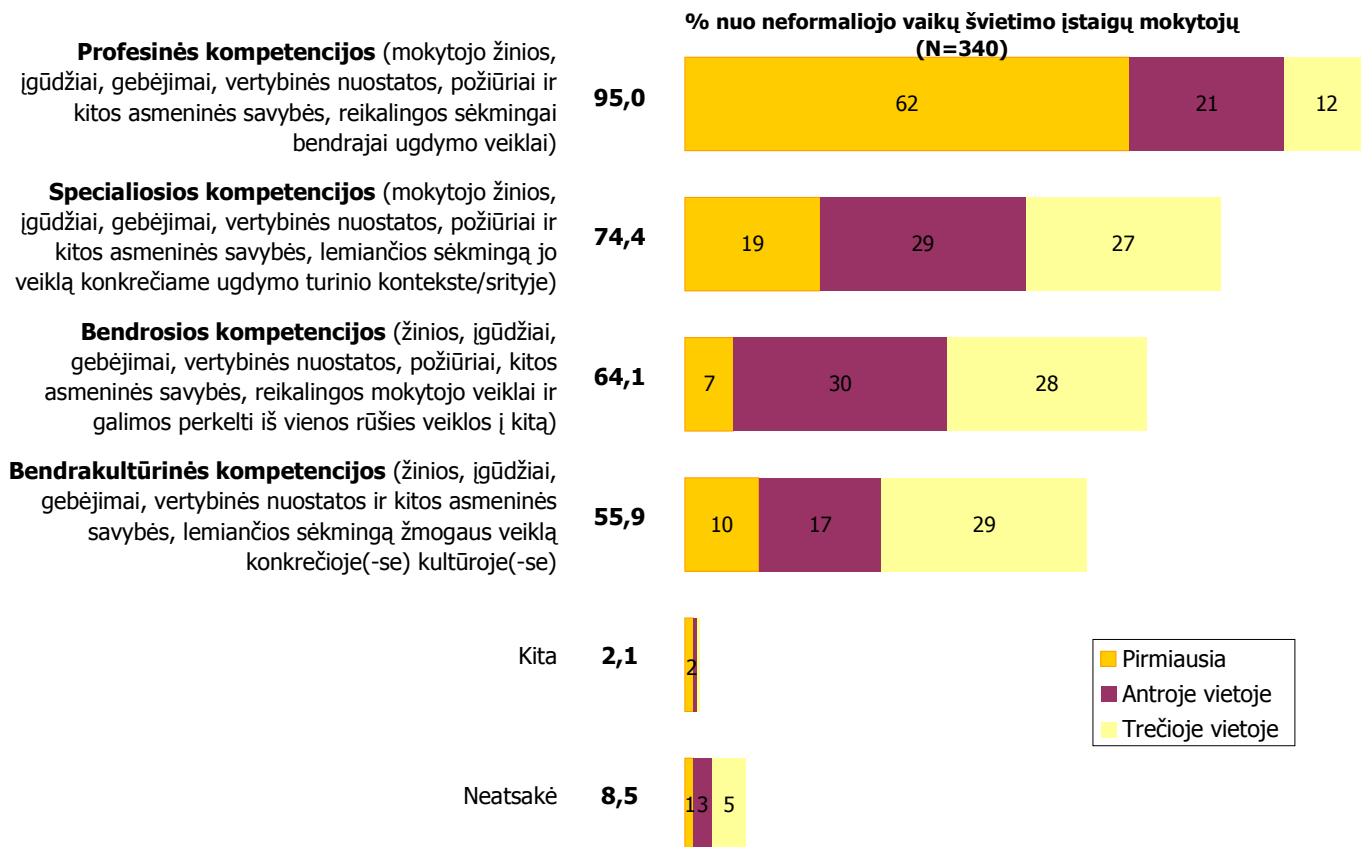
135 Diagrama. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

6.1.5.7 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos ugdyti kompetencijos

Tarp labiausiai pageidaujamų ugdyti kompetencijų kitais mokslo metais – vėlgi **profesinės kompetencijos** (pirmiausia jų pageidauja 62% mokytojų, o trijų prioritetinių pasirinkimų jas nurodo 95% mokytojų). Kelis kartus mažiau šio pogrupio mokytojų pirmiausia ketina tobulinti specialiąsias, bendrąsias ir bendrakultūrinės kompetencijas). (136 diagrama)

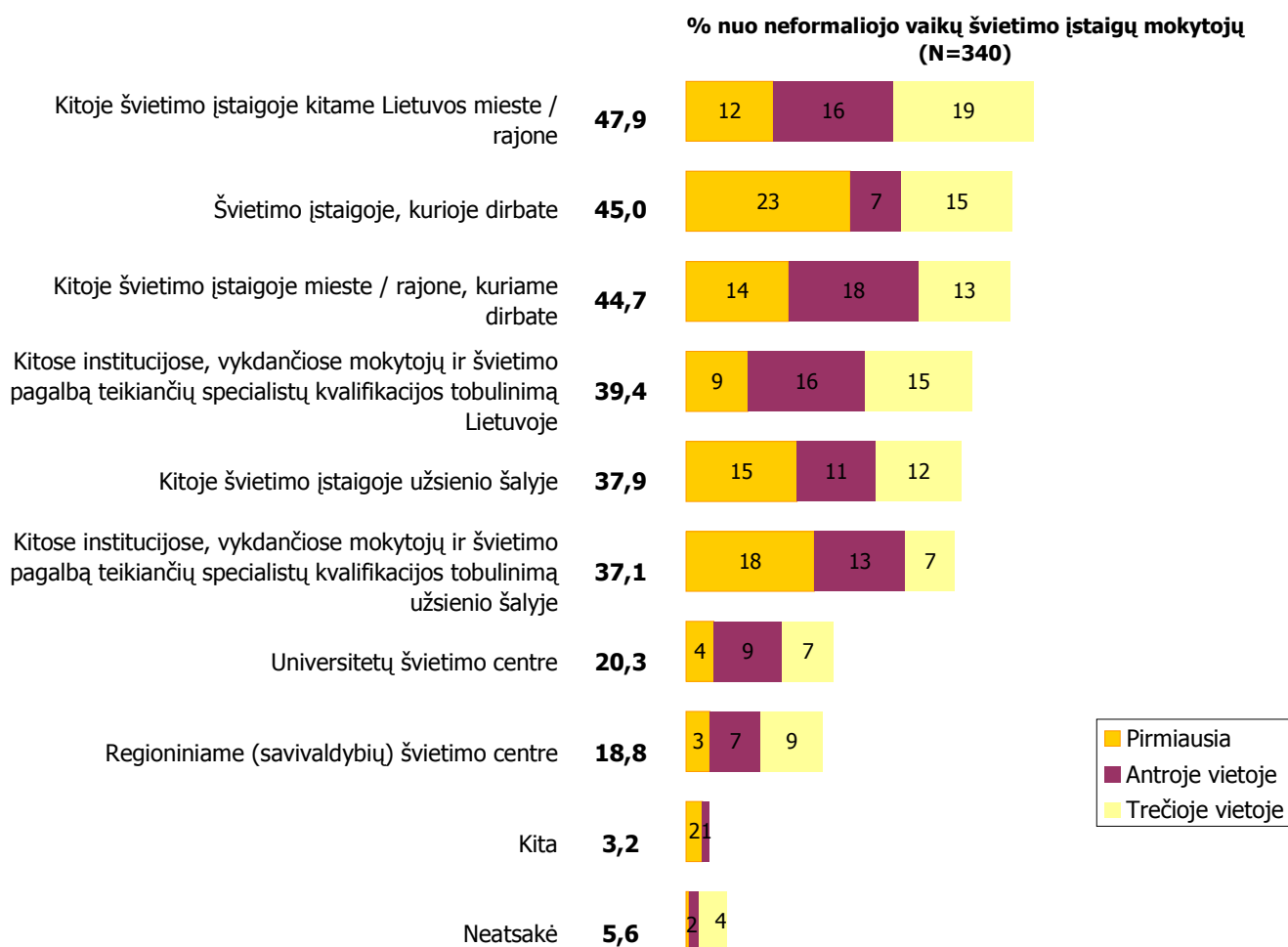
136 Diagrama. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais?

6.1.5.8 Ketinimai tobulinti kvalifikaciją ateinančiais mokslo metais. Pageidaujamos tobulinimosi vietos

Tarp labiausiai pageidaujamų tobulinimosi vietų, vėlgi pastebimos **vietinės įstaigos**, o atsižvelgiant į pirmąjį pasirinkimą vėlgi daugiau mokytojų pageidauja tobulintis savoje švietimo įstaigoje (pirmuoju pasirinkimų ją rinkęsi 23%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 45% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų). Taip pat išlieka pageidavimai tobulintis kitoje švietimo įstaigoje tame pačiame mieste/ rajone (pirmuoju pasirinkimų ją rinkęsi 12%, o tarp trijų prioritetinių pasirinkimų ją nurodo 48% mokytojų). (137 diagrama)

Pastebima, kad neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai gerokai dažniau yra linkę kitais metais rinktis **tobulinimąsi užsienyje**: bendrai pirmuoju pasirinkimu kitose švietimo įstaigose ar kitose institucijose užsienyje rinkęsi 33% šio pogrupio mokytojų. Kitų tirtų pogrupių mokytojai tokių ketinimų vyksti tobulintis į užsienį neišreiškė. (137 diagrama)

137 Diagrama. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?

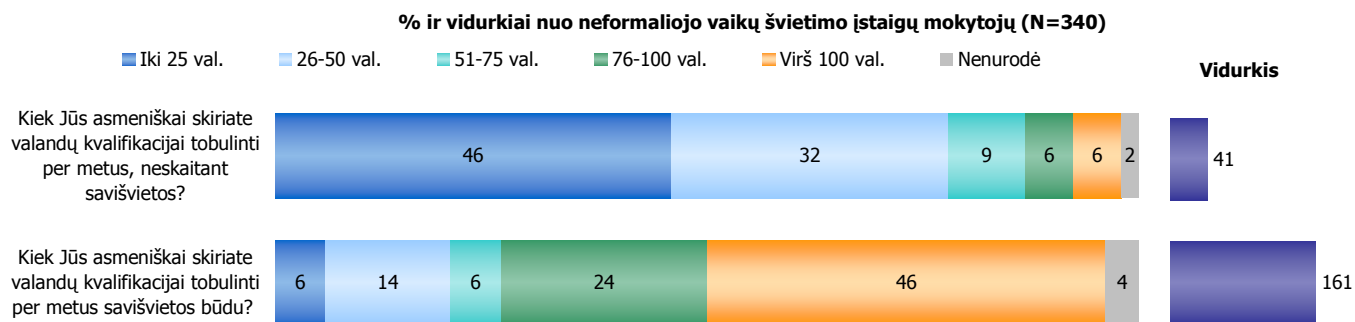
6.1.5.9 Kvalifikacijos tobulinimui skiriamų valandų skaičius

Apklauso duomenimis, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos skiria vidutiniškai 41 valandą. Šio pogrupio mokytojai savišvietai teigia skiriantys beveik 4 kartus daugiau laiko - per metus vidutiniškai 161 valandą. (138 diagrama)

Daugiausiai valandų savišvietai per metus teigia skiriantys 3 Lietuvos didmiesčių (Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai – vidutiniškai 183 valandas; mažiausiai – kituose apskričių centruose (bet ne 3 didmiesčiuose) bei kaimo vietovėse dirbantys mokytojai – atitinkamai 117 valandų ir 98 valandas per metus. (Žr. pjūvių lentelėse)

36% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia tobulinimuisi neskaitant savišvietos skiriantys iki 25 valandų per metus, 32% - 26-50 valandų per metus, 15% - 51-100 valandų per metus ir 6% - daugiau nei 100 valandų per metus. Savišvietai iki 50 valandų per metus teigia skiriantys 20% šio pogrupio mokytojų, 51-100 valandų – 30%, o virš 100 valandų per metus – 46% mokytojų. (138 diagrama)

138 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai skirate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek Jūs asmeniškai skirate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?

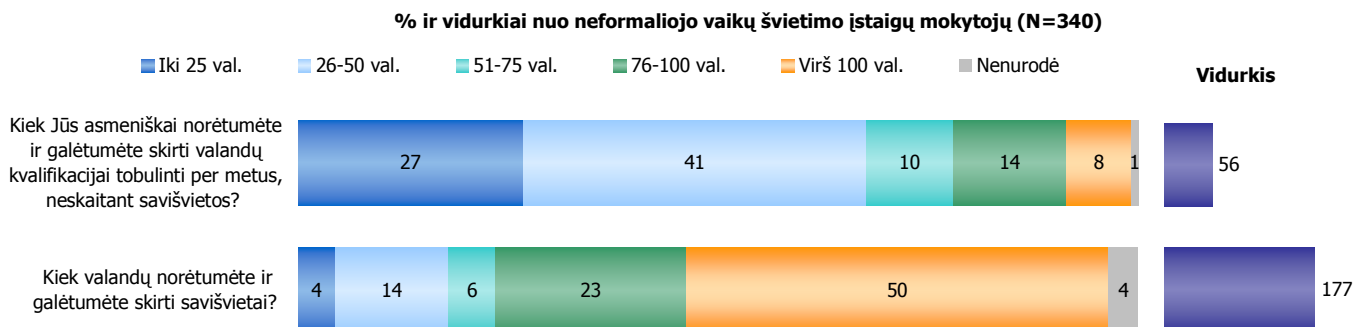

6.1.5.10 Pageidaujamas valandų skaičius kvalifikacijos tobulinimui

Paklausus, kiek asmeniškai kiekvienas iš jų norėtų ir galėtų skirti valandų tobulinimuisi, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai teigia, kad tobulinimuisi ne savišvietos būdu galėtų skirti apie 35% daugiau laiko, nei skiria dabar, o tobulinimuisi savišvietos būdu – apie 10% daugiau laiko, nei skiria per metus dabar. Apklauso duomenimis, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai tobulinimuisi per metus neskaitant savišvietos norėtų ir galėtų skirti vidutiniškai 56 valandas (šiuo metu skiria vidutiniškai 41 valandą), o savišvietai norėtų ir galėtų skirti 177 valandas (šiuo metu skiria vidutiniškai 161 valandą). (139 diagrama)

Dar daugiau valandų tobulinimuisi neskaitant savišvietos sutinka skirti mažesniuose miestuose bei rajonų centruose dirbantys mokytojai (vidutiniškai 68 valandas per metus), o mokytojo kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai – iki 82 valandų per metus. Sumažinti valandų skaičių tobulinimuisi neskaitant savišvietos norėtų 3 Lietuvos didmiesčių mokytojai – jie sutiktų per metus skirti vidutiniškai 48 valandas, o taip pat vyr. mokytojo bei mokytojo metodininko kvalifikacines kategorijas turintys mokytojai – norėtų ir galėtų per metus skirti vidutiniškai 51-53 valandas. (Žr. pjūvių lentelėse)

139 Diagrama. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos? O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?

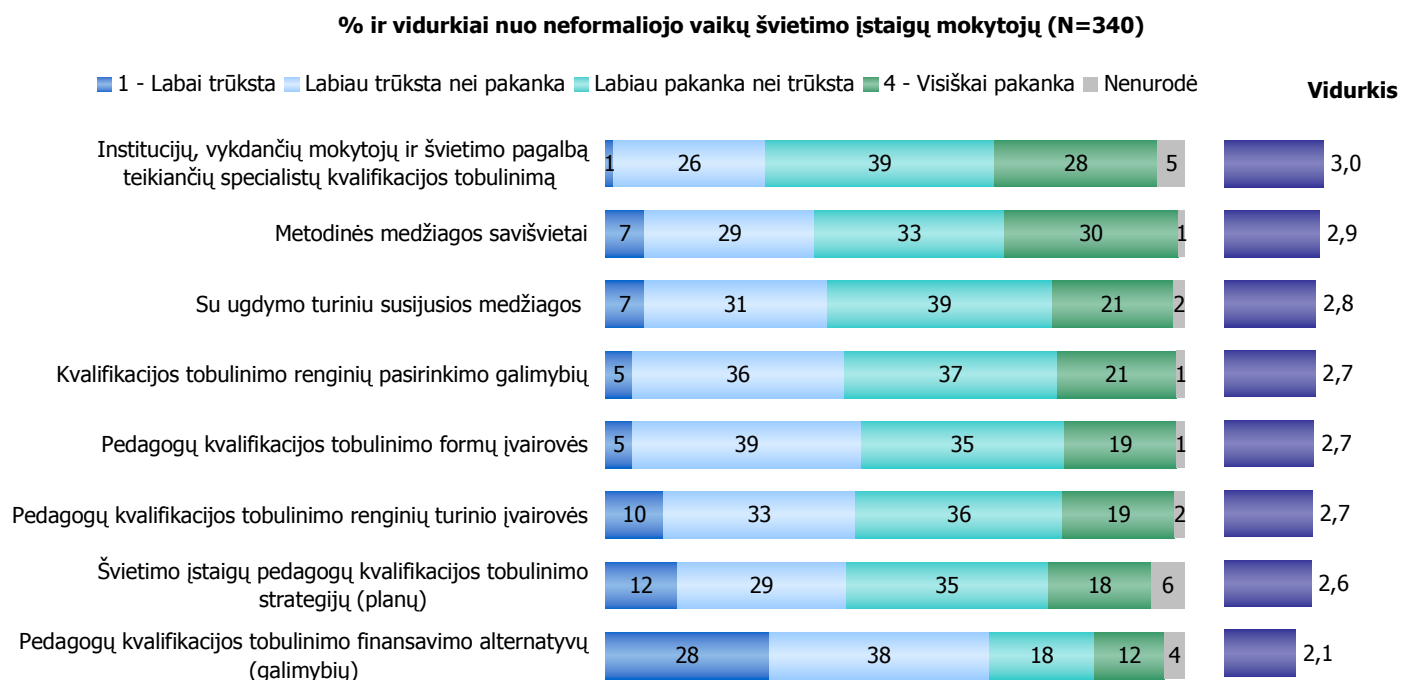

6.1.5.11 Kvalifikacijos tobulinimo aspektų įvairovės poreikis

Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojams labiau ar visiškai pakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų: institucijų, vykdančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą (pakanka 67% mokytojų), metodinės medžiagos savišvietai (pakanka 63% mokytojų), su ugdymo turiniu susijusios medžiagos (pakanka 60% mokytojų). (140 diagrama)

Labiausiai išsiskiria pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvos – du iš trijų (66%) mokytojų teigė, kad jų trūksta, ir 30% - kad jų pakanka. 41% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas jaučia švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planų trūkumą (kad jų pakanka teigia 53%), 43% pasigenda pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių turinio įvairovės (kad jos pakanka nurodo 55%) bei 44% - tobulinimo renginių formų įvairovės (kad jos pakanka teigia 55% mokytojų). (140 diagrama)

140 Diagrama. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų?

6.1.6. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų motyvacija tobulinti kvalifikaciją

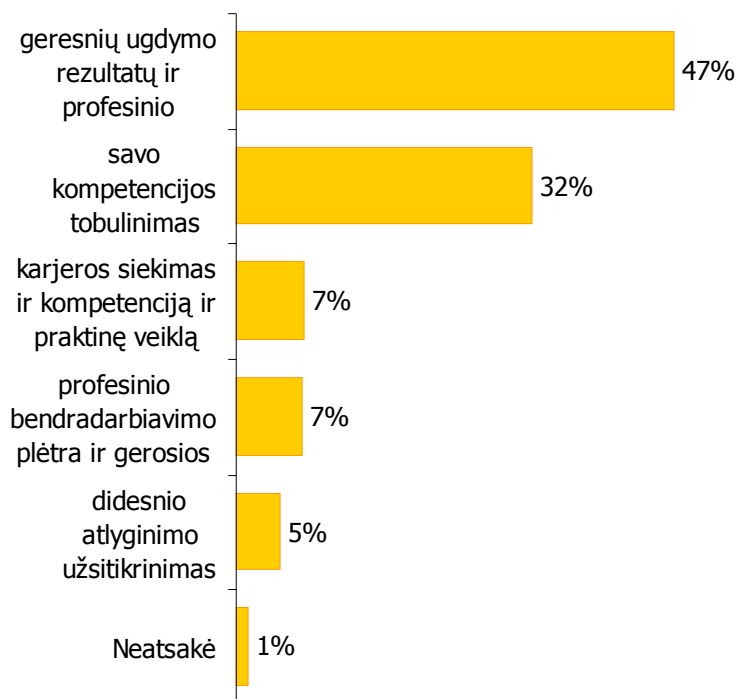
- + Kalbėdami apie tobulinimąsi skatinančius veiksmus neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai (kaip ir kitų tirtų grupių mokytojai) į pirmą vietą iškelia profesinius motyvus: geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimą bei savo kompetencijų tobulinimą. Praktiškus (pragmatiškus) tobulėti skatinančius motyvus – karjeros ar aukštesnės kvalifikacinės kategorijos galimybės arba didesnio atlygio galimybės - bendrai įvardino kas aštuntas šio pogrupio mokytojas.
- + Svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą įtakojantys kriterijai: renginio nauda kasdieniam pedagogo darbui, asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimas, taikomi darbo metodai, renginio turinys, vedantysis – tačiau paskutinis kvalifikacijos tobulinimo renginys tik iš dalies išpildė ir neformaliojo vaikų švietimo mokytojų keliamus svarbiausius kriterijus.

6.1.6.1 Kvalifikacijos tobulinimą skatinantys veiksniai

Beveik pusė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų (47%) teigia, kad pagrindinis stimulus tobulinti savo kvalifikaciją yra noras pasiekti geresnių ugdymo rezultatų ir siekti profesinio tobulėjimo. Kas trečiam mokytojui (32%) – tai savo kompetencijų tobulinimas. Kur kas mažesnė mokytojų dalis teigė, kad tobulinimosi siektų dėl profesinio bendradarbiavimo plėtros, karjeros ar aukštesnės kvalifikacijos kategorijos (po 7%), didesnio atlygio (5%). (141 diagrama)

141 Diagrama. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksnių Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją?

% nuo bendrojo ugdymo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojų (N= 310)

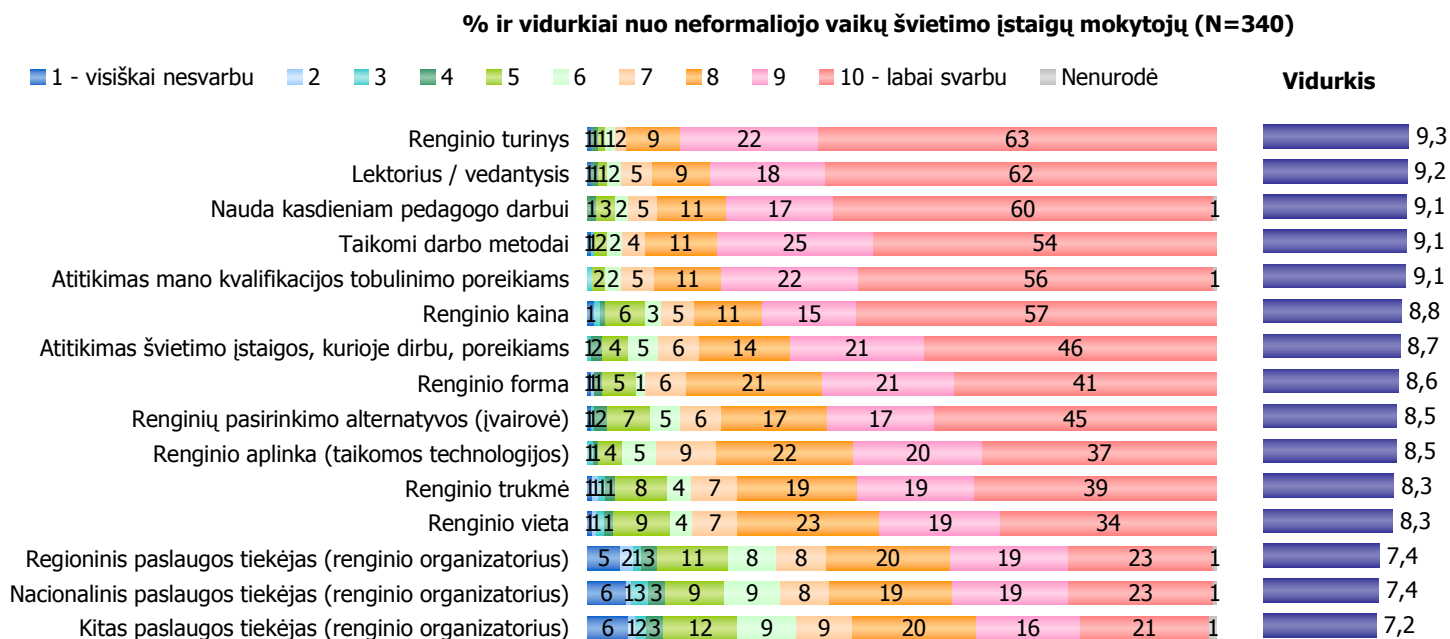

6.1.6.2 Kvalifikacijos tobulinimosi renginio pasirinkimą įtakojančių kriterijų svarba

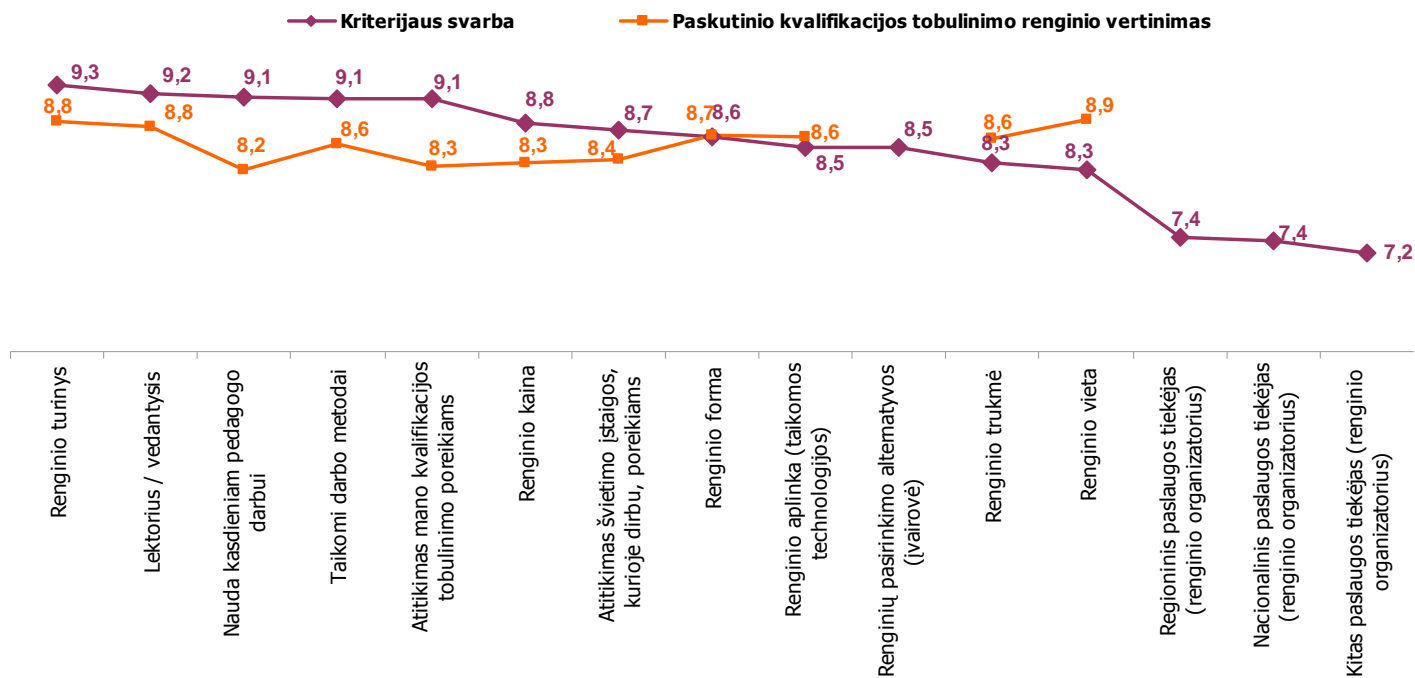
Kalbėdami apie įvairių kriterijų, lemiančių kvalifikacijos tobulinimo renginio pasirinkimą, svarbą neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai daugumą kriterijų laiko svarbiais ar ypatingai svarbiais (10 balų svarbos skalėje visų kriterijų svarbos įvertinimo vidurkiai svyruoja tarp 7,2 ir 9,3 balo). Analizuojant mokytojų paskutinio tobulinimosi renginio vertinimus ir įvairių pasirinkimo kriterijų svarbą, pastebima, kad paskutinio renginio vertinimai neatitiko svarbiausių lūkesčių, t.y. svarbiausių renginio pasirinkimą įtakojančių kriterijų; pirmiausia - tai kvalifikacijos tobulinimo renginio naudos kasdieniam pedagogo darbui (svarbos vertinimo vidurkis 9,1 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,2 balo) bei asmeninių poreikių kvalifikacijos tobulinimui atitikimui (svarbos vertinimo vidurkis 9,1 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,3 balo). Mokytojų lūkesčius ne visai tenkina ir paskutinio renginio turinys (svarbos vertinimo vidurkis 9,3 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,8 balo), lektorius/ vedantysis (svarbos vertinimo vidurkis 9,2 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,8 balo), taikomiems darbo metodai (svarbos vertinimo vidurkis 9,1 balo, paskutinis renginys šiuo aspektu vertintas 8,6 balo). (142 diagrama)

Kai kurie paskutinio tobulinimosi renginio aspektai, tokie kaip renginio aplinka (taikomos technologijos), renginio trukmė ir vieta, netgi viršijo neformaliojo švietimo įstaigų mokytojų lūkesčius, tačiau šie aspektai nėra patys svarbiausi renkantis tobulinimosi renginį. Mažiausiai iš tiriama veiksnių svarbus yra renginių paslaugos tiekėjas (organizatorius). (142 diagrama)

142 Diagrama. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus?

vidurkiai nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų (N= 340)

6.1.7. Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai bei pakankamumo lygis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams

- ✚ Kaip ir priešmokyklinio bei pradinio ugdymo, o taip pat bendrojo lavinimo švietimo įstaigų 5-12 klasių mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai jaučia informacijos apie tobulinimąsi trūkumą: labiausiai pasigendama informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą bei bendrą pedagogų tobulinimosi situaciją Lietuvoje, mažiausiai - informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis).
- ✚ Pagrindiniais informacijos apie tobulinimąsi šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai, internetas (bendrai) bei švietimo centrų pateikiama informacija (pastarąjį informacijos apie tobulinimąsi šaltinį neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai nurodo dažniau nei kitų grupių mokytojai). Kur kas mažiau šio pogrupio pedagogų gauna informacijos iš specializuotų interneto portalų pedagogams, specializuotos spaudos pedagogams, reklaminių/ informacinių leidinių pedagogams, dar mažesnė dalis - iš UPC, ŠMM, tad šiuos informacijos kanalus galima laikyti nepakankamai išnaudojamais informacijos sklaidai.

6.1.7.1 Informacijos pakankamumo lygis

Siekiant išsiaiškinti neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų poreikius informacijai apie tobulinimosi galimybes, tyrimo metu buvo klausama, ar jiems trūksta, ar netrūksta su tobulinimosi susijusios informacijos.

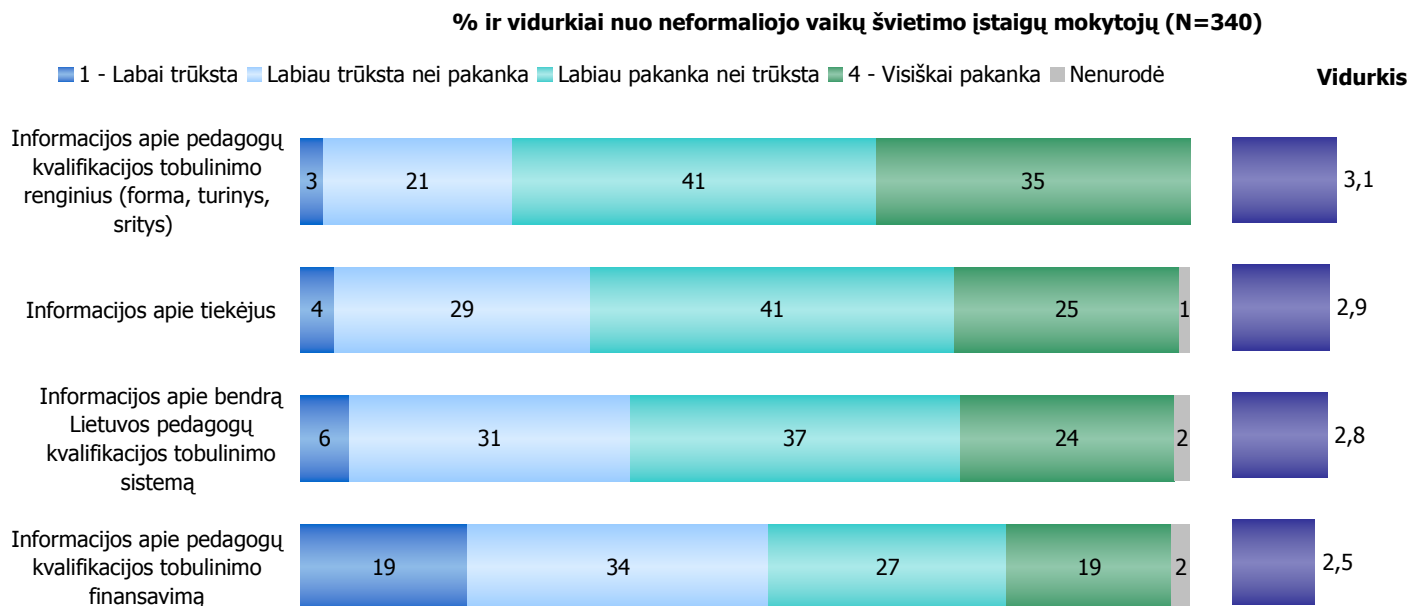
Remiantis mokytojų atsakymais, pastebima, kad labiausiai neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą (labai ar labiau trūksta, nei pakanka - 53% mokytojų; labiau ar visiškai pakanka - 46% mokytojų). (143 diagrama)

37% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų labai ar labiau trūksta informacijos apie bendrą Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą; kad tokios informacijos visiškai ar labiau pakanka, nurodė 61% mokytojų. (143 diagrama)

Informacijos apie tiekėjus trūkumą jaučia kas trečias (33%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas; kad tokios informacijos pakanka atitinkamai nurodo 66% mokytojų. (143 diagrama)

Kur kas mažiau mokytojų pasigenda informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (jų formą, turinį, sritis) – tokios informacijos labai ar labiau trūksta 24% mokytojų, visiškai ar labiau pakanka – 76% mokytojų. (143 diagrama)

143 Diagrama. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų:

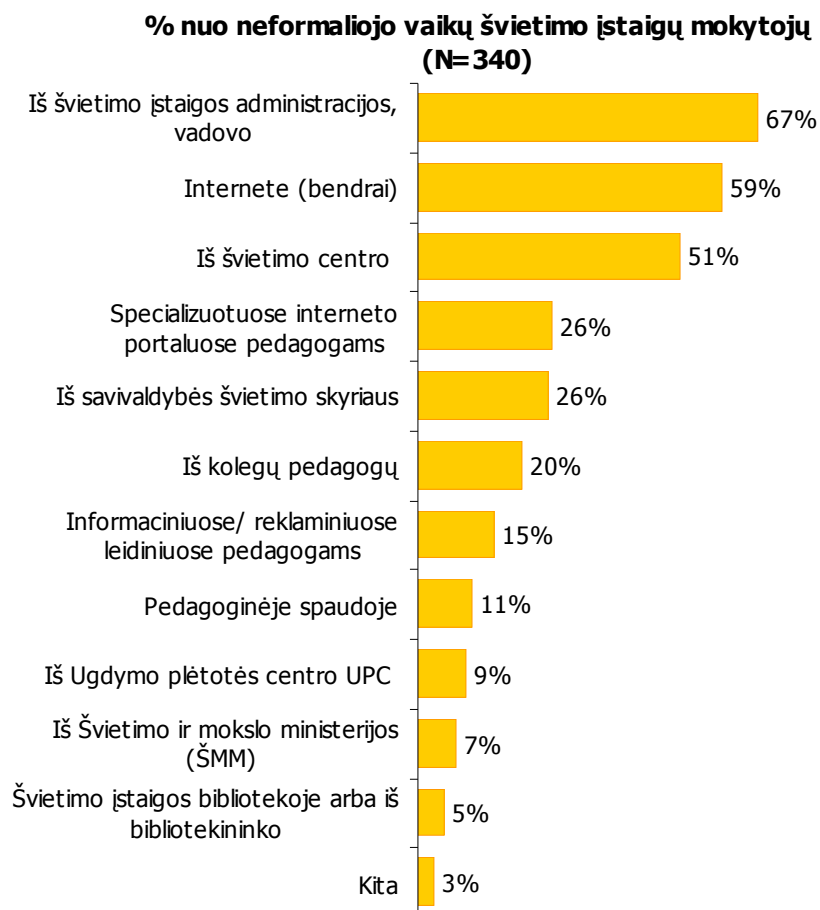

6.1.7.2 Informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą šaltiniai

Tyrimo duomenimis, pagrindiniais informacijos apie tobulinimą šaltiniais mokytojams yra savos švietimo įstaigos administracija ar vadovai (67% mokytojų), internetas (bendrai) (59% mokytojų) bei iš švietimo centro gaunama informacija (51% mokytojų). Pastebima, kad neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai šiek tiek dažniau nei kitų grupių mokytojai teigia gaunantys tokios informacijos iš švietimo centro. (144 diagrama)

Kitus informacijos apie tobulinimą šaltinius nurodo mažesnė mokytojų dalis: specializuotuose interneto portaluose pedagogams (26% mokytojų), iš savivaldybių švietimo skyriaus (26% mokytojų), iš kolegų pedagogų (20% mokytojų), informaciniuose/ reklaminiuose leidiniuose pedagogams (15% mokytojų), pedagoginėje spaudoje (11% mokytojų), iš Ugdymo plėtotės centro (UPC) (9% mokytojų), iš Švietimo ir mokslo ministerijos (7% mokytojų), švietimo įstaigos bibliotekoje arba iš bibliotekininko (5% mokytojų). (144 diagrama)

144 Diagrama. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus:

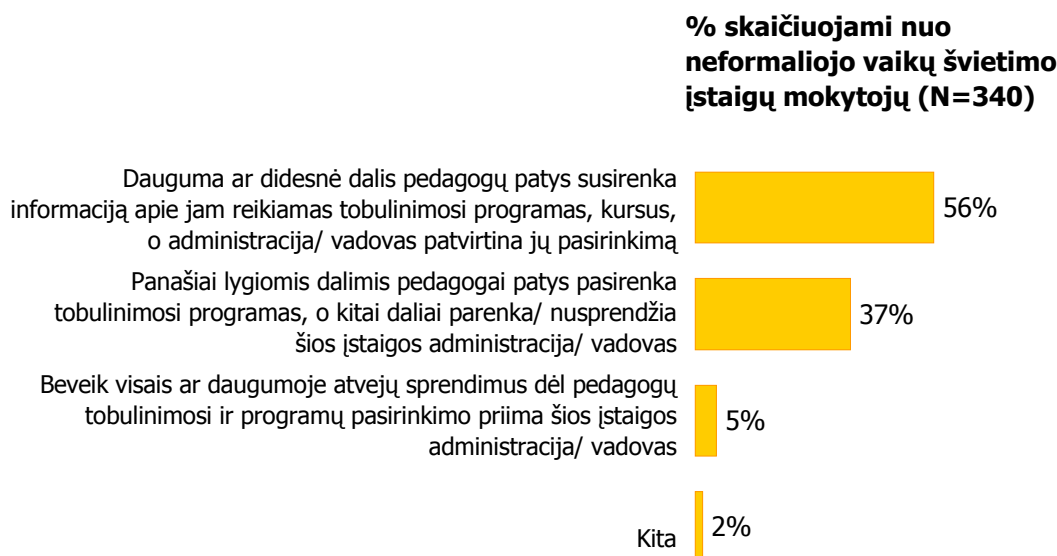
6.1.8. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogams kvalifikacijos tobulinimo organizavimo procesas švietimo įstaigose

- ✚ Ir tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų beveik kas antras teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tik tvirtina jų pasirinkimą. Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmime aktyviai dalyvauja mokyklos administracija ir vadovai.
- ✚ Daugumoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigų yra naudojami patvirtinti pedagogų ugdymo planai: pusė mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas, penktadalis mokytojų tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas.
- ✚ Tik kiek daugiau nei pusė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų patys renka ir sistemina informaciją apie pedagogų tobulinimąsi. Kitai pusei - tokią informaciją surenka ir pateikia švietimo įstaigos administracijos atstovas, vadovas ar kitas atsakingas už tokios informacijos surinkimą darbuotojas.

6.1.8.1 Sprendimų dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo mechanizmai

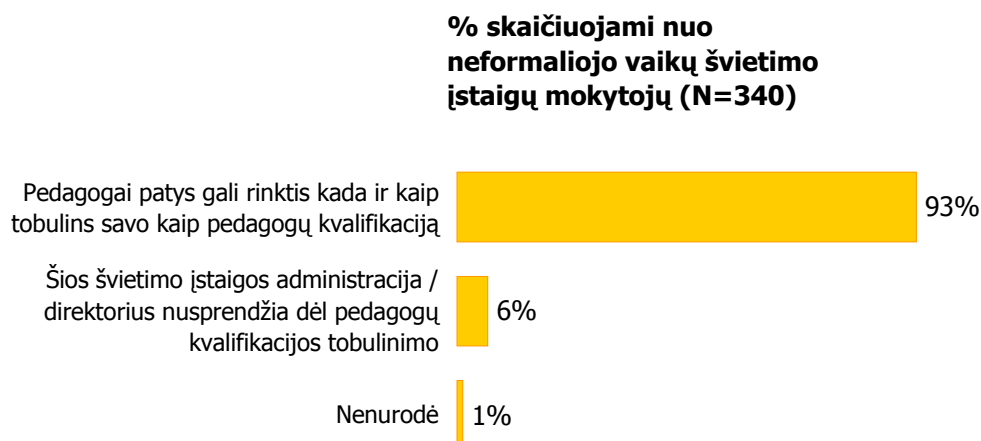
Beveik kas antras mokytojas teigia, kad jo švietimo įstaigoje dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas/ kursus, o administracija/ vadovas tvirtina jų pasirinkimą (56% mokytojų). Likusi pusė – kad pasirinkime ir sprendimų priėmimo aktyviai dalyvauja mokyklos administracija: kad jų mokymo įstaigoje lygiomis dalimis pedagogai ir administracija parenka ir sprendžia dėl tobulinimosi programų (37% mokytojų) arba tvirtina, kad beveik visais ar daugumoje atvejų sprendimus dėl pedagogų tobulinimosi priima įstaigos administracija ar vadovas (5% mokytojų). (145 diagrama)

145 Diagrama. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą...

Panašiai devyni iš dešimties mokytojų (93%) visgi tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje pedagogai gali patys rinktis kada ir kaip tobulins savo kvalifikaciją. 6% mokytojų tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje administracija ar direktorius nusprendžia dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo. (146 diagrama)

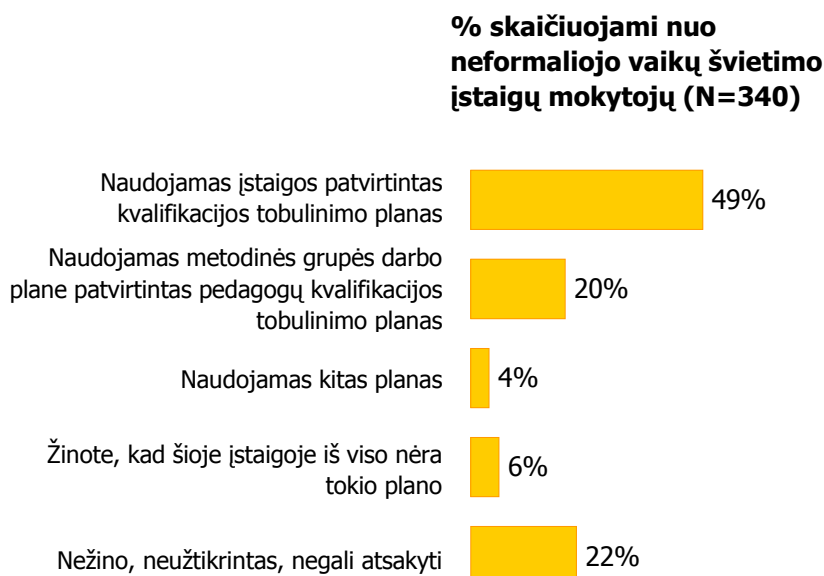
146 Diagrama. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją...

6.1.8.2 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas

Beveik pusė (49%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia, kad jų švietimo įstaigoje naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas. Penktadalis (20%) tvirtina, kad naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas. 4% mokytojų žino, kad naudojamas kitas kvalifikacijos tobulinimo planas. O 6% mokytojų tvirtina, kad įstaigoje tokio plano iš viso nėra. 22% šios grupės mokytojų į šį klausimą iš viso negali atsakyti. (147 diagrama)

147 Diagrama. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas?

6.1.8.3 Informacijos apie pedagogų tobulinimo programas rinkimas

Daugiau nei pusė mokytojų (56%) teigia, kad jų švietimo įstaigoje kiekvienas mokytojas individualiai renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes. Kad tokią informaciją renka mokymo įstaigos administracijos atstovas, tvirtina 36% mokytojų. (148 diagrama)

Mažesnė dalis mokytojų sako, kad informaciją apie pedagogų tobulinimosi galimybes renka ir pats švietimo įstaigos vadovas (27% mokytojų), metodinės grupės vadovas (20% mokytojų). Dar rečiau minima, kad jų švietimo įstaigoje yra paskirtas kitas už šios informacijos surinkimą atsakingas darbuotojas (9%). (148 diagrama)

148 Diagrama. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius?

6.1.9. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas

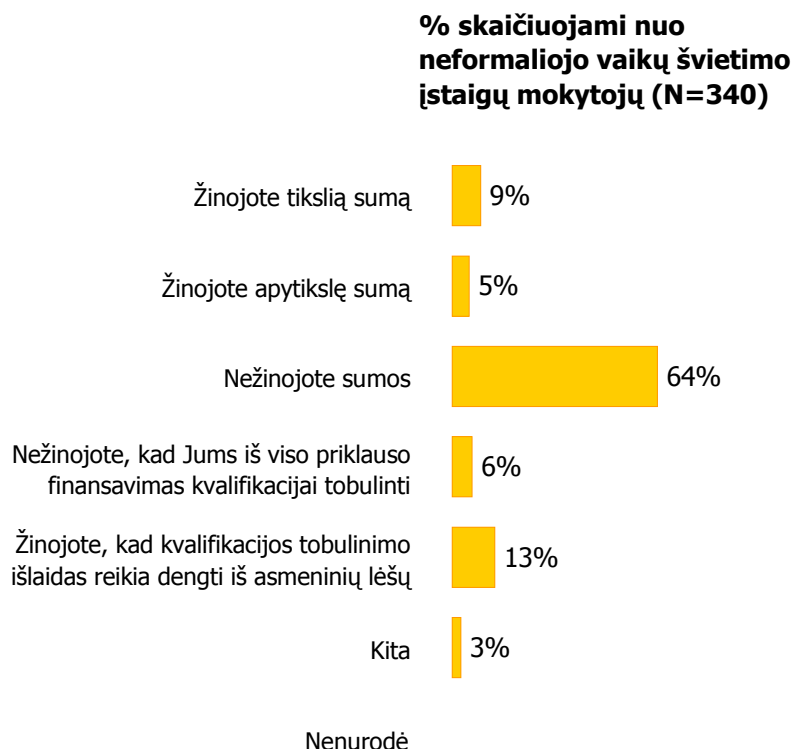
- Didesnė dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų neturėjo informacijos apie lėšas, skiriamas jų kvalifikacijos tobulinimui: panašiai du iš trijų šio pogrupio mokytojų teigia iš viso nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. Kas septintas-aštuntas šio pogrupio mokytojas atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jiems tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams. Panaši dalis teigia žinojusi, kad tobulinimosi išlaidas turi apmokėti iš asmeninių lėšų.
- Dauguma neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tvirtina, kad per susirinkimus arba individualiai yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje. Du-tris kartus daugiau neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, lyginant su kitų tirtų grupių mokytojais, tvirtina, kad jų švietimo įstaigoje mokytojai iš viso nėra informuojami jų tobulinimosi finansavimo klausimais.

6.1.9.1 Informuotumas apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą 2010-iems metams

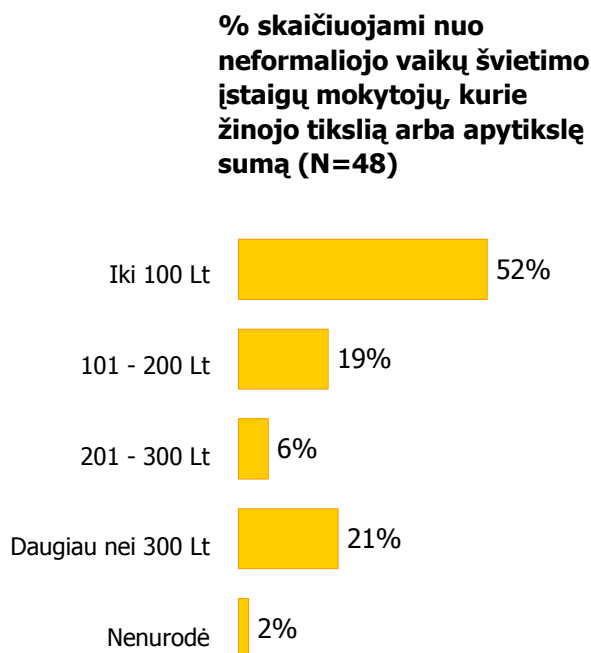
Panašiai du iš trijų šio pogrupio mokytojų (64%) teigia nežinoję sumos, kuri jiems buvo skirta kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams. 14% šio pogrupio mokytojų atsakė, kad žinojo tikslią ar apytikslę jo tobulinimuisi skirtą sumą 2010 metams. (149 diagrama)

6% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigė iš viso nežinoję, kad jiems priklauso finansavimas kvalifikacijos tobulinimui, o 13% mokytojų teigia žinoję, kad kvalifikacijos tobulinimo išlaidas turi padengti iš asmeninių lėšų. (149 diagrama)

149 Diagrama. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)?

Atsakiusių, kad žinojo tikslią ar apytikslę sumą kvalifikacijos tobulinimui, buvo prašoma nurodyti šią sumą:

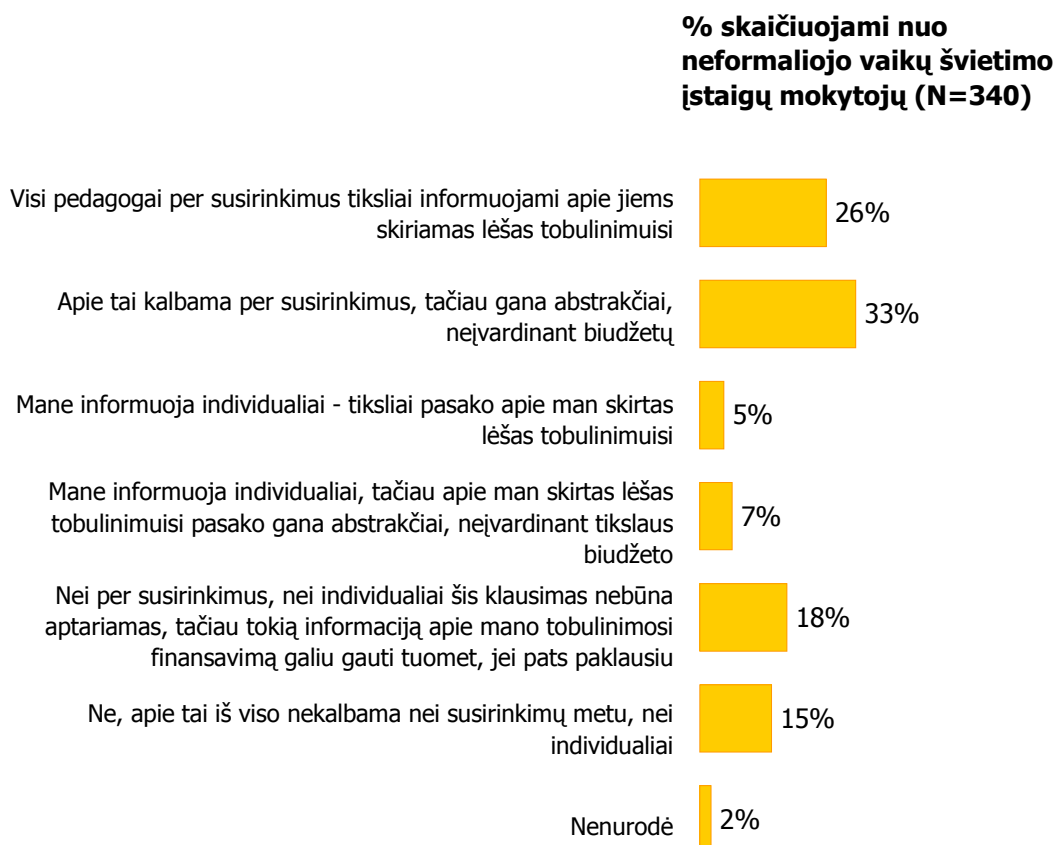

6.1.9.2 Informavimo mechanizmai apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą

Dauguma neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų tvirtina, kad vienu ar kitu būdu yra informuojami apie jų tobulinimosi finansavimą švietimo įstaigoje.

Kur kas rečiau nei kitų tirtų grupių mokytojai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai teigia, kad yra susirinkimų metu tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas (26% mokytojų). Trečdalis nurodo, kad susirinkimų metu yra kalbama apie tobulinimo finansavimą, tačiau neįvardinant konkrečių mokytojams skiriamų sumų (33% mokytojų). Sąlyginai nedidelė dalis mokytojų apie tobulinimosi finansavimą būna informuojami individualiai (bendrai 12% mokytojų). Kad apie mokytojų tobulinimuisi skiriamas lėšas švietimo įstaigoje iš viso nekalbama nei susirinkimų metu, nei individualiai teigia 15% mokytojų. (150 diagrama)

150 Diagrama. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas?

6.1.10. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų požiūris į kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus: centralizacijos/decentralizacijos aspektas

- Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, kaip ir kitų grupių mokytojai, pasisako už įsitraukimą visuose lygmenyse organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo procesus (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.
- Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojams taip pat labiau priimtinas decentralizuotas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis: kas antras mokytojas renka siūlomą pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelį, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Kas penktas mokytojas labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams.

6.1.10.1 Institucijų dalyvavimo lygmuo organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą

Dauguma neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, kaip ir kitų grupių mokytojų norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) procesus būtų įsitraukimas visuose lygmenyse – pradedant valstybiniu (švietimo mokslo ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis), baigiant kiekvienu pedagogu asmeniškai.

Šio pogrupio mokytojai labiausiai norėtų, kad organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.) dalyvautų savivaldybė, savivaldybės švietimo skyriai, švietimo centrai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 93% mokytojų). Antroje - trečioje vietose – kiekviena mokykla (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 92% mokytojų) bei švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžios įstaigos respublikiniame lygmenyje, tokios kaip Ugdymo plėtotės centras (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 91% mokytojų) bei. (151 diagrama)

Tik kiek mažiau mokytojų norėtų, kad šiuose procesuose dalyvautų valstybė, Švietimo ir mokslo ministerija (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 87% mokytojų, kad greičiau ar visai neturėtų dalyvauti – teigia 13% mokytojų) bei kiekvienas pedagogas asmeniškai (greičiau ar būtinai turėtų dalyvauti mano 85% mokytojų, kad greičiau ar visai neturėtų dalyvauti – teigia 13% mokytojų). (151 diagrama)

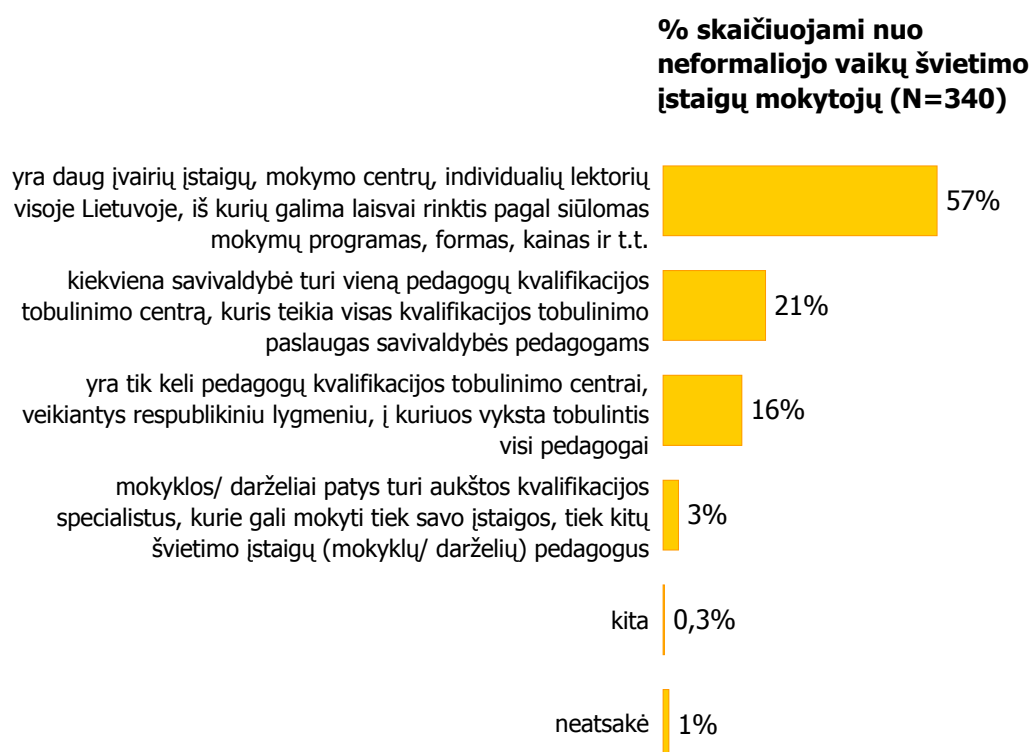
151 Diagrama. Kaip Jums atrodo, kas ir koku laipsniu turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese?

6.1.10.2 Priimtinas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis

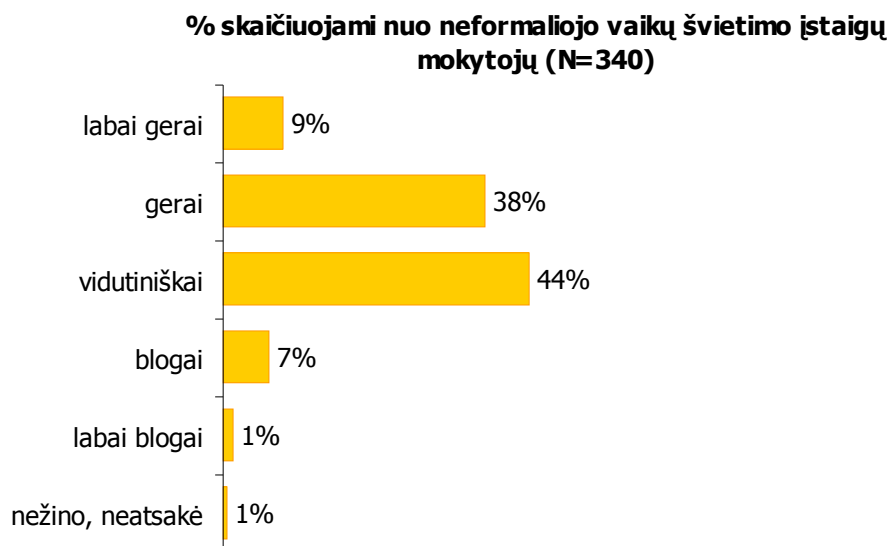
Kiek daugiau nei kas antras neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas (57%) teigia, kad jam būtų priimtinesnis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis, kai yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t. Panašiai vienas iš penkių (21%) mokytojų labiau norėtų, kad kiekviena savivaldybė turėtų vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teiktų visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams. 16% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų būtų priimtinausias variantas, kad būtų tik keli pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrai, veikiantys respublikiniu lygmeniu. (152 diagrama)

152 Diagrama. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis?

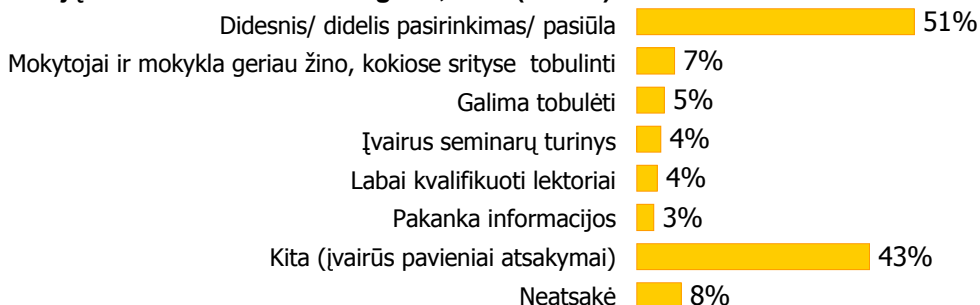
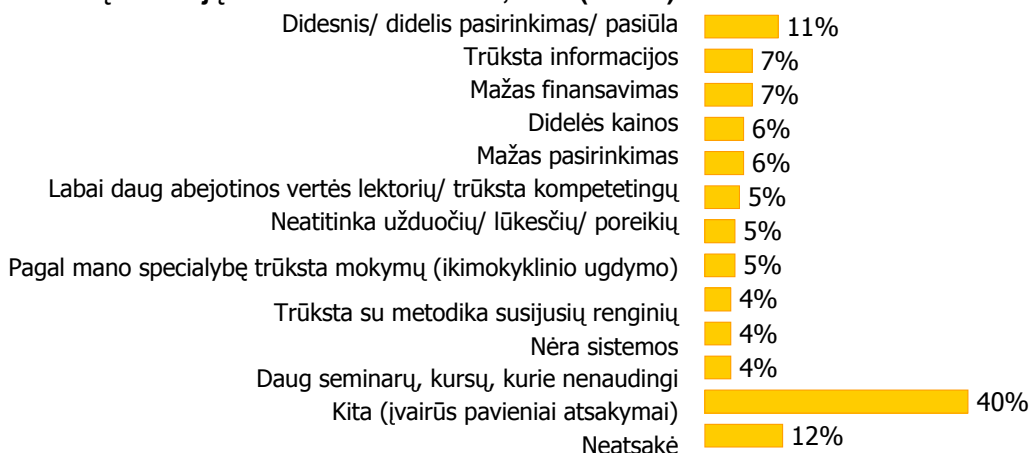
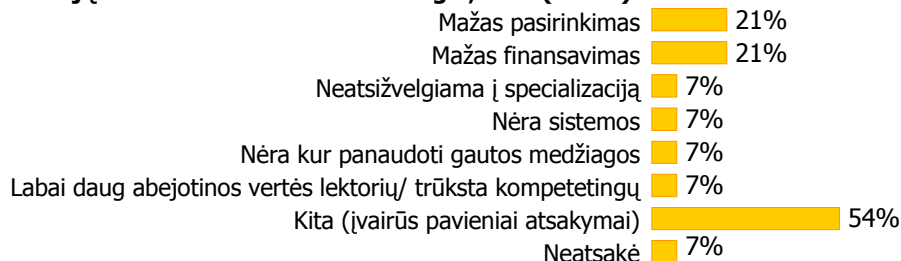

Kalbėdami apie dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas, beveik pusė mokytojų vertina gerai arba labai gerai (bendrai 47% mokytojų). Panaši dalis (44%) šią situaciją vertina vidutiniškai. Skeptiškai nusiteikusi dalis – nedidelė – situaciją blogai ar labai blogai vertina 8% mokytojų. (153 diagrama)

153 Diagrama. Sakykite, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likęs UPC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas?

Šiandieninę švietimo tobulinimosi situaciją gerai vertinančių pagrindinis argumentas – didesnis pasirinkimas, platesnė tobulinimosi paslaugų pasiūla (51% mokytojų, vertinusių situaciją gerai). Vidutiniškai vertinantys situaciją išsakė abejones dėl (per) didelio pasirinkimo, (per) didelės pasiūlos (11% mokytojų, vertinusių situaciją vidutiniškai), mažo finansavimo (7% mokytojų, vertinusių situaciją vidutiniškai), informacijos trūkumo (7% mokytojų, vertinusių situaciją vidutiniškai), didelių kainų (6% mokytojų, vertinusių situaciją vidutiniškai). Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai šią situaciją vertina blogai pirmiausia dėl mažo pasirinkimo (21% mokytojų, vertinusių situaciją blogai) bei mažo finansavimo (21% mokytojų, vertinusių situaciją blogai). (154 diagrama)

154 Diagrama. Kodėl taip vertinate?**Vertina gerai, nes:****% nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų****Esamą situaciją vertina labai GERAI ar gerai, nes: (N=159)****Vertina vidutiniškai, nes:****% nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų****Esamą situaciją vertina VIDUTINIŠKAI, nes: (N=151)****Vertina blogai, nes:****% nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų****Esamą situaciją vertina labai BLOGAI ar blogai, nes: (N=28)**

6.1.11. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų persikvalifikavimas

- Didžioji dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje. Tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo ryškesni procesai pastebimi iki 2010 metų (kaip ir tarp pradinio ugdymo mokytojų).
- Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai, vėlgi kaip ir kitų grupių mokytojai, pedagogų persikvalifikavimo galimybes Lietuvoje vertina labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“, t.y. daugiau yra manančių, kad persikvalifikuoti yra daugiau ar mažiau sudėtinga, nei nesudėtinga.

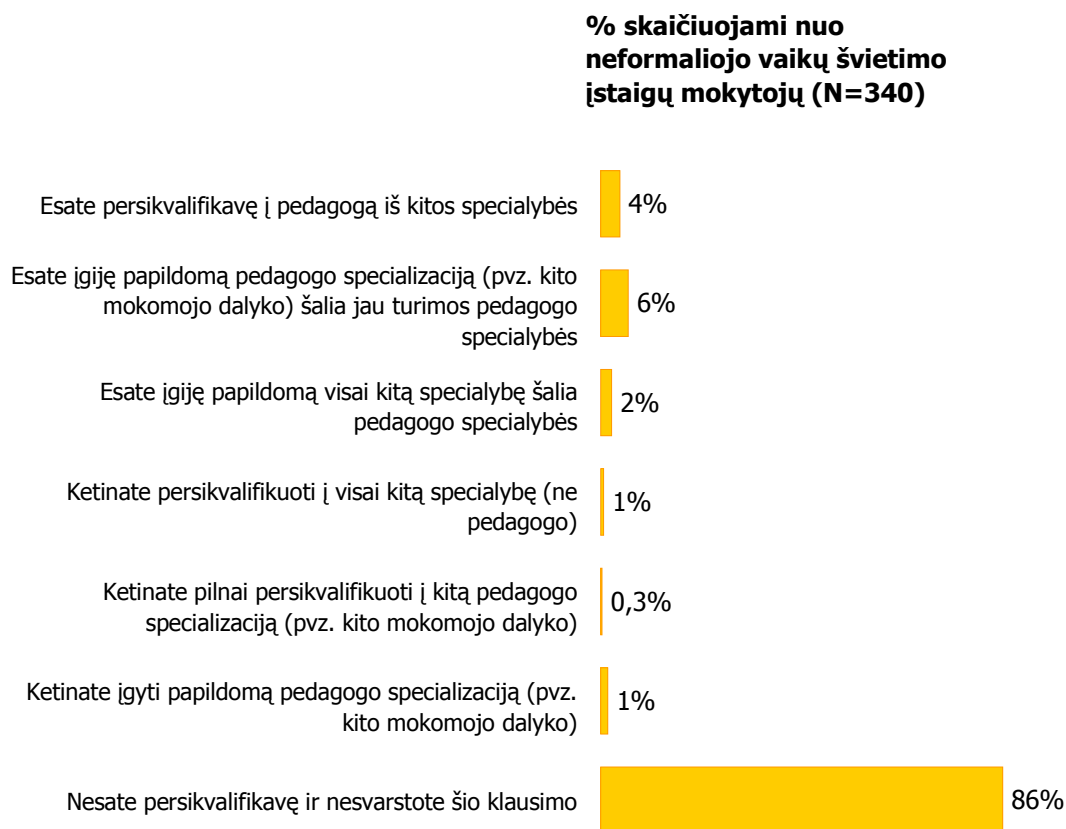
6.1.11.1 Persikvalifikavimo mastas

Didžioji dalis neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų nėra persikvalifikavę ir neketina to daryti artimiausioje ateityje.

4% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų teigia, kad jau yra persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės, 6% - jau yra įgiję papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 1% mokytojų ketina persikvalifikuoti į visai kitą specialybę (ne pedagogo), o 1% - ketina įgyti papildomą pedagogo specializaciją šalia jau turimos. 86% šio pogrupio mokytojų nėra persikvalifikavę ar įgiję papildomos pedagogo specializacijos ir šiuo metu nesvarsto persikvalifikavimo klausimo. (155 diagrama)

Dėl mažo ketinančių artimiausiu metu persikvalifikuoti ar įgyti papildomą pedagogo specializaciją skaičiaus, sudėtinga padaryti patikimas išvadas apie šio pogrupio mokytojų pageidaujamas/ dominančias sritis. (155.1 diagrama)

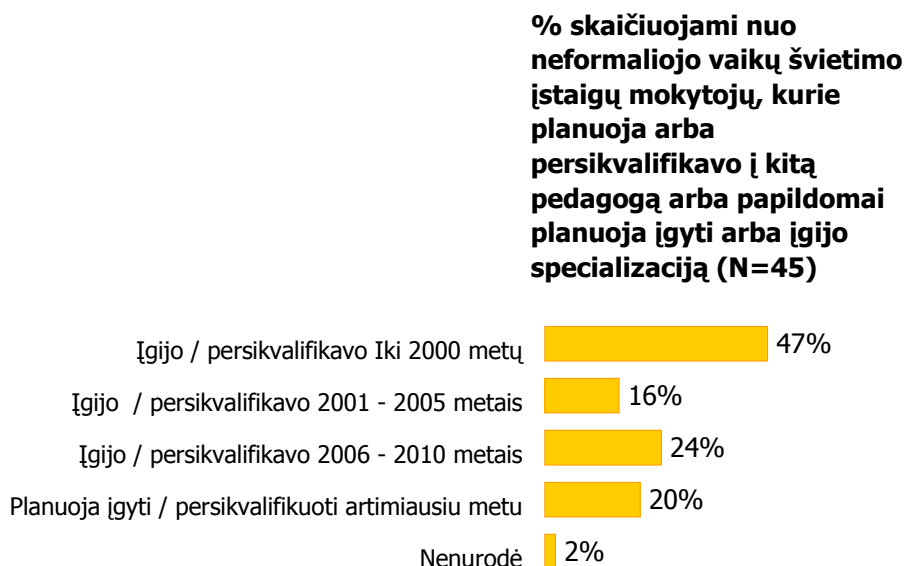
155 Diagrama. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais?

155.1 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?

Sritis į kurią norėtų persikvalifikuoti, atsakymai nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, kurie norėtų persikvalifikuoti į kitą pedagogą arba papildomai įgyti specializaciją (N=6)	N
Vaikų ikimokyklinis muzikinis ugdymas	1
Edukologija	1
Pedagoginis	1
Teatro edukologija	1
Sociologija	1
Esu metodininkas, o norėčiau eksperto	1

Pastebima, kad kiek didesnė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis persikvalifikavo ar įgijo papildomą kvalifikaciją iki 2000 metų (47%), o 2001-2010 metais (40%). (156 diagrama)

156 Diagrama. Kelintais metais persikvalifikavo, įgijo papildomą specializaciją ar ketina tai padaryti:**6.1.11.2 Informuotumas apie persikvalifikavimo galimybes**

Dėl mažo ketinančių persikvalifikuoti ar įgyti papildomą kvalifikaciją šio pogrupio mokytojų skaičiaus, sudėtinga daryti statistiškai patikimas išvadas apie persikvalifikavimo galimybių informacijos pakankumą ar trūkumą. Žvelgiant bendrai į 6 atsakiusiųjų į šį klausimą respondentų skaičių, galima daryti prielaidą, kad daliai mokytojų informacijos pakanka, daliai - informacijos apie persikvalifikavimo galimybes labiau trūksta, nei pakanka. (157 diagrama)

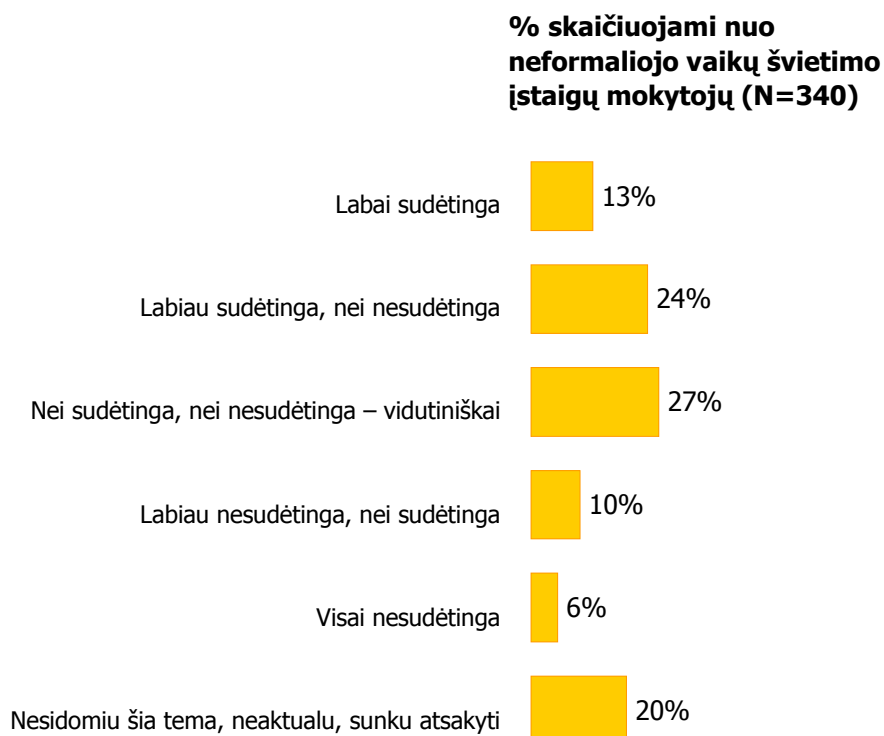
157 Diagrama. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai?

Informacija apie persikvalifikavimą, atsakymai nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, kurie norėtų persikvalifikuoti į kitą pedagogą arba papildomai įgyti specializaciją (N=6)	N
Žinote viską, turite visą reikiamą informaciją	3
Kažką žinote, tačiau ne viską	3

6.1.11.3 Persikvalifikavimo galimybių vertinimas

Vertindami pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai nusiteikę labiau „pesimistiškai“, nei „optimistiškai“: kad šiuo metu Lietuvoje pedagogams persikvalifikuoti yra labai sudėtinga ar labiau sudėtinga, nei nesudėtinga teigia 37% mokytojų. Kad situacija yra vidutiniška – persikvalifikuoti nei sudėtinga, nei nesudėtinga – sako 27% mokytojų. Mažesnę šio pogrupio mokytojų dalis teigia, kad pedagogams persikvalifikuoti yra labiau nesudėtinga nei sudėtinga ar visiškai nesudėtinga - 16% mokytojų. Sąlyginai didelė (lyginant su kitų grupių mokytojų) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis iš viso negalėjo atsakyti į šį klausimą. (158 diagrama)

158 Diagrama. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga?

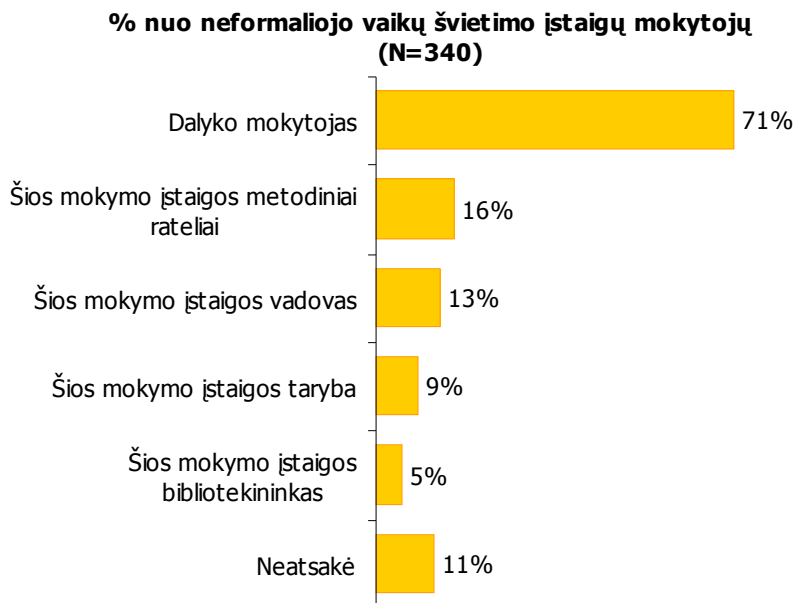
6.1.12. Mokomosios medžiagos įtaka neformaliojo vaikų švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimui

- ✚ Skirtingai nei kitose mokytojų grupėse, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai mokymui skirtą medžiagą (vadovėlius) dažniau renkasi patys. Mažesnė šios grupės mokytojų dalis nurodo, kad vadovėlių pasirinkime dalyvauja ir mokyklos administracija, metodiniai rateliai, kolegės pedagogai. Šio grupės mokytojai dažniau vadovaujasi patvirtintu vadovėlių sąrašu ir rečiau - administracijos nurodymais bei kolegų patarimais.
- ✚ Kiek didesnė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis pastebi, kad naudojami vadovėliai (jų komplektai) netenkina mokytojų ir mokinių poreikių šiais aspektais – kalbos stiliumi atitinkamiems mokinių amžiaus tarpsniams, tinkamumo savarankiškam mokymuisi bei pateikiamais mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdais.
- ✚ Pastebima, kad pedagogams skirtų interneto portalų žinomumas tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų yra žemesnis, lyginant su kitų tirtų mokytojų grupėmis – 60% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų žino nors vieną portalą (tuo tarpu tarp kitų grupių mokytojų – šis rodiklis siekia apie 70-90%). Didžiausių pedagogams skirtų portalų žinomumas ir šioje mokytojų grupėje išlieka panašus: tarp geriau žinomų portalų – E-Mokykla, AIKOS. Virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE žinomos mažesnei daliai mokytojų. Tačiau reguliariai (nors kartą per mėnesį) besilankančių šiuose portaluose mokytojų skaičius - daugiau nei per pusę mažesnis, nei juos žinančiųjų skaičius. Tad dar rimtesnė problema – yra šių tinklapių reguliarius lankomumas. Visi pagrindiniai pedagogams skirti portalai - E-Mokykla, AIKOS, virtualios mokymosi aplinkos ATUTOR bei MOODLE - vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Geriausiai visais aspektais šio pogrupio mokytojai vertina portalą E-Mokykla. Panašiai gerai vertinamas ir portalas AIKOS. Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR.
- ✚ Sąlyginai nedidelė neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų dalis ieško informacijos apie tobulinimosi galimybes pedagogams skirtuose portaluose. Pastebima, kad informacijos apie pedagogų tobulinimosi bei persikvalifikavimo galimybes taip pat dažniau ieškoma tuose pačiuose portaluose, kuriuose ir apsilankoma – dažniau E-Mokykla, AIKOS – dar reikėtų išnaudoti šių portalų galimybes suteikti mokytojams ieškomos informacijos apie tobulinimąsi.

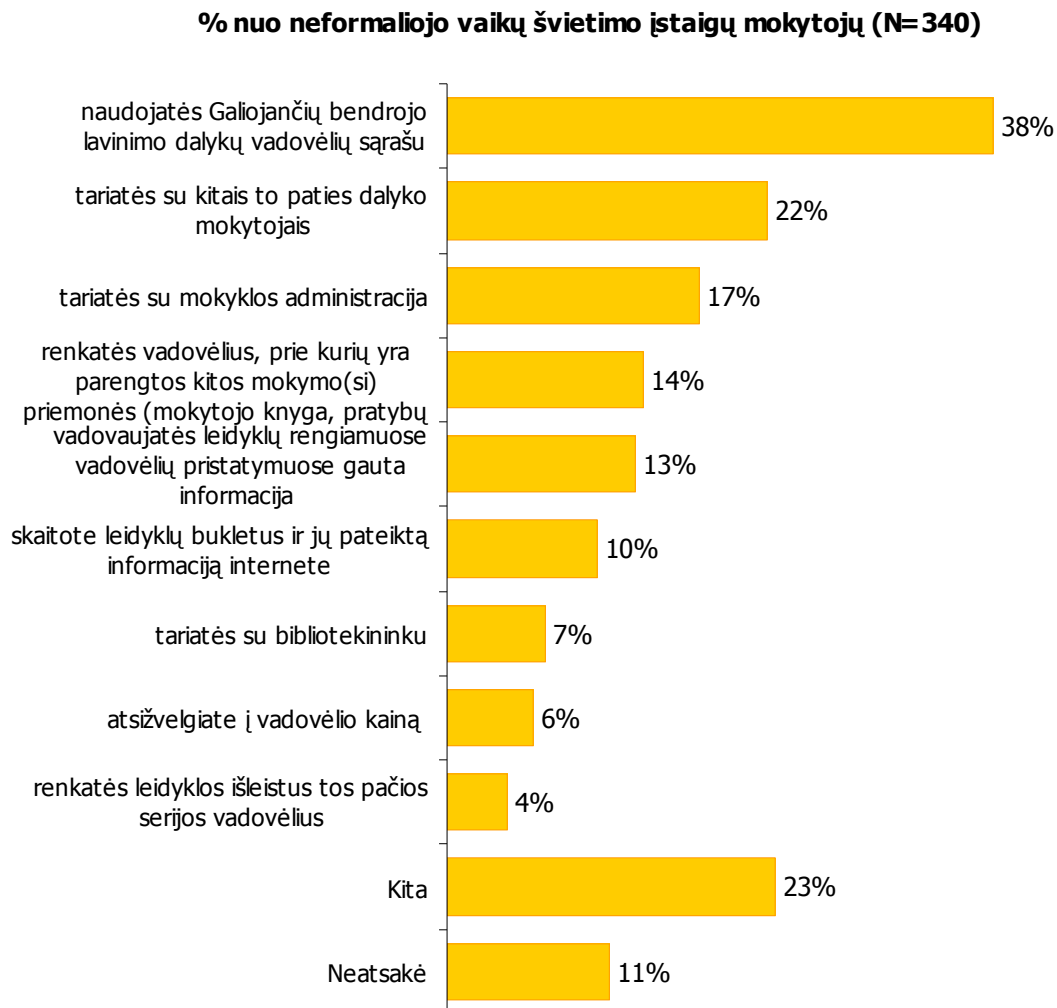
6.1.12.1 Vadovėlių pasirinkimas ir vertinimas švietimo įstaigoje

Septini iš dešimties neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų (71%) tvirtina, kad sprendimą dėl vadovėlių pasirinkimo priima jie patys.

Kad sprendimus dėl vadovėlių pasirinkimo priima švietimo įstaigos vadovas nurodo 13% mokytojų. Panaši dalis nurodo, kad tokią funkciją atlieka ir švietimo įstaigos metodiniai rateliai. Dar rečiau sprendimus dėl vadovėlių priima mokymo įstaigos taryba (9% mokytojų) bei įstaigos bibliotekininkas (5% mokytojų). (159 diagrama)

159 Diagrama. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti?

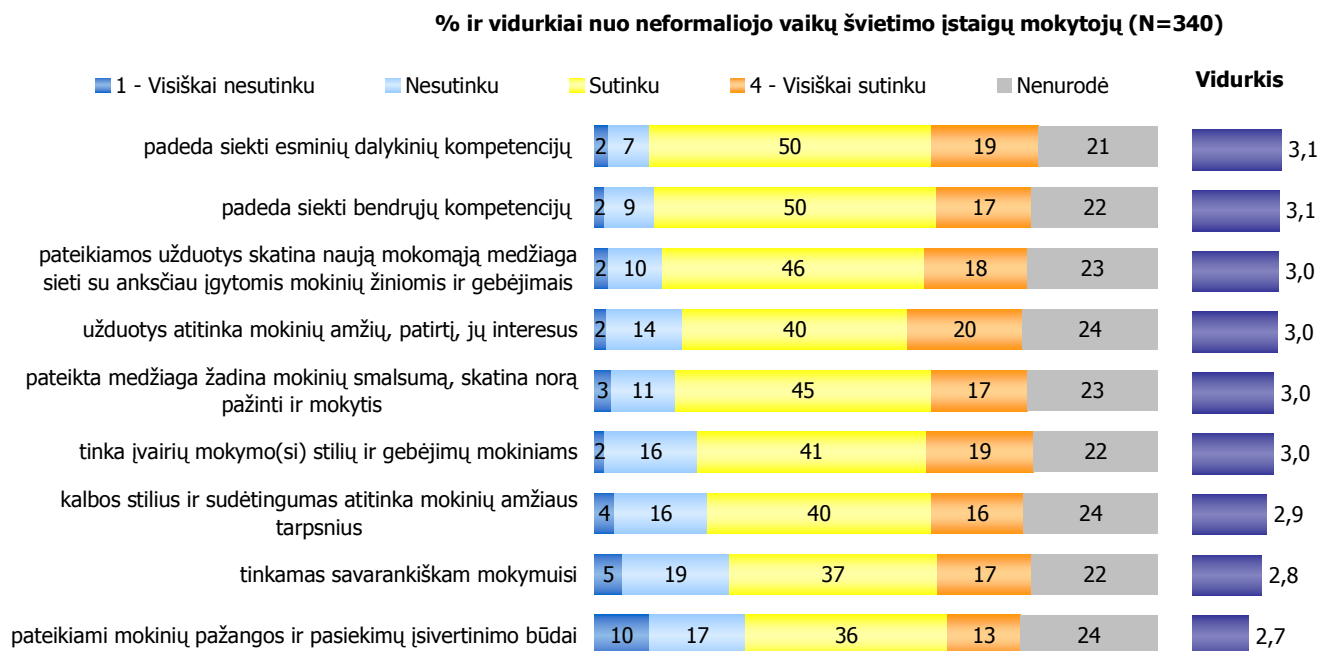
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai dažniau teigia, kad rinkdamiesi vadovėlius jie pirmiausia naudojami Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašu (38%), mažesnę dalis – kad tariasi su kitais to paties dalyko mokytojais (22%) ar tariasi su mokyklos administracija (17%). Dar rečiau šie mokytojai mini, kad rinkdamiesi vadovėlius atsižvelgia, ar prie vadovėlių yra parengtos ir kitos mokomosios priemonės (14%), skaito leidyklų bukletus bei jų pateikiamą informaciją internete (10%). Tik 6% tvirtina, kad atsižvelgia ir į vadovėlio kainą. (160 diagrama)

160 Diagrama. Rinkdamasis vadovėlius įprastai Jūs:

Analizuojant šiuo metu mokytojų naudojamų vadovėlių vertinimus, pirmiausia pastebima, kad nei vienu aspektu mokytojai neįvertina naudojamų vadovėlių kaip visiškai patenkinančių jų, pedagogų, ar mokinių poreikius. Vertinimo rezultatus galima interpretuoti teigiant, kad naudojami vadovėliai labiau, tačiau ne visiškai atitinka išvardintus aspektus. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai labiausiai linkę sutikti su teiginiais, kad šiuo metu jų naudojami vadovėliai padeda siekti bendrųjų kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 67% mokytojų) bei esminių dalykinių kompetencijų (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 69% mokytojų). Panaši dalis mokytojų sutinka, kad pateiktos užduotys skatina naują mokomąją medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 64% mokytojų), pateikta medžiaga žadina mokinių smalsumą ir skatina norą mokytis (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 62% mokytojų), užduotys atitinka mokinių amžių, patirtį, jų interesus (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 60% mokytojų), naudojami vadovėliai tinka įvairių mokymo(si) stilių ir gebėjimų mokiniams (sutinka ar visiškai sutinka 60% mokytojų).. (51 diagrama)

Kiek didesnė mokytojų dalis nesutiko su teiginiais, kad jų naudojamų vadovėlių kalbos stilius atitinka mokinių amžiaus tarpsnius (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 56% mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – 20% mokytojų), kad yra tinkami savarankiškam mokymuisi (su tuo sutinka ar visiškai sutinka 54% mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – 24% mokytojų) bei pateikiami mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdai (sutinka ar visiškai sutinka 49% mokytojų, nesutinka ar visiškai nesutinka – 27% mokytojų). (161 diagrama)

161 Diagrama. Įvertinkite vadovėlius (jų kompleksus), iš kurių mokote mokinius:

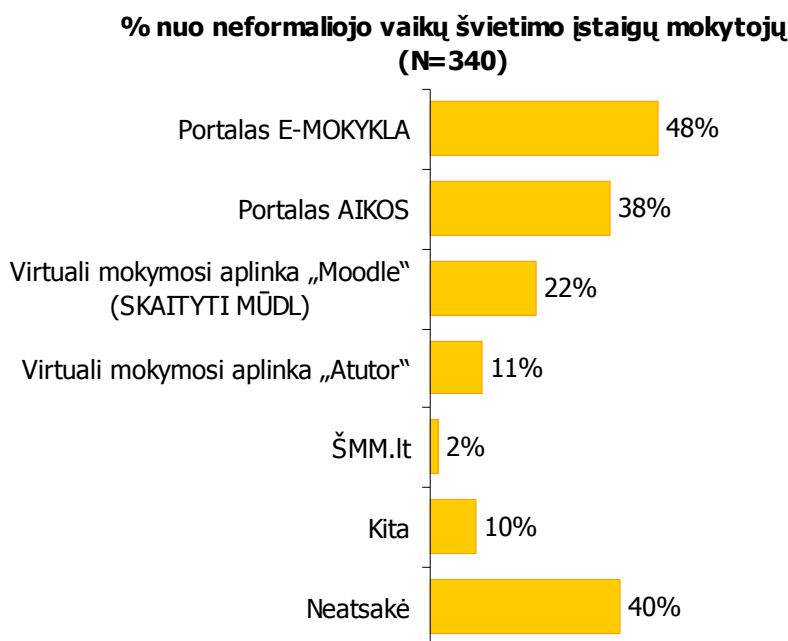

6.1.12.2 Pedagogams skirtų mokymosi portalų žinomumas, naudojimas ir vertinimas

Pastebima, kad pedagogams skirtų interneto portalų žinomumas tarp neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų yra žemesnis, lyginant su kitų tirtų mokytojų grupėmis – 60% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų žino nors vieną portalą (tuo tarpu tarp kitų grupių mokytojų – šis rodiklis siekė apie 70-90%. Kad nežino nė vieno pedagogams skirto portalo nurodo 40% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų.

Žinomiausias tarp šios grupės mokytojų – kaip ir kitiems mokytojams - interneto portalas E-Mokykla – jį žino 48% mokytojų. Portalą AIKOS žino 38% mokytojų, virtualią mokymosi aplinką „Moodle“ žino 22%, o virtualią mokymosi aplinką „Atutor“ žino 11% mokytojų. Maža dalis mokytojų (2%) nurodo žinantys Švietimo ir Mokslo ministerijos tinklapį www.smm.lt. Įvairius kitus portalus įvardino 20% mokytojų. (162 diagrama).

162 Diagrama. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję?

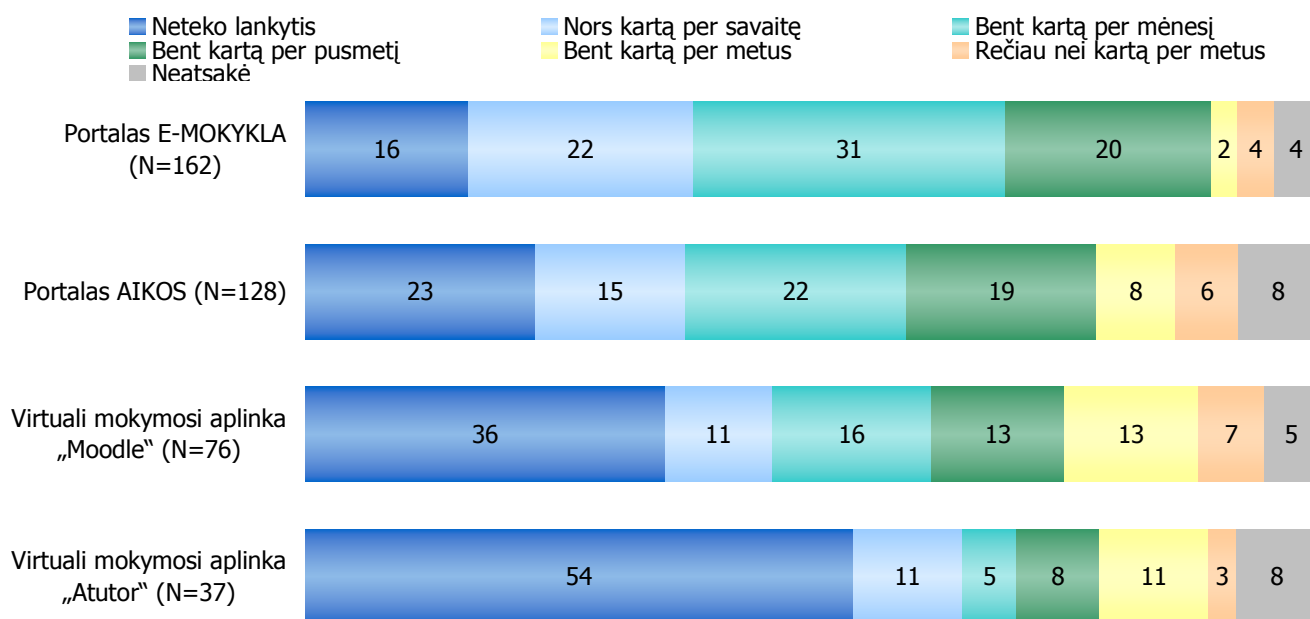
Pastebimas tas pats santykis tarp portalų žinomumo ir lankomumo - kuo didesnis yra portalo žinomumas, tuo intensyvesnis ir jo lankomumas. Geriausiai žinomas pedagogams skirtas portalas E-Mokykla sulaukia ir daugiausiai apsilankančių neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų: 80% mokytojų, žinančių šį portalą, yra bent kartą apsilankę šiame interneto portale; nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 22% mokytojų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 31% mokytojų. (163 diagrama)

Portale AIKOS yra lankęsi 69% neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, žinančių šį portalą; tačiau reguliariai besilankančių šiame portale dalis – gerokai mažesnė: nors kartą per savaitę šiame portale apsilanko 15% mokytojų, žinančių šį portalą, nors kartą per mėnesį – 22% mokytojų. (163 diagrama)

Dar mažiau šio pogrupio mokytojų yra lankęsi virtualiose mokymosi aplinkose ATUTOR ir MOODLE: tarp žinančių šiuos portalus nors kartą į juos „užsukę“ buvo 59% mokytojų – į ATUTOR ir 38% mokytojų - į MOODLE. (163 diagrama)

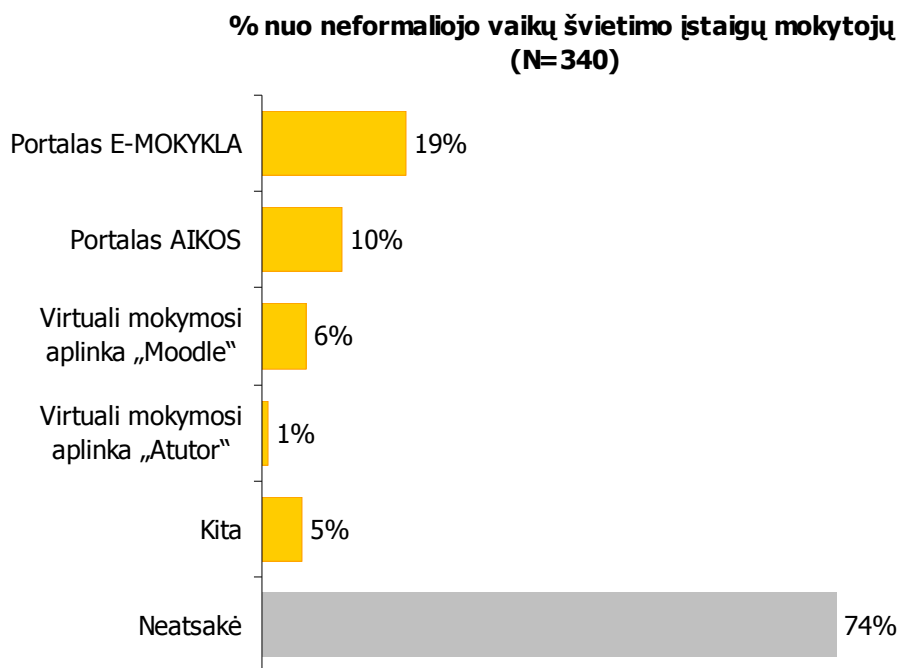
163 Diagrama. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojotės?

% nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, žinančių portalus

Panašiai vienas iš keturių (26%) neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojas teigia ieškantis informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ar/ ir persikvalifikavimo galimybes pedagogams skirtuose portaluose. Dažniausiai tokios informacijos ieškome tuose portaluose, kuriuose ir lankomasi – E-Mokykla (šios informacijos ieško 19% mokytojų), portale AIKOS (šios informacijos ieško 10% mokytojų), virtualioje aplinkoje MOODLE (šios informacijos ieško 6% mokytojų). (164 diagrama)

164 Diagrama. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote?

Paprašius įvertinti mokytojams žinomus portalus informatyvumo, naudojimosi patogumo, pateikiamos informacijos naudingumo pedagogams bei papildomos medžiagos/ informacijos pasiūlos aspektais, pastebima, kad visi pagrindiniai portalai vertinami aukščiau nei vidutiniškai. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojai kiek geriau visais aspektais vertina portalą E-Mokykla (vidutiniškas aspektų vertinimas 4,0-4,3 balo iš 5 galimų). Labai panašiai vertinamas ir portalas AIKOS tarp jį žinančių mokytojų (vidutiniškas aspektų vertinimas 3,9-4,1 balo iš 5 galimų). Prasčiau vertinamos virtualios mokymosi aplinkos MOODLE ir ATUTOR. Pastarąjį portalą žinantys mokytojai kur kas prasčiau įvertino jo naudojimo patogumą, pateikiamos informacijos naudą pedagogui bei papildomos medžiagos pasiūlą (visus vidutiniškai po 3,5 balo iš 5 galimų). (165 diagrama)

165 Diagrama. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai?

vidurkiai nuo neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, žinančių portalus	N	Tinklapio/ portalo informatyvumas	Patogumas naudotis	Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams	Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla
		Portalas AIKOS	128	4,0	4,1
Portalas E-MOKYKLA	162	4,2	4,3	4,2	4,0
Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“	76	3,9	3,9	3,9	3,7
Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	37	3,7	3,5	3,5	3,5

B priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO IR PRADINIŲ KLASIŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu

C priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES BENDROJO LAVINIMO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ 5-12 KLASIŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu

D priedas: DUOMENŲ PJŪVIAI PAGAL PAGRINDINES NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PEDAGOGŲ CHARAKTERISTIKAS – pateikiami MS Excel formatu

E PRIEDAS: KIEKYBINIO TYRIMO KLAUSIMYNAS (1 instrumentas)

Labą dieną,

Aš esu ____ (vardas, pavardė), UAB "RAIT", rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų grupės, interviuotoja(s). Šiuo metu visoje Lietuvoje atliekame pedagogų apklausą apie kvalifikacijos tobulinimo poreikius bei galimybes Lietuvoje. Norėčiau kalbėti su vienu iš šios mokyklos pedagogų (priešmokyklinio ugdymo, pradinių klasių, lietuvių k., fizikos, matematikos, geografijos, istorijos ir t.t. mokytoju) – kuriam mokytojo veikla (dėstymas) yra pagrindinė veikla šioje mokykloje.

INTERVIUOTOJAU: ATRINKITE MOKYTOJĄ PAGAL ATRANKOS REIKALAVIMUS. PRAŠYKITE PAKVIESTI ATRINKTĄ MOKYTOJĄ.

JEI ATRINKTAS PEDAGOGAS NETIKS PAGAL A1, A3 KLAUSIMŲ FILTRUS, ATRINKITE KITĄ MOKYTOJĄ ŠIOJE ŠVIETIMO ĮSTAIGOJE.

PRISISTATYKITE ATRINKTAM PEDAGOGUI IŠ NAUJO, TĘSKITE SU ATRINKTU PEDAGOGU:

Atsakyti į klausimus bus nesudėtinga. Dažniausiai aš skaitysiu Jums klausimą ir atsakymų į šį klausimą variantus. Jūs turėsite pasirinkti Jums tinkamą atsakymą iš tų, kuriuos aš Jums perskaitysiu. Bus ir tokių klausimų, į kuriuos Jūs turėsite atsakyti savais žodžiais – taip, kaip galvojate, o aš užrašysiu Jūsų atsakymą pažodžiui.

Jeigu Jums nėra visiškai aiškus kuris nors klausimas, prašome paklausti ir aš jį pakartosiu. Kadangi apklausos tikslas sužinoti Jūsų asmeninę nuomonę, aš neturiu teisės aiškinti klausimų prasmės arba komentuoti atsakymus.

Mes garantuojame visišką konfidencialumą, tyrimo duomenys bus naudojami tik apibendrintai statistinei analizei. Ir mums labai svarbi Jūsų nuomonė. Apklausą trunka apie 30-40 minučių.

Ačiū, kad dalyvaujate šiame tyrime!

I1. Interviu data: 2011 ____ mėn. ____ d.

I2. Interviu pradžia: ____ val. ____ min.

I3. Interviuotojo vardas, pavardė _____ **I4. KODAS** _____

I5. Anketos numeris _____

ATRANKA

PERSKAITYKITE ATRINKTAM PEDAGOGUI: Noriu atkreipti Jūsų dėmesį, kad ši apklausa ir visi pateikiami klausimai yra skirti išsiaiškinti Jūsų patirtį būtent šioje ugdymo įstaigoje, kurią dabar atrinkome, taigi, atsakydami į anketos klausimus atsakinėkite būtent apie šią ugdymo įstaigą ir apie savo patirtį čia, net jei dirbate keliose ugdymo įstaigose.

Pirmiausia norėčiau pasitikslinti Jūsų pagrindinį užsiėmimą.

A1. Jūs esate: (VIENAS ATSAKYMAS)

1.	Priešmokyklinio ugdymo pedagogas (priešmokyklinės grupės mokytojas)	- TĘSKITE
2.	Pradinių klasių mokytojas	
3.	5-12 klasių mokytojas	
4.	Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos mokytojas	
5.	Kitas mokyklos darbuotojas ar administracijos darbuotojas (direktorius, pavaduotojas, bibliotekininkas ar pan., tačiau pagrindinis užsiėmimas – ne mokytojas)	<i>– PADĖKOKITE IR PAKARTOKITE, SU KOKIU DĖSTANČIU MOKYTOJU NORĖTUMĖTE ATLIKTI INTERVIU, PAPAŠYKITE PAKVIESTI REIKIAMĄ MOKYTOJĄ</i>

A2. Norėčiau pasitikslinti šios įstaigos (mokyklos, darželio) tipą: (VIENAS ATSAKYMAS)

1. Lopšelis-darželis arba darželis
2. Mokykla darželis
3. Pradinė mokykla
4. Pagrindinė mokykla
5. Vidurinė mokykla
6. Gimnazija
7. Neformaliojo vaikų švietimo mokykla/ įstaiga

A3-A5 KLAUSIMAI TIK 5-12 KLASIŲ MOKYTOJAMS.

NEFORMALIAUS VAIKŲ ŠVIETIMO MOKYTOJAMS PEREITI PRIE A6 KLAUSIMO.

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO IR PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJAMS PEREITI PRIE PAGRINDINĖS ANKETOS.

A3. Kelis dalykus dėstote mokiniam? (VIENAS ATSAKYMAS)

1. Vieną
2. Du
3. Tris
4. Keturis ar daugiau
5. **Nei vieno – PADĖKOKITE IR PAKARTOKITE, SU KOKIU DĖSTANČIU MOKYTOJU NORĖTUMĖTE ATLIKTI INTERVIU, PAPAŠYKITE PAKVIESTI REIKIAMĄ MOKYTOJĄ**

A4. Koks yra Jūsų pagrindinis dėstomas dalykas? (VIENAS ATSAKYMAS) JEI DĖSTO KELIS DALYKUS, PRAŠYKITE NURODYTI PAGRINDINĮ PAGAL MOKYMO VALANDŲ SKAIČIŲ.

*INTERVIUOTOJAU, **SEKITE KVOTA PAGAL DĖSTOMĄ PAGRINDINĮ DALYKĄ***

1. Biologija	9. Gamta ir žmogus	17. Pilietiškumo (pilietinės visuomenės) pagrindai
2. Technologijos	10. Geografija	18. Politologija
3. Chemija	11. Informacinės technologijos	19. Teatras
4. Žmogaus sauga (civilinė sauga, saugus eismas)	12. Istorija	20. Tikyba
5. Dailė	13. Kūno kultūra	21. Specialieji ugdymo dalykai
6. Ekonomika	14. Lietuvių kalba ir literatūra	22. Šokiai
7. Etika	15. Matematika	23. Užsienio kalba
8. Fizika ir astronomija	16. Muzika	24. Kita (KAS) _____

A5. Kelintos klasės mokiniams Jūs dėstote šį dalyką? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

1. 5-6 klasėms
2. 7-8 klasėms
3. 9-10 klasėms/ gimnazijos 1-2 klasėms
4. 11-12 klasėms / gimnazijos 3-4 klasėms

*A6 – A7 KLAUSIMAI **NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO** PEDAGOGAMS. KITIEMS PEREITI PRIE **PAGRINDINĖS ANKETOS***

A6. Kokios srities yra Jūsų pagrindinis dėstomas dalykas? (VIENAS ATSAKYMAS) JEI DĖSTO KELIS DALYKUS, PRAŠYKITE NURODYTI PAGRINDINĮ PAGAL MOKYMO VALANDŲ SKAIČIŲ.

1. Dailės	6. Muzikos
2. Technologijų	7. Teatro
3. Gamtos	8. Šokių
4. Informacinių technologijų	9. Užsienio kalba
5. Kūno kultūros (sporto)	10. Kita (NURODYKITE, KAS) _____

A7. Kokio amžiaus vaikams Jūs dėstote šį pagrindinį dalyką? (GALIMI KELI/ VISI ATSAKYMAI)

1. Ikimokyklinio amžiaus vaikams
2. 7-10 metų vaikams
3. 11-12 metų vaikams
4. 13-14 metų vaikams
5. 15-16 metų vaikams
6. 17-18 metų vaikams
7. Kita (NURODYKITE, KAS) _____

PAGRINDINĖ ANKETA.**PRADŽIOJE KELETAS KLAUSIMŲ APIE JŪSŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PATIRTĮ...***KLAUSIMAI VISIEMS RESPONDENTAMS***V1. Prašome pasakyti, kiek kartų tobulinote savo kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje:**

KIEKVIENOJE EILUTĖJE PO VIENĄ ATSAKYMĄ, JEI TAIS METAIS IŠ VISO NETOBULINO KVALIFIKACIJOS – RAŠYKITE 0 KARTŲ.

		1. LIETUVOJE	2. UŽSIENYJE
		<i>ĮRAŠYKITE SKAIČIŲ</i>	<i>ĮRAŠYKITE SKAIČIŲ</i>
V1.1.	Per pastaruosius trejus metus (2008-2011 kalendorinius metus)	_____ KARTŲ	_____ KARTŲ
V1.2.	Tik per 2010 kalendorinius metus	_____ KARTŲ	_____ KARTŲ
V1.3.	Šiais 2011 metais	_____ KARTŲ	_____ KARTŲ

*K1-K4 KLAUSTI APIE TUOS METUS, KURIAIS NURODĖ TOBULINĘ KVALIFIKACIJĄ. TIEMS KURIE NETOBULINO KVALIFIKACIJOS 2008-2011 METAIS – PEREITI **PRIE K5 KLAUSIMO.***

K1.1. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? *GALIMI KELI ATSAKYMAI STULPELYJE. RODYKITE KORTELĘ **K1. SRITYS.** ŽYMĖKITE STULPELYJE K1.1. NURODYTI SRITIS, KURIOSE DAŽNIAUSIAI TOBULINOSI*

K1.2. Kuriose srityse tobulinote savo kvalifikaciją per 2010 kalendorinius metus? *GALIMI KELI ATSAKYMAI STULPELYJE. RODYKITE KORTELĘ **K1. SRITYS.** ŽYMĖKITE STULPELYJE K1.2.*

K1.3. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kurioje srityje ar srityse tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą? *GALIMI KELI ATSAKYMAI STULPELYJE. RODYKITE KORTELĘ **K1. SRITYS.** ŽYMĖKITE STULPELYJE K1.3.*

			K1.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 kalend. metais	K1.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 kalend. metais	K1.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
Pedagoginė sistema	1	Ugdymo tikslai	1	1	1
	2	Ugdymo turinys	2	2	2
	3	Ugdymo metodai	3	3	3
	4	Mokytojo vaidmuo	4	4	4
	5	Mokinio veikla	5	5	5
	6	Mokymosi motyvacija	6	6	6
	7	Vertinimas	7	7	7
	8	Kita (NURODYKITE) _____	8	8	8

			K1.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 kalend. metais	K1.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 kalend. metais	K1.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
Mokykla	9	Organizacijos kultūra	9	9	9
	10	Mikroklimatas	10	10	10
	11	Socialinė aplinka	11	11	11
	12	Vadyba	12	12	12
	13	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	13	13	13
Švietimo sistema	14	Švietimo politika	14	14	14
	15	Švietimo sistemos struktūra	15	15	15
	16	Ugdymo turinys	16	16	16
	17	Mokytojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas	17	17	17
	18	Mokymosi pasiekimų vertinimas (egzaminai, tarptautiniai tyrimai)	18	18	18
	19	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	19	19	19

K2.1. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais?

GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ K2. TOBULINIMO(SI) FORMA. ŽYMĖKITE STULPELYJE K2.1.

K2.2. Kokiomis formomis tobulinote savo kvalifikaciją per 2010 kalendorinius metus?

GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ K2. TOBULINIMO(SI) FORMA. ŽYMĖKITE STULPELYJE K2.2.

K2.3. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokia forma ar formomis tobulinote savo kvalifikaciją, kai ją tobulinote paskutinį kartą?

GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ K2. TOBULINIMO(SI) FORMA. ŽYMĖKITE STULPELYJE K2.3.

		K2.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 metais	K2.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 metais	K2.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
1	Kursai (privalomi kursai, kalbos kultūros, pedagoginės psichologijos, informacinio raštingumo kursai)	1	1	1
2	Seminaras	2	2	2
3	Konferencija	3	3	3
4	Stažuotė	4	4	4
5	Tęstiniai mokymai	5	5	5
6	Edukacinė išvyka	6	6	6
7	Savišvieta	7	7	7
8	Nuotolinis mokymasis	8	8	8
9	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____	9	9	9
10	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____	10	10	10

K3.1. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? Gal dar kokias nors? GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ **K3. KOMPETENCIJOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K3.1.**

K3.2. Kokias kompetencijas dažniausiai ugdėte kvalifikacijos tobulinimo metu per 2010 kalendorinius metus? Gal dar kokias nors? GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ **K3. KOMPETENCIJOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K3.2.**

K3.3. O dabar norėčiau paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kvalifikaciją: kokias kompetencijas ugdėte kvalifikacijos tobulinimo, kai ją tobulinote paskutinį kartą? GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ **K3. KOMPETENCIJOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K3.3.**

		K3.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 metais	K3.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 metais	K3.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
1	Bendrakultūrinės kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą žmogaus veiklą konkrečioje(-se) kultūroje(-se) [pvz. gerbti ugdytinių socialinį, kultūrinį, kalbinį tapatumą])	1	1	1
2	Profesinės kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, reikalingos sėkmingai bendrajai ugdymo veiklai) [pvz. mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo]	2	2	2
3	Bendrosios kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai, kitos asmeninės savybės, reikalingos mokytojo veiklai ir galimos perkelti iš vienos rūšies veiklos į kitą) [pvz. komunikacinė ir informacijos valdymo, organizacijos tobulinimo bei pokyčių valdymo]	3	3	3
4	Specialiosios kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą jo veiklą konkrečiame ugdymo turinio kontekste/srityje)	4	4	4
5	Kita (nurodykite) _____	5	5	5
6	Kita (nurodykite) _____	6	6	6

K4.1. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per pastaruosius trejus metus – 2008-2011 kalendoriniais metais? GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ **K4. VIETOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K4.1.**

K4.2. Kur, kokiose įstaigose tobulinote pedagogo kvalifikaciją per 2010 kalendorinius metus? GALIMI KELI ATSAKYMAI. RODYKITE KORTELĘ **K4. VIETOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K4.2.**

K4.3. Kur, kokiose įstaigose tobulinotės paskutinį kartą? VIENAS ATSAKYMAS. RODYKITE KORTELĘ **K4. VIETOS. ŽYMĖKITE STULPELYJE K4.3.**

		K4.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 metais	K4.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 metais	K4.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
1	Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	1	1	1

		K4.1. Tobulino kvalifikaciją 2008-2011 metais	K4.2. Tobulino kvalifikaciją 2010 metais	K4.3. Tobulino kvalifikaciją paskutinį kartą
2	Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	2	2	2
3	Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	3	3	3
4	Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	4	4	4
5	Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	5	5	5
6	Universitetų švietimo centre	6	6	6
7	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	7	7	7
8	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	8	8	8
9	Kitur (nurodykite) _____	9	9	9
10	Kitur (nurodykite) _____	10	10	10

KELETAS KLAUSIMŲ APIE JŪSŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO VERTINIMĄ...

TOLIAU KLAUSTI VISŲ, NEPRIKLAUSOMAI NUO TO, TOBULINO KVALIFIKACIJĄ PER 2008-2011 METUS ar NETOBULINO

K5. Kuriose srityse per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias sritis, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite sritis, kurios Jums būtų naudingiausios. RODYKITE KORTELEJ K1. SRITYS. KIEKVIENAME STULPELYJE **PO 1 ATSAKYMA**

			1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
Pedagoginė sistema	1	Ugdymo tikslai	1	1	1
	2	Ugdymo turinys	2	2	2
	3	Ugdymo metodai	3	3	3
	4	Mokytojo vaidmuo	4	4	4
	5	Mokinio veikla	5	5	5
	6	Mokymosi motyvacija	6	6	6
	7	Vertinimas	7	7	7
	8	Kita (NURODYKITE) _____	8	8	8
Mokykla	9	Organizacijos kultūra	9	9	9
	10	Mikroklimate	10	10	10
	11	Socialinė aplinka	11	11	11
	12	Vadyba	12	12	12
	13	Kita (NURODYKITE) _____	13	13	13
Švietimo	14	Švietimo politika	14	14	14

			1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
	15	Švietimo sistemos struktūra	15	15	15
	16	Ugdymo turinys	16	16	16
	17	Mokytojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas	17	17	17
	18	Mokymosi pasiekimų vertinimas (egzaminai, tarptautiniai tyrimai)	18	18	18
	19	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	19	19	19

K6. Kokiomis formomis per pastaruosius tris metus tobulinta kvalifikacija Jums yra naudingiausia kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias formas, kuriose tobulinote kvalifikaciją per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite formas, kurios Jums būtų naudingiausios. RODYKITE KORTELĘ K2. TOBULINIMO(SI) FORMA. KIEKVIENAME STULPELYJE PO 1 ATSAKYMA

			1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Kursai (privalomi kursai, kalbos kultūros, pedagoginės psichologijos, informacinio raštingumo kursai)		1	1	1
2	Seminaras		2	2	2
3	Konferencija		3	3	3
4	Stažuotė		4	4	4
5	Tęstiniai mokymai		5	5	5
6	Edukacinė išvyka		6	6	6
7	Savišvieta		7	7	7
8	Nuotolinis mokymasis		8	8	8
9	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____		9	9	9
10	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____		10	10	10

K7. Kokių kompetencijų ugdymas tobulinant kvalifikaciją per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Nurodykite 3 Jūsų darbui naudingiausias kompetencijas, kurias ugdėte per pastaruosius 3 metus. Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite kompetencijas, kurios Jums būtų naudingiausios. RODYKITE KORTELĘ K3. KOMPETENCIJOS. KIEKVIENAME STULPELYJE PO 1 ATSAKYMA

			1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Bendrakultūrinės kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą žmogaus veiklą konkrečioje(-se) kultūroje(-se) [pvz. gerbti ugdytinių socialinį, kultūrinį, kalbinį tapatumą])		1	1	1

		1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
2	Profesinės kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, reikalingos <u>sėkmingai bendrajai ugdymo veiklai</u>) [pvz. mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo]	2	2	2
3	Bendrosios kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai, kitos asmeninės savybės, reikalingos mokytojo veiklai ir galimos <u>perkelti iš vienos rūšies veiklos į kitą</u>) [pvz. komunikacinė ir informacijos valdymo, organizacijos tobulinimo bei pokyčių valdymo]	3	3	3
4	Specialiosios kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą jo veiklą <u>konkrečiame ugdymo turinio srityje</u>)	4	4	4
5	Kita (nurodykite) _____	5	5	5
6	Kita (nurodykite) _____	6	6	6

K8. Kur, kokiose įstaigose vykęs kvalifikacijos tobulinimas per pastaruosius tris metus Jums yra naudingiausias kasdieniame darbe? Jei per šį laikotarpį netobulinote kvalifikacijos – tuomet nurodykite, kieno organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai Jums būtų naudingiausi. RODYKITE KORTELĘ **K4. VIETOS. KIEKVIENAME STULPELYJE **PO 1 ATSAKYMA****

		1. Pati naudingiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	1	1	1
2	Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	2	2	2
3	Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	3	3	3
4	Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	4	4	4
5	Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	5	5	5
6	Universitetų švietimo centre	6	6	6
7	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	7	7	7
8	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	8	8	8
9	Kitur (nurodykite) _____	9	9	9
10	Kitur (nurodykite) _____	10	10	10

KELETAS KLAUSIMŲ APIE JŪSŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO POREIKIUS...

TOLIAU KLAUSTI VISŲ, NEPRIKLAUSOMAI NUO TO, TOBULINO KVALIFIKACIJĄ PER 2008-2011 METUS ar NETOBULINO

K9. Kuriose srityse norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais? RODYKITE KORTELĘ **K1. SRITYS. KIEKVIENAME STULPELYJE **PO 1 ATSAKYMA****

			1. Pirmiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
Pedagoginė sistema	1	Ugdymo tikslai	1	1	1
	2	Ugdymo turinys	2	2	2
	3	Ugdymo metodai	3	3	3
	4	Mokytojo vaidmuo	4	4	4
	5	Mokinio veikla	5	5	5
	6	Mokymosi motyvacija	6	6	6
	7	Vertinimas	7	7	7
	8	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	8	8	8
Mokykla	9	Organizacijos kultūra	9	9	9
	10	Mikroklimas	10	10	10
	11	Socialinė aplinka	11	11	11
	12	Vadyba	12	12	12
	13	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	13	13	13
Švietimo sistema	14	Švietimo politika	14	14	14
	15	Švietimo sistemos struktūra	15	15	15
	16	Ugdymo turinys	16	16	16
	17	Mokytojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas	17	17	17
	18	Mokymosi pasiekimų vertinimas (egzaminai, tarptautiniai tyrimai)	18	18	18
	19	Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	19	19	19

K10. Kokiomis formomis norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais?
 RODYKITE KORTELĘ **K2. TOBULINIMO(SI) FORMA.** KIEKVIENAME STULPELYJE **PO 1 ATSAKYMA**

		1. Pirmiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Kursai (privalomi kursai, kalbos kultūros, pedagoginės psichologijos, informacinio raštingumo kursai)	1	1	1
2	Seminaras	2	2	2
3	Konferencija	3	3	3
4	Stažuotė	4	4	4
5	Tęstiniai mokymai	5	5	5
6	Edukacinė išvyka	6	6	6
7	Savišvieta	7	7	7
8	Nuotolinis mokymasis	8	8	8
9	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____	9	9	9
10	Kitu būdu (<i>NURODYKITE, KOKIU</i>) _____	10	10	10

K11. Kokias kompetencijas norėtumėte pirmiausia tobulinti kitais mokslo metais? RODYKITE KORTELEJ K3. KOMPETENCIJOS. KIEKVIENAME STULPELYJE PO 1 ATSAKYMA

		1. Pirmiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Bendrakultūrinės kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą žmogaus veiklą konkrečioje(-se) kultūroje(-se) [pvz. gerbti ugdytinių socialinį, kultūrinį, kalbinį tapatumą])	1	1	1
2	Profesinės kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, reikalingos sėkmingai bendrajai ugdymo veiklai) [pvz. mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo]	2	2	2
3	Bendrosios kompetencijos (žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai, kitos asmeninės savybės, reikalingos mokytojo veiklai ir galimos perkelti iš vienos rūšies veiklos į kita) [pvz. komunikacinė ir informacijos valdymo, organizacijos tobulinimo bei pokyčių valdymo]	3	3	3
4	Specialiosios kompetencijos (mokytojo žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiūriai ir kitos asmeninės savybės, lemiančios sėkmingą jo veiklą konkrečioje ugdymo turinio srityje)	4	4	4
5	Kita (nurodykite) _____	5	5	5
6	Kita (nurodykite) _____	6	6	6

K12. Kur, kokiose įstaigose norėtumėte pirmiausia tobulinti savo kvalifikaciją kitais mokslo metais? RODYKITE KORTELEJ K4. VIETOS. KIEKVIENAME STULPELYJE PO 1 ATSAKYMA

		1. Pirmiausia	2. Antroje vietoje	3. Trečioje vietoje
1	Švietimo įstaigoje, kurioje dirbate	1	1	1
2	Kitoje švietimo įstaigoje mieste / rajone, kuriame dirbate	2	2	2
3	Kitoje švietimo įstaigoje kitame Lietuvos mieste / rajone	3	3	3
4	Kitoje švietimo įstaigoje užsienio šalyje	4	4	4
5	Regioniniame (savivaldybių) švietimo centre	5	5	5
6	Universitetų švietimo centre	6	6	6
7	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą Lietuvoje	7	7	7
8	Kitose institucijose, vykdančiose mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą užsienio šalyje	8	8	8
9	Kitur (NURODYKITE) _____	9	9	9
10	Kitur (NURODYKITE) _____	10	10	10

PASKUTINIS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS**KLAUSTI VISŲ, NET JEI ATSAKĖ, KAD NESITOBULINO**

P1. Kuriais metais paskutinį kartą dalyvavote kokiame nors pedagogų profesinio tobulinimosi renginyje? (VIENAS ATSAKYMAS)

1	šiais 2011 metais	PEREITI PRIE P2 <u>KLAUSIMO</u>
2	2010 metais	
3	2009 metais	PEREITI PRIE <u>KLAUSIMO M1</u>
4	2008 metais	
5	2007 metais	
6	2006 metais	
7	2005 metais	
8	Anksčiau nei 2005 metais.	
9	Niekada neteko dalyvauti, tobulinti kvalifikacijos	

Dabar norėčiau Jūsų paklausti apie paskutinį kartą, kai tobulinote savo kaip pedagogo kvalifikaciją. Jūs jau atsakėte, kokias kompetencijas, kur ir kokia forma Jūs tobulinote paskutinį kartą. Toliau norėčiau užduoti daugiau klausimų apie šį paskutinį Jūsų tobulinimąsi.

P2. Kas Jums pasiūlė būtent šį kvalifikacijos tobulinimo renginį, kuriame Jūs dalyvavote paskutinį kartą? GALIMI KELI ATSAKYMAI

1. Suradote pats/ pati
2. Pasiūlė kolega iš švietimo įstaigos, kurioje dirbate
3. Pasiūlė kolega iš kitos švietimo įstaigos
4. Pasiūlė direktorius/ administracija
5. Pasiūlė savivaldybės švietimo skyrius
6. Pasiūlė regioninis švietimo centras
7. Pastebėjote reklamą/ informacinį leidinį
8. Kita (*NURODYKITE, KAS*) _____

P3. Sakykite, prašau, ar Jūs asmeniškai turėjote galimybę pasirinkti kvalifikacijos tobulinimo renginį? GALIMI KELI ATSAKYMAI

1. Galėjau pats/ pati pasirinkti
2. Pasirinko šios švietimo įstaigos administracija, o ne aš asmeniškai
3. *NESKAITYTI*: nežino, nepamena

P3. Kiek valandų truko šis kvalifikacijos tobulinimo renginys? (UŽRAŠYKITE VALANDŲ SKAIČIŲ)

_____ valandų

99. *NESKAITYTI*: Neprisimena, negali atsakyti

P4. Kai šį paskutinį kartą Jūs tobulinote kvalifikaciją, koku būdu vyko užsiėmimai? VIENAS ATSAKYMAS arba KITA

1. Vyko tiesioginiai nepertraukiami užsiėmimai (seminarai, kursai ir kt.) darbo metu – t.y. vieną ar keletą dienų nepertraukiama programa
2. Vyko tiesioginiai vakariniai užsiėmimai (seminarai, kursai ir kt.), t.y. vakarais ar po darbo
3. Vyko tiesioginiai savaitgalio užsiėmimai (seminarai, kursai ir kt.), t.y. vieną ar kelis savaitgalius
4. Vyko tiesioginiai užsiėmimai atostogų metu (seminarai, kursai ir kt.)
5. Užsiėmimai vyko nuotoliniu būdu – bendraujant internetu, el. paštu ar paprastuoju paštu
6. KITA (*NURODYKITE, KAS*) _____

P5. Ar gavote pažymėjimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį Jūsų dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginyje? (VIENAS ATSAKYMAS)

1. Taip gavote
2. Negavote

P6. Įvertinkite šio paskutinio kvalifikacijos tobulinimo renginio kokybę žemiau išvardytais aspektais, taigi kaip Jūs vertinate: RODYKITE KORTELĘ P6. VERTINIMAS. PO VIENĄ ATSAKYMĄ KIEKVIENOJE EILUTĖJE

Prašome įvertinti kiekvieną iš įvardytų aspektų 10 balų skalėje, kur 1 – labai blogai, 10 – labai gerai.

	Labai blogai...					Labai gerai				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Nauda kasdieniam pedagogo darbui	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. Atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Lektorius / vedantysis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6. Taikomi darbo metodai	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. Renginio aplinka (taikomos technologijos)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. Renginio vieta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Renginio trukmė	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Renginio kaina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11. Renginio forma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. Renginio turinys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11. Kita (NURODYKITE)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. Kita (NURODYKITE)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

P7. Sakykite, ar žinote, iš kokių lėšų apmokėtas šis Jūsų paskutinis kvalifikacijos tobulinimas? VIENAS ATSAKYMAS

1. švietimo įstaigos, kurioje dirbu/ dirbau lėšų (mokinio krepšelio)
2. Europos Sąjungos ar kitų nebiudžetinių lėšų
3. asmeninių mano lėšų (savo pinigų)
4. tai buvo nemokamas renginys
5. iš kito finansavimo šaltinio (NURODYKITE, KOKIO) _____
6. NESKAITYTI: nežino, neatsakė

P8. Kas, kokia tiksliai įstaiga/ švietimo institucija organizavo ir vedė šiuos mokymus/ seminarą? TIKSLIAI UŽRAŠYKITE PAVADINIMĄ

99. NESKAITYTI: nežino, neprisimena

DAR KELETAS KLAUSIMŲ APIE KVALIFIKACIJOS TOBULINIMĄ IR BENDRĄ VERTINIMĄ*KLAUSTI VISŲ*

M1. Nesvarbu kaip dažnai Jūs tobulinate savo kvalifikaciją, kuris iš veiksmų Jus labiausiai skatina arba skatintų tobulinti savo kvalifikaciją? VIENAS ATSAKYMO VARIANTAS

1. savo kompetencijos tobulinimas;
2. karjeros siekimas ir kompetenciją ir praktinę veiklą atitinkančios kvalifikacinės kategorijos įgijimas;
3. didesnio atlyginimo užsitikrinimas;
4. geresnių ugdymo rezultatų ir profesinio tobulėjimo siekimas;
5. profesinio bendradarbiavimo plėtra ir gerosios darbo patirties sklaida;
6. kita (kas)_____

M2. Renkantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginį, svarbūs gali būti įvairūs kriterijai. Įvertinkite kiekvieno iš šių kriterijų svarbą Jums asmeniškai. Vertinimui naudokite 10 balų skalę, kurioje 1 balas reiškia – kriterijus Jums visiškai nesvarbus renkantis, o 10 balų – Jums ypatingai svarbus. RODYKITE KORTELĘ M2. SVARBA. PO VIENĄ ATSAKYMĄ KIEKVIENOJE EILUTĖJE

	Visiškai nesvarbu.....Ypatingai svarbu									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Renginių pasirinkimo alternatyvos (įvairovė)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. Nauda kasdieniam pedagogo darbui	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Atitikimas mano kvalifikacijos tobulinimo poreikiams	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Atitikimas švietimo įstaigos, kurioje dirbu, poreikiams	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Regioninis paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6. Nacionalinis paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. Kitas paslaugos tiekėjas (renginio organizatorius)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. Lektorius / vedantysis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Taikomi darbo metodai	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Renginio aplinka (taikomos technologijos)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11. Renginio vieta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. Renginio trukmė	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13. Renginio kaina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14. Renginio forma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15. Renginio turinys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16. Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
17. Kita (<i>NURODYKITE</i>) _____	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

M3. Sakykite, ar Jums pakanka informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, tiekėjus, įstaigas? Įvertinkite informacijos poreikį ar trūkumą apie kiekvieną iš jų: PO VIENĄ ATSAKYMĄ KIEKVIENOJE EILUTĖJE. RODYKITE KORTELĘ C1. POREIKIS

	1. Labai trūksta	2. Labiau trūksta nei pakanka	3. Labiau pakanka nei trūksta	4. Visiškai pakanka	99 . NN
1. Informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius (forma, turinys, sritys)	1	2	3	4	99
2. Informacijos apie tiekėjus	1	2	3	4	99
3. Informacijos apie bendrą Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą	1	2	3	4	99
4. Informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimą	1	2	3	4	99
5. Kitos informacijos (NURODYKITE, KOKIOS)	1	2	3	4	99
6. Kitos informacijos (NURODYKITE, KOKIOS)	1	2	3	4	99

M4. Iš kur Jūs dažniausiai gaunate informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes, užsiėmimus? GALIMI KELI ATSAKYMAI

1. Internete (bendrai)
2. Specializuotuose interneto portaluose pedagogams
3. Informaciniuose/ reklaminiuose leidiniuose pedagogams
4. Pedagoginėje spaudoje
5. Iš švietimo įstaigos administracijos, vadovo
6. švietimo įstaigos bibliotekoje arba iš bibliotekininko
7. Iš savivaldybės švietimo skyriaus
8. Iš švietimo centro
9. Iš Ugdymo plėtotės centro UPC
10. Iš Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM)
11. Iš kolegų pedagogų
12. Iš kitų šaltinių (NURODYKITE, KOKIŲ) _____

M5. Ar Jūsų nuomone, ar šiuo metu Lietuvoje pakanka ar nepakanka šių su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu susijusių dalykų: PO VIENĄ ATSAKYMĄ EILUTĖJE. RODYKITE KORTELĘ C1. POREIKIS

		1. Labai trūksta	2. Labiau trūksta nei pakanka	3. Labiau pakanka nei trūksta	4. Visiškai pakanka	99. NN
C5.1.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių turinio įvairovės	1	2	3	4	99
C5.2.	Kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo galimybių	1	2	3	4	99
C5.3.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų įvairovės	1	2	3	4	99
C5.4.	Institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą	1	2	3	4	99
C5.5.	Su ugdymo turiniu susijusios medžiagos	1	2	3	4	99
C5.6.	Metodinės medžiagos savišvietai	1	2	3	4	99

		1. Labai trūksta	2. Labiau trūksta nei pakanka	3. Labiau pakanka nei trūksta	4. Visiškai pakanka	99. NN
C5.7.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo finansavimo alternatyvų (galimybių)	1	2	3	4	99
C5.8.	Švietimo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo strategijų (planų)	1	2	3	4	99

M6. Kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos?

Užrašykite _____ valandų per metus

M7. O kiek Jūs asmeniškai skiriate valandų kvalifikacijai tobulinti per metus savišvietos būdu?

Užrašykite _____ valandų per metus savišvietai

M8. Kiek Jūs asmeniškai norėtumėte ir galėtumėte skirti valandų kvalifikacijai tobulinti per metus, neskaitant savišvietos?

Užrašykite _____ valandų per metus

M9. O kiek valandų norėtumėte ir galėtumėte skirti savišvietai?

Užrašykite _____ valandų per metus savišvietai

KELETAS KLAUSIMŲ APIE PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMŲ PASIRINKIMĄKLAUSTI VISŲ

Dabar norėčiau paklausti apie pedagogų tobulinimąsi būtent šioje mokykloje/ darželyje (švietimo įstaigoje)...

B1. Sakykite, kaip Jūsų švietimo įstaigoje (mokykloje/ darželyje) yra sprendžiama dėl pedagogų tobulinimosi ir tobulinimosi programų pasirinkimo? Pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį Jūsų mokyklos/ darželio situaciją atsakymą. Jei iš šių atsakymų netinka nei vienas – tuomet pateikite savo variantą...

RODYKITE KORTELĘ B1. SPRENDIMAS. VIENAS ATSAKYMAS

1. Dauguma ar didesnė dalis pedagogų patys susirenka informaciją apie jam reikiamas tobulinimosi programas, kursų, o administracija/ vadovas patvirtina jų pasirinkimą
2. Panašiai lygiomis dalimis pedagogai patys pasirenka tobulinimosi programas, o kitai daliai parenka/ nusprendžia šios įstaigos administracija/ vadovas
3. Beveik visais ar daugumoje atvejų sprendimus dėl pedagogų tobulinimosi ir programų pasirinkimo priima šios įstaigos administracija/ vadovas
4. Kita (*PILNAI UŽRAŠYKITE, KAS*) _____

B2. Sakykite, ar Jūs žinote, ar Jūsų švietimo įstaigoje yra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas? VIENAS ATSAKYMAS

1. Naudojamas įstaigos patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo planas
2. Naudojamas metodinės grupės darbo plane patvirtintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo planas
3. Naudojamas kitas planas (*PILNAI UŽRAŠYKITE, KOKS*) _____
4. Žinote, kad šioje įstaigoje iš viso nėra tokio plano
5. NESKAITYTI: nežino, neužtikrintas, negali atsakyti

B3. Pagalvokite apie Jūsų švietimo įstaigos situaciją ir pasakykite, kuris iš šių dviejų teiginių labiau atspindi situaciją: VIENAS ATSAKYMAS

1. Pedagogai patys gali rinktis kada ir kaip tobulins savo kaip pedagogų kvalifikaciją
2. Šios švietimo įstaigos administracija / direktorius nusprendžia dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo

B4. Kas Jūsų mokymo įstaigoje renka informaciją apie pedagogų tobulinimo galimybes, įstaigas, lektorius? GALIMI KELI ATSAKYMAI

1. Kiekvienas pedagogas kiekvienas individualiai renka tokią informaciją
2. Metodinės grupės vadovas renka tokią informaciją
3. Mokymo įstaigos vadovas renka tokią informaciją
4. Mokymo įstaigos administracijos atstovas renka tokią informaciją
5. Yra paskirtas kitas atsakingas darbuotojas už tokios informacijos surinkimą ir sisteminimą
6. Kažkas surenka, ir pakabina sąrašą skelbimų lentoje, bet nežinote kas tą daro
7. NESKAITYTI: nežino, neatsakė.

B5. Ar Jūs žinojote, kokia pinigų suma buvo skirta Jūsų kvalifikacijos tobulinimui 2010 metams (kalendoriniams metams)? RODYKITE KORTELĘ M8. FINANSAVIMAS. VIENAS ATSAKYMAS

1. Žinojote tikslią sumą (NURODYKITE) _____ LT
2. Žinojote apytikslę sumą (NURODYKITE) _____ LT
3. Nežinojote sumos
4. Nežinojote, kad Jums iš viso priklauso finansavimas kvalifikacijai tobulinti
5. Žinojote, kad kvalifikacijos tobulinimo išlaidas reikia dengti iš asmeninių lėšų
6. KITA _____

B6. Sakykite, ar šioje mokymo įstaigoje per susirinkimus ar individualiai yra aptariamas kvalifikacijos tobulinimo finansavimo klausimas? RODYKITE KORTELĘ M9. INFORMAVIMAS. GALIMI KELI ATSAKYMAI

1. Visi pedagogai per susirinkimus tiksliai informuojami apie jiems skiriamas lėšas tobulinimuisi
2. Apie tai kalbama per susirinkimus, tačiau gana abstrakčiai, neįvardinant biudžetų
3. Mane informuoja individualiai - tiksliai pasako apie man skirtas lėšas tobulinimuisi
4. Mane informuoja individualiai, tačiau apie man skirtas lėšas tobulinimuisi pasako gana abstrakčiai, neįvardinant tikslaus biudžeto
5. Nei per susirinkimus, nei individualiai šis klausimas nebūna aptariamas, tačiau tokią informaciją apie mano tobulinimosi finansavimą galiu gauti tuomet, jei pats paklausiu
6. Ne, apie tai iš viso nekalbama nei susirinkimų metu, nei individualiai

KELETAS KLAUSIMŲ APIE PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO SITUACIJĄ LIETUVOJE*KLAUSTI VISŲ*

S1. Kaip Jums atrodo, kas ir koku laipsniu turėtų dalyvauti organizuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą (siūlant ir organizuojant tobulinimo programas, formas ir pan.)? Pasakykite apie kiekvieną, kiek turėtų dalyvauti pedagogų tobulinimo procese: PO VIENĄ ATSAKYMĄ KIEKVIENOJE EILUTĖJE. RODYKITE KORTELĘ S1. DALYVAVIMAS ORGANIZUOJANT KVALIFIKACIJOS TOBULINIMĄ

		1. Visai neturėtų dalyvauti organizuojant	2. Greičiau neturėtų dalyvauti organizuojant	3. Greičiau turėtų dalyvauti organizuojant	4. Būtinai turėtų dalyvauti organizuojant
S1.1.	Valstybė, švietimo ir mokslo ministerija	1	2	3	4

		1. Visai neturėtų dalyvauti organizuojant	2. Greičiau neturėtų dalyvauti organizuojant	3. Greičiau turėtų dalyvauti organizuojant	4. Būtinai turėtų dalyvauti organizuojant
S1.2.	Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžios įstaigos respublikiniame lygmenyje, tokios kaip Ugdymo plėtotės centras	1	2	3	4
S1.3.	Savivaldybė, savivaldybės švietimo skyriai, švietimo centrai	1	2	3	4
S1.4.	Kiekviena mokykla	1	2	3	4
S1.5.	Pedagogas pats asmeniškai	1	2	3	4
S1.6.	Kita (<i>NURODYKITE, KAS</i>) _____	1	2	3	4

S2. Kuris pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis Jums yra priimtinesnis? VIENAS ATSAKYMAS

1. yra daug įvairių įstaigų, mokymo centrų, individualių lektorių visoje Lietuvoje, iš kurių galima laisvai rinktis pagal siūlomas mokymų programas, formas, kainas ir t.t.
2. yra tik keli pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrai, veikiantys respublikiniu lygmeniu, į kuriuos vyksta tobulintis visi pedagogai
3. kiekviena savivaldybė turi vieną pedagogų kvalifikacijos tobulinimo centrą, kuris teikia visas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas savivaldybės pedagogams
4. mokyklos/ darželiai patys turi aukštos kvalifikacijos specialistus, kurie gali mokyti tiek savo įstaigos, tiek kitų švietimo įstaigų (mokyklų/ darželių) pedagogus
5. kita (*NURODYKITE, KAS*) _____

S3. Sakytė, kaip vertinate dabartinę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo situaciją Lietuvoje, kai centralizuotų institucijų, teikiančių kvalifikacijos tobulinimo programas beveik nebėra (likę UPC, PPRC) ir kiekviena mokykla ar pedagogas gali rinktis įvairių įstaigų, lektorių, vietinių centrų siūlomas pedagogų tobulinimo paslaugas? VIENAS ATSAKYMAS

1. labai gerai
2. gerai
3. vidutiniškai
4. blogai
5. labai blogai

S4. Kodėl taip vertinate? PILNAI UŽRAŠYKITE (nurodyti bent 1 priežastį)

KELETAS KLAUSIMŲ APIE PERSIKVALIFIKAVIMĄKLAUSTI VISŲ

A1. Ar Jūs esate svarstę persikvalifikavimo galimybę ar galbūt jau esate persikvalifikavę? Jei taip – kelintais metais? GALIMI KELI ATSAKYMAI

	A1. KETINIMAI	A1.2. METAI?	
1	Esate persikvalifikavę į pedagogą iš kitos specialybės	Kelintais metais? _____m.	– <u>PEREITI PRIE A4 KLAUSIMO</u>
2	Esate įgiję papildomą pedagogo specializaciją (pvz. kito mokomojo dalyko) šalia jau turimos pedagogo specialybės	Kelintais metais? _____m.	
3	Esate įgiję papildomą visai kitą specialybę šalia pedagogo specialybės	Kelintais metais? _____m.	
4	Ketinate persikvalifikuoti į visai kitą specialybę (ne pedagogo)	Kelintais metais? _____m.	
5	Ketinate pilnai persikvalifikuoti į kitą pedagogo specializaciją (pvz. kito mokomojo dalyko)	Kelintais metais? _____m.	– <u>UŽDUOTI A2 IR A3</u>
6	Ketinate įgyti papildomą pedagogo specializaciją (pvz. kito mokomojo dalyko)	Kelintais metais? _____m.	
7	Nesate persikvalifikavę ir nesvarstote šio klausimo		– <u>PEREITI PRIE A4 KLAUSIMO</u>

A2-A3 TIEMS, KURIE NORĖTŲ PERSIKVALIFIKUOTI Į KITĄ PEDAGOGĄ AR PAPILDOMAI ĮGYTI SPECIALIZACIJĄ, ŽR. A1=6 ir 7. KITIEMS PEREITI PRIE A4.

A2. Ar žinote, kur ir kaip galėtumėte persikvalifikuoti ir įgyti kitą/ papildomą pedagogo specializaciją? VIENAS ATSAKYMAS

1. Žinote viską, turite visą reikiamą informaciją
2. Kažką žinote, tačiau ne viską
3. Nežinote, iš viso neturite informacijos apie tai

A3. Kokią specializaciją norėtumėte rinktis persikvalifikuodami ar įgydami papildomai? PILNAI UŽRAŠYKITE. JEI SVARSTO TARP KELIŲ – AIŠKIAI UŽRAŠYKITE VISAS SVARSTOMAS

KLAUSTI VISŲ

A4. Kaip Jūs vertinate pedagogų persikvalifikavimo galimybes bendrai? Ar šiuo metu pedagogams persikvalifikuoti yra sudėtinga ar nesudėtinga? VIENAS ATSAKYMAS

1. Labai sudėtinga
2. Labiau sudėtinga, nei nesudėtinga
3. Nei sudėtinga, nei nesudėtinga – vidutiniškai
4. Labiau nesudėtinga, nei sudėtinga
5. Visai nesudėtinga
6. *NESKAITYTI, ŽYMĖTI TIK JEI TAIP PATYS ATSAKYS:* nesidomiu šia tema, neaktualu, sunku atsakyti

KELETAS KLAUSIMŲ APIE MOKYMO MEDŽIAGĄKLAUSTI VISŲ**V1. Kas Jūsų mokykloje įprastai nusprendžia, kokius vadovėlius pasirinkti? GALIMI KELI ATSAKYMO VARIANTAI**

1	Šios mokyimo įstaigos vadovas
2	Šios mokyimo įstaigos taryba
3	Šios mokyimo įstaigos bibliotekininkas
4	Šios mokyimo įstaigos metodiniai rateliai
5	dalyko mokytojas

V2. Rinkdamasis vadovėlius įprastai Jūs: RODYKITE KORTELE V2. VADOVĖLIŲ PASIRINKIMAS. GALIMI KELI ATSAKYMO VARIANTAI

1	naudojatės Galiojančių bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašu
2	tariatės su bibliotekininku
3	tariatės su kitais to paties dalyko mokytojais
4	tariatės su mokyklos administracija
5	skaitote leidyklų bukletus ir jų pateiktą informaciją internete
6	vadovaujate leidyklų rengiamuose vadovėlių pristatymuose gauta informacija
7	renkatės leidyklos išleistus tos pačios serijos vadovėlius
8	renkatės vadovėlius, prie kurių yra parengtos kitos mokymo(si) priemonės (mokytojo knyga, pratybų sąsiuvinis ir kt.)
9	atsižvelgiate į vadovėlio kainą
10	Kita (NURODYKITE, KAS)

V3. Įvertinkite vadovėlius (jų komplektus), iš kurių mokote mokinius: PO VIENĄ ATSAKYMĄ KIEKVIENOJE EILUTĖJE

		1. Visiškai nesutinku	2. Nesutinku	3. Sutinku	4. Visiškai sutinku
1	padeda siekti esminių dalykinių kompetencijų	1	2	3	4
2	padeda siekti bendrųjų kompetencijų	1	2	3	4
3	kalbos stilius ir sudėtingumas atitinka mokinių amžiaus tarpsnius	1	2	3	4
4	pateikta medžiaga žadina mokinių smalsumą, skatina norą pažinti ir mokytis	1	2	3	4
5	tinka įvairių mokymo(si) stilių ir gebėjimų mokiniams	1	2	3	4
6	užduotys atitinka mokinių amžių, patirtį, jų interesus	1	2	3	4
7	pateikiamos užduotys skatina naują mokomąją medžiaga sieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais	1	2	3	4
8	pateikiami mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo būdai	1	2	3	4

		1. Visiškai nesutinku	2. Nesutinku	3. Sutinku	4. Visiškai sutinku
9	tinkamas savarankiškam mokymuisi	1	2	3	4

V4. Prašome pasakyti, kuriuos iš šių portalų Jūs žinote ar esate girdėję? GALIMI KELI ATSAKYMAI. ŽYMĖKITE STULPELYJE V4.

V5. Kaip dažnai jūs lankotės šiuose portaluose, jais naudojotės? KLAUSTI APIE KIEKVIENĄ, KURĮ ŽINO. ŽYMĖKITE LENTELEJE V5. LANKYMO DAŽNIS – V5 LENTELEJE PO VIENĄ ATSAKYMĄ APIE KIEKVIENĄ ŽINOMĄ PORTALĄ.

V6. Ar Jūs ieškote šiuose portaluose informacijos apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes ar persikvalifikavimą? Jei taip, kuriuose iš jų ieškote? GALIMI KELI ATSAKYMAI. ŽYMĖKITE STULPELYJE V6.

		V4. ŽINO <i>GALIMI KELI ATSAKYMAI</i>	V5. LANKYMOSI DAŽNIS						V6. IEŠKO INFO <i>GALIMI KELI ATSAKYMAI</i>
			0. Neteko lankyti	1. Nors kartą per savaitę	2. Bent kartą per mėnesį	3. Bent kartą per pusmetį	4. Bent kartą per metus	5. Rečiau nei kartą per metus	
1	Portalas AIKOS	1	0	1	2	3	5	6	1
2	Portalas E-MOKYKLA	2	0	1	2	3	5	6	2
3	Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“ (SKAITYTI MŪDL)	3	0	1	2	3	5	6	3
4	Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	4	0	1	2	3	5	6	4
5	Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)	5	0	1	2	3	5	6	5
6	Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)	6	0	1	2	3	5	6	6
7	Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)	7	0	1	2	3	5	6	7
99	Nė vieno nežino/ neieško informacijos	99	X	X	X	X	X	X	99

V7 KLAUSTI TIK APIE ŽINOMUS PORTALUS, ŽR. V4 ATSAKYMUS

V7. Prašome įvertinti interneto portalų kokybę 5 balų skalėje, kurioje 1 balas reškia – labai blogai, 5 balai – labai gerai. KIEKVIENO ŽINOMO PORTALO KIEKVIENĄ KRITERIJŲ VERTINKITE ATSKIRAI. PERSKAITYKITE PORTALO PAVADINIMĄ IR PO TO SKAITYKITE KIEKVIENĄ KRITERIJŲ ATSKIRAI. KAI BAIGSITE VERTINTI VIENĄ PORTALĄ, PEREIKITE PRIE KITO INTERNETO PORTALO.

KIEKVIENAME LANGELYJE UŽRAŠYKITE VERTINIMO BALĄ NUO 1 iki 5.

		1. Portalas AIKOS	2. Portalas E-MOKYKLA	3. Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“ (SKAITYTI MŪDL)	4. Virtuali mokymosi aplinka „Atutor“	5. Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)	6. Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)	7. Kitas portalas (UŽRAŠYKITE, KOKS)
1	Tinklapio/ portalo informatyvumas	—	—	—	—	—	—	—
2	Patogumas naudotis	—	—	—	—	—	—	—
3	Pateikiamos informacijos aktualumas, naudingumas pedagogams	—	—	—	—	—	—	—
4	Papildomos medžiagos/ informacijos pasiūla	—	—	—	—	—	—	—

DEMOGRAFIJA

KLAUSTI VISŲ RESPONDENTŲ

Ir baigiant keletas klausimų apie Jus...

(KLAUSTI VISŲ)

D1. Kiek metų Jums suėjo per paskutinį gimtadienį? (ĮRAŠYKITE) _____

D2. LYTIS: (PAŽYMĖKITE) 1. Vyras 2. Moteris

D3. Kiek metų dirbate mokytoju? (ĮRAŠYKITE) _____

D4. Keliose mokymo įstaigose dirbate? (VIENAS ATSAKYMAS)

1. Vienoje
2. Dviejose
3. Trijose
4. Daugiau nei trijose

D5. Kokia Jūsų kvalifikacinė kategorija? VIENAS ATSAKYMAS

1. neatestuotas mokytojas
2. mokytojas
3. vyresnysis mokytojas
4. mokytojas metodininkas
5. mokytojas ekspertas
6. Kita (nurodykite) _____

D6. Kokia yra pagrindinė mokomoji kalba šioje švietimo įstaigoje? VIENAS ATSAKYMAS

1. lietuvių
2. ne lietuvių

D7. Ar ši mokymo įstaiga yra: VIENAS ATSAKYMAS

1. valstybinė
2. savivaldybės
3. ne valstybinė

(INTERVIUOTOJAU, UŽRAŠYKITE MOKYKLOS, KURIOJE ATLIEKATE APKLAUSĄ, VIETOVĘ)

D8. Kokiame mieste (kaime) yra ši mokykla _____

- D9. Apskritis:** 1. Alytaus 3. Klaipėdos 5. Panevėžio 7. Tauragės 9. Utenos
 2. Kauno 4. Marijampolės 6. Šiaulių 8. Telšių 10. Vilniaus

D10. Savivaldybė:

1 Alytaus m. sav.	37 Radviliškio r. sav.
2 Alytaus r. sav.	38 Šiaulių m. sav.
3 Druskininkų sav.	39 Šiaulių r. sav.
4 Lazdijų r. sav.	40 Jurbarko r. sav.
5 Varėnos r. sav.	41 Pagėgių sav.
6 Birštono sav.	42 Šilalės r. sav.
7 Jonavos r. sav.	43 Tauragės r. sav.
8 Kaišiadorių r. sav.	44 Tauragė
9 Kauno m. sav.	45 Mažeikių r. sav.
10 Kauno r. sav.	46 Plungės r. sav.
11 Kėdainių r. sav.	47 Rietavo sav.
12 Prienų r. sav.	48 Telšių r. sav.
13 Raseinių r. sav.	49 Telšiai
14 Klaipėdos m. sav.	50 Anykščių r. sav.
15 Klaipėdos r. sav.	51 Ignalinos r. sav.
16 Kretingos r. sav.	52 Molėtų r. sav.
17 Neringos sav.	53 Utenos r. sav.
18 Palangos m. sav.	54 Utena
19 Skuodo r. sav.	55 Visagino sav.
20 Šilutės r. sav.	56 Zarasų r. sav.
21 Kalvarijos sav.	57 Elektrėnų sav.
22 Kazlų Rūdos sav.	58 Šalčininkų r. sav.
23 Marijampolės sav.	59 Širvintų r. sav.
24 Marijampolė	60 Švenčionių r. sav.
25 Šakių r. sav.	61 Trakų r. sav.
26 Vilkaviškio r. sav.	62 Ukmergės r. sav.
27 Biržų r. sav.	63 Vilniaus m. sav.
28 Kupiškio r. sav.	64 Vilniaus r. sav.
29 Panevėžio m. sav.	
30 Panevėžio r. sav.	
31 Pasvalio r. sav.	
32 Rokiškio r. sav.	
33 Akmenės r. sav.	
34 Joniškio r. sav.	
35 Kelmės r. sav.	
36 Pakruojo r. sav.	

D11. Jūsų švietimo įstaiga (mokykla/ darželis) yra:

1. Viename iš 3 didmiesčių (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje)
2. Apskritis centre
3. Mažesniame mieste, rajono centre
4. Kaime

TAI BUVO VISI KLAUSIMAI, KURIUOS NORĖJOME JUMS UŽDUOTI. AČIŪ, KAD DALYVAVOTE APKLAUSOJE